ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ
АГЕНТСТВО РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО СТАТИСТИКЕ

Қазақстан Республикасының «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Заңына сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статақпараттарды өзінің жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасауға міндетті.

В соответствии с Законом РК «Об авторском праве и смежных правах» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статинформации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2007 жылдың қаңтар-сәуірі
январь-апрель 2007 года

АЛМАТЫ, 2007

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы журнал

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

Бас редактор - А.Мешімбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2007 жылдың қаңтар-сәуіріндегі ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 050008, Алматы қаласы, Абай даңғылы, 125, Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефондар: 8 (327-2) 277-52-29, 277-52-25
Факс: (327-2) 242-43-38
Электрондық мекен-жай: stat@ mail.online.kz
Веб-сайт: http//www.stat.kz

Шартты белгілер:

-	–	құбылыс жоқ
0,0	–	болмашы шама
…	–	деректер жоқ (табыс етілмеген)

Таралымы: 250 дана.
Көлемі = 27,99 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылдың 14 тамызында тіркелген № 3156-Ж

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Ежемесячный информационно-аналитический журнал

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по статистике

Главный редактор - А.Мешимбаева

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-апреле 2007г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 050008, г. Алматы, пр Абая, 125, Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефоны: 8 (327-2) 277-52-29, 277-52-25
Факс: (327-2) 242-43-38
Электронный адрес:stat@ mail.online.kz
Веб-сайт: http//www.stat.kz

Условные обозначения:

-	–	явление отсутствует
0,0	–	незначительная величина
...	–	данные отсутствуют (не представлены)

Тираж: 250 экз.
Объем = 27,99 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002 г. № 3156-Ж

© Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі, 2007
© Агентство Республики Казахстан по статистике, 2007

Мазмұны

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары ... 5

2. Тауарлар мен қызметтер өндірісі ... 7

2.1 Жалпы ішкі өнім ... 7
2.2 Өнеркәсіп өндірісі ... 9
2.3 Ауыл шаруашылығы ... 14
2.4 Құрылыс ... 16
2.5 Көлік ... 18
2.6 Байланыс ... 19
2.7 Сауда және өзге де қызметтер ... 21

3. Шағын бизнес мониторингі ... 24

4. Сыртқы сауда ... 26

4.1 Сыртқы сауда айналымы ... 26
4.2 ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда ... 27
4.3 Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда ... 27

5. Тауар рыноктары ... 28

6. Инвестициялар ... 31

7. Бағалар ... 34

7.1 Тұтыну бағалары ... 34
7.2 Экономиканың нақты секторындағы баға ... 35

8. Қаржы жүйесі ... 39

8.1 Мемлекеттік қаржы ... 39
8.2 Ақша-кредит жүйесі ... 40

9. Еңбек рыногы және еңбекке ақы төлеу ... 42

9.1 Жалданып жұмыспен қамтылу ... 42
9.2 Жұмыссыздық және жұмыспен қамту ... 43
9.3 Еңбекке ақы төлеу ... 44

10. Халық табысы ... 46

11. Демографиялық процестер және әлеуметтік сала ... 47

11.1 Демографиялық ахуал ... 47
11.2 Халықтың ауру-сырқаулығы ... 48
11.3 Қылмыстылық ... 49

12. Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау ... 51

13. Конъюнктуралық зерттеулер ... 54

14. ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы ... 57

Содержание

1. Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-апреле 2007 года ... 62

2. Производство товаров и услуг ... 64

2.1 Валовой внутренний продукт ... 64
2.2 Промышленное производство ... 66
2.3 Сельское хозяйство ... 71
2.4 Строительство ... 73
2.5 Транспорт ... 75
2.6 Связь ... 76
2.7 Торговля и прочие услуги ... 78

3. Мониторинг малого бизнеса ... 81

4. Внешняя торговля ... 83

4.1 Внешнеторговый оборот ... 83
4.2 Внешняя торговля с государствами СНГ ... 84
4.3 Внешняя торговля с другими странами мира ... 84

5. Товарные рынки ... 85

6. Инвестиции ... 88

7. Цены ... 91

7.1 Потребительские цены ... 91
7.2 Цены в реальном секторе экономики ... 92

8. Финансовая система ... 96

8.1 Государственные финансы ... 96
8.2 Денежно-кредитная система ... 97

9. Рынок труда и оплата труда ... 99

9.1 Занятость по найму ... 99
9.2 Безработица и обеспечение занятости ... 100
9.3 Оплата труда ... 101

10. Доходы населения ... 103

11. Демографические процессы и социальная сфера ... 104

11.1 Демографическая ситуация ... 104
11.2 Заболеваемость населения ... 105
11.3 Преступность ... 106

12. Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ ... 108

13. Конъюнктурные обследования ... 111

14. Социально-экономическое положение стран СНГ ... 114

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2007 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-СӘУІРДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Макроэкономикалық үрдістер. Жалпы ішкі өнімнің көлемі, жедел деректер бойынша, 2007 жылдың қаңтар-наурызында ағымдағы бағаларда 2531,8 млрд. теңгені құрады. Нақты ЖІӨ-нің өсуі 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 110,5% құрады. ЖІӨ-нің құрылымында тауарлар өндірісінің үлесі ЖІӨ-ден 39,5%, қызмет көрсету - 58,8% болды.

2007 жылғы сәуірде тұтыну бағаларының индексі 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 103,1% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 4%, азық-түлік емес тауарлар – 1,5%, ақылы қызмет – 3,5% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындардың бағалары 2007 жылғы сәуірде 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 1,4% өсті.

Жұмыссыздар саны 2007 жылғы сәуірде, сараптамалық бағалау бойынша, 612,5 мың адамды, жұмыссыздық деңгейі экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа шаққанда – 7,6% құрады, соның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдардың саны ағымдағы жылғы сәуірдің соңында 81,7 мың адамды құрап, олардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі 1,0% болды.

Экономиканың нақты секторы. 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 2196,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегіден 9,5% көп. 2006 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 8,3% өсті, өңдеу өнеркәсібінде – 11,7% өсті, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 6,2%-ға өсті.

2007 жылғы қаңтар-сәуірде ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 120,7 млрд. теңгені құрап, 2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 3,9% өсті.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 582,5 млн. тоннаны құрап, 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 3,7% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 533,9 млрд. теңгені құрап, 2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 11,1% артты.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 698,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегіден 8,3 есе жоғары.

2007 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша республикада 255765 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 241271. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар - 174486. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 160948 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 114582.

Сыртқы сауда. 2007 жылғы қаңтар-наурызда Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 16523,2 млн. АҚШ долларын құрап, 2006 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда 44,9% өсті, соның ішінде экспорт –10051,7 млн. АҚШ доллары (36,6% өсті), импорт – 6471,5 млн. АҚШ доллары (60,1% өсті) болды.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2007 жылдың 1 сәуіріне 590,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы 1 сәуірдегіден 6% көп, ал шығын – 543,7 млрд. теңгені (26,4%) құрады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2007 жылғы 1 сәуірге 5272,4 млрд. теңгені құрады. Олардың өсуінің тұрақты серпіні байқалады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 76,3%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 47,9% құрады. 2007 жылғы 1 сәуірге банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 3283,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы 1 сәуірдегіден 73,2% көп, соның ішінде халық депозиттері (салымдары) 1167,6 млрд. теңге болды, бұл 2006 жылғы 1 сәуірдегіден 85,4% көп.

Халықтың табысы. 2007 жылғы наурызда, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 22585 теңге құрап, 2006 жылғы наурызбен салыстырғанда – 31,5%, нақты ақшалай табысы – 22,0% өсті.

2007 жылғы наурызда қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 50910 теңгені құрап, 2006 жылғы наурызбен салыстырғанда 31,7% өсті. Нақты жалақы 22,2% көбейді.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

	Өлшем бірлігі	2007 жылғы қаңтар-сәуір	2007 жылғы сәуір	Өткен жылдық тиісті кезеңіне %- бен		2007 жылғы сәуір 2007 жылғы наурызға %-бен
				2007 жылғы қаңтар-сәуір	2007 жылғы сәуір	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Жалпы ішкі өнім[1)]	млрд. теңге	2531,8		110,5		
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	2196,6	583,0	109,5	109,1	98,2
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	120,7	34,3	103,9	104,4	101,7
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	582,5	162,6	103,7	109,5	112,2
Байланыс қызметтерінің көлемі (өсу қарқыны салыстырмалы бағаларда), жедел деректер бойынша	млрд. теңге	101,3	25,4	129,7	122,7	104,0
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	533,9	142,0	111,1	114,5	103,0
Сыртқы сауда айналымы [1)2)]	млн. АҚШ доллары	16523,2	6018,4	144,9	136,2	127,6
соның ішінде:						
экспорт		10051,7	3698,6	136,6	128,6	136,8
импорт		6471,5	2319,8	160,1	150,4	115,3
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	698,1	198,0	108,3	112,0	102,4
Тұтыну бағаларының индексі				108,0	103,1[3)]	100,5
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				105,7	101,4[3)]	106,2
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		612,5		98,0	98,7
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау)[1)]	теңге	63650	22585	128,7[4)]	131,5[4)]	110,0
Нақты ақшалай табыс (бағалау)[1)]	%-бен			119,0[4)]	122,0[4)]	109,2
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы[1)]:						
атаулы	теңге	47306	50910	129,7	131,7	111,4
нақты	%-бен			120,0	122,2	110,6
Қаржы көрсеткіштері[5)]						
М3 ақша жиыны [6)]	млрд. теңге		3935,7		168,7	103,7
Айналымдағы қолма-қол ақша[6)]	млрд. теңге		652,1		149,3	106,3
Банк жүйесіндегі депозиттер[6)]	млрд. теңге		3283,5		173,2	103,2
соның ішінде халық депозиттері	млрд.теңге		1167,6		185,4	108,4
ЕДБ-ның экономика салалары мен халыққа кредит беруі[6)]	млрд. теңге		5272,4		192,9	104,9
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд.теңге		4023,7		209,4	106,8

[1)] 1-баған – 2007 жылғы қаңтар-наурыз; 2-баған – 2007 жылғы наурыз; 3-баған – 2007 жылғы қаңтар-наурыз 2006 жылғы қаңтар-наурызға %-бен; 4-баған – 2007 жылғы наурыз 2006 жылғы наурызға %-бен; 5-баған – 2007 жылғы наурыз 2007 жылғы ақпанға %-бен.

[2)] Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмаған.

[3)] 2006 жылғы желтоқсанға.

[4)] 2006 жылғы қаңтар-наурыздағы және наурыздағы нақтыланған деректерге %-бен.

[5)] 2-баған - кезең басына; 4–баған - 01.04.2007 жыл 01.04.2006 жылға; 5-баған - 01.04.2007 жыл 01.03.2007 жылға.

[6)]ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ЖАЛПЫ ІШКІ ӨНІМ

ЖІӨ-нің нақты көлемінің индексі 2007 жылғы 1 тоқсанда өткен жылғы сәйкес кезеңіне қарағанда 110,5% құрады, бұл 2006 жылғы көрсеткіштен 3,3 пайыздық тармаққа көп, бірақ 2001 жылғы көрсеткіштен 0,9 пайыздық тармаққа аз.

2001 – 2007 жж. бірінші тоқсандағы Жалпы ішкі өнімінің нақты көлемінің индексі

өткен жылдың сәйкес тоқсанына, пайызбен

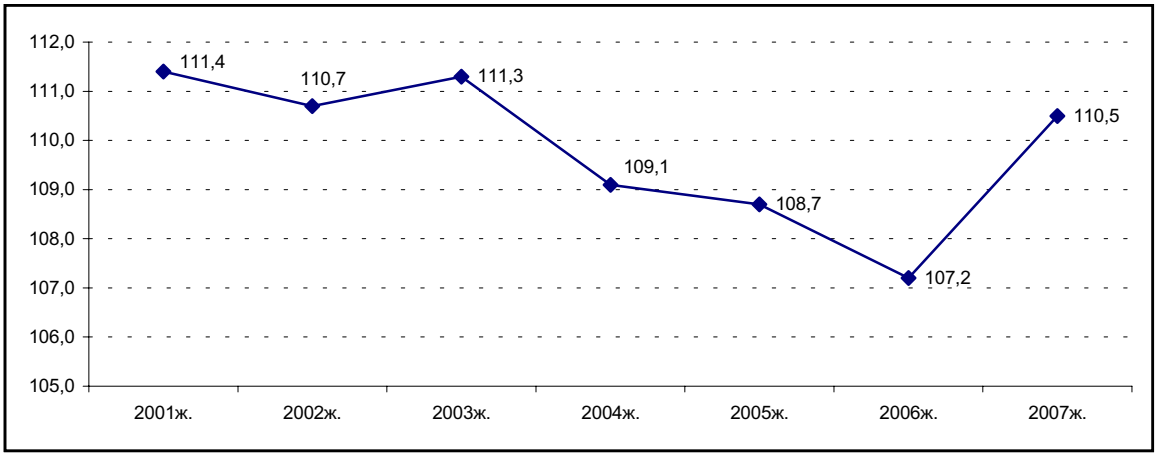

2007 жылдың 1 тоқсанында ЖІӨ-нің 10,5%-ға өсімі құрылыста - 43,4%-ға, байланыста - 32%-ға, саудада - 9,6%-ға, өнеркәсіпте - 9,4%-ға, көлікте – 5,7%-ға, ауыл шаруашылығында – 3,7%-ға тауарлар мен қызметтер өндірісінің жағымды өсу қарқынан болды.

2006-2007 жж. бірінші тоқсандағы экономикалық қызмет түрлері бойынша ЖІӨ-нің нақты көлемінің индексі

пайызбен

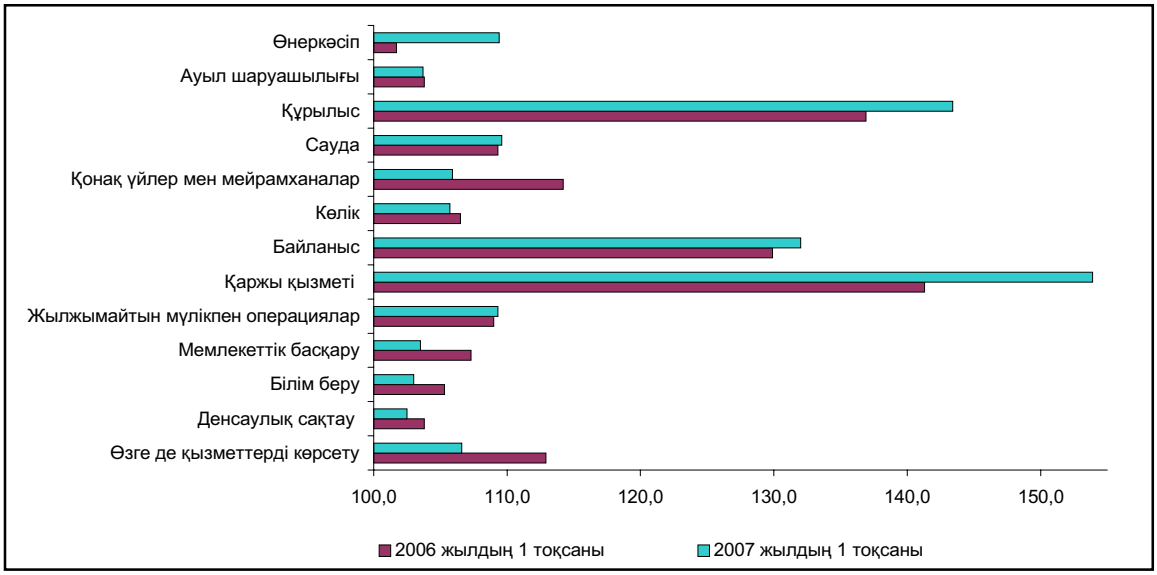

Қазақстанның өндірілген жалпы ішкі өнімі (ЖІӨ-і) көлемі 2007 жылғы бірінші тоқсанда (жедел деректері бойынша) 2 531,8 млрд. теңге сомасында болды, бұл өткен жылғы сәйкес кезеңіне қарағанда 490,9 млрд.теңгеге көп. Жалпы қосылған құн (ЖҚҚ) ұлғаюы өнеркәсіпте - 22,2%-ға,. саудада – 25,7%-ға, құрылыста - 60,4%-ға, көлікте – 11,7%-ға, байланыста - 33,4%, ауыл шаруашылығында – 21,5%-ға байқалды.

2006-2007 жж. 1 тоқсандағы Жалпы ішкі өнімі

	Жалпы қосылған құн млрд. теңге		Дефлятор, %	
	2006 жыл	2007 жыл	2006 жыл	2007 жыл
Тауарлар өндірісі	795,2	999,1	117,4	112,0
Ауыл шаруашылығы, аңшылық және орман шаруашылығы, балық аулау, балық өсірушілік	37,7	45,8	125,2	117,2
Өнеркісіп	685,2	837,3	119,9	111,7
Құрылыс	72,3	116,0	104,6	111,9
Қызметтер өндірісі	1 154,2	1 489,0	110,0	116,1
Сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдалану заттарын жөндеу	283,3	356,1	109,9	114,7
Көлік	174,3	194,7	106,2	105,7
Байланыс	41,1	54,8	107,9	101,1
Қаржы қызметі	64,8	143,1	92,6	143,5
Жалжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызметтер көрсету	372,5	466,5	110,6	114,6
Мемлекеттік басқару	44,3	55,6	114,0	121,3
Білім беру	74,0	94,8	125,9	124,3
Денсаулық сақтау	43,9	56,3	130,6	125,8
Өзге де қызметтер	56,0	67,1	108,8	112,3
Қаржы делдалдығының жанама-өлшемді қызметтері	-58,2	-111,9	107,9	122,9
Жалпы қосылған құн	1 891,2	2 376,2	113,7	114,0
Өнімдерге салынған таза салықтар	149,7	155,6	140,6	90,2
Жалпы ішкі өнім	2 040,9	2 531,8	115,4	112,2

2007 жылғы қаңтар-наурызда ЖІӨ-нің құрылымындағы тауарлар өндірісінің үлесі - 39,5% құрады, мұндағы негізгі үлесті өнеркәсіп - 33,1% алады, оның ішінде кен өндіру өнеркәсібі - 17,6%, өңдеу өнеркәсібі - 12,9%, электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу - 2,6%.

2006-2007 жж. бірінші тоқсандағы ЖІӨ-нің құрылымы

пайызбен

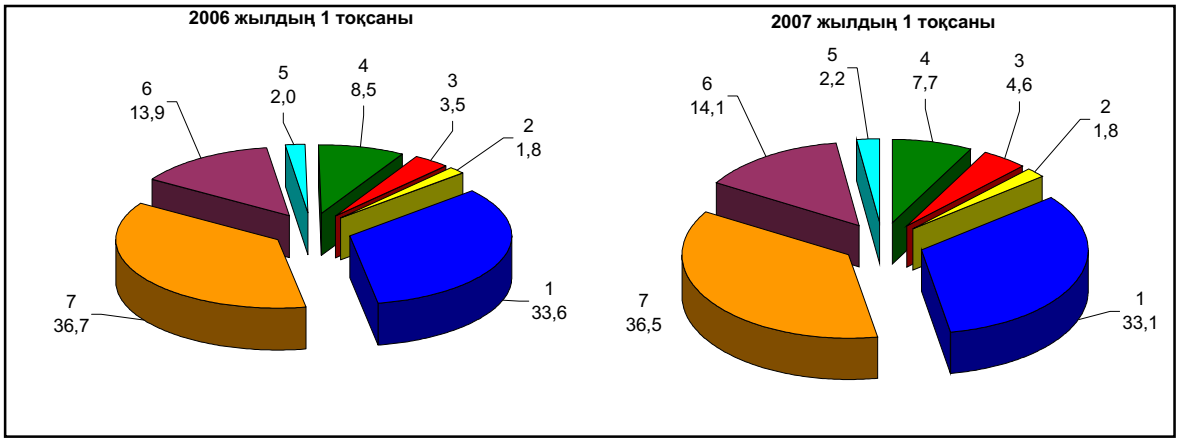

1- өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – Көлік; 5 – сайланыс; 6 – сауда; 7 – басқа да салалар

ЖІӨ-нің құрылымындағы қызметтер өндірісінің үлесі 58,8%-ды құрады. Қызметтер өндірісіндегі елеулі үлесті жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызметтер көрсету бойынша ЖҚҚ - 18,4%, білім беру бойынша - 3,7%, денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтерді ұсыну - 2,2%, мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру - 2,2%, қаржы қызметі - 5,7%, коммуналды, әлеуметтік және дербес қызметтерді ұсыну - 1,8%, қонақ үйлер мен мейрамханалар бойынша ЖҚҚ - 0,8% құрады.

2.2 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде қолданыстағы бағаларда 2196,6 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейге 109,5% құрады (тиісінше қаңтарда – 109%, қаңтар-ақпанда және қаңтар-наурызда – 109,6%). Өндіріс көлемінің өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалады.

Тұтастай өнеркәсіп бойынша көрсеткіштер құруға кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етеді, өйткені өндірудің республикалық көлеміндегі оның үлесі соңғы жылдары өсіп, 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 56,5% құрады (2000-2003 жылдары ол 46-48% құраған). Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 36%-ы келеді, 2000-2003 жылдары 47-43% болған.

2006, 2007 жылдардың қаңтар-сәуіріндегі өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

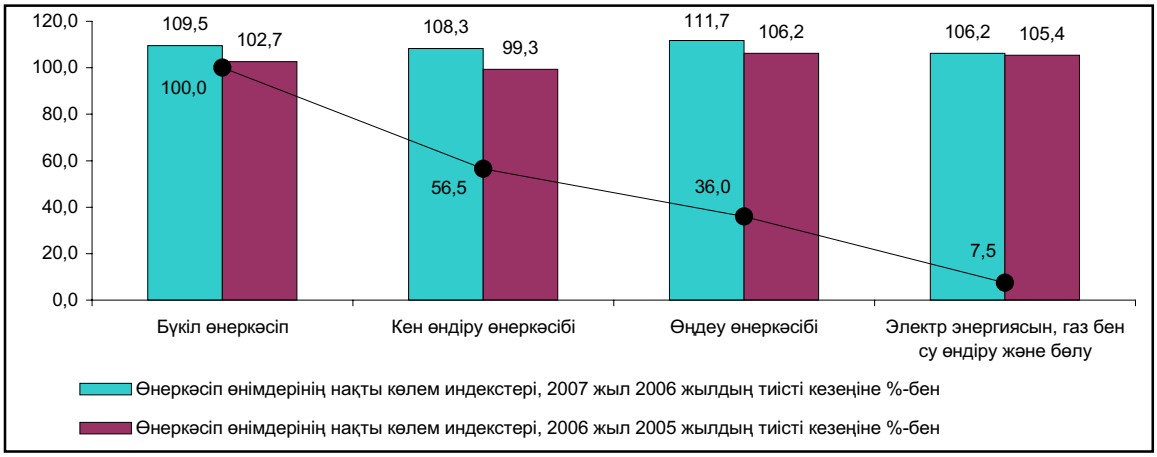

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына %-бен

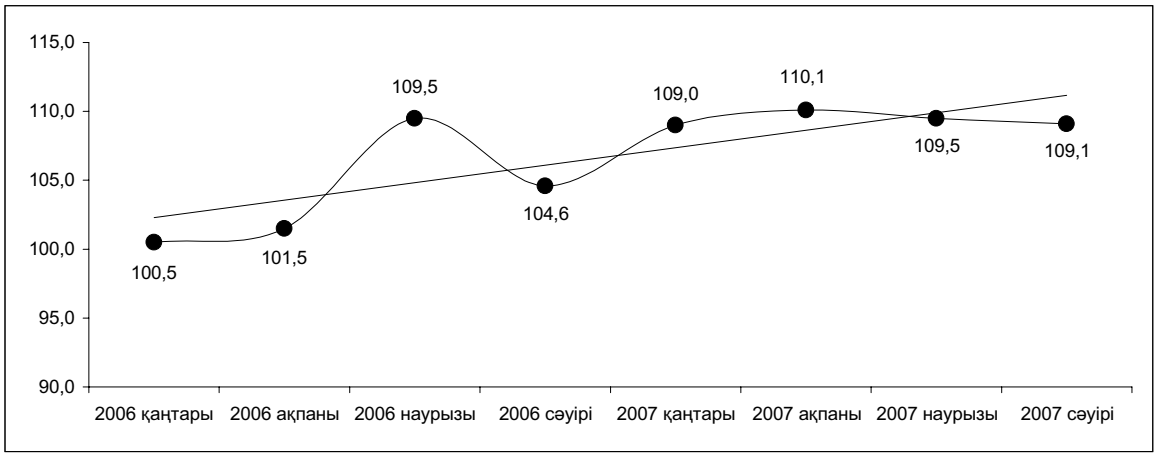

Кен өндіру өнеркәсібінде 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 1240,5 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл 2006 жылдың қаңтар-сәуірінен 8,3%-ға жоғары. Ағымдағы жылдың басынан бастап салада өндіріс өсуінің тұрақты үрдісі қалыптаса бастады. Яғни, негізінен Атырау және Маңғыстау облыстары кәсіпорындарының есебінен мұнай өндіру қаңтардағы 4530 тоннадан сәуірдегі 4697 тоннаға дейін өсті. Сондай-ақ, темір кендерін өндіру көлемі агломерацияланбаған темір кендері мен теміркенді шекемтастарды өндірудің өсуі есебінен; түсті металл кендері – мыс концентраттары, құрамында алтыны бар кендер мен қорғасын-мырыш кендері есебінен өсті. Сонымен қатар, Қарағанды облысында “Балқаштүстімет” Коунрад ӨБ кенішін қайта құруға байланысты мыс кенін; Павлодар облысы кәсіпорындарының өнімге деген сұранысқа сәйкес тас көмірді өндіруі қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына %-бен

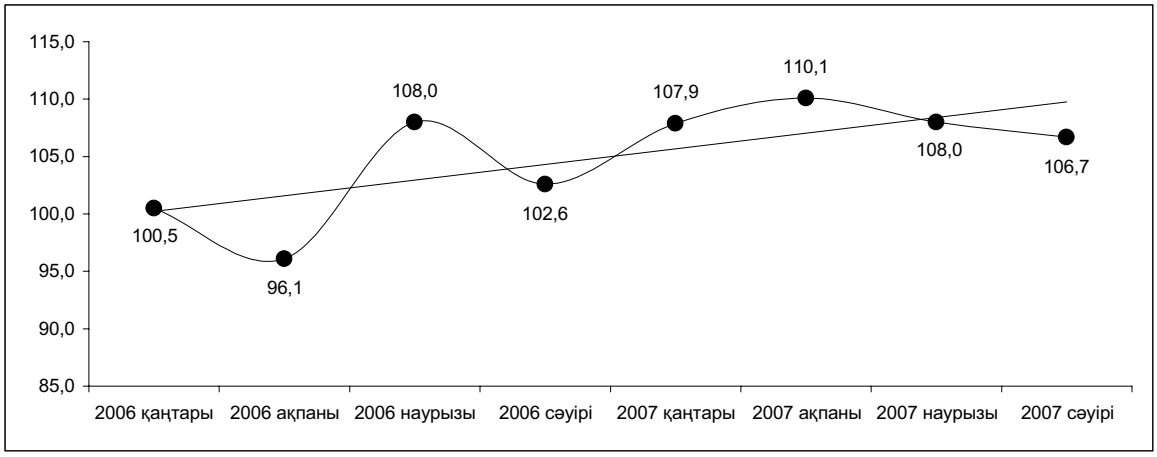

Ағымдағы жылы **өңдеу өнеркәсібіндегі** ахуал өткен жылдың тиісті кезеңдеріне қарағанда біршама жақсы қалыптасты. Сонымен бірге, саланың өсу қарқыны орташа республикалық деңгейден асып түсті. Мысалы, ағымдағы жылдың қаңтар-сәуірінде нақты көлем индексі 111,7% құрады, республикада – 109,5% болған. Салада өнімнің орташа айлық өсімі қаңтар-сәуірде 11,7% құрады, ал қаңтар-наурызда 11,3% болған еді.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына %-бен

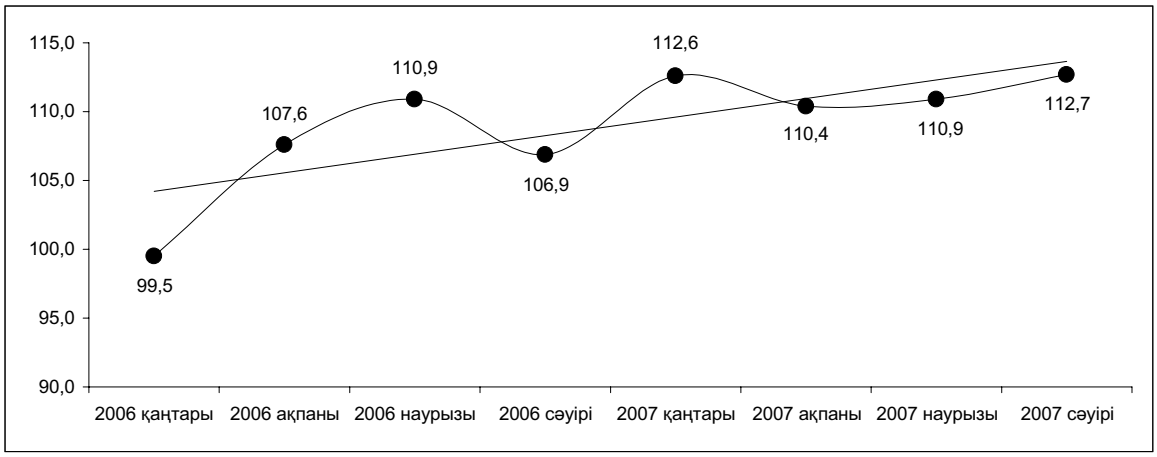

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 166,4 млрд. теңгенің ауыл шаруашылығы өнімі өңделді, соның ішінде **тамақ өнімдерін өндіру, сусындарды қоса,** 148,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегіден 8%-ға көп, негізінен шұжық өнімдері, ұн, макарон және кондитерлік өнімдерді шығаруды арттыру есебінен өсті. Сондай-ақ, алкогольсіз сусындарды өндіру өсті, олардың үлесі осы саладағы көлемнің 20%-ға жуығын құрайды. Өндірістің өсуі Алматы, Костанай облыстарының және Алматы қаласының кәсіпорындарында қамтамасыз етілген. Сонымен қатар, қант өндірісі сияқты өзге де тамақ өнімдерін шығару қысқарды (2006 жылғы қаңтар-сәуірдің деңгейіне 89%). Оның үстіне осы көлемнің өзі де толық өткізілмей отыр. Мысалы, ағымдағы жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша Алматы облысындағы сақтау орындарында ағымдағы жылдың I тоқсанында ірі және орта кәсіпорындар өндірген өнімнен 2,5 есе көп қант сақтаулы. Жамбыл облысында қанттың қалдығы облыста өндірілген көлемнің 40%-дан астамын құрады.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** 9,5 млрд. теңгенің өнімі өндірілді. 2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда нақты көлемінің индексі 87,8% құрады. Өңдеуге түсетін шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты мақта талшығын шығару қысқарды. Қоймаларда тауарлардың өте көп жиналып қалуына және өнімге деген тапсырыстың болмауына байланысты кілем және кілем бұйымдарын, мақта-мата шығару қысқарды. Мысалы, ағымдағы жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша қоймалардағы дайын өнімнің қалдығы өндірілген кілем және кілем бұйымдарының көлемінен 2,3 есе асып түседі; ағымдағы жылдың I тоқсанында өндірілген матаның 40% қоймаларда жатыр. Сонымен қатар,

свитерлер, жемпірлер, пуловерлер және осыған ұқсас бұйымдар; қалпақтар және бас киімдер шығару өсті.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 581 млн. теңгенің **былғары және былғарыдан жасалған бұйымдары мен аяққиімдері** өндірілді, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейден 17%-ға жоғары, ол негізінен Солтүстік Қазақстан және Жамбыл облыстарының кәсіпорындарында үсті былғарыдан және ірі қара малдың немесе жылқы тектес жануарлардың терісінен жасалған былғарыдан тігілген аяққиімдер шығаруды арттыру есебінен болды. Мұнымен қатар, шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты қойдың, ешкінің және шошқаның терісінен жасалған былғары шығару қысқарды.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 2,1 млрд. теңгені немесе 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейге 118,3% құрады. Ағаштан жасалған, сіңдірілген теміржол немесе трамвай шпалдарын; құрылыстың құрама ағаш конструкцияларын; ағаш ыдыстар; терезелер, есіктер және олардың рамаларын шығару артты. Сонымен бірге, Шығыс Қазақстан және Павлодар облыстарының кәсіпорындарында ағаш талшығынан жасалған тақталар; ағаш жаңқасынан жасалған тақталар және ағаш материалдарын өндіру қысқарды.

Целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 18,5 млрд. теңгеге өнім өндірілді, бұл өткен жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейден 2,2%-ға жоғары. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда кеңірдектелген қағаз бен қатырма қағаз; қағаз қаптар мен пакеттер; кеңірдектелген қағаздан немесе қатырма қағаздан жасалған қораптар, жәшіктер және сөмкелер; аптасына төрт реттен көп және төрт реттен кем шығатын газеттер, журналдар және мерзімдік басылымдар шығару артты. Сонымен қатар, сұраныстың азаюына сәйкес Қостанай облысының және Алматы қаласының кәсіпорындарында тұсқағаз; қағаздан немесе қатырма қағаздан жасалған заттаңбалар және құлақша қағаздар; кітаптар, кітапшалар және соған ұқсас баспа материалдарын және электрондық түрдегі материалдар; дәптерлер шығару (69-90%) төмендеді. Мәселен, Қостанай облысында түсқағаздың ірі және орта кәсіпорындар өндірген көлемінің 87,8%-ы ғана өткізілді. Алматы қаласында ағымдағы жылдың бірінші тоқсанында түсқағаз мүлдем дерлік шығарылмады (28 мың шаршы метр), себебі осы өнімнің қалдықтары 2099 мың шаршы метрді құрады. Нәтижесінде тұтастай республика бойынша ірі және орта кәсіпорындардың сақтау орындарында осы өнім жыл басынан бергі өндірілгенінен 1,7 есе артық жиналды.

2007 жылдың қаңтар-сәуіріндегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

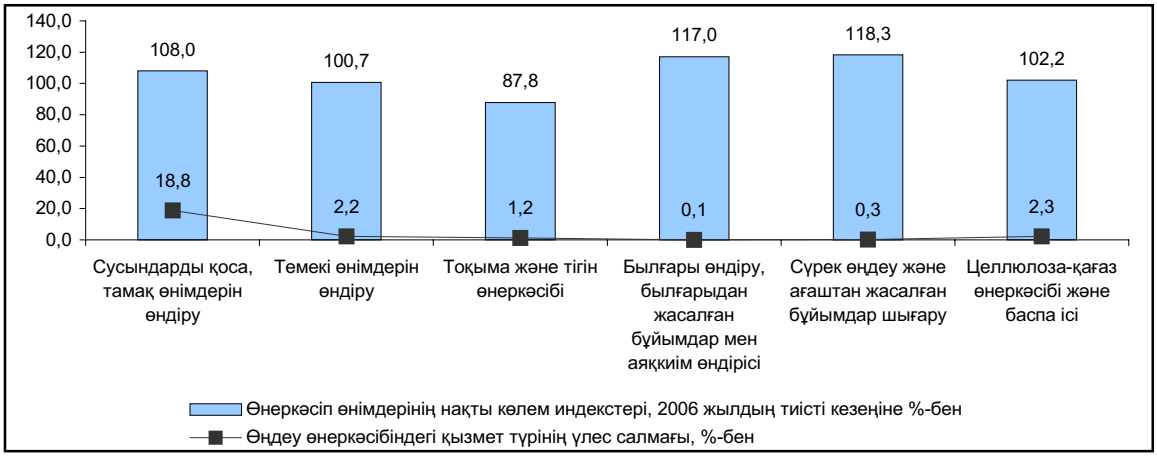

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдарды өндіруде** 58,5 млрд. теңгеге өнім шығарылды, бұл негізінен кокс және жартылай кокс, керосин, мотор отынын (бензин), сұйытылған пропан және бутан, газойль, көмірсутекті сұйытылған газдар өндіруді арттыру есебінен өткен жылдың тиісті кезеңінен 22,5%-ға жоғары. Өндірістің артуын Атырау, Павлодар және Оңтүстік Қазақстан облыстары қамтамасыз етті, олардың үлесіне республикалық мұнай өнімдері көлемінің 90%-ынан астамы келеді. Сонымен бірге, Атырау облысында - мұнай жеткізу көлемінің азаюына және шикізат жеткізушілердің өз мұнай өнімдері үлесін шығармауына; Павлодар облысында – өңдеуге арналған өңделме шикізатының жетіспеушілігіне; Оңтүстік Қазақстан облысында – өңделме шикізатын жеткізушілердегі өнімдерді өткізу рыногының шектелуіне байланысты жағатын мазут (72%) шығару қысқарды.

Химия өнеркәсібінде 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 21 млрд. теңгенің өнімі өндірілді немесе минералды немесе химиялық азотты тыңайтқыштар; фосфор; ортофосфор (фосфор) қышқылын; натрий трифосфатын; хромды ангидрид; хром тотығын; натрий бихроматын; фармацевтикалық препараттар шығаруды арттыру есебінен 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегіден 38,5%-ға жоғары. Мұның өзінде, Ақтөбе және Шығыс Қазақстан облыстарында өнімге деген сұраныстың төмендеуі салдарынан, тиісінше хром илегіш және күкірт қышқылын шығару қысқарды. Жамбыл облысында минералдық немесе химиялық

фосфорлы тыңайтқыштар өндіру қысқарды, себебі ағымдағы жылы өндірілген көлемнің бестен бір бөлігі кәсіпорын қоймаларында сақталуда.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде **резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде** 11,7 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл пластмассадан жасалған қораптар, жәшіктер, тор ыдыстар; пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер; пластмассадан жасалған есіктер және терезелер; конвеерлық резеңке ленталар шығаруды арттыру есебінен өткен жылдың қаңтар-сәуіріндегі деңгейден 22%-ға жоғары. Сонымен бірге, резеңкеден жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер шығару төмендеді (Қарағанды облысы).

Өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінде 2007 жылғы қаңтар-сәуірде 47,2 млрд. теңгенің өнімі шығарылды, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейден 27,3% жоғары, бұл негізінен тауарлық бетон; цемент; ғанышкартонын; бетоннан жасалған құрама құрылыс конструкцияларын; құрылыс ерітінділерін; әк өндіруді арттыру есебінен болды (121-142%). Мұнымен қатар, сұранысқа сәйкес фарфордан жасалған асхана және асүй ыдыстарын, шыныдан жасалған бөтелкелер, қалбырлар және шишалар шығару қысқарды.

М**еталлургия өнеркәсібінде және металдан жасалған дайын бұйымдар өндірісінде** ағымдағы жылдың басынан бері өндіріс көлемі азаюда. Сонымен, нақты көлем индексі қаңтардағы 114%-дан қаңтар-сәуірде 107,6%-ға дейін төмендеді. Ағымдағы жылдың өткен кезеңінде 369,1 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, соның ішінде қара және түсті металлургия өнімі – тиісінше 113,5 және 225,2 млрд. теңге. Сала үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-дан астамы келеді. **Қара металлургияда** болаттан жасалған құбырлар және қуыскеуекті профильдер, жайма илек, болат, шойын және ферроқорытпалар шығаруды арттыру есебінен, өндіріс 10,5%-ға өсті. **Түсті металдар өндірісінде** негізінен тазартылған мыс өндіруді арттыру есебінен нақты көлем индексі 104,6% құрады, оның үлесіне осы саланың 90%-ға жуығы келеді. Сонымен қатар, өзге де өңделмеген алтын, аффинаждалған алтын және күміс, өңделмеген қорғасын шығару қысқарды. Негізінен Шығыс Қазақстан облысының кәсіпорындары есебінен, шығаратын кендерінің құрамында металдың аз болуына байланысты.

Дайын металл бұйымдарын өндіру 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейге 99,2% құрады, бұл өнімге деген тапсырыстың жоқтығынан қымбат емес металдармен қапталған электродтар; орталық жылыту жүйесіне арналған радиаторлар мен қазандар шығаруды азайтуға байланысты болды. Сонымен қатар, мұнай және мұнай өнімдеріне арналған резервуарлар; сыйымдылығы 50 литрден кем цистерналар, кеспектер және барабандар; қара металдан жасалған раковиналар мен жуғыштар шығару өсті.

2007 жылдың қаңтар-сәуіріндеғі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

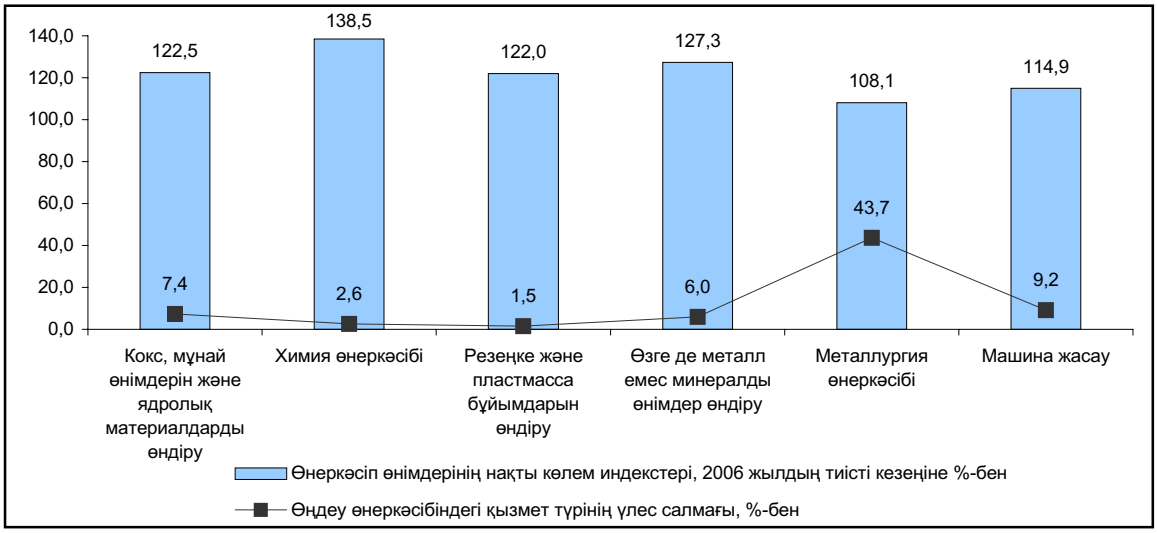

Машиналар мен жабдықтар шығаруда 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 22,3 млрд. теңгенің өнімі шығарылды немесе өткен жылдың тиісті кезеңінен 17,7% жоғары. 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейге қарағанда экскаваторлар; тұрмыстық кір жуғыш және киім құрғатқыш машиналар; мойынтіректер; мұнай кәсібіне арналған жабдықтар; орталықтан тебетін сорғылар шығару артты. Мұнымен қатар, тапсырыстың азаюына байланысты кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар және мұнай-газ өңдейтін жабдықтар шығару қысқарған (Алматы қаласы). Ағымдағы жылдың басынан бері республикада ауыл және орман шаруашылығына арналған тракторлар шығару жүзеге асырылмады, себебі ағымдағы жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша қоймаларда 48 дана дайын өнім бар, бұл өнімнің осы түрінің жылдық шығарылымына сәйкес.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде **электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар** 17,2 млрд. теңгеге өндірілген. Ағымдағы жылдың басынан бері осы сала біркелкі дамыған жоқ. Мәселен, егер қаңтарда және қаңтар-ақпанда нақты көлем индексі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда тиісінше 106,6 және 105,3%, қаңтар-наурызда – 99,4% құраған болса, қаңтар-сәуірде - 108,6% құрады. Электр аккумуляторлар, трансформаторлар және конденсаторлар; цифрлық есептеу машиналар; электр тізбектерін ажыратуға, ауыстырып қосуға немесе қорғауға арналған, кернеулілігі 1000 В-дан көп аппаратуралар; оқшауландырылған сымдар мен кабельдер шығару өсті. Мұнымен қатар, сұранысқа сәйкес магнитофондар және теледидарлар шығару төмендеген. Сонымен, ағымдағы жылдың 1-тоқсанында 82,6% ғана теледидар, 91,6% магнитофон өткізілді. Мұның өзінде, ағымдағы жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша Алматы қаласындағы дайын өнім қоймаларында ірі және орта кәсіпорындардың 1-тоқсанда шығарған өнімінен 1,3 есе көп магнитофон болды; ал теледидар - өндірілген көлемнің 70%-ынан астамын құрады.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде **көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру** 33,1 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 14,3%-ға жоғары. 2006 жылдың қаңтар-сәуіріндегі деңгейге қарағанда жүк тасымалдайтын, арнайы және мамандандырылған, жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару артқан. Сонымен бірге, тапсырыстың жоқтығынан автомобиль тіркемелері мен жартылай тіркемелері және қозғалтқыштар бөлшектері 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегіден аз шығарылған.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 13,7 млрд. теңгенің өнімі өндірілген, бұл өткен жылдың тиісті кезеңінен 15,3%-ға жоғары. 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейге қарағанда қаңқасы негізінен ағаштан жасалған және қаңқасы негізінен металдан жасалған отыруға арналған жиһаз; асүйге арналған жиһаз шығару өскен. Мұның өзінде, сұранысқа сәйкес зергерлік бұйымдар; спорт тауарларын; ағаш төсектер; металдан жасалған кеңсе жиһаздарын; ағаштан жасалған асхана және қонақ күту бөлмелеріне арналған жиһаздар шығару төмендеді.

2007 жылдың қаңтар-сәуіріндегі электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

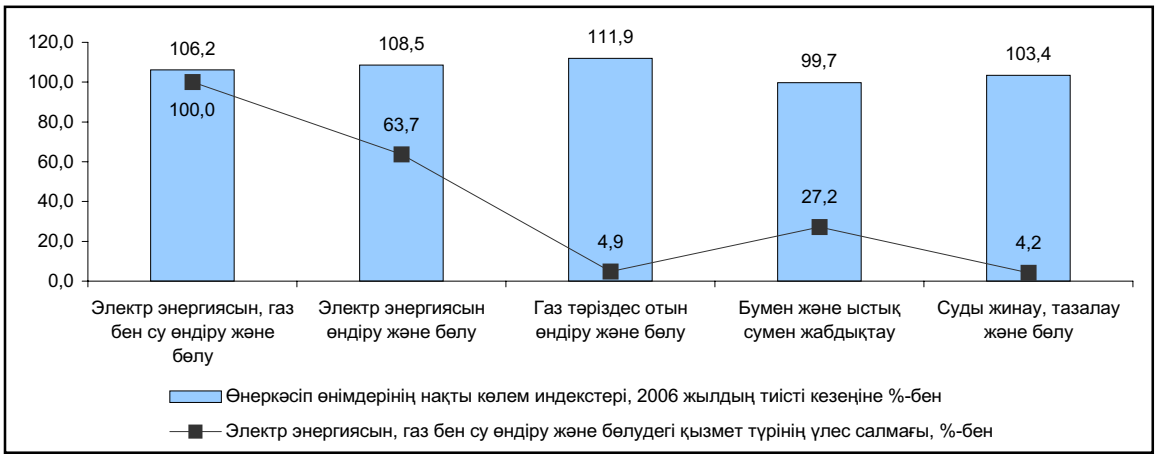

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде жыл басынан бері өндіріс көлемі тұрақты өсіп келеді. Мәселен, ағымдағы жылдың қаңтарында нақты көлем индексі өткен жылмен салыстырғанда 97,1% құраған болса, қаңтар-сәуірде – 106,2% болды.

Электр энергиясын өндіру 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 27,4 млрд. кВт. сағ. құрады немесе 2006 жылдың қаңтар-сәуіріндегі деңгейден 5,8%-ға жоғары, мұны Атырау, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда, Маңғыстау, Павлодар облыстарының және Астана қаласының кәсіпорындары қамтамасыз етті.

Жылу энергиясын өндіру 37,9 млн. Гкал құрады немесе өткен жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 1,9%-ға төмен, бұл сұраныстың төмендеуіне және осы саладағы кәсіпорындарда жөндеу жұмыстарының жүргізілуіне байланысты болды. Ақмола, Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан облыстарынан және Астана қаласынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындарында өндіріс қысқарды.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына %-бен

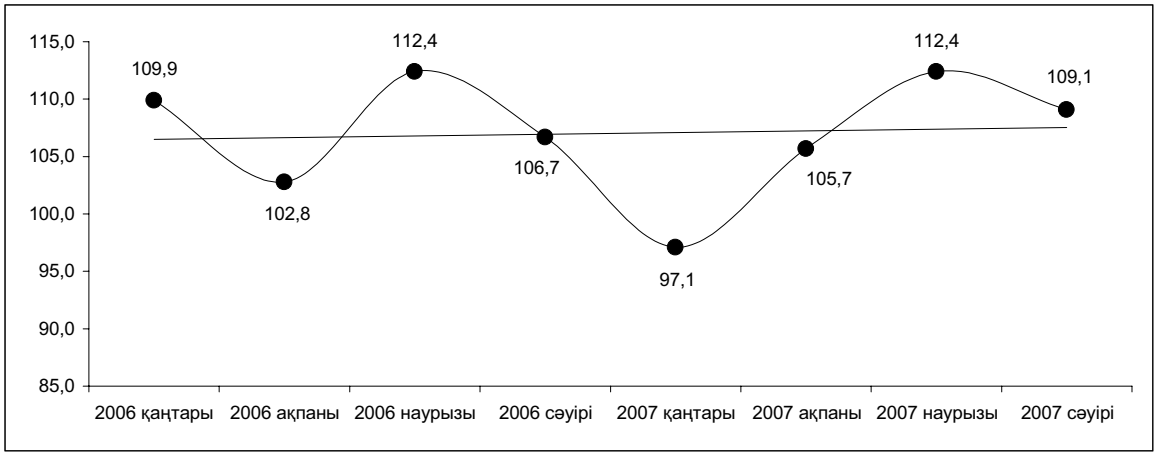

2.3 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде тұтастай республика бойынша (бағалау бойынша) ағымдағы бағада 120,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылдың тиісті кезеңіндегіден 3,9%-ға көп.

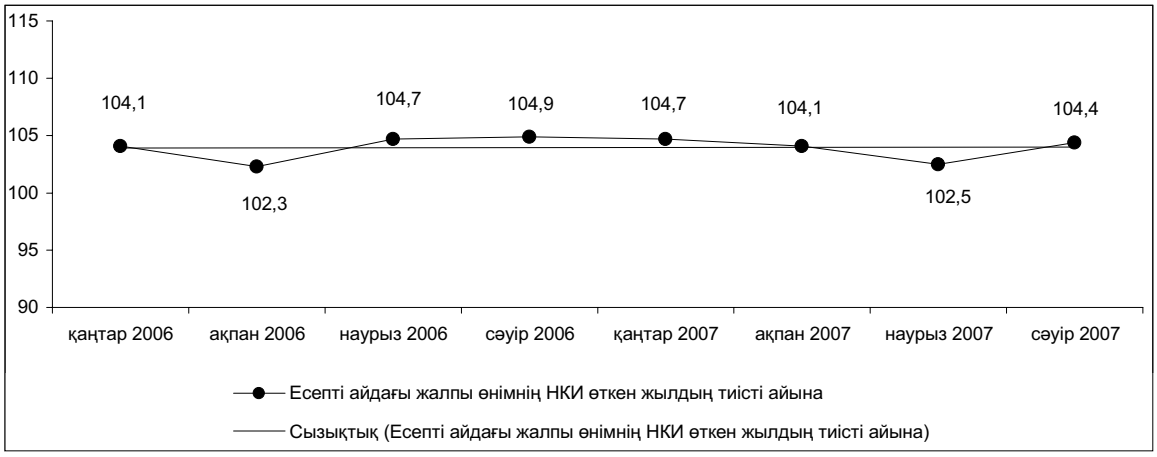

Өсімдік шаруашылығы

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің алдын ала деректері бойынша жалпы егістік алқап 2007 жылы 18259,3 мың гектарды құрады, бұл өткен жылғыдан 109,8 мың гектарға немесе 0,6%-ға аз.

Көзделіп отырған егістік алқап құрылымы туралы алдын ала деректерді талдау егіншілікті дамыту саласындағы 2006-2010 жылдарға арналған АӨК-ні тұрақты дамыту тұжырымдамасында көзделген Бағдарламада қойылған 2006-2008 жылдардағы бірінші кезекті шаралардың іске асырылатындығының дәлелі. Атап айтқанда, егістік алқаптарының құрылымын оңтайландыру есебінен (Ақтөбе, Батыс Қазақстан, Жамбыл облыстарында) дәнді дақылдар себілетін егістік алқап 2006 жылмен салыстырғанда 266,4 мың гектарға (1,8%-ға) қысқартылады. Сонымен, егістік алқап құрылымында бидайдың үлесі 2,3%-ға азайып, 66,4% құрайды, 2006 жылы 67,6% болған болатын, ал арпа себілетін егістік алқаптың үлесі 34,7 мың гектарға (на 2%) артып, 1816,7 мың гектарды құрайды. Сонымен қатар, арамшөптермен және дәнді дақылдардың ауруымен күресу үшін қажетті сұлының егістік алқабы 12,8%-ға кеңейтіліп, 183,5 мың гектар болады. Жарма дақылдарының алқабын 6%-ға арттыру көзделіп отыр, оның алаңы 190 мың гектарды құрайды.

Жануарларды дұрыс баланстысазықтандыруды және олардың өнімділігін арттыру және қамтамасыз ету міндеттерін шешу үшін мал азығы дақылдары себілетін алқап 205,7 мың гектарға немесе 9,1%-ға кеңейтіледі, бұл негізінен көпжылдық және дақылдық шөптерді көптеп өсіру есебінен болады. Күнбағыстың егістік алқабы, оның негізгі өсірілетін аймақтарының – Шығыс Қазақстан және Павлодар облыстарының егісітк алқабын азайту есебінен 98,9 мың гектарға (20,1%-ға) азаяды, бұл егістік айналымын сақтауға және топырақтың құнарлылығын қалпына келтіруге септігін тигізеді.

Ауыл шаруашылығы дақылдарының егістік алқабы, мың гектар

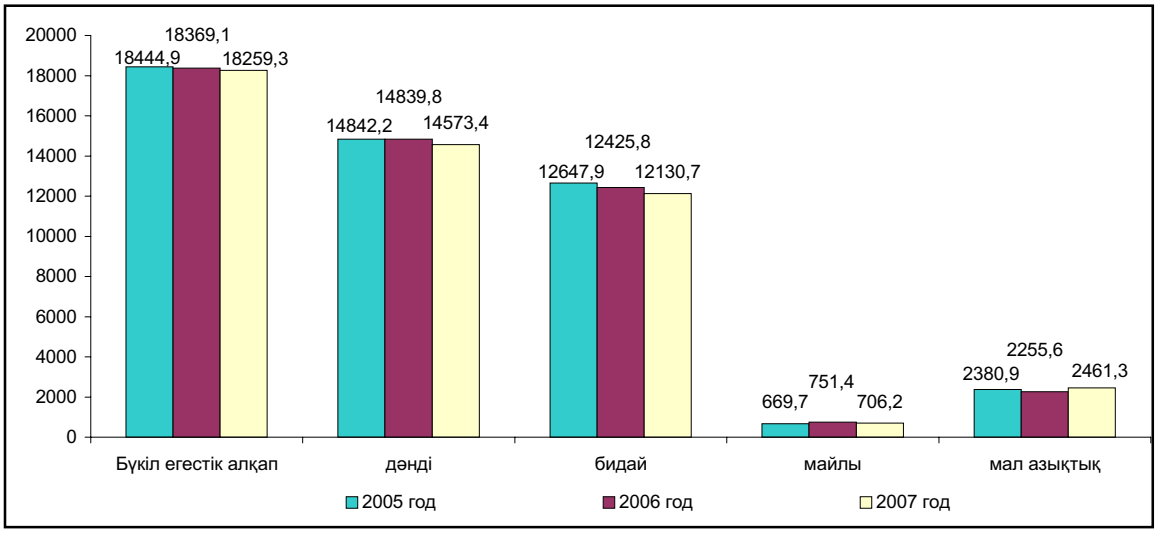

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылдың 1 мамырындағы жағдай бойынша өткен жылдың тиісті күнімен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында төл алу және сатып алу санының өсуі есебінен ірі қара мал (3,2%), қой мен ешкі (6,0%), жылқы (5,0%), түйе (4,3%) санының өсуіне қол жеткізілді.

Ауыл шаруашылығы жануарлары мен құстарының саны, мың бас

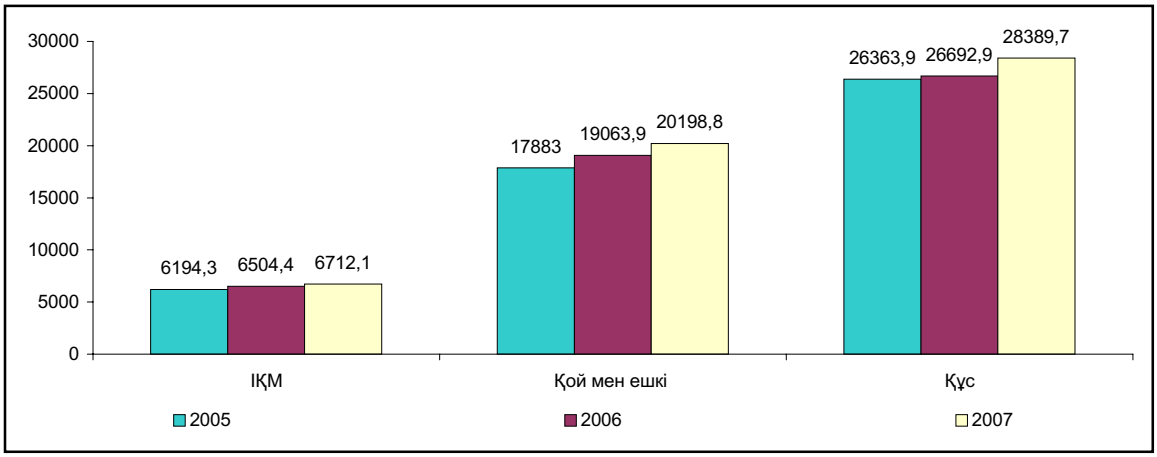

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда ет өндірісінің өсуі союға өткізудің артуы және малдың тірілей орташа салмағының өсуі есебінен 103,4% құрады. Малды және құсты союға өткізу артты: ірі қара мал – 3,7%-ға, түйе – 7,2%-ға, құс – 12,6%-ға. Ірі қара мал басының тірілей орташа салмағы 1,3%-ға, қой мен ешкінің – 2,7%-ға, шошқаның – 3,2%-ға өсті.

Сиырлар санының 2,0%-ға өсуі есебінен сиыр сүтінің өндірісі 3,6%-ға өсті.

Жұмыртқа өндірісінің өсуіне (5,6%) мекиен тауықтардың орташа санының 3,4%-ға өсуі есебінен қол жеткізілді.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

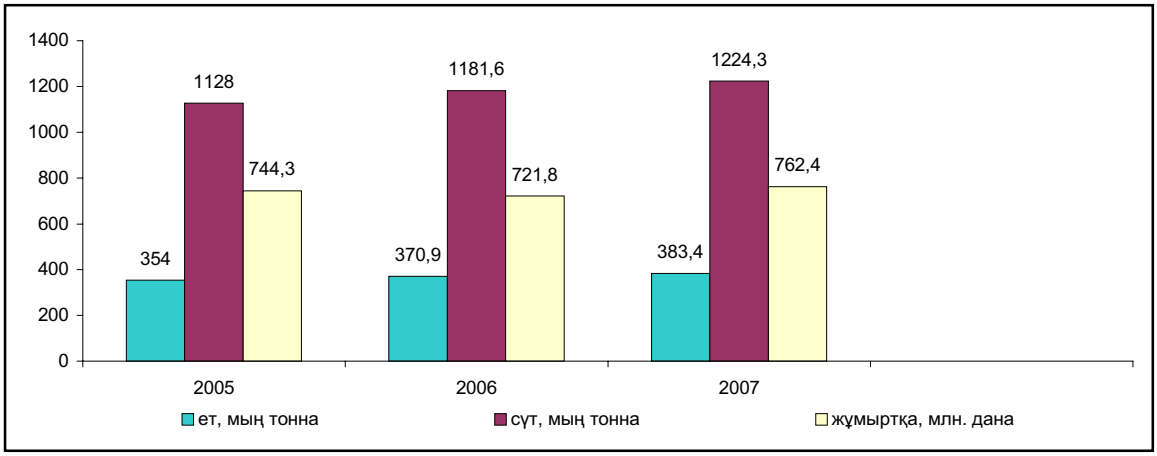

2.4 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2007 жылғы қаңтар-сәуірде құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, жете бағалауды ескере отырып, 232,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейден 36,8%-ға көп.

Орындалатын жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі аса көп, оның көлемі 2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 1,8 есе өсіп, жалпы көлемнің 46,1%-ын құрады (2006 жылғы қаңтар-сәуірде - 38,8%).

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы қомақты – 76,3%. Шетелдік мердігерлер 23,2%-ын, мемлекеттік ұйымдар 0,5%-ын орындады.

2007 жылғы қаңтар-сәуірде 16000 үй салынды, соның ішінде тұрғын және тұрғын емес мақсаттағы үй тиісінше 14176 және 1824. Тұрғын емес үйлердің жалпы санынан 1146 көлік және байланыс, 414 - сауда, 99 - әлеуметтік-мәдениет мақсатындағы, 79 - әкімшілік, 29 - өнеркәсіп объектісі іске қосылған. Сонымен бірге, денсаулық сақтау және білім беру саласындағы іске қосылған объектілердің үлесі мардымсыз (тұрғын емес үйлердің жалпы санынан 0,9%).

Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

алдыңғы жылдың тиісті айына %-бен

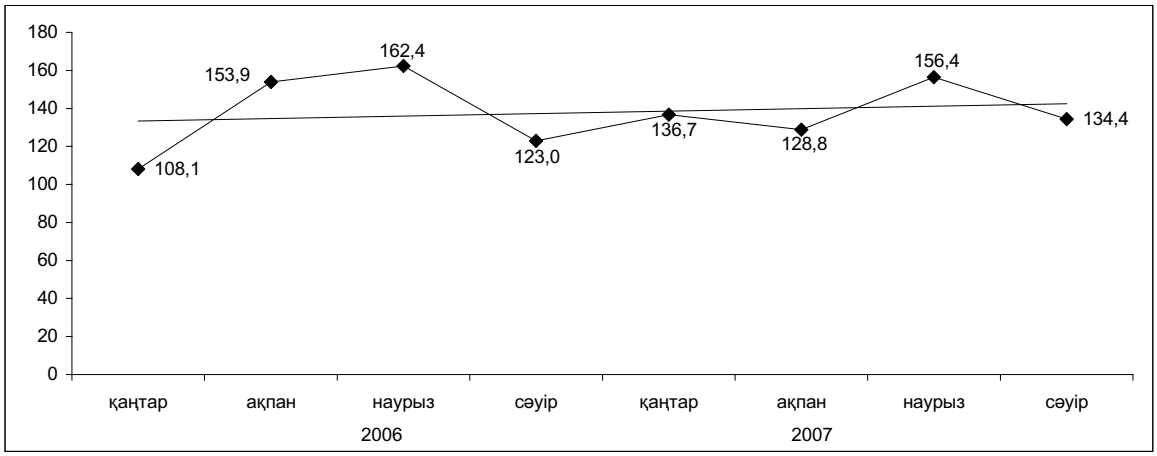

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда республиканың 15 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының қомақты өсуі Маңғыстау (2,2 есе), Павлодар (2,1 есе), Ақмола (1,9 есе) және Қызылорда (1,8 есе) облыстарында байқалды.

Жалпыреспубликалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Алматы, Астана қалалары және Атырау облысы едәуір үлес алады (жалпы көлемнен барлығы 60%-ға жуық).

Құрылыс жұмыстарының өңірлер бойынша нақты көлем индекстері

алдыңғы жылдың тиісті кезеңіне %-бен

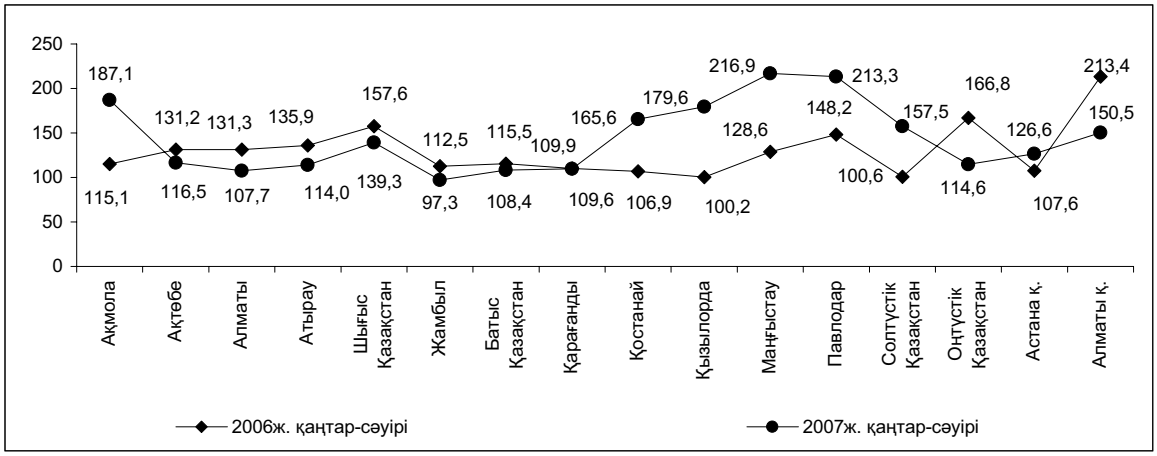

Тұрғын үй құрылысы

2007 жылғы қаңтар-сәуірде негізгі капиталға салынған инвестицияның жалпы көлемінен 17,6% тұрғын үй құрылысына жұмсалды (123 млрд.теңге), бұл өткен жылдың тиісті кезеңінде игерілген инвестициядан 1,6 есе көп. Меншіктің барлық нысандарындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және тұрғындар жалпы ауданы 2287 мың шаршы метр болатын тұрғын үйді іске қосты, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейден 1,6 есе жоғары.

Есепті кезең ішінде республикада орта есеппен халықтың 1000 адамына шаққандағы іске қосылатын тұрғын үйлердің жалпы ауданы 148 шаршы метрден келеді (2006жылғы қаңтар-сәуірде 96 шаршы метр).

Іске қосылған тұрғын үйлердің нақты көлем индекстері

алдыңғы жылдың тиісті айына %-бен

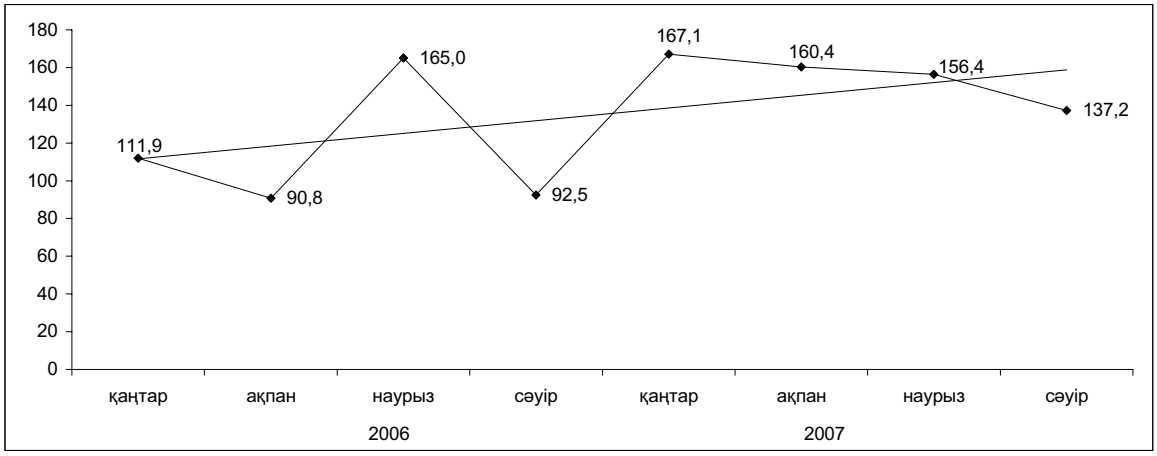

Іске қосылған тұрғын үйлердің едәуір үлесін жеке меншік кәсіпорындары, ұйымдары және халық тұрғызған, оның ішінде негізгі көлемін жеке меншік тұрғын үй құрылысы алады (іске қосылған тұрғын үйлердің жалпы көлемінен тиісінше 94,8% және 72,7%).

Салынған тұрғын үйлердің жалпы ауданы көлемі бойынша 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейдің артуы республиканың барлық өңірінде байқалады. Олардан көлемнің едәуір өсуі Атырау (2,7 есе), Қызылорда (2,1 есе), Қарағанды, Ақмола (1,7 есе), Қостанай, Маңғыстау (1,6 есе) облыстарында байқалды, олардағы негізгі көлемі жеке меншік құрылысшылардың қаражаты есебінен тұрғызылған, сондай-ақ Астана (2,3 есе) және Аматы (1,6 есе) қалаларында.

Мемлекеттік тұрғын үй құрылысы бағдарламасын іске асыру барысында 2007жылдың 1 сәуіріне жалпы ауданы 30,9 мың шаршы метр болатын коммуналдық тұрғын үйлер іске қосылды немесе бір жылда қосылу көлемінен 56,2%, жергілікті атқарушы органдарға кредит беру есебінен – тиісінше 16,8 мың шаршы метр және 1,6%.

Тұрғын үй құрылысының құны. 2007 жылғы қаңтар-сәуірде тұрғын үйлердің жалпы ауданының 1 шаршы метр құрылысының нақты орташа құны 42,1 мың теңгені құрады (2006 жылғы қаңтар-сәуірде – 36 мың теңге) немесе 11,8%-ға өсті, соның ішінде халықтың салғаны – 28,3 мың теңге (25,9 мың теңге).

2.5 КӨЛІК

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 106913,7 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылдың қаңтар-сәуіріндегі жүк айналымынан 5,0% артық. Жүк ағынының өсуіне сыртқы сауда айналымының өсуі, құрылыс көлемінің өсуі және өнеркәсіп өндірісінің өсуі де ықпал етеді.

Темір жол көлігінің жүк айналымы ағымдағы жылдың қаңтар-сәуірінде 62992,0 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегіге қарағанда 7,8% жоғары, бұл транзиттік тасымалдаулардың, сондай-ақ республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен болды.

Ағымдағы жылдың қаңтар-сәуірінде **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 15216,0 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылдың қаңтар-сәуіріндегіден 4,9% артық. Автомобиль тасымалы бұрынғысынша жүк айналымының едәуір үлесін құрайды, бұл жеке кәсіпкерлердің жанданып келе жатқан іскерлік белсенділігіне байланысты.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде 28683,6 млн. ткм құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 0,6% аз. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнай тасымалдау 13910,3 млн. ткм (Құмкөл-Атасу-Алашанькоу бағыты бойынша мұнай айдау есебінен 2006 жылдың қаңтар-сәуіріне өсуі – 7,6%), газ – 14773,3 млн. ткм (тұтынудың төмендеуі есебінен төмендеуі – 7,2%) құрады.

Әуе көлігінің жүк айналымы 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 21600,0 тоннаны құрады немесе 2006 жылдың қаңтар-сәуіріне 11,5%-ға өсті.

2006-2007 жылдардағы жүк айналымының серпіні

өткен жылдың тиісті айына пайызбен

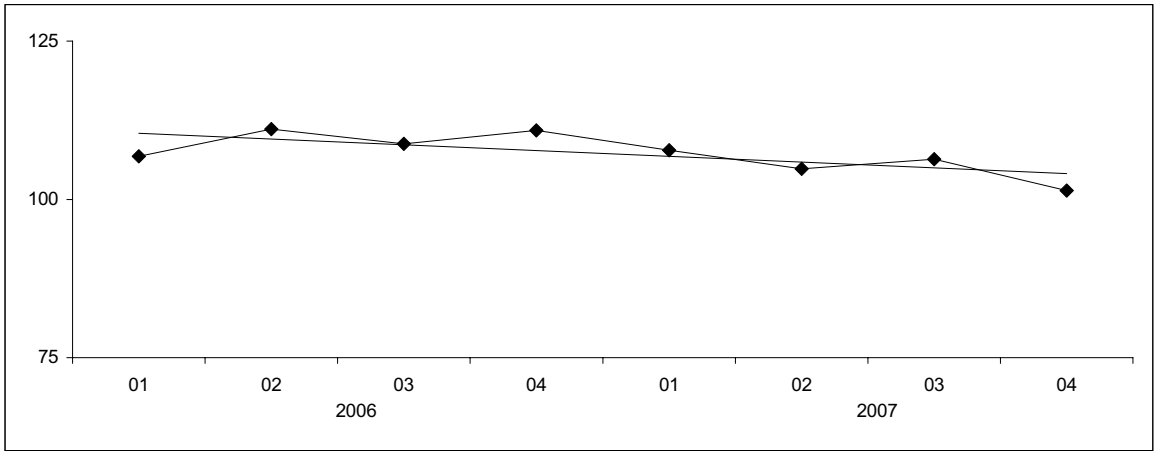

Жолаушылар айналымының тұрақты өсу үрдісі бар (2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 2006 жылдың қаңтар-сәуірімен салыстырғанда өсуі – 5,7%), бұл халық қозғалысының және сапарлар ұзақтығының артуына байланысты. 2007 жылғы қаңтар-сәуірде республика көлігінің жолаушылар айналымы 34469,3 млн. жкм құрады. 2006 жылдың қаңтар-сәуірімен салыстырғанда темір жол көлігінің жолаушылар айналымы 24,5%-ға, автобустағы жолаушылар айналымы - 1,1%-ға, таксиде – 6,1%-ға, әуе көлігінде – 31,0%-ға өсті; ал троллейбустағы жолаушылар айналымы – 9,2%-ға, трамвайда – 1,0%-ға төмендеді. Тұтастай алғанда, жолаушылар ағыны тұрақты. Бұл тасымалдауларды ұйымдастырудың жақсаруына және халықтың экономикалық белсенділігінің артуына байланысты.

Жолаушылар айналымының құрылымы

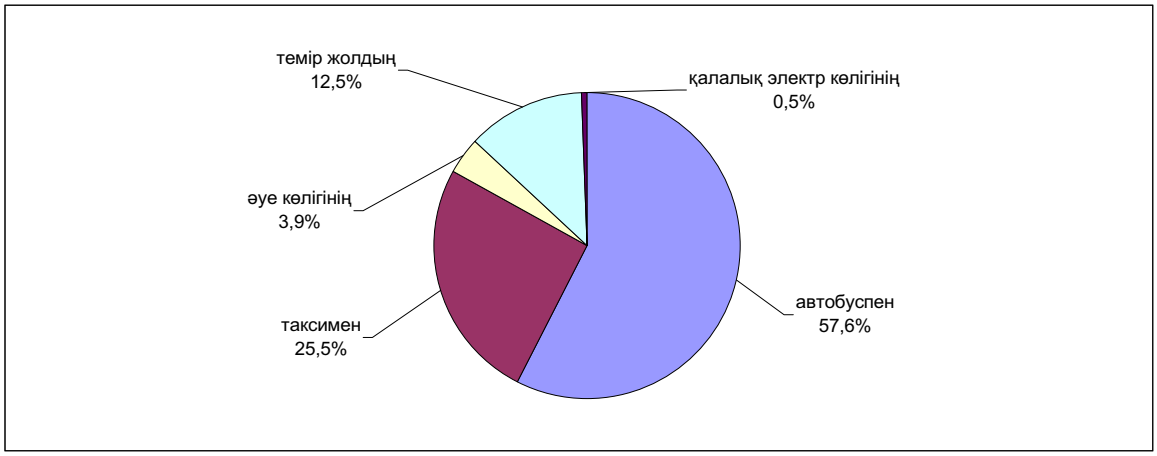

2.6 БАЙЛАНЫС

Байланыс қызметінің едәуір өсуі республикада жаңа буын телекоммуникация желілерінің құрылуына, жаңа қызмет түрлерінің – бейнетелефония, дыбыстық, мәтіндік және мультимедиялық хабарламалар жіберу қызметтерінің ұсынылуына, сондай-ақ тарифтердің едәуір төмендеуіне, тұрақты тұтынушылардың белсенділігінің артуына және жаңа тұтынушылар тартуға байланысты болды. 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 101,3 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, олардан халыққа көрсетілгені – 41,6 млрд. теңге, бұл 2006 жылдың қаңтар-сәуіріндегіден салыстырмалы бағада тиісінше - 29,7% және 41,3%-ға көп.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде байланыс қызметтерінен түскен табыстар

млн. теңге

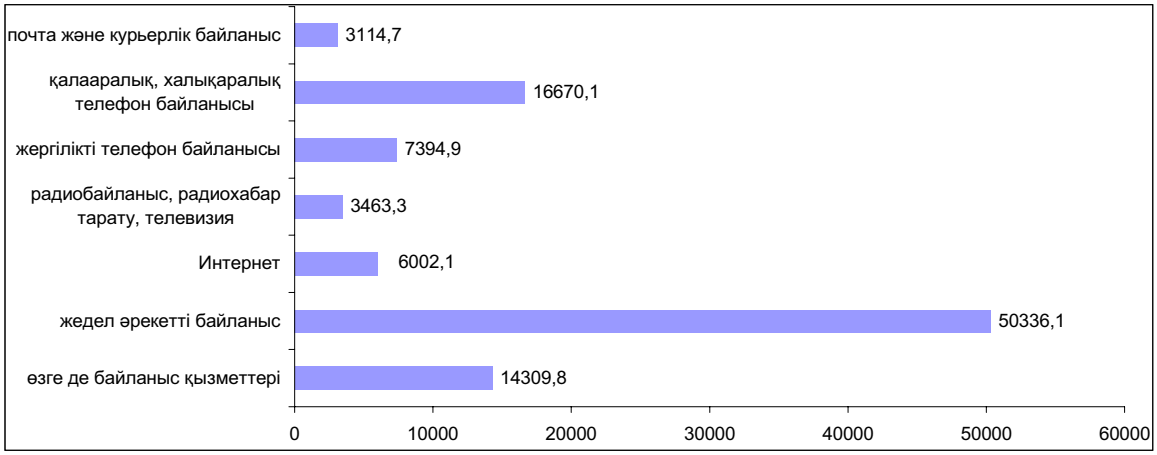

Телекоммуникациялық рыноктың дамуына жаңа қуаттарды іске қосу, Интернеттің, жедел әрекетті байланыстың ұдайы дамуы және үлкен корпоративтік желілердің құрылуы ықпал етеді.

2007 жылғы байланыс қызметтерінің серпіні

өткен жылдың тиісті айына %-бен

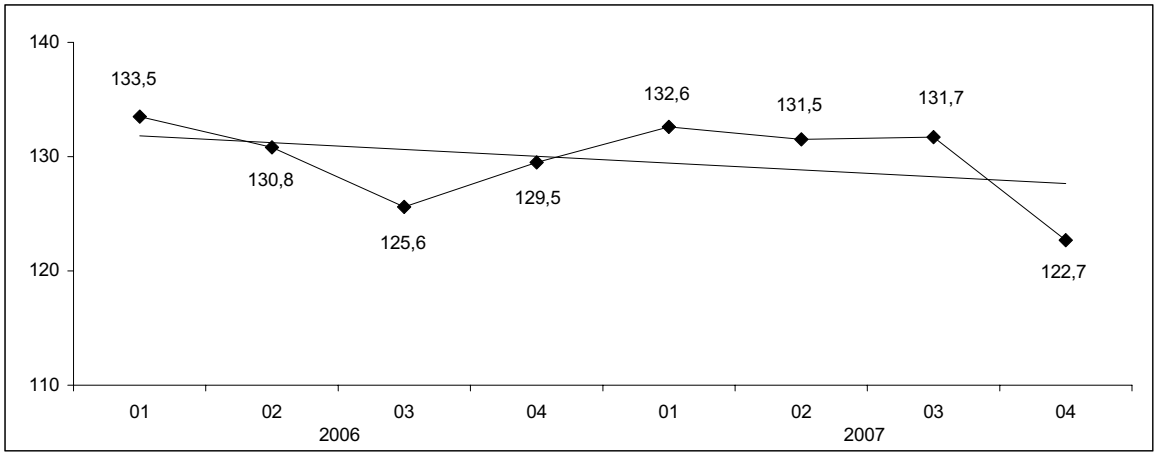

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс алады - 49,7%. 2006 жылдың қаңтар-сәуірімен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 50,8%-ға өсті.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде 2006 жылдың қаңтар-сәуірімен салыстырғандағы жекелеген байланыс түрлерінен түскен табыстардың үлесі

пайызбен

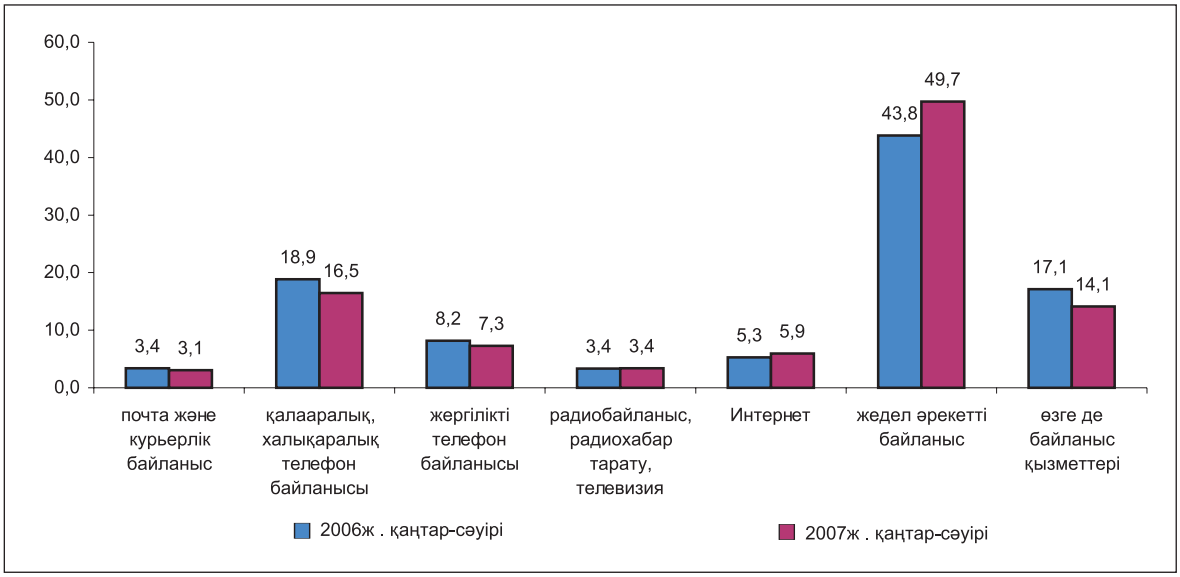

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 48,3%-ды жедел әрекетті байланыс қызметтерінен, 26,6%-ды - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтерінен, 13,3%-ды - жергілікті телефон байланысы қызметтерінен, 11,8% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрады. Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыстар 41,0% құрады.

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

млн. теңге

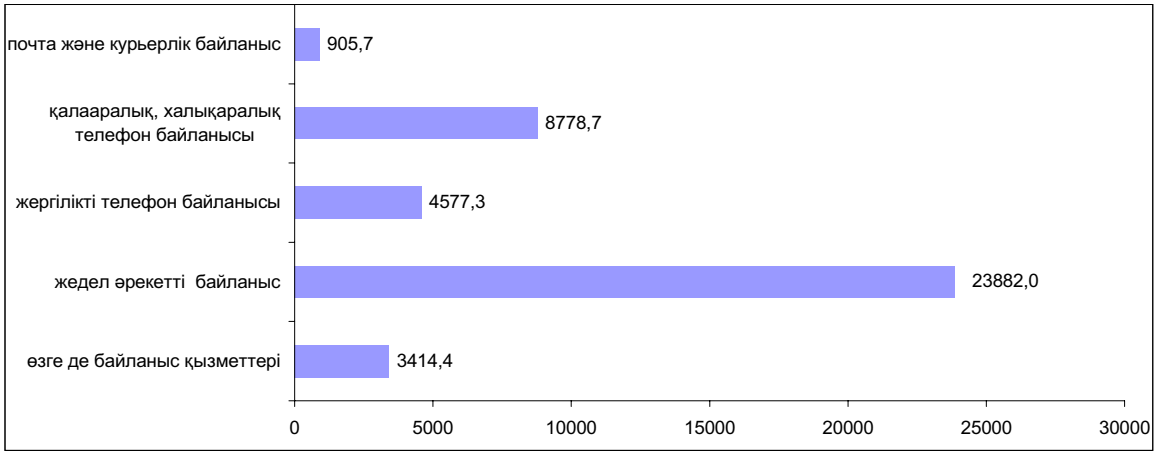

2.7 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2007 жылдың қаңтар-сәуірінде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 533,9 млрд. теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 11,1%-ға өсті. 2007 жылдың сәуірінде тауар өткізу 142 млрд. теңгені құрады, бұл тұрақты бағалармен есептегенде 2006 жылдың сәуіндегі деңгейден 14,5%-ға жоғары, 2007 жылғы наурызбен салыстырғанда өсу 3% құрады.

2006-2007 жылдардың айлары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

өткен жылдың тиісті айына пайызбен

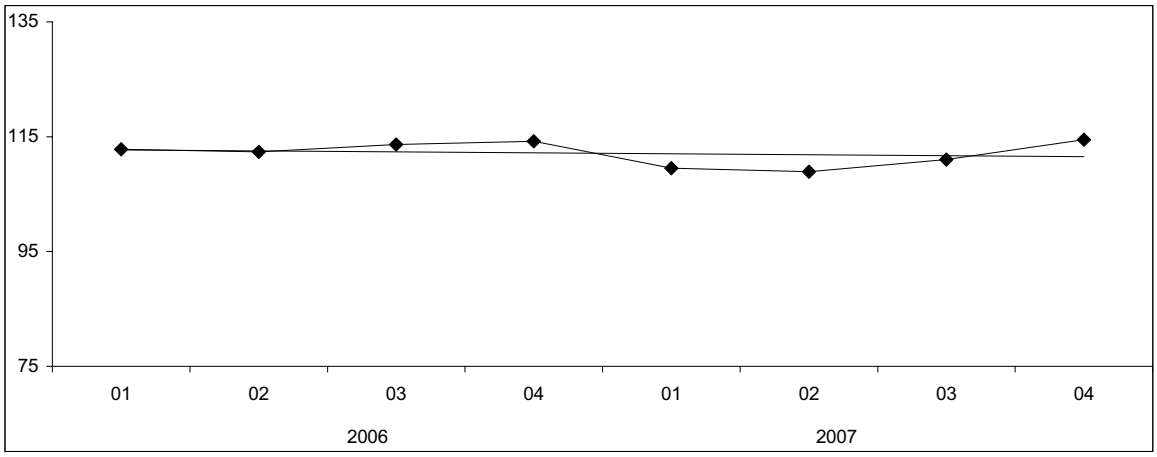

Қаңтар-сәуірде тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 34,6 мың теңгені құрады, бұл 2006 жылдың осы кезеңіндегіден 5 мың теңгеге жоғары.

2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

(өткен жылға пайызбен)

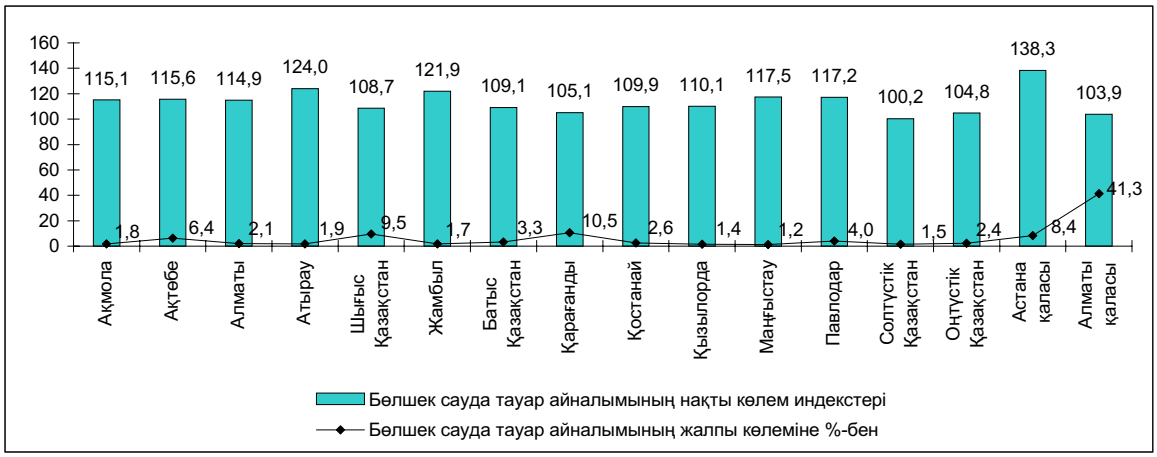

Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалады. Жекелеген облыстар бойынша нақты көлем индексі орташа республикалық деңгейден асып түседі. “Астана – жаңа қала” арнайы экономикалық аймақты дамыту астананың едәуір дәрежеде бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің 38,3%-ға өсуіне ықпал етті.

Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындардың тауарлар өткізуінен, базарлардағы саудадан және жеке кәсіпкерлер саудасының айналымынан 518,7 млрд. теңге (97,2%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарынан - 15,1 млрд. теңге (2,8%) алынды. Республикадағы мемлекеттік сауданың үлесі мардымсыз.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

(жалпы көлемге %-бен)

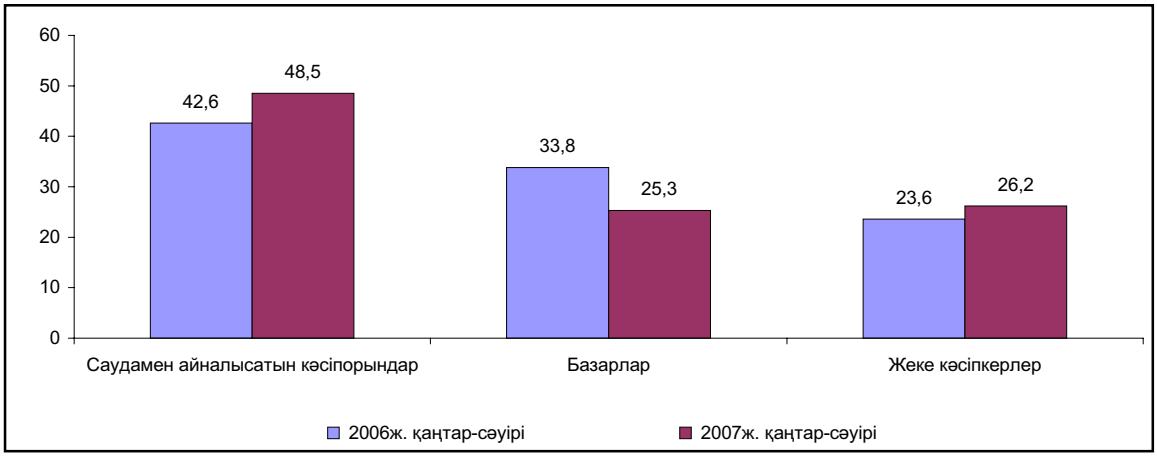

2007 жылғы қаңтар-сәуірде бөлшек сауда тауар айналымын көп жағдайда (бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінің 74,7%) саудамен айналысатын кәсіпорындар және қызметін негізінен тұрақты сауда орындарында жүзеге асыратын жеке кәсіпкерлер құрады.

Бөлшек сауда тауар айналымының өсуі, ең алдымен, саудамен айналысатын кәсіпорындар тауар айналымының нақты көлемінің артуына (өткен жылдың тиісті кезеңіне 26,6%) байланысты екендігін айта кету керек. Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде қызмет көрсету мәдениетінің жоғары деңгейімен және сапалы тауарлардың мол түрімен қамтамасыз етілетін кәсіпорындар үлесі де (2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі 42,6%-дан 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі 48,5%-ға дейін) тоқтаусыз өсуде.

Соңғы кезде тұрақты сауда желілері қызметінің дамуына сауданың қазіргі заманғы және озық нысандарын енгізу оң әсер етіп отыр.

Барлық өңірлерде дерлік сауда кәсіпорындарында ұзақ пайдаланатын тауарларды кредитке сату енгізілуде. Төлемдік электрондық кәртішкелерді пайдалану арқылы қолма-қол ақшасыз сату кең өріс алуда.

Алматы, Астана қалаларында және республиканың басқа да ірі қалаларында супермаркеттер, гипермаркеттер желісі көбеюде, оларда сатып алушылар ең қысқа мерзімде салыстырмалы түрде қолайлы бағалар бойынша қажетті тауарлардың барлық түрлерін сатып ала алады.

Тауар айналымын қалыптастыруда жеке кәсіпкерлік елеулі үлес алады, ол есепті кезеңде 26,2% дейін өсті, 2006 жылғы қаңтар-сәуірде 23,6% болған.

Көлемнің төмендеуіне қарамастан (бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде 2006 жылғы қаңтар-сәуірдегі 33,8%-дан 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі 25,3%-ға дейін), республикада жеке адамдардың базарларда сауда жасауы да орын алып отыр, ондағы бағаның қолайлылығы бөлшек сауданың осы саласындағы сатып алудың айтарлықтай өтімділігін қамтамасыз етеді. Бұндай жағдай республиканың барлық өңірлерінде қалыптасқан. Алматы (40,3%) және Оңтүстік Қазақстан (38,6%) облыстарында базарлардағы сауданың үлесі әлі жоғары.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылдың басынан бастап 1308,8 млрд. теңгені құрады немесе 2006 жылғы тиісті кезеңнен 9,7% көп болды. Мұнда, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2007 жылғы қаңтар-сәуірде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 20,2 млрд. теңгені құрады немесе өткен жылдың тиісті кезеңінен 23,8% көп болды. Мұнда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 17,7% жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 4,6 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің басым бөлігі (40%) шағын бизнес саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН БИЗНЕС МОНИТОРИНГІ

2007 жылғы 1 мамырға шағын кәсіпкерлікті жүзеге асыратын тіркелген заңды тұлғалардың саны 179,1 мың бірлікті құрады, бұл 2006 жылғы 1 мамырдағыдан 9,5% жоғары. Шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарының саны 1000 тұрғынға есептегенде, 2006 жылғы 1 мамырмен салыстырғанда 1,2 бірлікке көбейіп, 11,8 бірлікке жетті.

1000 тұрғынға шаққандағы шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарының саны бойынша өңірлерді бөлу

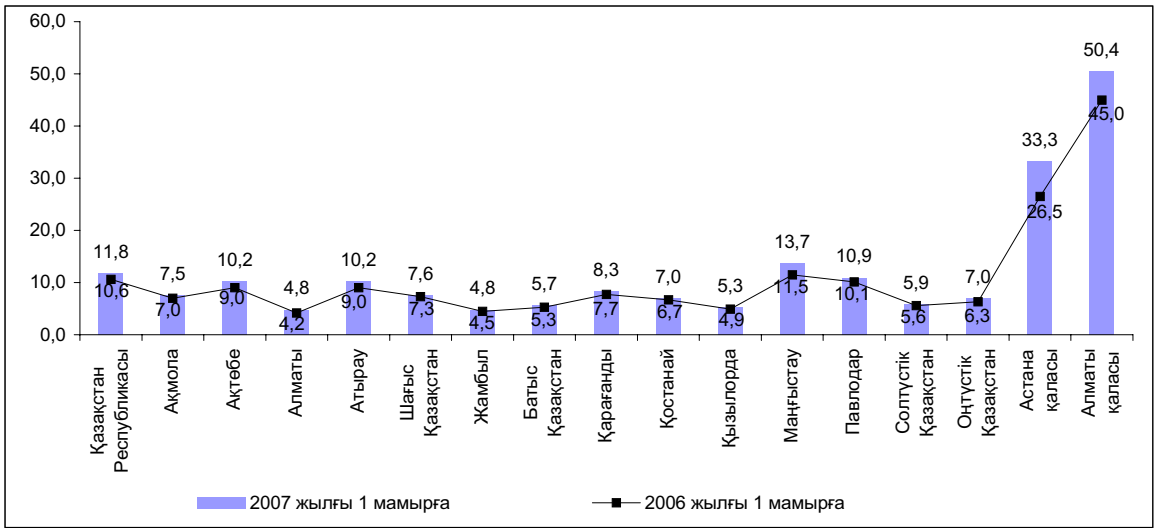

Шағын кәсіпкерлік субъектілері саны өсуінің негізгі критерийлері шағын кәсіпкерлікті мемлекеттік және өңірлік деңгейлерде қолдау, ұйымдастыру және экономикалық тетіктерді жетілдіру шараларының жүйесі болып табылады, соның нәтижесінде кәсіпорынның қызмет көрсету аясының кеңеюі және кәсіпорынның экономикалық нығаюы байқалады.

Республиканың барлық өңірлерінде шағын кәсіпкерліктің 1000 тұрғынға шаққандағы тіркелген кәсіпорындары санының өсуі белгіленді. Тіркелген кәсіпорындар санының ең көп өсуі Астана (6,8 бірлікке) және Алматы қалаларында (5,4 бірлікке), сол сияқты Маңғыстау облысында да (2,2 бірлікке) едәуір өсіп отыр, басқа өңірлерде көрсеткіштің өсуі 0,3-тен 1,2 бірлікке дейін ауытқып отырды.

Шағын кәсіпкерліктің тіркелген кәсіпорындары санынан белсенділерінің үлесі 28,9% құрады. Белсенді кәсіпорындардың көпшілігі (35,8%) саудаға; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге маманданады. Құрылыста – 17,2% кәсіпорын, жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсетуде – 15,8%, өнеркәсіпте – 11,9% (олардың басым көпшілігі өңдеу өнеркәсібіне келеді – 10,9%) жұмыс істейді. Өңірлік бөлініс белсенді кәсіпорындардың ең көбі Алматы қаласына (26,8%), Астана қаласына (10,2%) және Оңтүстік Қазақстан облысына (9,8%) келеді.

2007 жылдың 1 мамырындағы жағдай бойынша республикада 191,3 мыңнан астам шаруа (фермер) қожалықтары тіркелген, олардан жұмыс істеп тұрғандарының саны 163,3 мың бірлікті құрады. Шаруа (фермер) қожалықтарында жұмыспен қамтылғандар саны 420,1 мың адамды құрады, бұл өткен жылдың тиісті айындағы деңгейден 3% жоғары.

2007 жылғы 1 мамырдағы есептік деректер бойынша өткен жылдың осы айымен салыстырғанда шағын кәсіпкерлік саласында жұмыспен қамтылғандар саны тұтастай республика бойынша 1,3%-ға өсіп, 568,3 мың адамды құрады.

Есепті кезеңнің басындағы жұмыспен қамтылғандар саны

мың адам

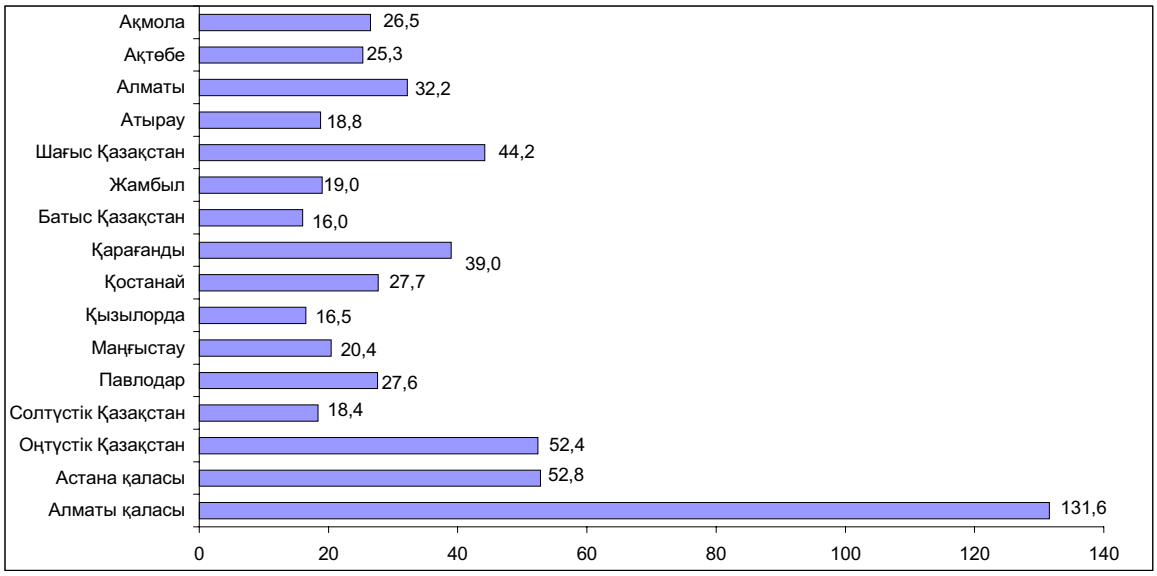

Мұның өзінде, жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы шағын бизнес кәсіпорындары қызметкерлерінің үлес салмағы 7,7%-ға дейін көтерілді. Салалық бөліністе барлық жұмыспен қамтылғандардың 27,2% саудаға; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге, 22,1% - құрылысқа және 14,5% - өнеркәсіпке жататын кәсіпорындарға келеді. Тұтастай ел бойынша шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандар санының өскені республиканың 9 өңірінде байқалды. 2007 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандар санының ең көп өскені өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда Маңғыстау (1,4 есеге), Жамбыл, Қызылорда (1,3 есеге) және Павлодар (16,9%-ға) облыстарында белгіленді. Республиканың қалған өңірлерінде өсу 0,5-тен – 8,6% құрады.

Шағын кәсіпкерлік кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандар санының төмендеуі Солтүстік Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Ақтөбе, Алматы облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында (2,3-тен – 13,6 пайыздық пунктке дейін) байқалды. Кәсіпорындарда жұмыспен қамтылғандардың орташа тізімдік санының төмендеу себебі ең алдымен, процестердің шағын кәсіпкерлікке тән серпінділігі: кәсіпорын статусының ірі немесе орта болып өзгеруі және оның жеке кәсіпкерлік аясына қайта тіркелуі болып табылады.

Қазақстан Республикасы шағын бизнес кәсіпорындарының өнім шығаруы
(өткен жылдың тиісті айына %-бен)

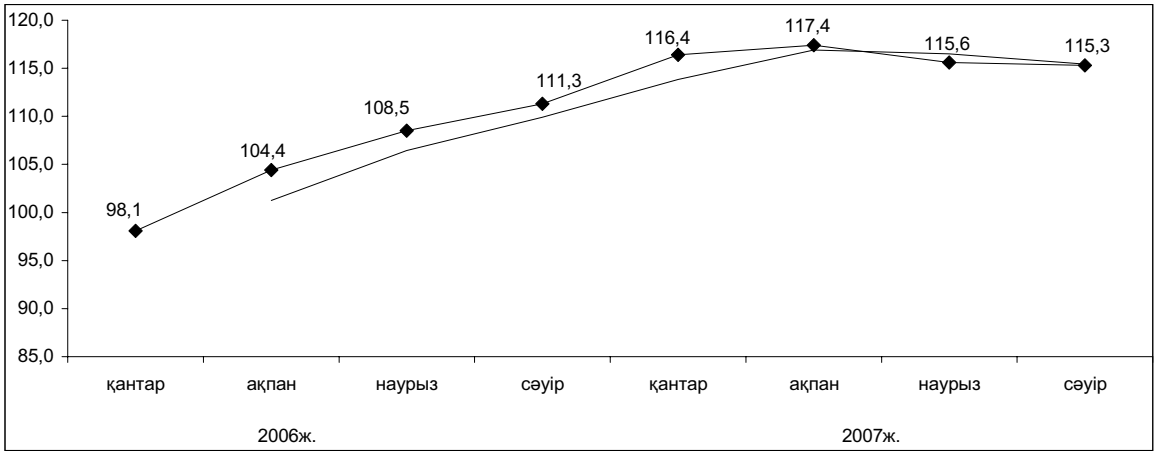

2007 жылғы сәуірде шағын кәсіпкерліктің заңды тұлғалары шығарған өнім есептік деректер бойынша өткен жылдың сәуіріне қарағанда 15,3%-ға өсті. Өнім шығарудың өсуі республиканың 12 өңірінде, ал аса көп өсуі Жамбыл, Маңғыстау және Қызылорда облыстарында белгіленді. Сонымен қатар, Алматы (15,3 пайыздық пунктке), Қостанай (6,5 пайыздық пунктке), Қарағанды (3,4 пайыздық пунктке) облыстарының және Алматы қаласының (4,8 пайыздық пунктке) кәсіпорындары өнім шығаруды экономиканың жекелеген салаларындағы маусымдық ауытқуларға және қызмет аясы бейінінің өзгеруіне байланысты төмендетіп алған.

4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2007 жылдың қаңтар-наурызында 16523,2 млн. АҚШ долларын құрады және өткен жылдың қаңтар-наурызымен салыстырғанда 44,9%-ға өсті, соның ішінде экспорт – 10051,7 млн. АҚШ доллары болып, 36,6%-ға өсті, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға байланысты шығыстарды есепке алғанда) - 6471,5 млн. АҚШ долларын құрап, 60,1%-ға өсті.

Экспорттың тауарлық құрылымы

қорытындысына %-бен

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары Италия (17,3%), Швейцария (16,8%), Қытай (11,4%), Ресей Федерациясы (9,8%), Франция (7%), Нидерланды (5,8%), Иран (5,6%), Румыния (2,2%), Өзбекстан (2,1%), Түркия (2%), Украина (1,8%), Израиль (1,6%), Германия (1,5%) және Испания (1,4%) болып табылады.

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 16,1% құрады (2006 жылдың қаңтар-наурызында -12,7%).

Импорттың тауарлық құрылымы

қорытындысына %-бен

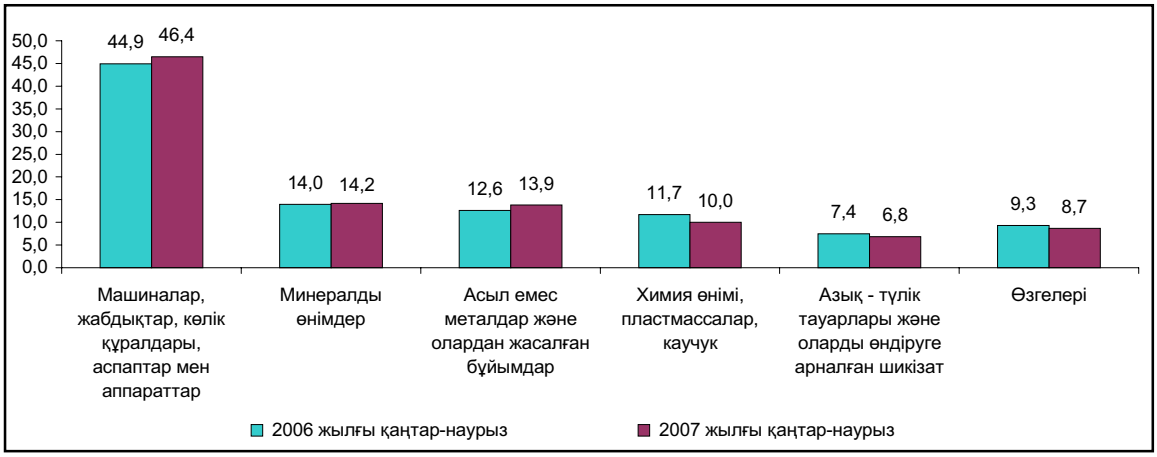

2007 жылдың қаңтар-наурызында инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 2938,0 млн. долларды немесе 45,4% құрады (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 1884,2 млн. доллар немесе 46,6%).

2007 жылдың қаңтар-наурызында барлық импорттық жеткізілімдердің 43% ТМД елдерінің еншісінде болды (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 47,1%). Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің - 35,2%), Қытай (9,8%), Германия (7,7%), АҚШ (6,4%), Италия (4,9%), Украина (3,8%), Франция және Түркия (2,7%-дан), Ұлыбритания (2%), Корея Республикасы (1,6%), Өзбекстан (1,5%) және Швейцария (1,3%) болып табылады.

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2007 жылдың қаңтар-наурызында ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 4402,1 млн. АҚШ долларын құрады және 2006 жылдың қаңтар-наурызымен салыстырғанда 54,9%-ға өсті, соның ішінде экспорт - 1622,1 млн. доллар болып, 73%-ға өсті, импорт - 2780,0 млн. долларды құрап, 46%-ға өсті.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 26,6% (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 24,9%) құрады.

2007 жылдың қаңтар-наурызында ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 47% (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 42%), азық-түлік тауарлары - 13% (15%), химиялық өнімдер - 18% (19%) құрады.

2007 жылдың қаңтар-наурызында ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, аспаптар мен аппараттардың үлесі 24% (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 29%), минералды өнімдер - 31% (27%), металлургиялық өнімдер - 17% (15%), химиялық тауарлар - 9% (11%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химиялық және металлургиялық өнімдердің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2007 жылдың қаңтар-наурызында осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстардың көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 94% (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 90%), металлургиялық өнімдер - 52% (57%), азық-түлік тауарлары - 59% (55%), химиялық тауарлар - 39% (43%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2007 жылдың қаңтар-наурызында әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 12121,1 млн. АҚШ долларын құрап, өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 41,6%-ға өсті, соның ішінде экспорт - 8429,6 млн. АҚШ доллары болып, 31,3%-ға өсті, импорт - 3691,5 млн. АҚШ долларын құрап, 72,6%-ға өсті.

Әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы 2007 жылдың қаңтар-наурызында 73% (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 79%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері - 18% (14%) құрады.

2007 жылдың қаңтар-наурызында әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, аспаптар мен аппараттардын үлесі 64% (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 59%), азық-тулік тауарлары - 5% (6%), химия өнімдері - 11% (13%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері - 12% (10%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдерінің көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 2007 жылдың қаңтар-наурызында 78% (2006 жылдың қаңтар-наурызында - 69%), фармацевтикалық тауарлар - 87% (85%), киім - 83% (90%), азық -түлік тауарлары - 41% (45%) құрады.

5. ТАУАР РЫНОКТАРЫ

Ел экспортында шикізаттық емес тауарлардың үлесі әзірше мардымсыз (6,9%), ал шикізат экспортының қарқынды дамуы одан әрі жалғасуда. Қазақстан экспортының көлемінде шикізаттық тауарлардың үлесі шикізаттық емес тауарлардың үлесінен едәуір асып түседі, олардың үлес салмағы 93,1% құрайды. Есепті кезеңде шикізаттық тауарлар экспорты көлемінің өсуі 2006 жылдың осы кезеңіне қарағанда 136,7%, шикізаттық емес тауарлар 138,0% құрады.

Шикізаттық емес және шикізаттық тауарлар экспортының 2006 және 2007 жылдардың айлары бойынша үлес салмағы

пайызбен

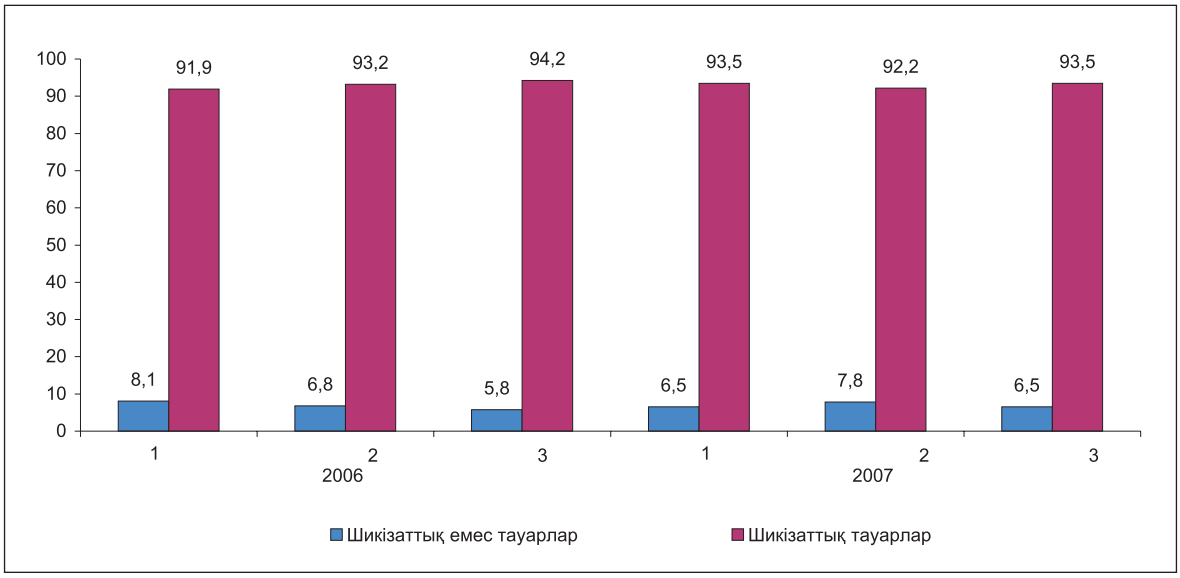

Сол сияқты шикізаттық тауарлар экспортының жан басына шаққандағы үлесінің асып түскендігі байқалады: шикізаттық тауарлар экспорты бір тұрғынға шаққанда 223,9 АҚШ долларын, шикізаттық емес тауарлар экспорты кезінде – 15,6 АҚШ долларын құрады.

2006 және 2007 жылдардың айлары бойынша жан басына шаққандағы шикізаттық емес және шикізаттық тауарлар экспорты

АҚШ долларымен

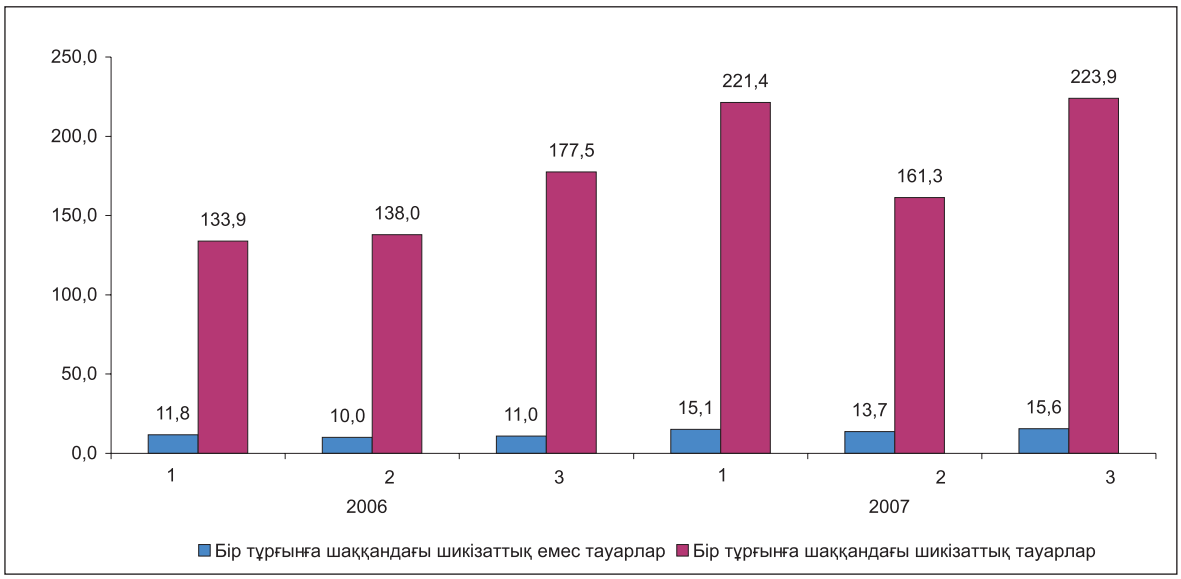

Қазақстан Республикасы экспортының 2006 және 2007 жылдардың айлары бойынша серпіні

өткен жылдың тиісті айына % -бен

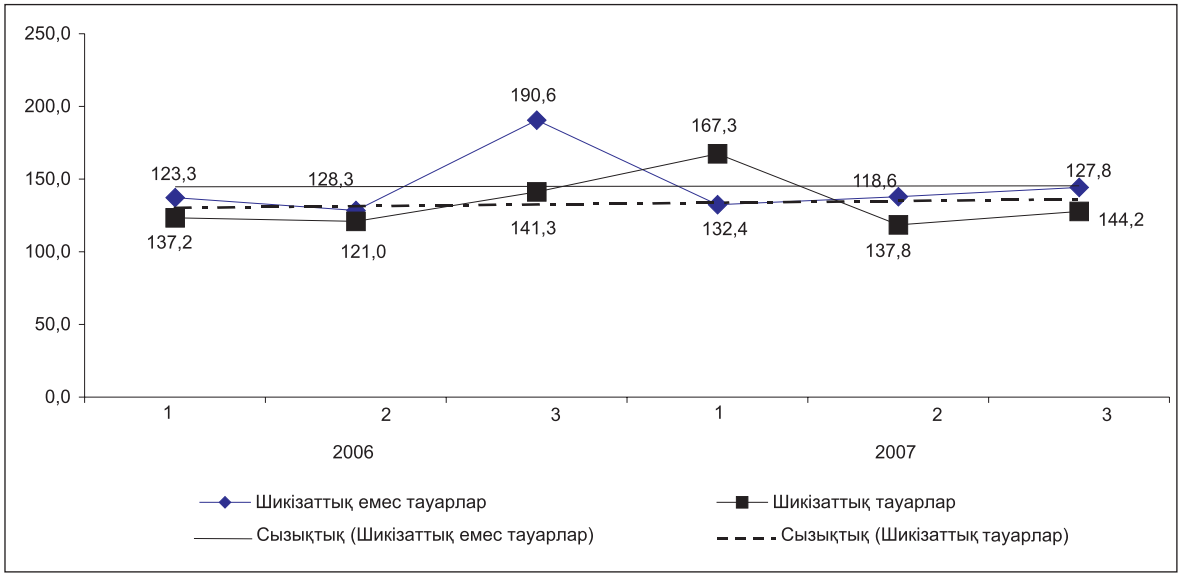

Экспорттың негізгі тауарлық топтары болып табылатындар, бұрынғысынша, минералдық өнімдер мен металлургия өнеркәсібінің өнімдері. Минералдық өнімдер экспортының өсуіне негізінен шикі мұнай мен газ конденсатын жеткізу құнының көтерілуі ықпал етіп отыр.

2007 жылғы қаңтар-наурызда республиканың экономикалық айналымына тартылған отынның негізгі табиғи түрлерінің (мұнай, газ конденсатын қоса, табиғи газ бен тас көмір) жалпы ресурстары 42,8 млн. тонна шартты отынды құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-наурыздағы деңгейден 2,2% жоғары. Республиканың табиғи отын ресурстарының құрамында 54,9% мұнай, газ конденсатын қоса, 33,8% - тас көмір мен лигнит, 11,3% - табиғи газ алады.

2007 жылғы қаңтар-наурызда отын-энергетикалық ресурс 22,0 млрд. кВт.с. электр энергиясын (2006 жылғы қаңтар-наурыздағыдан 7,3% көп), 23,5 млн. тонна тас көмір мен лигнитті (6,3% аз), 3,0 млн. тонна газ конденсатын (22,0% көп), 4,1 млрд. текше метр табиғи газды (19,6% аз), 15,5 млн. тонна шикі мұнайды (14,0% көп) құрады.

2007 жылғы қаңтар-наурызда табиғи газ ресурсының 54,4% өз өндірісінен және 45,6% ТМД елдерінен әкелінген импортпен қамтамасыз етілді. Табиғи газдың импортын Ресей (табиғи газ импортының жалпы көлемінің 47,6% немесе 805,2 млн. текше м), Өзбекстан (34,1% немесе 644,3 млн. текше м) және Түркіменстан (18,3% немесе 352,4 млн. текше м) жүзеге асырады.

Мұнай мен көмір ресурстары (ресурстардың жалпы көлемінен тиісінше 87,0% және 99,6%) негізінен республикада өндіру есебінен қалыптастырылды.

Республиканың мұнай рыногы әзірше шикізат экспорты бағытында. Яғни, оның ресурстарының (95,4%) көп бөлігін экспорт құрайды, республиканың ішкі рыногында 4,6% шикі мұнай өңделген. 2007 жылғы қаңтар-наурызда 14,8 млн. тонна шикі мұнай экспортқа жіберілді, соның ішінде ТМД-дан тыс елдерге - 14,5 млн. тонна жіберілді (экспорттың жалпы көлемінің 98,3%). 2007 жылғы қаңтар-наурызда өңдеуге келіп түскен шикі мұнай көлемі 0,7 млн. тоннаны құрады.

2007 жылғы қаңтар-наурыздағы шикі мұнай экспортының көлемі мен бағасы

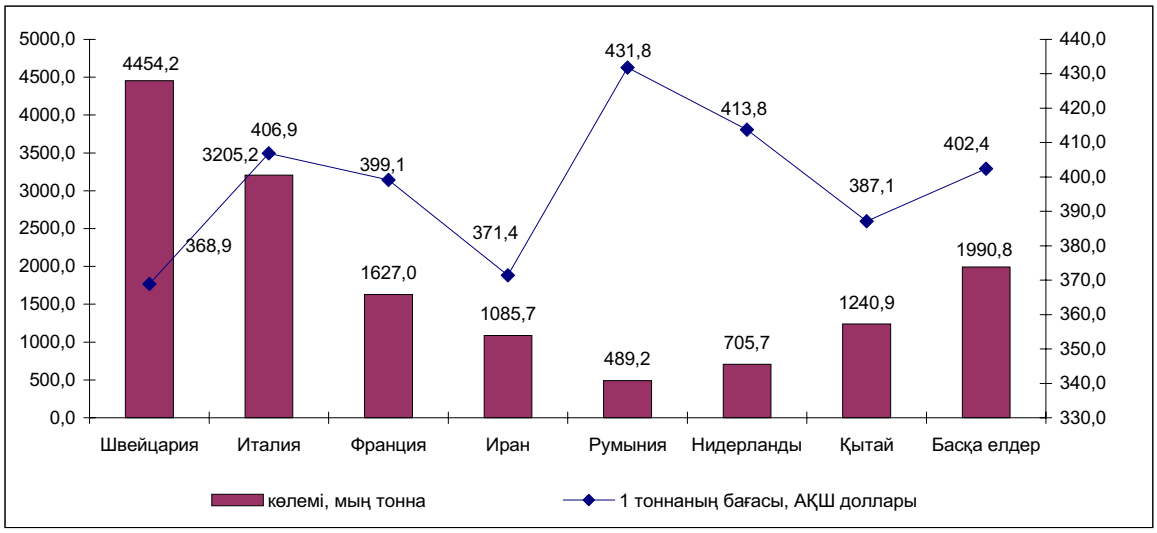

Мұнай өнімдерінің ресурстары негізінен (ресурстардың жалпы көлемінің 76,9% - 99,1%) өз өндірісінен қалыптастырылады. Мұнай өнімдеріне деген сұраныс ішінара олардың импортымен толықтырылған. 2007 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда ресурстар құрылымында импорт үлесінің: автомобиль бензині 16,6%-дан 23,1%-ға дейін, газойль - 5,3% -дан 14,8%-ға дейін артқаны байқалады.

Азық-түлік тауарлары бойынша республикадағы өндірістің (47,6%-дан 99,8%-ға дейін) олардың импортынан (0,2,% -дан 52,4%-ға дейін) басымдығы жалғасуда.

2007 жылғы қаңтар-наурыздағы жекелеген азық-түлік тауарлары бойынша ресурстарды және экспортты қалыптастырудың құрылымы

пайызбен

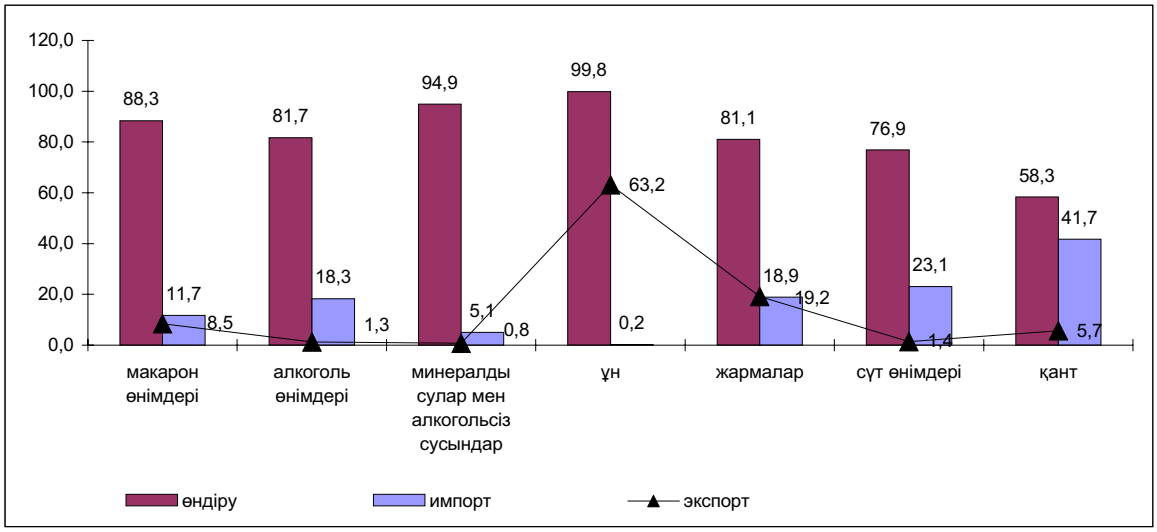

Азық-түлік емес тауарлар ресурстарын молықтыру, оларды республикада өндірумен қатар, басқа елдерден әкелумен де ұштасады.

Құрылыс материалдарының қазақстандық рыногының дамуы елдегі қолайлы инвестициялық климатқа байланысты болып отыр. Саладағы жұмыс істеп тұрған кәсіпорындар өндірістің өсуіне қарамастан, құрылыс кешендерінің негізгі материалдарға деген қажеттіліктерін әлі толығымен қамтамасыз ете алмайды. Егер, мысалы, бор мен доломит (ресурстардың жалпы көлемінің 99,1%), саз бен каолин (98,9%), табиғи құмдар (98,5%), әктас пен ғаныш (97,7%), әк 94,9%), асбест (93,9%), цемент (74,8%) республикада өндірілсе, ал ағаш жаңқасынан дайындалған тақталар (ресурстардың жалпы көлемінің 99,9%), шыныталшық (95,5%), ағашталшықты тақталар (95,4%), полимерлер негізіндегі сырлар мен лактар (68,4%) сырттан әкелінеді.

2007 жылғы қаңтар-наурызда цементтің импорты негізінен Қытай (60,3%) мен Германия (21,6%) кәсіпорындарының жеткізілімінен құралды.

6. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Қаржы емес активтерге инвестициялар

2007 жылғы қаңтар-сәуірде қаржы емес активтерге жұмсалған инвестициялардың бағалау көлемі (материалдық айналым қаражатының қорларын толтыратын инвестицияларсыз) 710,9 млрд. теңгені құрады, оның 98,2%-ы негізгі капиталға жұмсалған инвестицияларға келеді.

Негізгі капиталға инвестициялар

2007 жылғы қаңтар-сәуірде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар 698,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 8,3%-ға артық.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың жалпы көлем индекстері

өткен жылдың тиісті айына % -бен

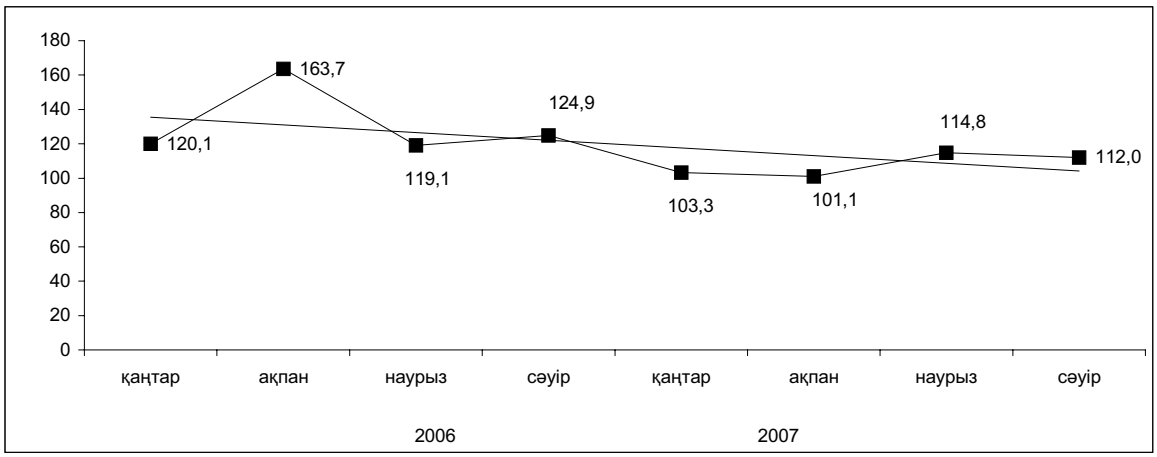

2007 жылғы қаңтар-сәуірде инвестицияның өсуі 2006 жылдың қаңтар-сәуірімен салыстырғанда республиканың 12 өңірінде байқалды. Мұнда ең көп өсу Жамбыл, Қостанай, Батыс Қазақстан (1,8 есе), Маңғыстау, Ақмола (1,7 есе) облыстарында байқалды, бұл инвестициялардың құрылыс-монтаж жұмыстарына басым бағытталуымен байланысты.

2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда инвестиция көлемінің төмендеуі Қарағанды (36,5%), Атырау (20,4%), Солтүстік Қазақстан (14,9%), Алматы (2,3%) облыстарында байқалды. Осы өңірлердегі нақты инвестициялық жобалардың аяқталуы инвестиция көлемінің төмендеуіне себеп болды.

Негізгі капиталға инвестициялар игеру қарқыны, өңірлер бойынша

өткен жылдың тиісті кезеңіне %-бен

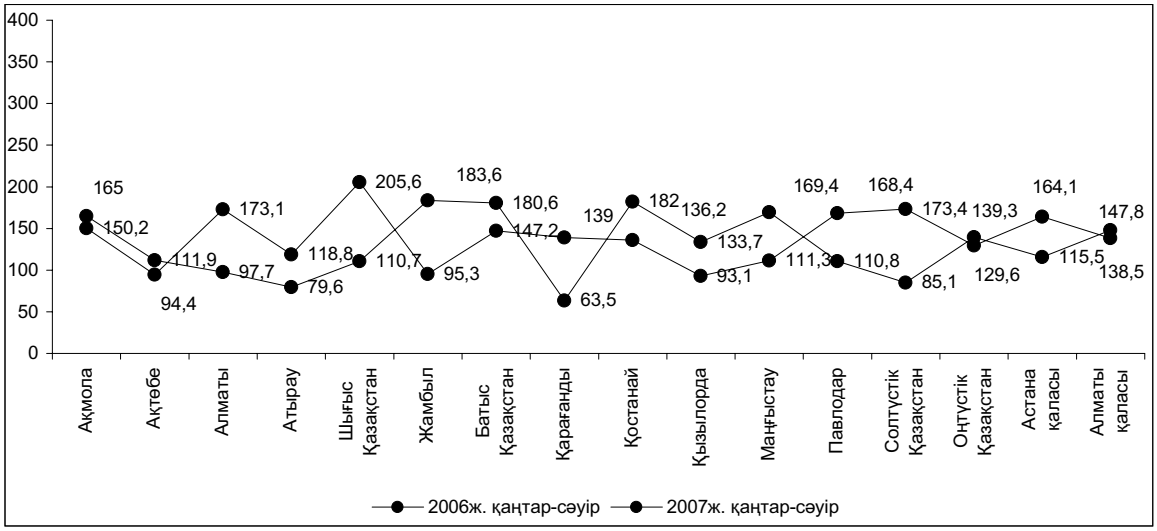

2007 жылғы қаңтар-сәуірде негізгі капиталға қаражат салудың негізгі көздері шаруашылық жүргізуші субъектілердің меншікті қаражаты (65,4%) мен шетел инвестициялары (17,4%) болып табылды. Қарыз қаражаты 10,4%, бюджет қаражаты 6,8% құрады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар құрылымында жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар (70,9%), сондай-ақ қызметін Қазақстан Республикасы аумағында жүзеге асыратын басқа мемлекеттердің шаруашылық жүргізуші субъектілерінің (21,8%) қаражаты басым. Мемлекеттік сектордың үлесі шамалы ғана (7,3%).

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар көлемінде ішкі инвестициялардың үлесі басым болды (жалпы көлемнің 71,8%-ы), сыртқы инвестициялар 28,2% құрады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың құрылымы, пайдалану бағыттары бойынша

пайызбен

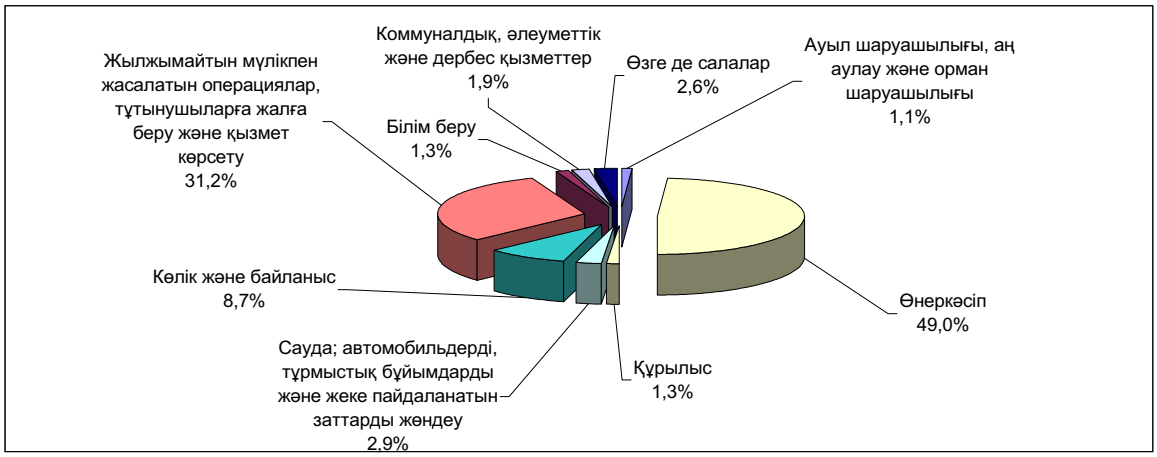

Инвестициялық тартымдылығы бойынша инвестициялаудың басым салалары, бұрынғысынша, мұнай және табиғи газ өндіру – негізгі капиталға жұмсалатын инвестициялардың жалпы көлемінің 32,7%-ы, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар – 31,2%, өңдеу өнеркәсібі – 9,6%, көлік және байланыс– 8,7%. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда өңдеу өнеркәсібіне жұмсалған инвестициялардың шамалы өскені байқалды (0,3 пайыздық пункт).

Шетел инвестицияларының ең көп көлемі Атырау облысында игерілді (72,5%), себебі бұл экономиканың шикізаттық секторын дамытуға қаражат салатын шетел инвесторлары үшін ең тартымды өңір.

Негізгі құрал-жабдықтарды жасауға және жетілдіруге арналған жұмыстар мен шығындардың түрлеріне байланысты негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар құрамы төменде келтірілген.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың технологиялық құрылымы

пайызбен

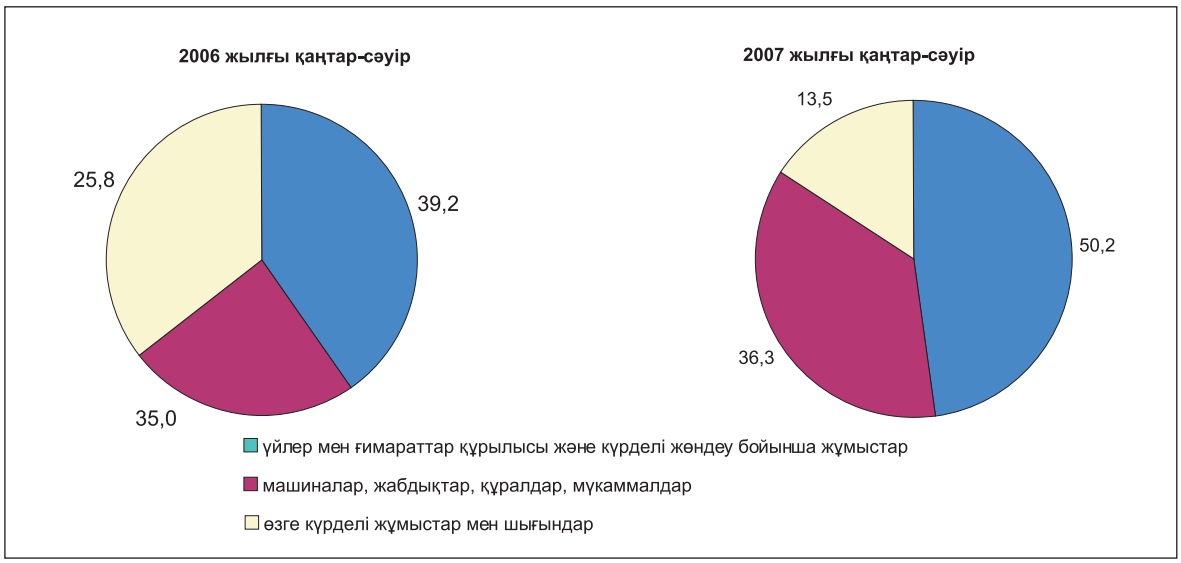

Осы бөлімде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар келтірілген. Көрсеткіштер деректерін құрудың әдіснамалық тәсілдерінің өзгешілігіне байланысты, негізгі капиталға жұмсалатын инвестициялардың төлем балансы шеңберінде қаралатын инвестиялардан айырмашылығы бар екенін айта кеткен жөн. Негізгі капиталға жұмсалатын инвестициялар төлем балансы жүйесіндегі инвестициялардың бір бөлігі болып табылады, олар негізгі қаражатта затқа айналдырылған (үйлер, ғимараттар, машиналар, жабдықтар және материалдық емес активтер). Негізгі капиталға жұмсалатын инвестицияларға елдің резиденттері мен резидент еместерінің экономиканың барлық салаларына жұмсайтын инвестициялары қосылады, яғни бұл негізгі қорларды құруға және ұдайы арттыруға жұмсалған шығындар жиынтығы. Шетел инвестициялары мынадай компоненттер бойынша келтірілген: тікелей инвестициялар, портфельдік инвестициялар, туынды қаржылық құралдар, басқа да инвестициялар және резервтегі активтер. Сонымен, Қазақстандағы шетел инвестицияларының жалпы ағыны 2006 жылы 26 млрд. АҚШ долларын құрады (доллардың орташа жылдық бағамы бойынша 126,09 теңге – 11025 млрд. теңге). 2006 жылы негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар алдын ала деректер бойынша 2810,3 млрд. теңгені құрады, соның ішінде шетел инвесторларының қаражаты есебінен – 828,1 млрд. теңге.

**ҚР Ұлттық Банкінің деректері тоқсан сайын, есепті кезеңнен кейінгі 90-күні құралады.*

7. БАҒАЛАР

7.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы сәуір айында **инфляция** 0,5% құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,2 пайыздық пунктке аз. Жеміс-көкөніс және ет өнімдерінің едәуір қымбаттауы нәтижесінде азық-түлік тауарлары бағасының аса жоғары өсуі (0,7%) байқалды. Жемістер мен көкөністер бағасы бір айда 1,8%-ға өсті, бұл оларды өндіру мен өткізудің маусымдық сипатына байланысты. Ет және ет өнімдері бағасының өсуі 1,4%, нан өнімдері мен жарма өнімдері 0,7% құрады. Ішкі рыноктағы ресурстары негізінен отандық өнім есебінен қалыптастырылатын тамақ өнімдерінің бағалары өсуінің негізгі себептерінің бірі - оларды өндіруге жұмсалатын шығынның көбеюі болып қалуда.

Азық-түлік емес тауарлардың бағалары бір айда 0,5%-ға (2007 жылғы наурызда 0,4%-ға) өсті. Бағаның өсуі тауарлардың біразында тіркелді. Киім мен аяққиім 0,8%-ға, жеке гигиена тауарлары - 0,6%-ға, үйге арналған заттар, кітаптар мен газеттер - 0,5%-дан қымбаттады.

Ақылы қызмет көрсету бағаларының өсуінде ағымдағы жылдың наурызындағы 1,1%-дан сәуірдегі 0,2%-ға дейін баяулағаны байқалды, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, денсаулық сақтау, білім беру салаларындағы қызмет көрсету бағаларының қозғалысы да соған сәйкес жүріп отырды. Ағымдағы жылғы сәуірде тұрғын үй-коммуналдық қызмет бағаларының индексі 100% (ағымдағы жылғы наурызда - 101,3%) құрады. Тұрғын үйді ұстауға арналған төлем 1,8%-ға, қоқыс жинау – 1,5%-ға, газбен жабдықтау – 0,5%-ға өсті, ал электр энергиясының төлемі – 1,6%-ға төмендеді. Медициналық мекемелер көрсететін қызметтер ағымдағы жылғы сәуірде 1,5%-ға (ағымдағы жылғы наурызда – 3,4%-ға), білім беруде – 0,2%-ға (0,8%-ға), мейрамханалар мен қонақ үйлер көрсететін қызметтер – 1,4%-ға (1,8%-ға) қымбаттады.

2005-2007 жылдардағы инфляция

өткен жылдың тиісті айына пайызбен

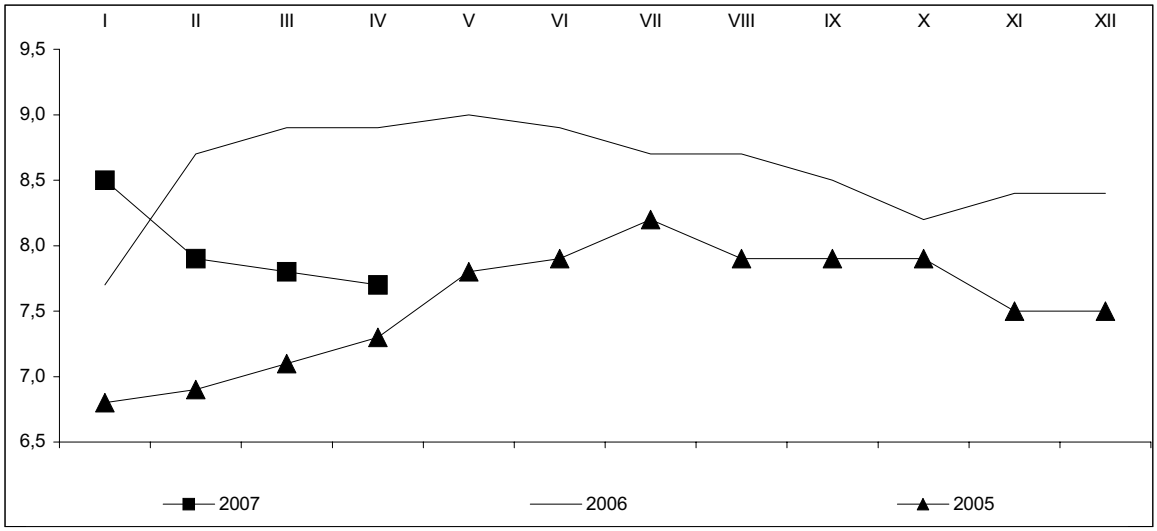

2007 жылғы сәуірде республика бойынша жаңа тұрғын үйдің бір шаршы метрінің бағасы 141 мың теңгені құрап, 2006 жылғы сәуірмен салыстырғанда 46,9%-ға өсті, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше, бір шаршы метр үшін – 118,9 мың теңге болып, 69%-ға өсті.

2006-2007 жылдардағы тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, кемуі -

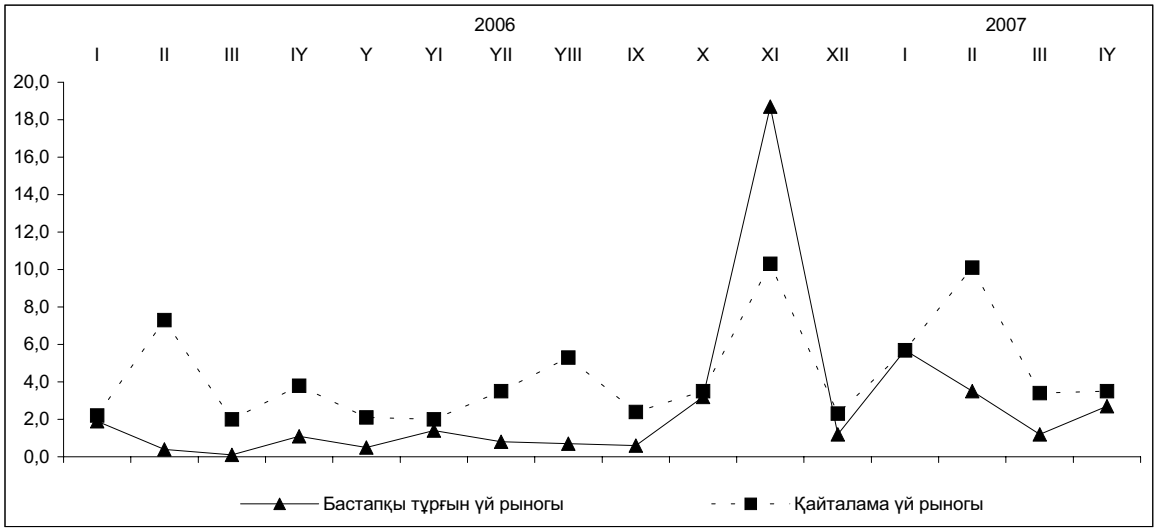

Баға өсуінің жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы сәуірде 0,5%, ағымдағы жылғы наурызда – 0,7% құрады.

Қазақстан Республикасындағы 2007 жылғы сәуірдегі инфляция

пайызбен, өсуі +, кемуі -

	2007 жылғы сәуір			2007 жылғы қаңтар-сәуір 2006 жылғы қаңтар-сәуірге
	2007 жылғы наурызға	2006 жылғы желтоқсанға	2006 жылғы сәуірге	
Инфляция	0,5	3,1	7,7	8,0
Базалық инфляция	0,5	2,8	7,1	7,2
Халықтың ақшалай табысы өте төмен топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,5	3,5	7,8	8,3
Халықтың ақшалай табысы өте жоғары топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,6	3,2	8,0	8,0

2007 жылғы сәуірде негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларын алып есептелген орташа жан басына шаққандағы ең төменгі күнкөріс деңгейінің шамасы 2006 жылғы желтоқсанға қарағанда 5,9%-ға, өткен айға қарағанда 0,7%-ға өсіп, 8784 теңгені (тамақ өнімдері – 5270 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 3514 теңге) құрады. Оның құрылымында ет пен балық сатып алуға жұмсалған шығыстың үлесі 2007 жылғы сәуірде 19,6%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқа - 15,3%, жемістер мен көкөністер – 14,1%, нан өнімдері – 8,6%, қант, шай және дәмдеуіштер– 2,4% алды.

7.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өндірістік сипаттағы қызметтерді қоса, өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындардың бағасы ағымдағы жылдың сәуірінде наурызбен салыстырғанда 6,2%-ға, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда – 1,4%-ға өсті. Өндірілген өнім бір ай ішінде 6,6%-ға, ал өндірістік сипаттағы қызметтер 0,5%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобындағы өндіріс құралдарының бағасы – 0,1%-ға төмен, аралық тұтыну өнімдері – 7,4%-ға, тұтыну тауарлары - 0,4%-ға жоғары.

2007 жылы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп-өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағасының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2007 жылғы сәуір				2007 жылғы қаңтар-сәуір 2006 жылғы қаңтар-сәуірге
	2007 жылғы наурызға	2006 жылғы сәуірге	2006 жылғы желтоқсанға	2005 желтоқсанға	
Өндірістік сипаттағы қызметтерді қоса, өнеркәсіп өнімдері	6,2	7,6	1,4	16,1	5,7
Өндірілген өнім	6,6	7,7	1,4	16,5	5,6
Өндірістік құралдар	-0,1	6,2	2,3	11,2	7,2
Аралық тұтыну тауарлары	7,4	7,9	1,3	17,3	5,5
Тұтыну тауарлары	0,4	5,7	2,1	10,5	6,6
Өндірістік сипаттағы қызметтер	0,5	6,2	1,3	10,9	7,6

Өнеркәсіп өнімдерін өндірушілер бағасының базалық индексі (мұнай мен металл бағасының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда 101,9%, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 100,6% құрады.

Өткен айда бағаның өсуі кен өндіру өнеркәсібінде 8,9%, өңдеу өнеркәсібінде – 2,8%, электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде 0,3% байқалды. Республикада мұнай өндіру бағасы 10,6%-ға, газ конденсатын өндіру 7,1%-ға өсті, бұл осы тауарлардың әлімдік рыноктарда қымбаттауынан болды. Бағаның өсуі табиғи газ өндіруде – 1,2%, көмір өндіруде – 0,7%, ал оның төмендеуі мұнайды қайта өңдеу өнімдерін өндіруде – 1,6% байқалды. Энергия ресурстарының бағасы тұтастай алғанда бір ай ішінде 8,4%-ға өсті, бұл өнеркәсіп бағасының серпініне 5,2% оң “үлес” әкелді. Металлургия өнеркәсібінде алдыңғы айда бағаның төмендеуі байқалса, өткен айда 6%-ға өсті, бұл өнімнің осы түрлерінің жағымды сыртқы сауда конъюнктурасына байланысты. Қара металдар 7,4%-ға, түсті металдар – 5,5%-ға қымбаттады.

2006-2007 жылдардағы шикізаттық энергия ресурстарын өндіруші-кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

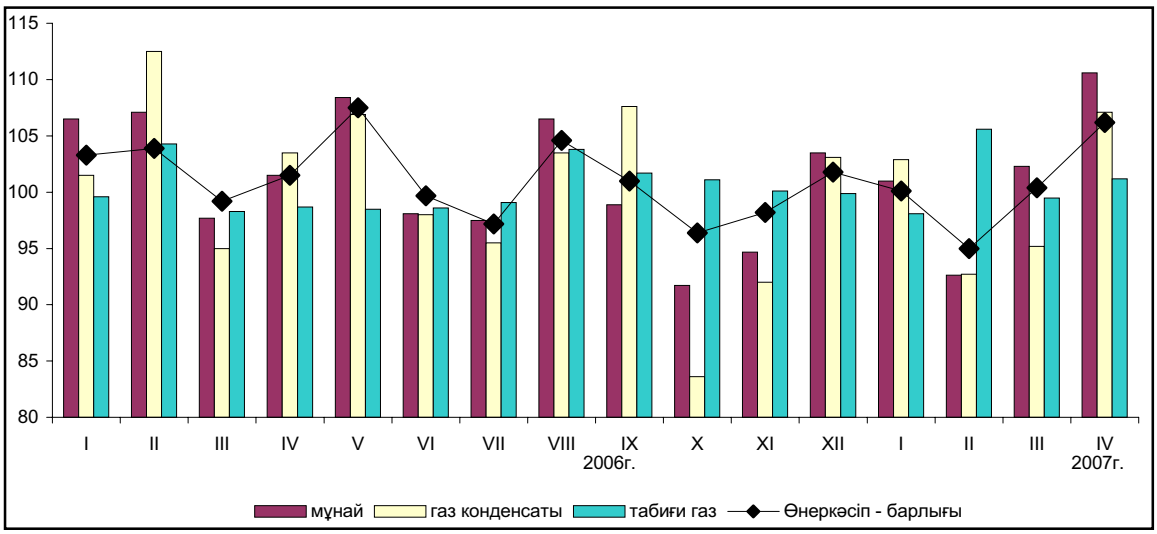

Тоқыма және тігін бұйымдарының бағасы импортталатын ұқсас тауарлардың бәсекесіне байланысты 0,4%-ға ғана өсті, ал былғары бұйымдары мен ағаш конструкцияларының бағасы өзгеріссіз қалды. Химия тауарлары негізгі химия өнімдері бағасының 0,5%-ға төмендеуі есебінен 0,3%-ға арзандады, ал бояу, лак, фармацевтикалық препараттар бағасының деңгейі өзгеріссіз қалды.

Республикада өндірілген азық-түлік тауарларының бағасы құс еті бағасының 4,6%-ға өсуі есебінен өткен айда 0,7%-ға, шырындар – 2,6%-ға, коньяк –2,5%-ға қымбаттады. Аграрийлердегі астық бағасының өсуі жарманың 0,9%-ға, бидай ұнының – 0,8%-ға қымбаттауына әкеп соқты. Алайда қант, шикі қант бағасының төмендеуі әсерінен 2,3%-ға қайта арзандады.

Өткен айда байқалатын өндірістік сипаттағы қызметтер тарифтерінің өсуі газеттерді басып шығаруда 2,1%, мұнай және газ өндіруде – 0,6% тіркелсе, бумен және ыстық сумен жабдықтау қызметтерінің бағасы бұрынғысынша қалды.

Технологиялық процесс үшін өнеркәсіп кәсіпорындары сатып алған өндіріс ресурстары бағасының индексі ағымдағы жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда 100,4%, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда – 100% құрады. Республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы өткен айда 0,5%-ға, жақын шетелде – 0,3%-ға өсті, ал алыс шетелде – 0,8%-ға төмендеді.

Республикадан шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылғы наурызда ақпанмен салыстырғанда 4,4%-ға, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда - 5%-ға төмендеді. Алыс шетелге шығарылған өнім бір ай ішінде 5,7%-ға арзандаса, жақын шетелде – 2,7%-ға қымбаттады. Өңдеу сатылары бойынша сыныпталған экспорттық өнім топтарындағы шикізаттардың бағасы 6,5%-ға төмендесе, жартылай дайын өнімдер бағасы – 0,7%-ға, дайын тауарлар бағасы – 2,9%-ға өсті. Экспорттық жеткізілімдер бағасының едәуір төмендеуі мұнайға – 8,1% және мырышқа – 16,2% тіркелді, бұл осы тауарлардың сыртқы рыноктарда арзандауына байланысты болды. Қара металдар илегі, керісінше, 9,5%-ға, қымбат металдар – 3,9%-ға, ферроқорытпалар – 2,7%-ға қымбаттады. Шетелге шығарылатын ауыл шаруашылығы өнімдерінің ішінде бағаның төмендеуі жүнге 13,2%, мақтаға – 2,7% және астыққа – 0,7% байқалса, былғары шикізаты бағасының өсуі 4% байқалды.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі, ағымдағы жылғы наурызда ақпанмен салыстырғанда 100,1%, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 98,4%, Достастық мемлекеттері ішінде – тиісінше 99,5% және 97,8%, әлемнің қалған елдері ішінде 100,9% және 99,2% құрады. Импортталатын қағаздың бағасы бір ай ішінде 5,7%-ға, тоқыма және тігін бұйымдарының бағасы – 5,4%-ға, құрылыс материалдарының бағасы – 5%-ға, сүрек бағасы – 4,5%-ға өсті. Шикі мақтаның бағасы бұрынғысынша төмендеуде – 20%-ға, кофенің бағасы – 9,9%-ға, шайдың бағасы – 2,8%-ға, бұл әлемдік рыноктардағы бағаның ұқсас қозғалысынан болды.

Ағымдағы жылғы сәуірде **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** өткен аймен салыстырғанда 4,1%-ға өсті, бұл 2006 жылдың тиісті кезеңіндегіден 3,6 пайыздық пунктке көп. Бұл өсімдік шаруашылығы өнімдері бағасының қарқынды өсуіне байланысты болды. Ағымдағы жылдың қаңтар-сәуірінде өсімдік шаруашылығы өнімдерінің бағасы 4,9%-ға өсті, өткен жылғы осы кезеңде 0,1% болған, мал шаруашылығы өнімдерінің бағасы – тиісінше, 3,1% және 1%.

Ауыл шаруашылығы өнімдері бағасының өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2007 жылғы сәуір				2007 жылғы қаңтар-сәуір 2006 жылғы қаңтар-сәуірге
	2007 жылғы наурызға	2006 жылғы сәуірге	2006 жылғы желтоқсанға	2005 желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	0,5	13,4	4,1	14,0	12,3
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	0,9	15,5	4,9	15,7	14,8
Мал шаруашылығы өнімдері	0,0	10,7	3,1	11,7	9,0

Дәнді дақылдар рыногындағы баға жағдайы бидай бағасының наурыздағы 0,3%-дан сәуірде 0,9%-ға дейінгі өсу қарқынымен сипатталды. Бұл жаңа астық маусымы қарсаңындағы астық қорының азаюына байланысты. Басқа дәнді дақылдар бағасының өсуі аса қарқынды болған жоқ: жүгері 0,4%-ға (ағымдағы жылдың наурызында – 0,7%), күріш - 1%-ға (1,2%) қымбаттады, ал қара бидай мен сұлының бағасы өзгеріссіз қалды.

Ағымдағы жылдың сәуірінде көкөніс өнімдерінің бағасы аса төмен қарқынмен өсті, өткен айдағы 1,9%-ға қарағанда 0,9%, алайда бағаның едәуір өсуі көшетжайда өсірілген қызанаққа (36,2%) және қиярға (18,5%) байқалды. Мал шаруашылығы өнімдері ішінен мал және құс еті 0,9%-ға қымбаттады, ал жұмыртқаның бағасы 2,1%-ға, сүттің бағасы – 1,4%-ға маусымдық төмендеді.

2006-2007 жылдардағы ауыл шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлері бағасының өзгеруі

өткен жылдың тиісті айына пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

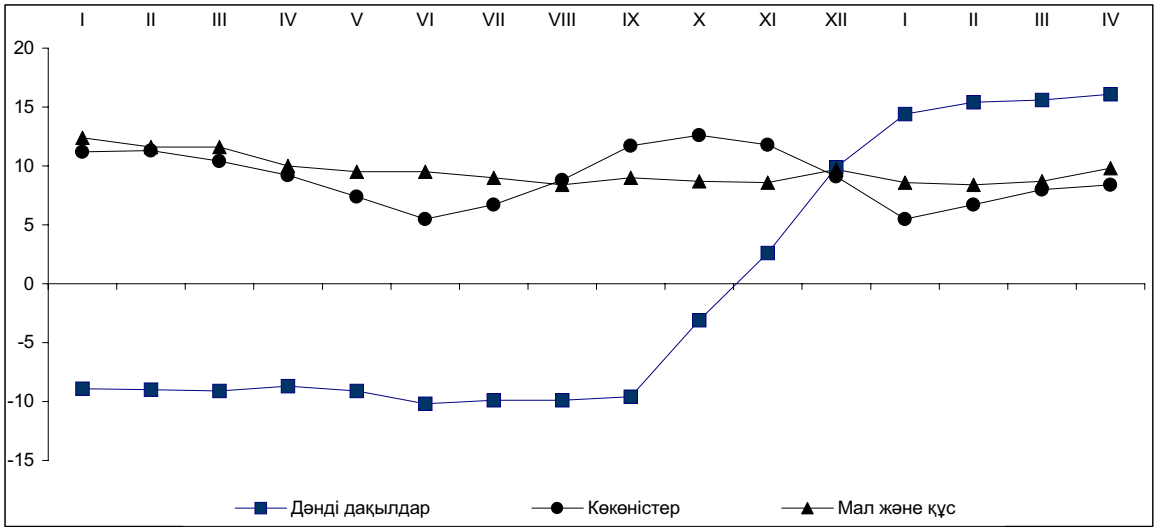

Ағымдағы жылғы сәуірде **құрылыстағы бағаның индексі** наурызбен салыстырғанда 0,7%, 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 1,9% құрады. Экономикалық қызметтің осы түріндегі бағаның өсуі технологиялық жабдық бағасының бір ай ішінде 0,9%-ға (жыл басынан бері – 2,5%), құрылыс-монтаж жұмыстары бағасының 0,7%-ға (1,9%) өсуіне ықпал етті.

2006-2007 жылдары құрылыстағы бағаның индексі

өткен жылдың желтоқсанына пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

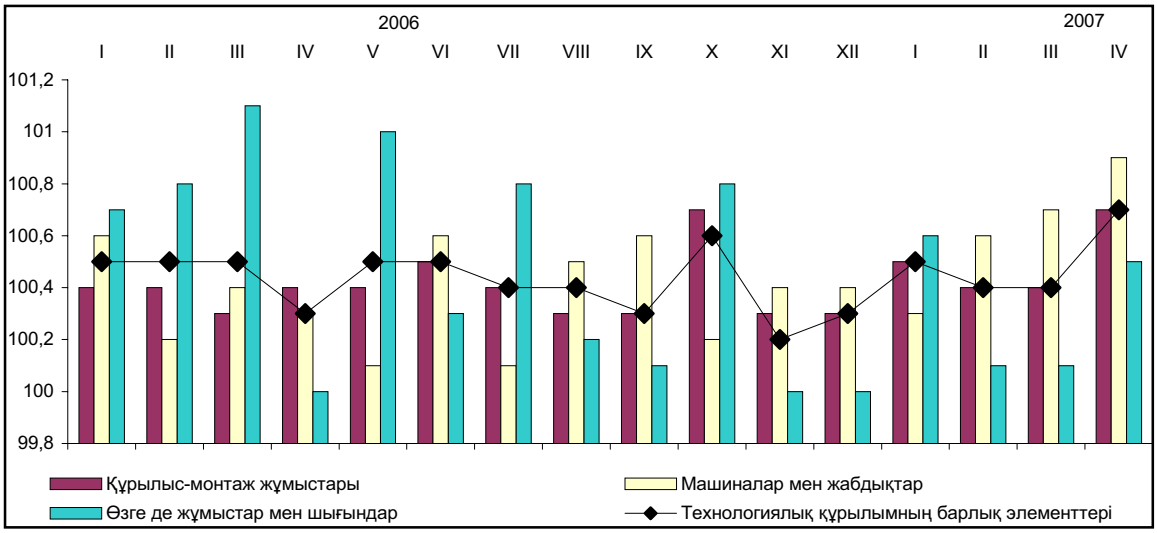

Құрылыс-монтаж жұмыстарының қымбаттауы құрылыс ұйымдары сатып алатын құрылыс материалдары, бөлшектері мен конструкциялары бағасының қозғалысымен анықталды. Ағымдағы жылғы сәуірде олардың бағасының орташа өсімі 0,5% құрады. Бағаның ең көп өсуі жертөле қабырғасының бетон блоктарына 2,3%, ал ең көп төмендеуі шойын құбырларға – 1,6% байқалды.

Ағымдағы жылғы сәуірде **барлық көлік түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 99,0%, өткен аймен салыстырғанда 99,9% құрады. Жүк тарифтерінің теріс серпіні құбыр көлігіндегі бағаның төмендеуіне байланысты болды. Ағымдағы жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда 0,2%-ға, өткен жылдың желтоқсанымен салыстырғанда – 1,2%-ға төмендеді. Мұнай айдау бір ай ішінде 0,4%-ға арзандады, ал газ тасымалдау тарифтері өзгеріссіз қалды.

Ағымдағы жылғы сәуірде автомобильдермен жүк жеткізу 0,1%-ға қымбаттады, бұл өткен айдағыға қарағанда 0,2 пайыздық пунктке төмен. Тарифтердің өсу қарқынының баяулауы республика ішіндегі автотасымал тарифтерінің 0,1%-ға арзандауының әсерінен болды. Ағымдағы жылғы сәуірде темір жол, әуе және өзен көлігі түрлерімен жүк жеткізу тарифтері өткен айдағы деңгейде қалды.

8. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

8.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетінің орындалуы

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2007 жылдың 1 сәуіріне мемлекеттік бюджет табысы 590,1 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 23,8% құрады. Шығындар 543,7 млрд. теңге сомада өндірілді және ол бойынша орындау – 21,9% құрады. 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда табыс 6%-ға, ал шығындар 26,4%-ға өсті. 2007 жылдың 1 сәуіріне бюджет тапшылығы 84,7 млрд. теңге деңгейде анықталды.

2006-2007 жылдардың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша мемлекеттік бюджет табысы

млрд.теңге

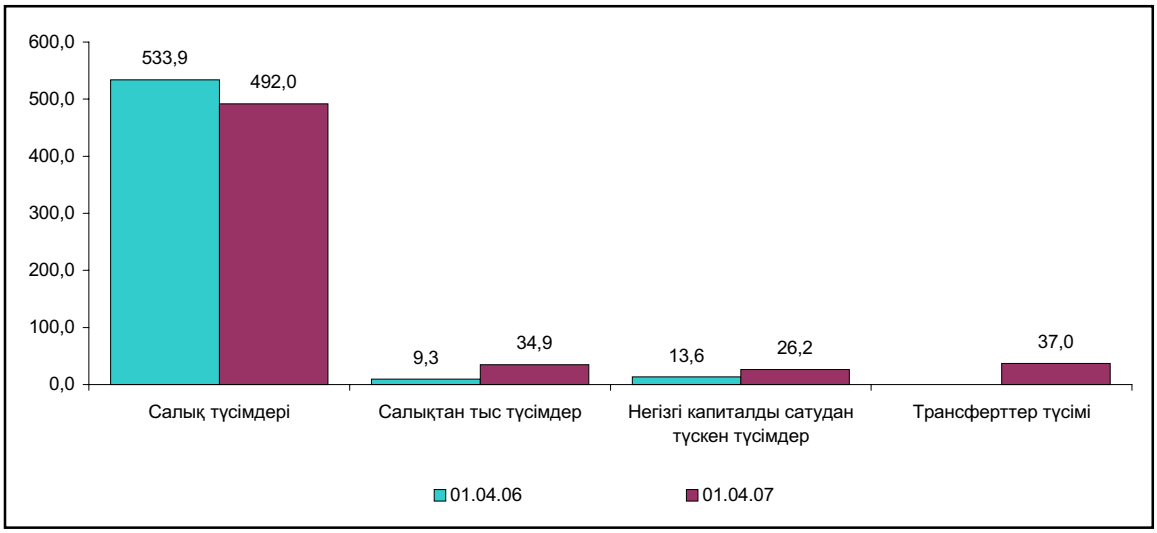

Салық түсімдері құрылымында негізгі үлес корпоративтік табыс салығына – 36,4%, қосылған құн салығына – 22,9% және әлеуметтік салыққа 12,5% келеді.

Әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға 145,1 млрд. теңге (орындалатын бюджетке 28,8%), жалпы мемлекеттік қызмет көрсетуге – 113,8 млрд. теңге (20,6%), білім беруге – 95,7 млрд. теңге (22,7%) және денсаулық сақтауға – 59 млрд. теңге (20,2%) жұмсалды.

2006-2007 жылдардың 1 сәуіріндегі мемлекеттік бюджет шығындарының құрылымы

пайызбен

01.04.2006ж. 01.04.2007ж.

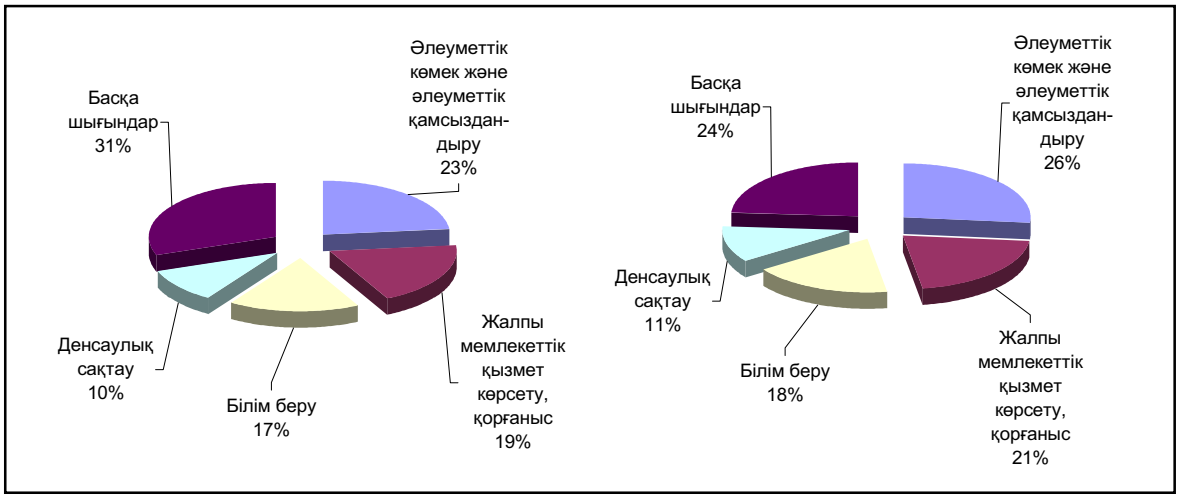

2007 жылғы 1 сәуірде Республикалық бюджетке түскен табыс 456 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегі деңгейден 0,2%-ға төмен, шығындар 24,5%-ға өсіп, 471,7 млрд. теңгені құрады. Бюджет тапшылығы 143,7 млрд. теңге деңгейде анықталды.

Республикалық бюджет табысының 75,6%-ын салықтар, 7,3%-ын - салықтан тыс түсімдер, 16,1%-ын трансферттер түсімі, 1%-ын негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер құрады.

Республикалық бюджет шығындарының негізгі бөлігі әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 29,1%, жалпы мемлекеттік қызмет көрсетуге – 20,3%, көлік және коммуникацияға – 9,9%, білім беруге – 6,6% және денсаулық сақтауға – 3,9% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыс 317,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2006 жылдың тиісті кезеңіндегіден 31,6%-ға артық, шығындар – 31,9%-ға өсіп, 254,6 млрд. теңгені құрады. Бюджет профициті 56,9 млрд. теңге деңгейде анықталды.

8.2 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2007 жылғы наурыздың соңында ақша жиыны (М3) 3935,7 млрд. теңгені құрап, бір айда 3,7%-ға өсті, соның ішінде айналыстағы қолма-қол ақша (М0) – 652,1 млрд. теңге (6,3%) болды.

Ақша жиынының көлеміндегі қолма-қол ақшаның үлесі 16,6% құрап, өткен аймен салыстырғанда 6,3%-ға көбейді.

Қазақстан Республикасындағы 2006-2007 жылдардағы ақша жиынының серпіні

млрд. теңге, кезең соңына

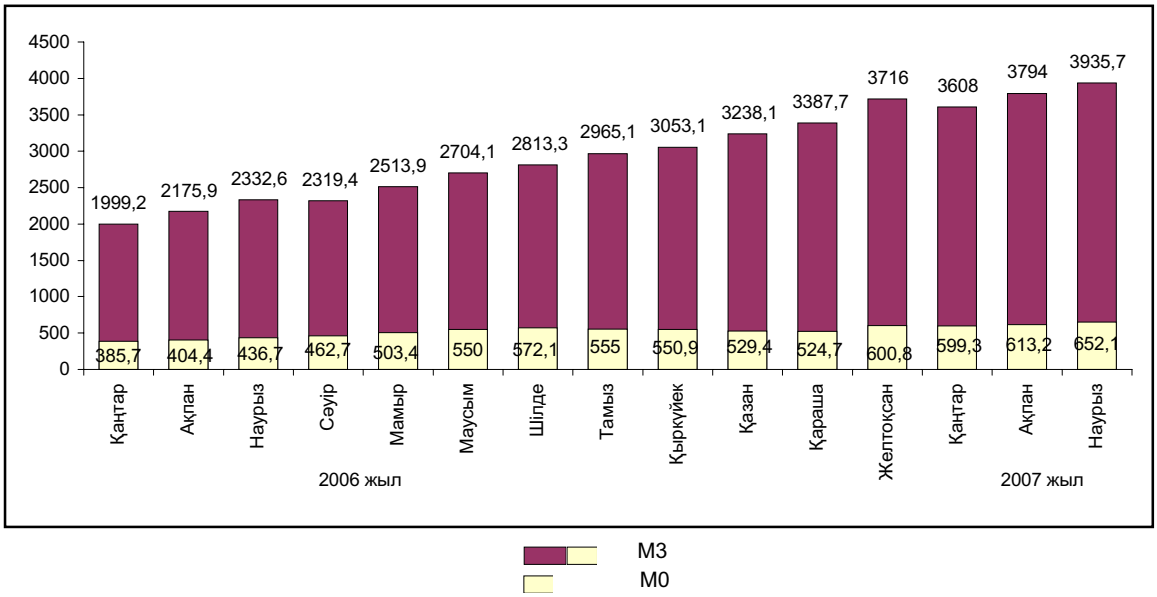

Депозиттік ұйымдардағы депозиттер (резидент еместердің шоттарын есепке алмағанда) 3283,5 млрд. теңгені, соның ішінде ұлттық валютада - 2327,7 млрд. теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 73,2%-ға өсті.

Депозиттер көлемінде 35,6%-ды немесе 1167,6 млрд. теңгені халық салымдары алып отыр, олар өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 85,4%-ға өсті. Халық депозиттері (салымдары) 2007 жылғы наурыздың соңында өткен аймен салыстырғанда (1077,4 млрд. теңге) 8,4%-ға, одан ұлттық валютада 10,4%-ға өсті. Халық депозиттерінің көлемінде ең көп үлес ұлттық валютадағы салымдарға – 72,9% (851,4 млрд. теңге) келеді.

Екінші деңгейдегі банктердің экономика саласындағы кредит салымдары 2007 жылғы наурыздың соңында 5272,4 млрд. теңгені құрады (2006 жылғы наурыздың соңында – 2733,2 млрд. теңге), мұның 47,9% (2523,1 млрд. теңге) шетел валютасындағы кредиттер болып отыр. Кредиттер өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 92,9%-ға, өткен аймен салыстырғанда 4,9%-ға өсті. Кредиттердің жалпы көлемінің ең көп үлесі саудада – 23,5%, құрылыста – 14,6%, өнеркәсіпте – 10,1%, ауыл шаруашылығында – 4,6% шоғырланған.

Екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің 2006-2007 жылдардағы құрылымы (наурыздың соңына)

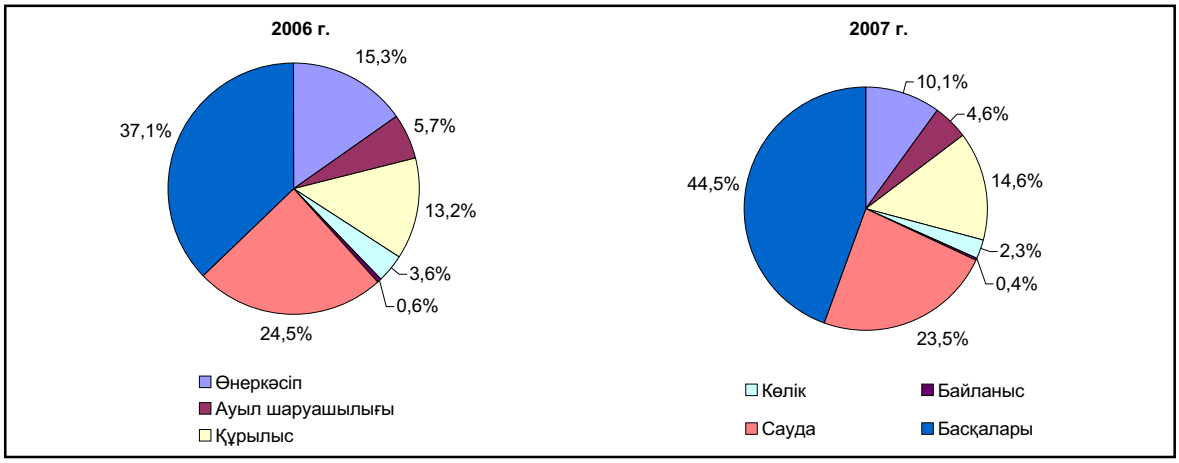

Кредит салымдарының көлемінде ұзақ мерзімді несиелердің үлесі – 76,3%-ды немесе 4023,7 млрд. теңгені құрады және өткен жылдың қаралып отырған кезеңімен салыстырғанда 2 есеге, ал өткен аймен салыстырғанда 6,8%-ға өсті.

2007 жылғы наурыздың соңында екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берген кредиттері өңірлік бөліністе кредиттік салымдардың жалпы сомасынан 19,3% (1015,8 млрд. теңге) құрайды және өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 12,7 есе өсті. Олардың негізгі үлесі Алматы қаласында – 52,4% (532,6 млрд. теңге), Астана қаласында – 7,9% (80,5 млрд. теңге) және Қарағанды облысында – 6,1% (61,8 млрд. теңге) шоғырланған, олардың сомасы өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда тиісінше 15,4, 10,2 және 10,4 есеге өсті.

2007 жылғы наурыздың соңында кредит беру объектілеріне ақша қаражатын бөлу кезінде айналым қаражаттарын сатып алуға 1664,2 млрд. теңге, негізгі қорларды сатып алуға 549 млрд. теңге, азаматтарға тұрғын үй салуы және сатып алуы үшін 615,3 млрд. теңге бөлінді, бұл кредит салымдарының жалпы көлемінің тиісінше 31,6%, 10,4%, 11,7% құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің 2007 жылғы 1 сәуірге валюта айырбастау орындарының шетел валютасын сатуы/сатып алуы туралы деректері бойынша жеке тұлғаларға сату көлемі сатып алу көлемінен: еуро – 3,8 есе, АҚШ доллары – 2,4 есе, ресей рублі – 57,6% асып түседі.

2007 жылғы наурыздың соңында жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі 2007 жылдың ақпанымен салыстырғанда еуро – 25,1%-ға және АҚШ доллары – 2,6%-ға өсті, ал ресей рублі – 0,3%-ға төмендеді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыруының ресми ставкасы 2006 жылдың 1 шілдесінен бастап 0,5 пайыздық пунктке өсіп, жылдық деңгейде 9% болып белгіленді.

2007 жылғы наурызда мемлекеттік бағалы қағаздар эмиссиясының көлемі атаулы құны бойынша ҚР Ұлттық Банкінің ноттары бойынша 837,5 млрд. теңге сомасында белгіленді, тиімді жылдық табыстылығы - 5,37%, ҚҰБ ноттары бойынша орташа өлшемді дисконтталған баға – 98,77% құрайды.

9. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

9.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2007 жылдың сәуірінде (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 4,8 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті айдағыдан 134 мың адамға (2,9%-ға) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 81,3%-ы, жеке тұлғаларда 11,9%-ы, шаруа (фермер) қожалықтарында 6,8%-ы жұмыс істеді.

2006-2007 жылдардағы жалдамалы қызметкерлер

	2006				2007ж.
	I тоқсан	II тоқсан	III тоқсан	IV тоқсан	I тоқсан
Жалдамалы қызметкерлер саны, мың адам	4719,4	4772,8	4802,8	4811,6	4896,2
Жұмыспен қамтылған халық үлесі, %	64,7	64,3	64,2	64,9	65,4

2007 жылдың бірінші тоқсанында ірі және орта кәсіпорындарда 2,8 млн. адам жұмыс істеді немесе жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 57,1%-ы. Бұл өткен жылдың тиісті тоқсанына қарағанда 158,8 мың адамға (6%-ға) көп.

2007 жылдың қаңтар-наурызында өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда құрылыста жұмыс істейтіндер саны 41,1 мың адамға (22,6%), білім беруде – 24,1 мың адамға (4,5%), өнеркәсіпте 22,8 мың адамға (3,3%), саудада 20,1 мың адамға (27,1%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларды жүзеге асыру саласында 18,4 мың адамға (11,6%), қаржы саласында 14,6 мың адамға (33,5%), денсаулық сақтау саласында – 11,5 мың адамға (4,7%) өсті.

2007 жылғы наурыздың соңында ірі және орта кәсіпорындарда 22,2 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 0,8%), бұл өткен жылға қарағанда 771 бірлікке (3,4%-ға) аз. Ең көп бос жұмыс орны саны мемлекеттік басқару ұйымдарында – 5810 бірлік (олардың жалпы санынан 26,2%), сондай-ақ өнеркәсіп кәсіпорындарында – 5067 бірлік (22,9%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларды жүзеге асыру саласында – 2708 бірлік (12,2%), қаржы қызметінде - 2150 бірлік (9,7%) құрады.

Ағымдағы жылдың бірінші тоқсанында ірі және орта кәсіпорындарда 246,9 мың адам жұмысқа қабылданды немесе қызметкерлер санынан 8,8%, олардан 11,5 мың адам немесе 4,7% - қайта құрылған жұмыс орындарына алынды. Түрлі себептерге байланысты 215,1 мың адам, соның ішінде тұрақтамаушылық себептері бойынша – 173,2 мың адам (80,5%) жұмыстан шықты. Тұрақтамаушылық коэффициенті 6,2% құрады.

2006-2007 жылдардағы қызметкерлер санының қозғалысы

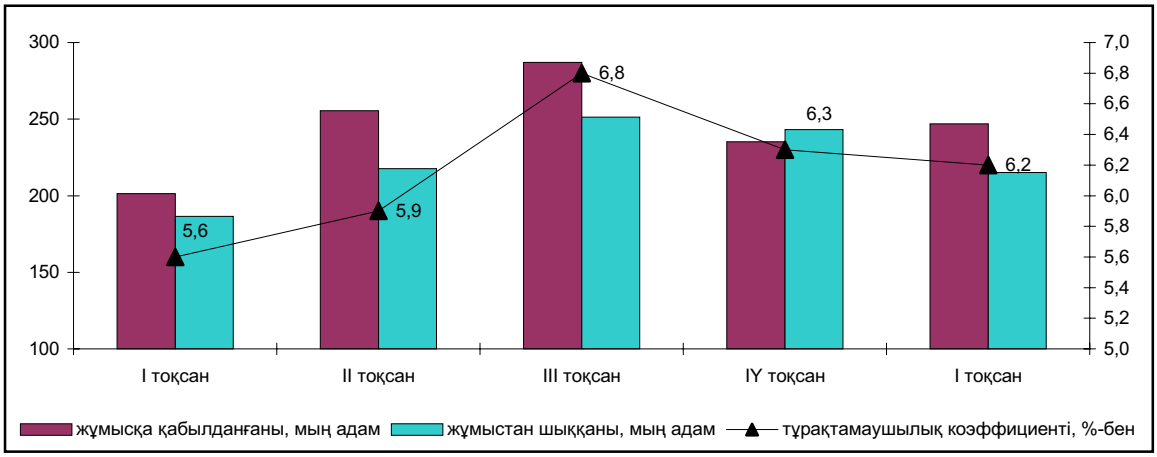

Ағымдағы жылдың бірінші тоқсанында өнеркәсіп кәсіпорындарына 63 мың адам жұмысқа орналасты, олардан қайта құрылған жұмыс орындарына – 2,8 мың адам (жұмысқа қабылданғандар санынан 4,5%), құрылыста – тиісінше, 48 мың және 3,2 мың адам (6,7%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында – 22,2 мың және 1,5 мың адам (6,6%), білім беру саласында – 21,1 мың және 0,7 мың адам (3,1%), көлік және байланыста –19,4 мың және 0,8 мың адам (4,3%).

Жұмыстан шыққан қызметкерлердің үлесі өнеркәсіпте олардың жалпы санынан 28,7%, құрылыста – 16,7%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында – 9,3%, көлік және байланыста - 8,4%, білім беру саласында – 7% құрады.

9.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

2007 жылдың сәуірінде (бағалау бойынша) 15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 8 млн. адамды, экономикада жұмыс істейтіндер саны – 7,4 млн. адамды (ал жұмыссыздар (табысты жұмысы болмаған, оны белсенді іздеген және оған кірісуге дайын болған адамдар) – 612,5 мың адамды құрады. Жұмыссыздық деңгейі 7,6%.

2007 жылдың бірінші тоқсанында республика экономикасында 7,5 млн. адам жұмыспен қамтылды немесе 15 және одан жоғары жастағы халық санынан 64,1%. Бұл 2006 жылдың бірінші тоқсанымен салыстырғанда 202,0 мың адамға немесе 2,8%-ға көп. Жұмыспен қамтылған халық ішінде қалалық жерде 4 млн. адам еңбек етті немесе 51,9%, ауылдық жерде – тиісінше, 3,6 млн. адам немесе 48,1%. Жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 51,6%-ын ерлер, 48,4%-ын - әйелдер құрайды.

Жұмыспен қамтылған халық құрылымында жалдамалы қызметкерлердің саны 4,9 млн. адамға (барлық жұмыспен қамтылғандардан 65,4%), өз бетінше жұмыспен қамтылғандар – 2,6 млн. адамға (34,6%) жетті. Жалдамалы қызметкерлердің көп бөлігі қалалық жерде – олардың жалпы санының 64,9%-ы (3,2 млн. адам). Ауылда жұмыспен қамтылғандар ішінен өз бетінше жұмыспен қамтылған қызметкерлер – 52,2% (1,9 млн. адам) құрайды.

2006-2007 жылдардағы жалдамалы және өз бетінше жұмыспен қамтылған қызметкерлер саны

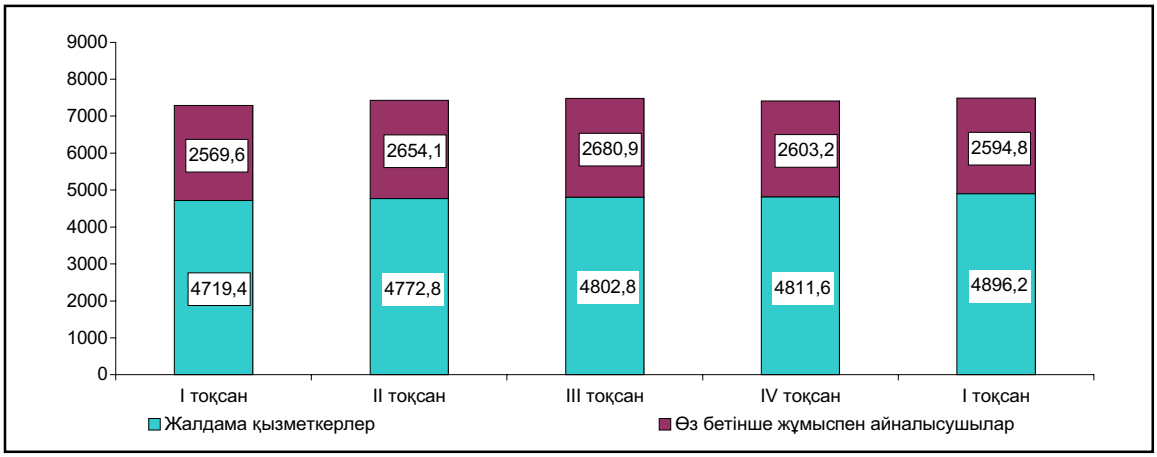

2007 жылдың бірінші тоқсанында жұмыссыздар саны 624 мың адамды құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 28,6 мың адамға немесе 4,4%-ға азайды. Жұмыссыздық деңгейі 7,7% болды (2006ж. бірінші тоқсанда – 8,2%). Жұмыссыздардың жалпы санынан қалалық жерде – 365,5 мың адам (жұмыссыздық деңгейі 8,6%), ауылдық жерде – 258,5 мың адам (6,7%) тіркелді.

Жұмыссыздардың жалпы санында жұмыссыз әйелдердің саны басым болып сақталуда – 368,3 мың адам немесе 59%. Бұл жұмыссыз ерлерге қарағанда 112,6 мың адамға (44%-ға) көп. Жас құрылымы бойынша жұмыссыздар арасында ең көп үлесті 25-39 жастағылар алды – 42,6% (265,8 мың адам), ал 40-54 жастағылар – 27,6% (172,4 мың адам), 15-24 жастағы жастар – 24.3% (151,6 мың адам) алды. Жастар жұмыссыздығының деңгейі 11% болды (2006ж. бірінші тоқсанда – 14,7%). Жұмыссыздар ішінен жоғары білімі барлары – олардың жалпы санынан 18,8%, орта кәсіптік (арнайы) білімі барлары – 24,7%, бастауыш кәсіптік білімі барлары – 11,8%, жалпы орта білімі барлары – 37,8% болды.

Бір жылдан астам уақыт бойы жұмыссыз болған адамдар санының азаюы байқалды: бірінші тоқсанда олар 170,9 мың адамды немесе олардың жалпы санынан 28,8% құрады (2006ж. бірінші тоқсанда – 33,8%). Ұзақ мерзімді жұмыссыздық деңгейі 3,5% болды, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіне қарағанда 0,8 пайыздық пунктке төмен.

2007 жылдың сәуірінің соңында жұмыссыздар ретінде тіркелген адамдар саны (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықтың әлеуметтік қорғау деректері бойынша) 81,7 мың адамды құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден 31,7 мың адамға немесе 27,9%-ға аз. Тіркелген жұмыссыздар санының жартысынан астамы (55,8 мың адам) - әйелдер, 51,3%-ы – ауыл тұрғындары (42 мың адам). Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі 1,0% болды (2006 жылғы сәуірде – 1,4%).

9.3 ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

2007 жылдың наурызында бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 50910 теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 31,7%-ға, нақты көрінісінде – 22,2%-ға, қаңтар-наурызда – тиісінше, 47306 теңге, 29,7%-ға және 20%-ға өсті.

2006-2007 жылдары Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

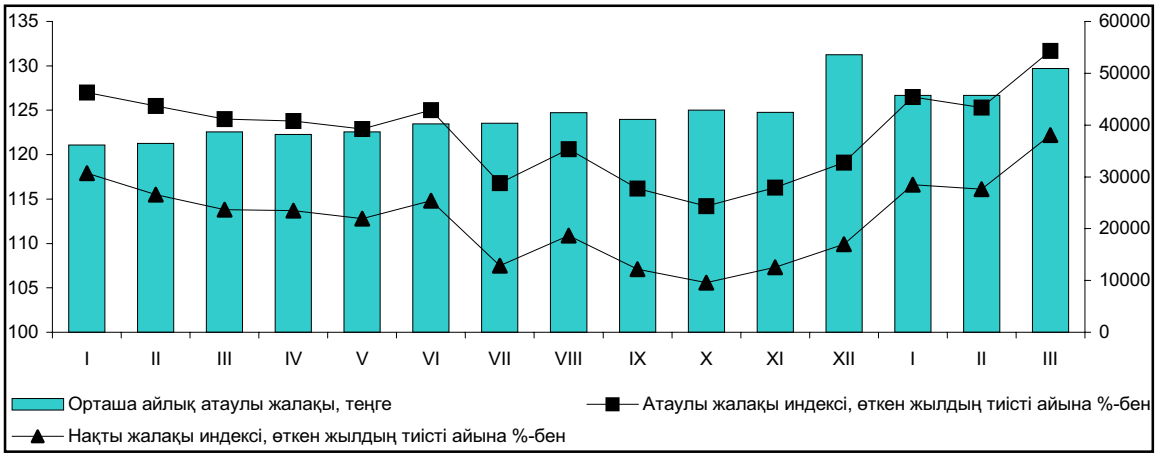

Жалдамалы қызметкерлердің еңбекақысының көбеюі экономикалық қызметтің барлық түрлерінде байқалды.

Еңбекақының жоғары деңгейі қаржы саласында сақталды, мұндағы бір қызметкердің орташа жалақысы 2007 жылдың наурызында 112 мың теңгеден асты немесе ел бойынша орташа жалақыдан 2,5 есе жоғары. Кен өндіру өнеркәсібінде - тиісінше, 91 мың теңге немесе 1,8 есе, жылжымайтын мүлікпен операцияларды жүзеге асыру саласында – 77 мың теңге немесе 1,5 есе, көлік және байланыста – 72 мың теңге және 1,4 есе. Білім берудегі еңбекақы 31681 теңге болып қалыптасты, бұл республика бойынша орташа жалақыдан 38% төмен, денсаулық сақтауда – тиісінше, 32326 теңге және 36,5%. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 18661 теңге немесе ел бойынша орташа көрсеткіштен 0,3%.

2003-2007 жылдардың наурызында қызметкерлердің орташа айлық атаулы жалақысы, экономика секторлары бойынша

теңге

	2003	2004	2005	2006	2007
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	7487	9862	11378	15141	18700
Өнеркәсіп және құрылыс	28967	34136	40027	47684	60194
Қызмет көрсету саласы	20668	25973	28512	35997	48356

Өнеркәсіптегі еңбекақы 2007 жылдың I тоқсанында 54270 теңгені құрап, 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 24%-ға өсті. Өнеркәсіп салалары ішінде ең жоғары жалақы алатын шикі мұнай және табиғи газ өндірумен айналысатын қызметкерлер, мұндағы жалақы 131 мың теңгеден асты (сала бойынша орташа жалақыдан 2,4 есе көп), темекі өндірісінде – 155 мың теңге (2,8 есе).

Жалақыдағы алшақтық, бұрынғысынша, гендерлік белгісі бойынша сақталды. 2007 жылдың қаңтар-наурызында ерлердің орташа жалақысы 55939 теңгені құрады немесе әйелдердің жалақысынан (37809 теңге) 1,5 есе жоғары. Мейрамхана-қонақ үй бизнесіндегі бұл алшақтық 1,8 есені, қаржы қызметінде – 1,7 есені, өнеркәсіпте – 1,5 есені, мемлекеттік басқаруда – 1,3 есені құрады.

2006 жылдың қаңтар-наурызында ерлер мен әйелдердің экономиканың жекелеген түрлері бойынша жалақысы

теңге

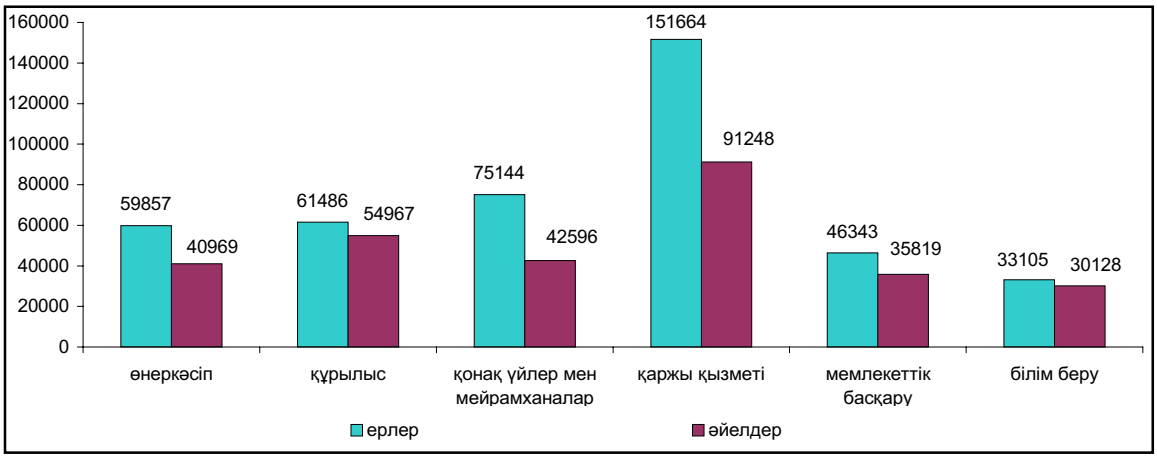

10. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

Ақшалай табыс

2007 жылғы наурызда халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табыс (бағалау бойынша) 22585 теңгені құрады, бұл 2006 жылғы наурызбен салыстырғанда 31,5%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 22,0%-ға өсті.

2006 жылы еңбек қызметінен түскен табыс үлесі халықтың ақшалай табысының жалпы салмағында 79,7% құрады (2005 жылы 76,9%-ға аз). Әсіресе, Маңғыстау мен Атырау облыстарындағы үй шаруашылықтарының еңбек қызметінен түскен табыстары едәуір – тиісінше, 90,4% және 87,2%.

Тұтынуға жұмсалған табыстары ең төменгі күнкөріс деңгейінен төмен халық үлесі 2006 жылы өткен жылмен салыстырғанда 18,2%-ға дейін төмендеген (2005 жылы ол 31,6% құраған), ал азық-түлік қоржынының құнына қатысты - 2,7%-ға дейін (5,2%). Қалалық жердегі кедей халықтың үлесі өткен жылмен салыстырғанда 20,2%-дан 13,6%-ға дейін ауылдық жерде - 45,6%-дан 24,4%-ға төмендеген. Кедейлік бұрынғыдай ауылдық жерде көбірек таралған, бұл қала және ауыл халқы табыстарының деңгейіндегі айырмашылық салдары болып табылады.

2007 жылғы наурыздағы халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

(өткен жылдың тиісті айына пайызбен)

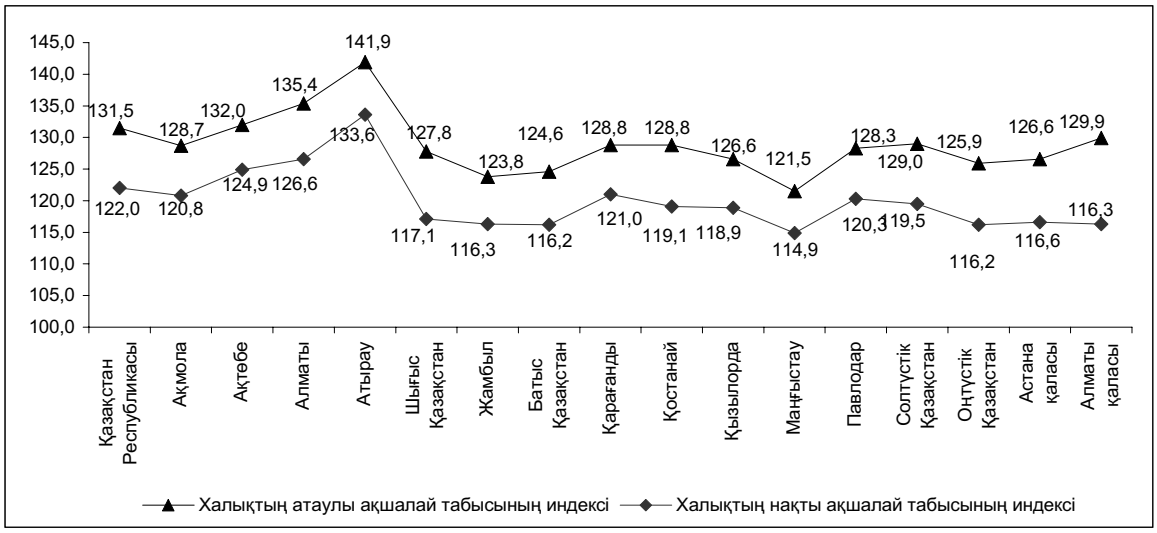

11. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

11.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылдың 1 сәуіріне еліміздегі халық саны жедел деректер бойынша 15437607 адамды құрады, соның ішінде қалалық - 8148566 (52,8%), ауылдық - 7289041 адам (47,2%). Жыл басымен салыстырғанда ол 40729 адамға өсті.

Осы кезең ішінде халық санының көбеюі Қостанай, Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарынан басқа барлық өңірлерде байқалды. Халық санының ең жоғары өсімі Оңтүстік Қазақстан облысы мен Алматы қаласында - тиісінше 12518 және 9029 адам, ал оның ең көп азаюы - Солтүстік Қазақстан облысында - минус 1509 адам.

Ағымдағы жылдың қаңтар-наурызында республика халқының табиғи өсімі 34772 адамды құрады (29714 адам - осы жерде және бұдан әрі жақшаларда өткен жылдың тиісті кезеңіндегі көрсеткіштер келтірілген). Екі облыста - Қостанай және Солтүстік Қазақстан - өлгендердің саны туғандардың санынан асты. Ағымдағы жылдың 1 сәуіріне табиғи өсімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 9,6 (8,2) адамды құрады.

Халықтың табиғи қозғалысы

адам

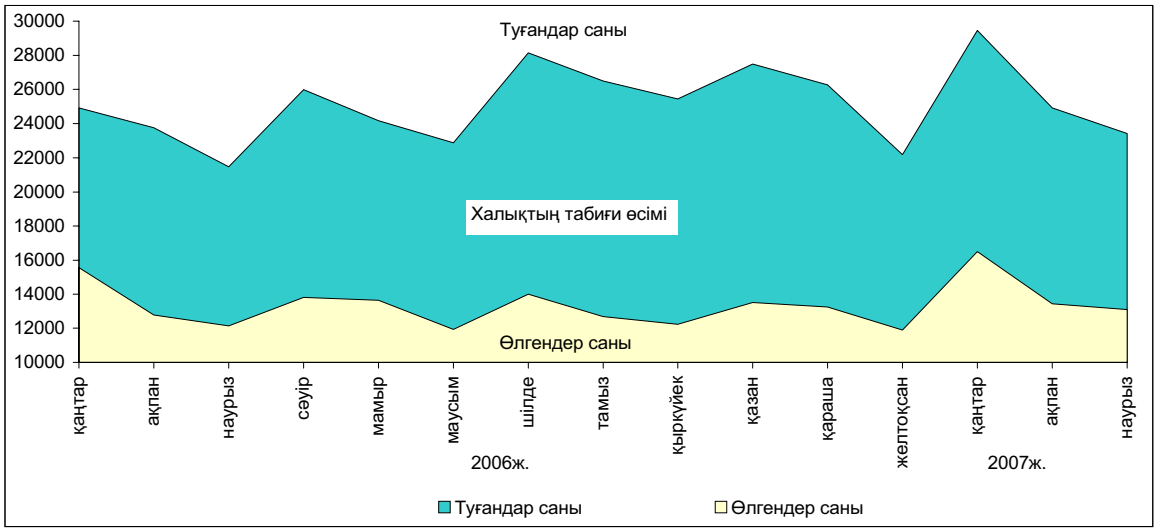

Ағымдағы жылдың қаңтар-наурызында АХАЖ органдары 77803 (70169) тууды тіркеді. Туу қалалық елді-мекендерде және ауылдық жерде өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 11,5% және 10,1% өсті және тиісінше 42034 және 35769 тууды құрады. Осы кезеңде 40108 ұл және 37695 қыз бала туған, немесе 100 қыз балаға 106 ұл бала. 2006 жылдың қаңтар-наурызымен салыстырғанда ұлдар 11,1% артық туылған, қыздар - 10,6%. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 20 (18,4) туғандарды құрады.

Ағымдағы жылдың 1 тоқсанында өлгендер саны 43031 (40455) адамды құрады, соның ішінде қалалық елді мекендерде - 25069 (23789) және ауылдық жерлерде - 17962 (16666). Осы кезең ішінде 23970 еркек және 19061 әйел өлген, немесе 1000 әйелге 1258 еркек. Өлгендердің жалпы санында еңбекке қабілетті жастағы адамдар үлесі 40,2% құрады. Еңбекке қабілетті жастағы еркектер өлімі осы жас санатындағы әйелдер өлімінен 2,9 есе артық. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 10,4 (10,2) өлгендерді құрады.

Өлімнің негізгі себептері қан айналымы жүйесі аурулары болып табылады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 54,2% (53,5%) тиесілі. Жол-көлік оқиғаларынан, өлтіруден және өзінөзі өлтіруден өлгендер саны тиісінше 820 (688), 525 (525) және 973 (937) адамды құрады немесе жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттанудан өлгендердің жалпы санынан 15,1% (12,7%), 9,6% (9,7%) және 17,9% (17,3%).

Осы кезең ішінде елімізде 1 жасқа дейінгі 1142 (993) бала өлімі тіркелген. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға 14,3 (14,9) өлгендерді құрады. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері

перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар болып табылады, одан ағымдағы жылдың қаңтар-наурызында 565 (505) нәресте өлген немесе 1 жасқа дейінгі барлық өлімінің 49,5% (50,9%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-наурызында некелер мен ажырасулар саны тиісінше 28277 және 8873 (26261 және 8135) құрады. Неке және ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 9,1 (8,3) некені және 2,4 (2,2) ажырасуды құрады.

Халық көші-қонының оң айырымы ағымдағы жылдың қаңтар-наурызында 5957 (10038) адамды құрады, одан ТМД елдерімен - 4157 (8584) адам. Осы кезең ішінде иммигранттар саны 12453 (16324), ал эмигрантар - 6496 (6286) адамды құрады.

Халық көші-қоны айырымының өзгеруі

адам

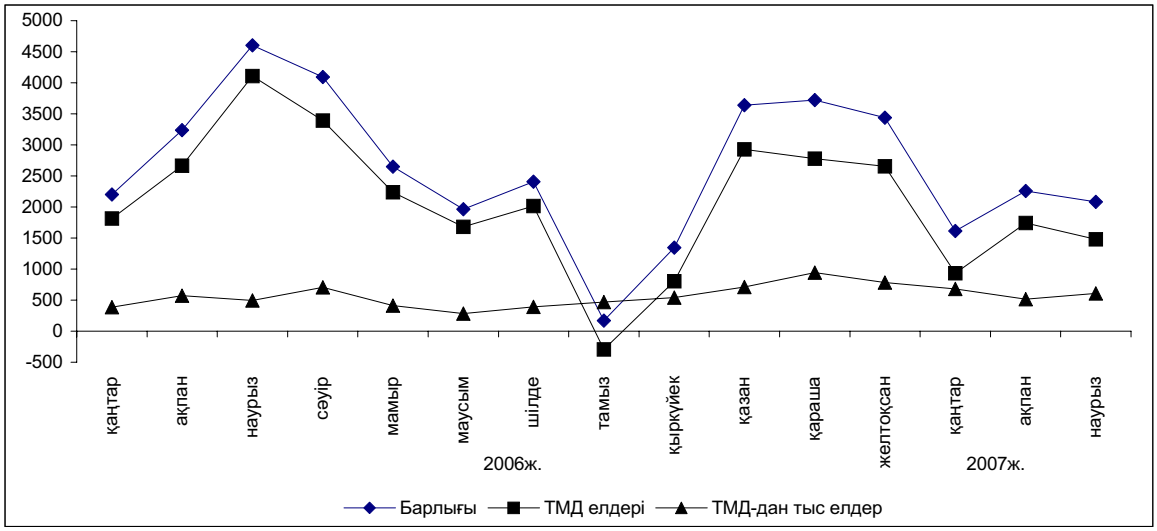

Ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда Қазақстанға келгендер саны 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 3871 адамға немесе 23,7%, ал Қазақстаннан кеткендер саны 210 адамға немесе 3,3% көбейді. ТМД елдерінен келгендер мен сол елдерге қоныс аударғандар үлесі олардың жалпы санынан тиісінше 80,7% және 90,7% (86,4% және 87,9%) құрады.

Иммигранттардың көбісі Өзбекстан, Ресей және Қытайдан келеді, олардың үлесі ТМД және ТМД-дан тыс елдерден келгендердің жалпы санынан тиісінше 42,6%, 21,7% және 11,2%, ал негізінен Ресей Федерациясы мен Германияға қоныс аударады - ТМД және ТМД-дан тыс елдеріне кеткендердің жалпы санынан тиісінше 85,3% және 6,9%.

Шетелдерден Қазақстанға келген көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Оңтүстік Қазақстан, Маңғыстау, Алматы облыстарына және Алматы қаласына көшіп келген, ал Қазақстаннан кеткендер негізінен Қостанай, Қарағанды, Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарынан қоныс аударды.

Иммигранттар мен эмигранттар санындағы еңбекке жарамды жастағылардың үлесі 74,5% және 74,2% құрады. Тұтасымен ел бойынша еңбекке жарамды жастағы әрбір эмигрантқа осы жас категориясындағы 1,9 (2,5) иммигранттан келеді.

Ел ішіндегі көшіп-қонушылардың саны 69079 (66675) адамды құрады, одан 29806 (29168) адам немесе 43,1% (43,7%) - халықтың өңіраралық көші-қонында. Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырымы елдің 5 (6) өңірінде байқалады, одан шамасы бойынша ең көбі Алматы және Астана қалаларында: 4795 (6411) және 3541 (3130) адам. Халықтың өңіраралық көші-қонындағы оң айырым Алматы қаласында негізінен Алматы, Жамбыл және Оңтүстік Қазақстан облыстарының, ал Астана қаласында Ақмола, Оңтүстік Қазақстан және Қарағанды облыстарының көшіп-қонушылары есебінен қалыптасты.

11.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2007 жылғы қаңтар-наурызда 2006 жылдың қаңтар-наурызымен салыстырғанда республика аумағында сальмонеллез жұқпаларымен (2,6 есеге), жоғары тыныс жолдарының нақтыланбаған өткір жұқпасымен (1,6 есеге), менингококк жұқпасымен (46,7%-ға), өткір вирустық гепатитпен (33,7%), қызамықпен (29,7%), бактериялық дизентериямен (17,8%), бірінші рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (8%), эхинококкозбен (2,4%) ауырғандар саны өскені анықталған. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 34 оқиғаны құрады; 505 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар анықталды (2006 жылдың қаңтар-наурызында – 423).

2007 жылдың қаңтар-наурыз айларында тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тараған жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 17123,3 оқиға), тұмау (418,8), тыныс органдарының туберкулезі (120,5), вирустық гепатит (88), ішектің өткір жұқпасы (80,9), мерез (47,4), битшеңдік (37,9) және қышыма (25,4) болды.

2006-2007 жж. қаңтар-наурыздағы ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

бірліктер

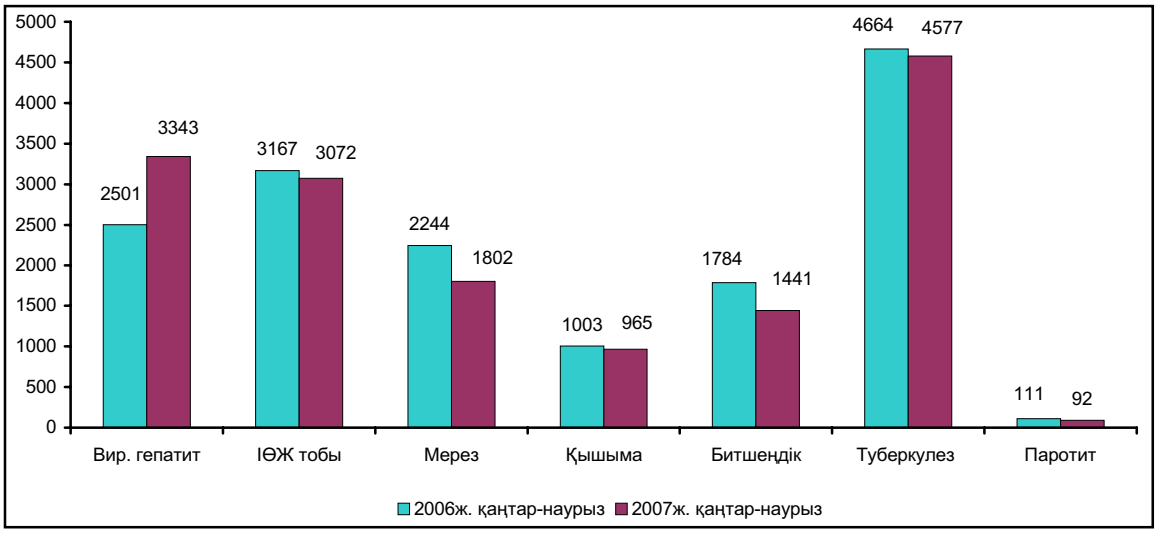

14 жасқа дейінгі балалар арасында жоғары тыныс жолдарының нақтыланбаған өткір жұқпасымен (1,6 есеге), менингококк жұқпасымен (48,4%-ға), өткір вирустық гепатитпен (46,7%), қызамықпен (30,8%), бактериялық дизентериямен (5,2%), тыныс органдарының туберкулезімен (5%), қышымамен (1,3%) ауырғандар саны көбейген. Тұмаумен ауырғандар саны 22,3 есеге өскен. 26 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар анықталды.

Ағымдағы жылғы наурызда 2006 жылдың наурызымен салыстырғанда сальмонеллез жұқпасымен (5,5 есеге), тұмаумен (2,9 есеге), менингококк жұқпасымен (1,6 есеге), бактериялық дизентериямен (28,6%-ға), диагнозы бірінші рет қойылған бруцеллезбен (5,6%), өткір вирустық гепатитпен (2,6%) ауырғандар саны өскен. 197 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар анықталды. Ауылдық жерлерде осы кезең ішінде диагнозы бірінші рет қойылған бруцеллезбен (11,2%-ға), нақтыланбаған бактериялық ішек жұқпасымен (10,1%) ауырғандар саны өскен. Анықталған АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың саны 55 оқиғаны құрады.

11.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2007 жылғы қаңтар-наурызда тіркелген қылмыстардың саны 2006 жылдың қаңтар-наурызымен салыстырғанда 2,1%-ға азайып, 32,4 мыңды құрады, олардың 27,2% әйелдерге, 4,8% - кәмелетке толмағандарға қатысты жасалған қылмыстар. Тіркелген қылмыстардың саны тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда 85 оқиғаны құрады.

Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы меншікке қарсы жасалған қылмыстарға келеді (63,2%). Олардың ішінде едәуір бөлігі бөтен адамның мүлкін ұрлауға (40,1%) тиесілі болып отыр, ол 2006 жылдың қаңтар-наурызымен салыстырғанда 3,6%-ға кеміген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілігіне қарсы жасалған қылмыстардың үлесі (9%) құрап, олардың саны 2006ж. қаңтар-наурызбен салыстырғанда 5,7%-ға өскен. Бұл топта ең жоғары үлес (8,6%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 6,8%- ға өскен. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар саны 15,8%-ға көбейіп, 1,5 мың оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 86,7% құрады (2006 жылғы қаңтар-наурызда – 87,4%).

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы жасалған қылмыстардың үлесі 7,7%, жеке адамға қарсы жасалған қылмыстардың үлесі 6,7% құрады. Жеке адамға қарсы жасалған қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталу (13,3%), денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру (11,4%), денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру (4,6%) оқиғаларының саны өсіп отыр.

2007 жылғы қаңтар - наурыздағы қылмыстылық құрылымы

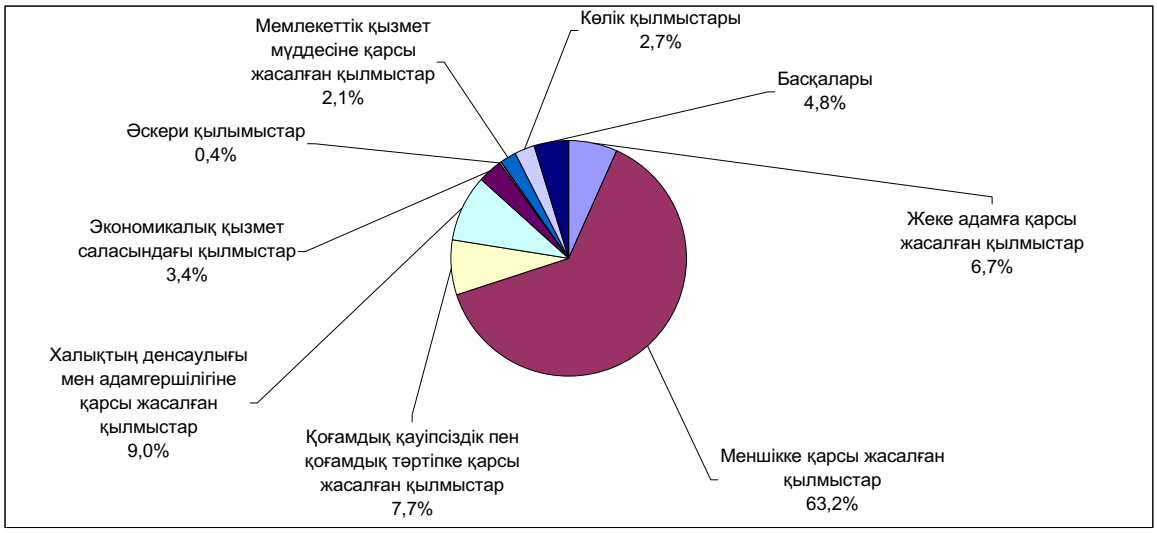

2007 жылғы қаңтар-наурызда 2006 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда көлік қылмысының саны (29,3%), мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстардың (4,6%) саны айтарлықтай өскен.

Республикада әскери қылмыстардың қысқару үрдісі сақталуда. 2007 жылғы қаңтар-наурызда 2006 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың саны 35,1% азайды. Осы санаттағы тіркелген қылмыстардың 32,3% - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік, 26,6% - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу, 24,2% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету, 0,8% - қашқындық құрайды.

Есепті кезеңде тексерілген қылмыстар бойынша республиканы тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 7417,6 млн. теңге болды, оның 67,9% - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстардың, 24% - меншікке қарсы жасалған қылмыстардың үлесінде.

2007 жылғы қаңтар-наурызда республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 19,6 мың адамды анықтады (2006 жылғы қаңтар-наурыздағыдан 5,1%-ға аз), 14,3 мың адам қылмыстық жауапқа тартылды.

Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,5% - әйелдер, 10,4% - жасы кәмелетке толмағандар. Мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 3,2% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 8,1% құрады.

Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір онынші қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір үшінші - топ құрамында жасаған. Қылмыс жасағандығы әшкереленген адамдардың ең көбін (73,6%) – жұмыссыздар құрады.

12. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2007 жылдың қаңтар-сәуірінде өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі 2006 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Ең көп өсімге Жамбыл (23,5%-ға), Батыс Қазақстан (22,2%-ға) облыстары мен Астана қаласында (21,4%-ға) қол жеткізілді. Жоғары өсу қарқыны Атырау, Ақмола және Оңтүстік Қазақстан облыстарында (тиісінше, 15,5%-ға, 14,5%-ға және 13,4%-ға) байқалды. Сонда 6 өңірде өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті, ал Павлодар облысында – республикалық деңгейге сәйкес келді.

2007 жылғы қаңтар-сәуірде өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (кемуі)
(2006 жылғы қаңтар-сәуірге %-бен)

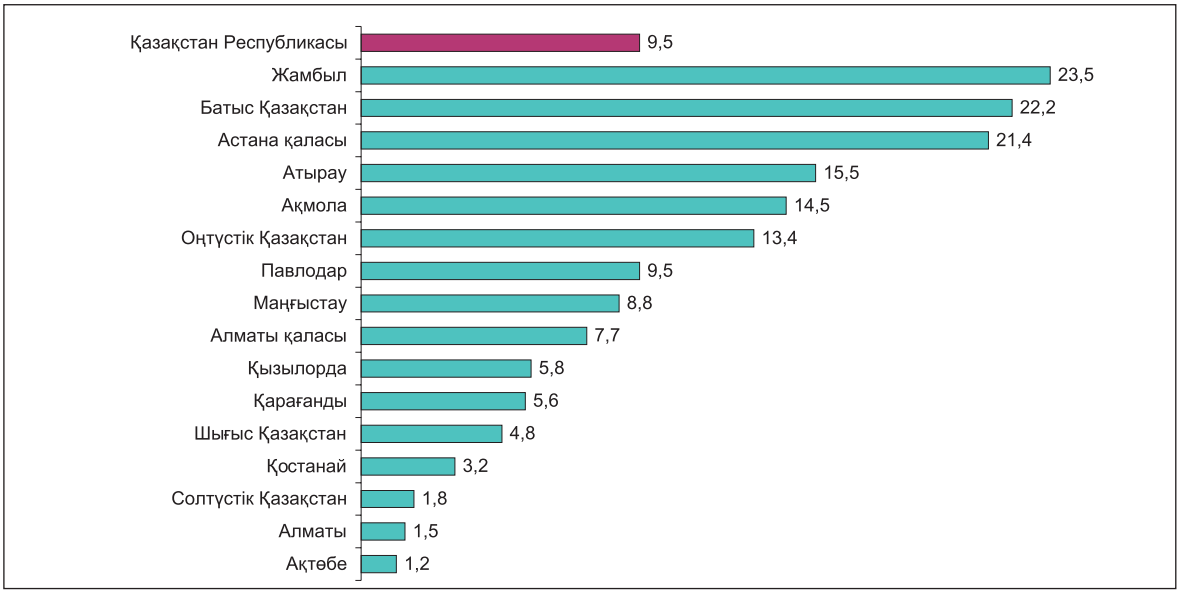

Өнеркәсіп өндірісінің өсуі кен өндіру және өңдеу өнеркісібінің серпінділік дамуы есебінен болды.

Шикі мұнай өндіру Батыс Қазақстан (96,7%-ға), Атырау (14,9%-ға), Маңғыстау (7,3%-ға), Қызылорда (4,2%-ға) облыстарында өсті, осы кезеңде Ақтөбе облысында (5,8%-ға) кеміді.

Газ конденсатын өндіру Батыс Қазақстан (23,5%-ға) мен Жамбыл (4,7%-ға) облыстарында өсті, Маңғыстау облысында (4%-ға) төмендеді.

Мыс кенін өндіру Шығыс Қазақстан облысында (9,5 есе) өсті, Қарағанды облысында оны өндіру (13,5%-ға) төмендеді.

Қостанай облысында теміркенді шекемтастарды өндіру 1,3%-ға өсті.

Болат қорыту Павлодар (84,6%-ға), Қостанай (53,1%-ға) және Қарағанды (6,4%-ға) облыстарында өсті, Шығыс Қазақстан облысында (12%-ға) кеміді.

Өңделмеген мырыш өндіру Шығыс Қазақстан облысында (4,3%-ға) өсті, ал Қарағанды облысында (13%-ға) кеміді.

Тазартылған мысты қорыту Қарағанды облысында (7,7%-ға) және Алматы қаласында (1,8 есе) өсті. Шығыс Қазақстан облысында оны өндіру (56,2%-ға) төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығаруы 22,4%-ға артты.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғары өсімі Жамбыл облысында (57%-ға), Астана қаласында (27,2%-ға), Қызылорда (19,7%-ға), Шығыс Қазақстан (18,5%-ға) облыстарында тіркелді, ең көп төмендеуі Алматы қаласында (32,9%-ға) байқалды.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғары өсімі Оңтүстік Қазақстан (24%-ға), Павлодар (9,5%-ға), Шығыс Қазақстан (8,1%-ға) облыстарында және Алматы қаласында (14,8%-ға) байқалды.

Осы уақытта сары май өндіру көлемнің ең жоғарғы кемуі Батыс Қазақстан (77,8%-ға), Солтүстік Қазақстан (52%-ға) облыстарында және Астана қаласында (40%-ға) тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майын өндіру Оңтүстік Қазақстан (3,3 есе), Ақтөбе (2 есе) облыстарында және Алматы қаласында (1,6%-ға) өсті. Қарағанды, Шығыс Қазақстан және Қостанай облыстарында оны өндіру көлемі (тиісінше 23,1%-ға, 29,1%-ға және 41,1%-ға) төмендеді.

Жеміс және көкөніс шырындарын өндіру 2006ж. қаңтар-сәуірімен салыстырғанда Қостанай облысында (33 есе), Алматы облысында (2,8 есе) және Алматы қаласында (0,5%-ға) өсті, Жамбыл облысында (53%-ға) кеміді.

Ауыл шаруашылығы. 2007 жылдың 1 мамырындағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал, жылқы, қой мен ешкі саны өсті.

2007 жылғы қаңтар-сәуірде 2006 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Маңғыстау облысынан басқа, барлық облыстарда байқалды.

Ет өндіру көлемінің ең жоғары өсіміне Атырау (7,4%-ға), Солтүстік Қазақстан (7,3%-ға) және Қарағанды (6,8%-ға) облыстарында қол жеткізілді. Алматы қаласында және Маңғыстау облысында ет өндіру көлемі 2006 жылдың қаңтар-сәуіріндегі деңгейде сақталды, сол уақытта Астана қаласында оны өндіру 50%-ға төмендеді.

2006 жылдың қаңтар-сәуірімен салыстырғанда сүт өндіру көлемінің өсуі Маңғыстау облысынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің аса жоғары өсімі Ақтөбе облысында (7,5%-ға) тіркелді. Салыстырмалы жоғары өсу қарқыны Қарағанды, Атырау, Оңтүстік Қазақстан, Алматы облыстарында (тиісінше, 6,1; 5,3; 5,2 және 5,1%-ға) тіркелді. Астана қаласында (37,5%-ға) оның төмендеуі байқалды. Маңғыстау облысында сүт өндіру көлемі өткен жылдың тиісті кезеңіндегі деңгейде сақталды.

2007 жылғы қаңтар-сәуірде 2006 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 11 өңірінде байқалды. Аса жоғары өсу қарқынына Алматы қаласында (42,9%-ға), Жамбыл (19%-ға), Шығыс Қазақстан (16,6%-ға) және Солтүстік Қазақстан (15,8%-ға) облыстарында қол жеткізілді. Оның төмендеуі Ақмола (13,7%-ға), Қарағанды (5,5%-ға), және Қызылорда (1,9%-ға) облыстарында байқалды. Маңғыстау облысында және Астана қаласында жұмыртқа өндіру көлемі 2006 жылдың қаңтар-сәуіріндегі деңгейде сақталды.

Инвестициялар. 2007 жылғы қаңтар-сәуірде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар (жете бағалауды ескере отырып) 698,2 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылғы осы кезеңдегіден 8,3%-ға көп.

Инвестицияның өсуі республиканың 12өңірінде байқалды. Ең көп өсуі Батыс Қазақстан, Жамбыл және Қостанай (әрқайсысында 1,8 есе) облыстарында тіркелді. Жоғары өсу қарқыны, сондай-ақ, Маңғыстау (69,4%-ға), Ақмола (65%-ға), Оңтүстік Қазақстан (39,3%-ға) және Қызылорда (33,7%-ға) облыстарында байқалды. Алматы және Астана қалаларында инвестициялар көлемі (тиісінше, 47,8%-ға, 15,5%-ға) өсті.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2007 жылғы қаңтар-сәуірде тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы осы кезеңдегі деңгейден республиканың барлық өңірлерінде асып түсті, Шығыс Қазақстан облысынан басқа, мұнда оның деңгейінің (26,5%-ға) төмендеуі байқалды.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Астана қаласында (2,3 есеге өсу), Атырау және Қызылорда облыстарында жүргізіліп жатыр, мұндағы өсім – тиісінше, 2,7 есені және 2,1 есені құрады. Жоғары өсу қарқыны Қарағанды, Ақмола, Қостанай облыстарында және Алматы қаласында байқалды, мұндағы олардың көлемі 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда, тиісінше, 69,5%-ға, 68,2%-ға, 61,7%-ға және 59,7%-ға өсті.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2007 жылғы қаңтар-сәуірде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 533,9 млрд. теңгені құрады және өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 11,1%-ға өсті.

2007 жылғы қаңтар-сәуірде өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың барлық өңірінде байқалды. Ең жоғары өсуі Астана қаласында (38,3%-ға), Атырау (24%-ға), Жамбыл (21,9%-ға), Маңғыстау (17,5%-ға) және Павлодар (17,2%-ға) облыстарында байқалды. Солтүстік Қазақстан облысында бөлшек сауда тауар айналымының ең аз өсуі (0,2%-ға) байқалды.

Тұтыну бағасының индексі. 2007 жылғы сәуірде тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағасы 2007 жылғы нурызбен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде өсті, Шығыс Қазақстан облысынан басқа, мұнда бағаның 0,3%-ға төмендеуі байқалды.

Бағаның ең жоғары өсімі Алматы (1,1%-ға), Астана (0,9%-ға) қалаларында, сондай-ақ Ақмола және Павлодар (әрқайсысында 0,8%-ға) облыстарында тіркелді.

2007 жылғы сәуірде өткен аймен салыстырғанда азық-түлік тауарлары бағасының өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның ең көп өсуі Астана қаласында (1,7%-ға), және Атырау облысында (1,3%-ға), Алматы қаласында (1,1%-ға), сондай-ақ Жамбыл және Маңғыстау (әрқайсысында 1%-ға) облыстарында байқалды.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі барлық өңірлерде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның ең көп өсуі Алматы (1,3%-ға), Ақмола (1%-ға) және Алматы (0,7%-ға) облыстарында байқалды.

Республиканың барлық өңірлерінде, Шығыс Қазақстан, Алматы, Атырау және Маңғыстау облыстарынан басқа, халыққа көрсетілетін ақылы қызметтердің бағалары мен тарифтерінің өсуі байқалды. Ең жоғары өсім Павлодар (1,2%-ға) облысында, Алматы қаласында (0,8%-ға), Жамбыл және Қарағанды (әрқайсысында 0,6%-ға) облыстарында байқалды. Осы кезеңде Шығыс Қазақстан облысында (0,2%-ға) халыққа көрсетілетін ақылы қызметтердің бағалары мен тарифтерінің төмендеуі байқалды, Алматы, Атырау және Маңғыстау облыстарында бұл көрсеткіштер 2007 жылдың наурыздағы деңгейде сақталды.

Халықтың ақшалай табысы. 2007 жылғы наурызда Қазақстандағы халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 22585 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, оларда табыс орташа республикалық деңгейден тиісінше 2,5 есе және 2,2 есе асқан. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден тиісінше, 2 және 1,9 есе асты. Халықтың жан басына шаққандағы ең төмен ақшалай табысы Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарында байқалды (тиісінше: орташа республикалық деңгейден 52,9%, 53,4% және 64,8%).

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2007 жылғы сәуірдің соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 81,7 мың адамды құрады. Ал олардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі – 1%. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 7 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың қомақты үлесі Павлодар (2,2%), Атырау (1,6%), және Қызылорда облыстарына (1,4%) келеді. Астана, Алматы қалаларында бұл көрсеткіш – (әрқайсысында 0,6%) құрады.

13. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

1. Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2007 жылғы сәуірде 858 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелген, соның ішінде 104 - кен өндіру өнеркәсібі кәсіпорындары (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 582 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 172 (20%) - электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2007 жылғы сәуірде сауалдамаға жауап берген кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылдың наурызымен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа кеміді және маусымдылық факторы есебімен есептегенде (+10)%-ды құрады.

Жақын арадағы 2-3 айда (2007ж. мамыр-шілде) өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігінің өсуі күтілуде. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылдың сәуірімен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа өсіп, (+15)%-ды құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдылық факторынсыз)

баланс, %

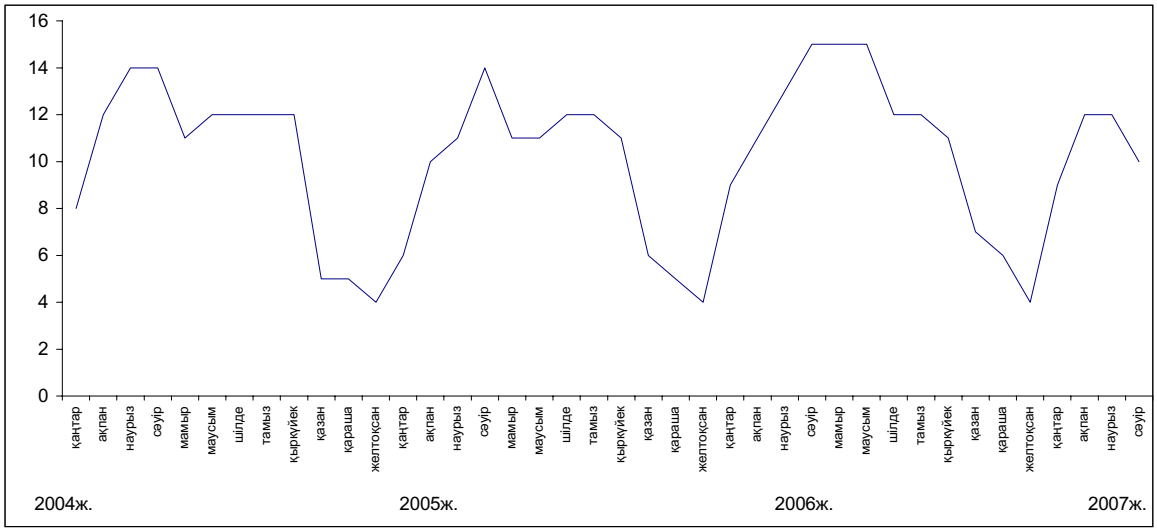

Кен өндіру өнеркәсібінің кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 4 пайыздық тармаққа кеміп, (+17)%-ды құрады.

Өңдеу өнеркәсібінің кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа өсіп, (+19)%-ды құрады.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу бойынша зерттелген кәсіпорындарда кәсіпкерліктің сенімділік индексі (-14)%-дан (-22)%-ға дейін кеміді.

2. Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2007 жылғы сәурдің соңында 1436 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, соның ішінде 575 – бөлшек сауда кәсіпорындары (сауалдамаға жауап бергендердің жалпы санының 40%), 840 – көтерме сауда (58%) және 21 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%) бар.

2007 жылғы сәуірде сұралған кәсіпорындарының басшылары экономикалық жағдайын “жақсы” және “қанағаттанарлық” деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ және 97%-ды құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылғы сәуірде өткен ай деңгейінде қалды, сөйтіп (+16)%-ды (маусымдылық факторы есебімен) құрады.

Жақын арадағы 2-3 айда (2007ж. мамыр – шілде) басшылардың көбінің бағалауы бойынша іскерлік белсенділіктің шамалы төмендеуі күтілуде, кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2007 жылдың сәуірімен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа кеміп, (+14)%-ды құрайды.

Сауда кәсіпорындарының кәсіпкерлік сенімділігі индексінің серпіні
(маусымдылық факторынсыз)

баланс, %

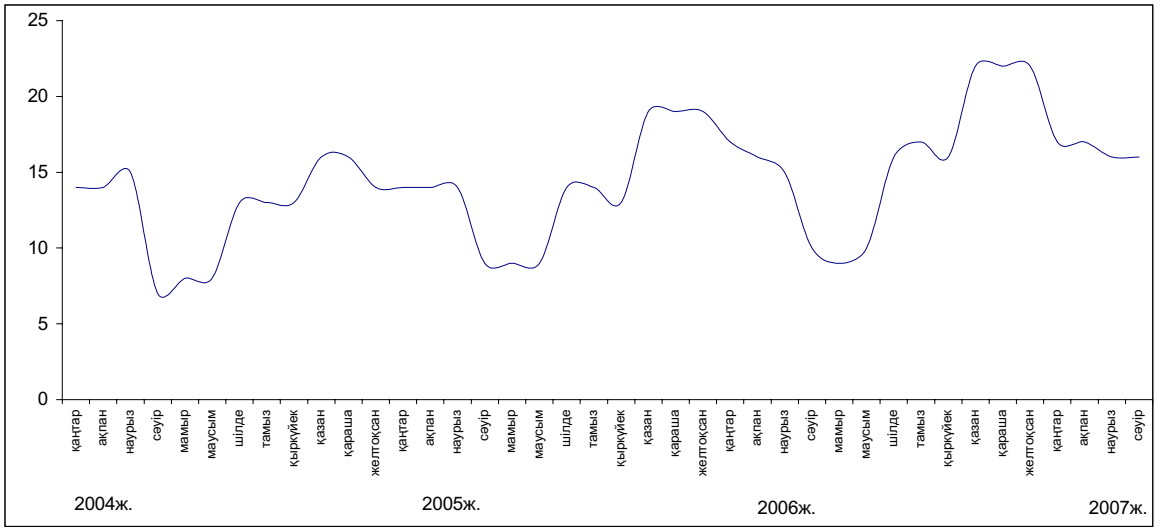

2007 жылғы сәуірде көтерме сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда сол деңгейде қалды, сөйтіп (+17)%-ды құрады, бөлшек сауда кәсіпорындарындағы жағдайы өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық пунктке кеміді, сөйтіп (+15)%-ды құрады, ал сауда делдалдығы саласында ол (+14)%-дан (+21)%-ға дейін өсті.

3. Тұтынушыларды зерттеу

2007 жылғы сәуірде өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқалары) – 1600 респондентті кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан бөлек, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының шамасын қадағалауға мүмкіндік береді.

2007 жылғы сәуірде **"Тұтынушылардың сезіну индексі"** өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа кеміп, **(+29)%-ды** құрады.

"Экономикалық ахуал индексі" өткен аймен салыстырғанда 3 пайыздық тармаққа кеміп, **(+31)%**-ды құрады.

"Сатып алу тілегінің индексі" өткен аймен салыстырғанда өткен ай деңгейінде қалды да, (**+26)%**-ды құрады (Диаграмманы қара).

2007 жылғы сәуірде респонденттердің 40% соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын айтса, сол мезгілде тұтынушылардың 11%-ы жағдайдың нашарлағанын туралы хабарлады.

Респонденттердің 40%-ға жуығы алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 9% жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

Респонденттердің үштен бірінен астамы (39%) 2007 жылғы сәуірде жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санының 12% өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 19%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 26% оған қарама-қарсы пікірді ұстанады.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 43% белгілесе, ал 38% оның кемитінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

баланс, %

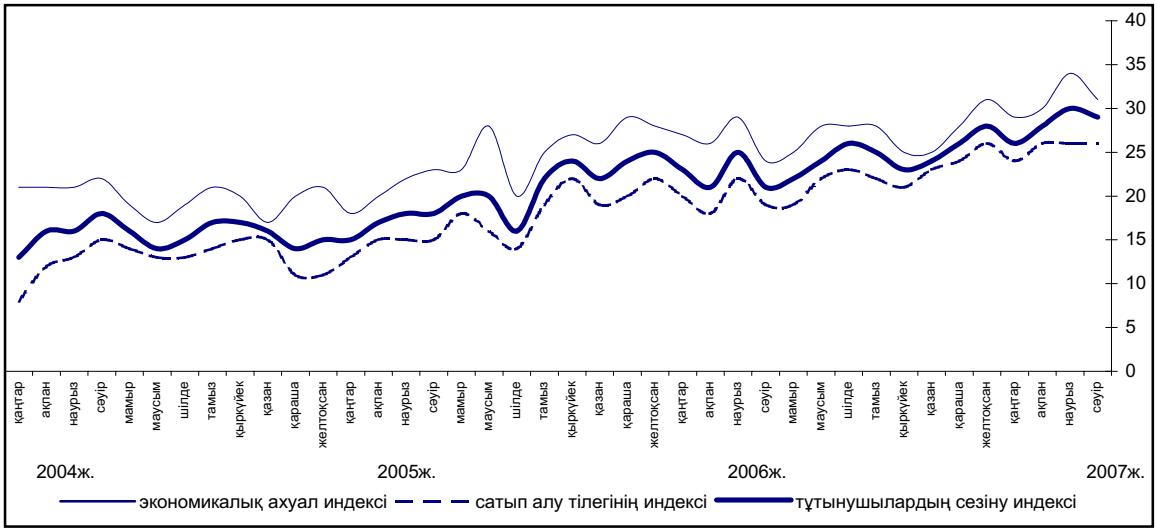

14. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2007 жылғы қаңтар-наурызда, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім 2006 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 8%-ға өсті (2006 жылғы қаңтар-наурызда – 6%).

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

(өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

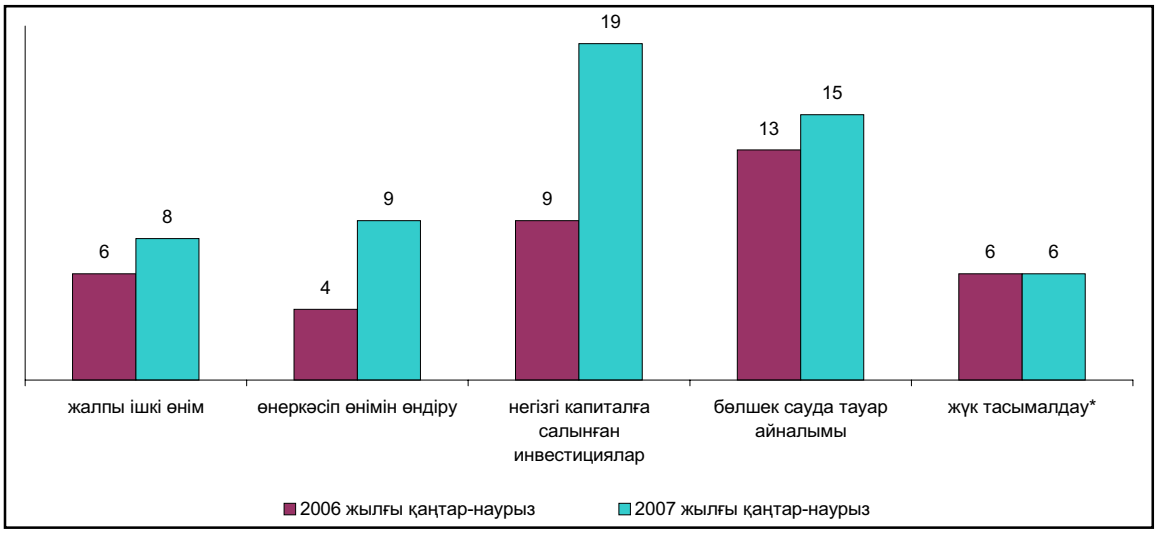

** Құбырларсыз.*

2007 жылғы қаңтар-наурызда **өнеркәсіп өндірісінің** өсімі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 9% құрады (2006 жылғы қаңтар-наурызда – 4%).

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

(тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

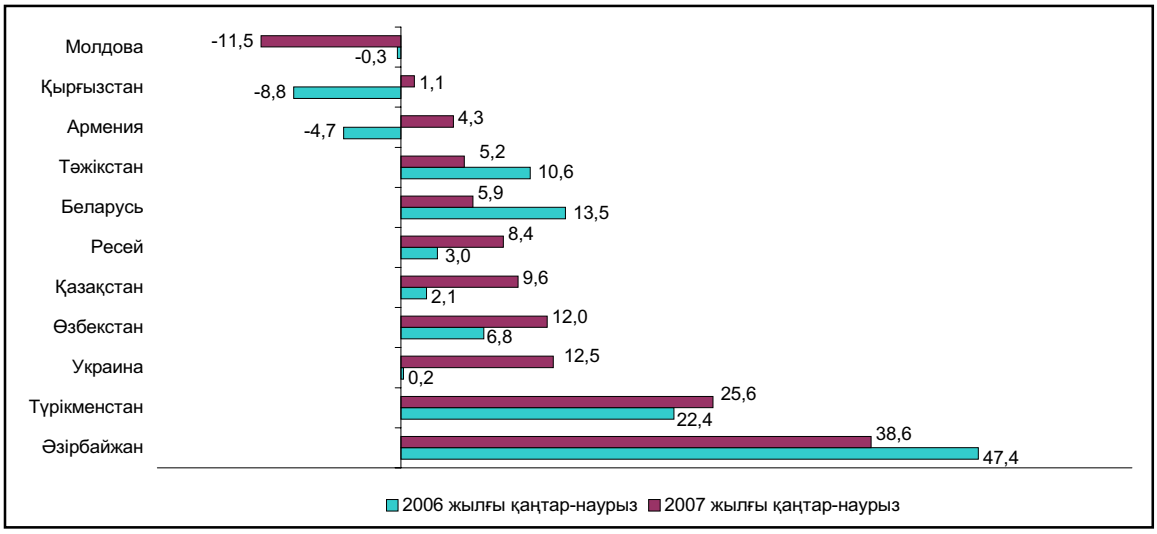

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2007 жылғы қаңтар-наурызда 2006 жылғы қаңтар-наурызда қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 108% құрады (2006 жылғы қаңтар-наурызда – 115%). 2007 жылғы наурызда ақпан айымен салыстырғанда баға бұл елдер бойынша орта есеппен жалпы өзгерген жоқ (2006 жылғы наурызда– 2%-ға өсті).

Ауыл шаруашылығы. Мал шаруашылығы. 2007 жылғы сәуірде Достастық елдері бойынша орта есеппен өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда барлық ауыл шаруашылығы өндіруші шаруашылықтарындағы ірі қара мал саны 0,4% қысқарған (өткен жылы 3%-ға), оның ішінде сиыр саны - 1,8%-ға (4%-ға), шошқа саны - 12%-ға өсті (5%-ға көбейген), қой мен ешкі - 5%-ға (3%-ға).

Ағымдағы жылдың қаңтар-наурызында өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен барлық санаттағы шаруашылықтармен союға арналған мал мен құстың (тірі салмағында) өндірісі 9%-ға (2006 жылғы I тоқсанда - 3%-ға көп), сүт өткен жылдағыдай – 1%-ға көп, жұмыртқа - 3%-ға (5%-ға көп) көп болды.

Инвестиция мен құрылыс. Достастық елдеріндегі негізгі капиталға (тұрақты бағаларда) жұмсалған инвестициялар көлемі 2007 жылдың қаңтар-наурызында өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 19%-ға (2006 жылғы қаңтар-наурызда – 9%-ға) өсті.

2007 жылғы қаңтар-наурызда Достастық елдеріндегі іске енгізілген тұрғын үйлердің жалпы алаңы өткен жылғы сәйкес кезеңіне қарағанда 1,5 есе көп болды (2006 жылғы қаңтар-наурызда –1%-ға аз).

Көлік. 2007 жылғы қаңтар-наурызда көлік кәсіпорындары тасымалдаған жүк көлемі (құбырларсыз) өткен жылғы қаңтар-наурыз кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 2006 жылғы қаңтар-наурызда сияқты 6%-ға, жүк айналымы - 10%-ға (2006 жылғы қаңтар-наурызда – 2%-ға) өсті.

Көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) 2006 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 4%-ға (2006 жылғы қаңтар-наурызда – 2%-ға) өсті, тасымалданған жолаушылар саны 2%-ға (2006 жылғы қаңтар-наурызда - 5%-ға) аз болды.

Тұтыну рыногы. 2007 жылғы қаңтар-наурызда 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі Достастық елдерінде орта есеппен 15%-ға (2006 жылғы қаңтар-наурызда– 13%-ға) өсті.

Тұтыну рыногындағы баға. 2007 жылғы қаңтар-наурызда Достастықтың бірқатар елдерінің тұтыну рыноктарында инфляциялық процестердің нығайғаны байқалады.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

(өсім; өткен жылғы желтоқсанға, %-бен)

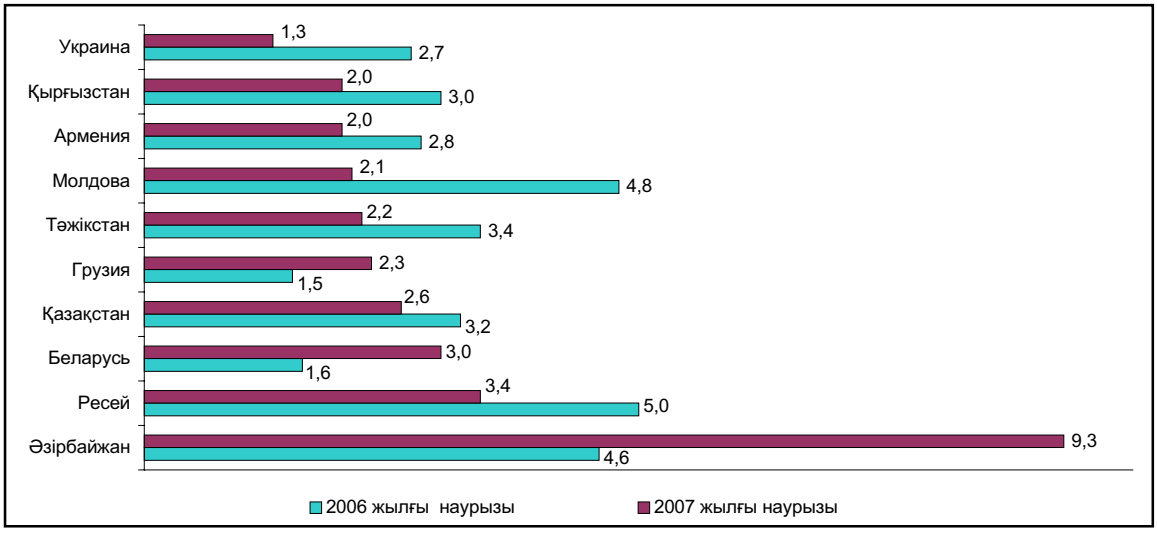

2007 жылғы наурызда 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының ең жоғары өсу қарқыны Әзірбайжанда (9,3%-ға) және Ресейде (3,4%) байқалды. Қазақстанда тұтыну бағаларының өсімі 2,6% құрады.

2007 жылғы наурызда азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғары өсімі 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Әзірбайжанда (7,6%) және Арменияда (3,3%) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 3,2% құрады.

2007 жылғы наурызда 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғары өсімі Әзірбайжанда (5,1%) және Молдовада (2,4%) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 0,9% құрады.

2007 жылғы наурызда 2006 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызмет бағаларының ең жоғары өсуі Әзірбайжанда (19,1%-ға), Ресей және Тәжікстанда (8,0%-ға), Беларусьте (6,2%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызмет бағаларының өсуі 3,3% құрады.

Қаржы. 2007 жылғы наурызда Достастық елдерінің **валюта рыноктарындағы** ахуал тұрақтылығы сақталды **және американдық** және еуропалық валюталар бағамының болар-болмас ауытқулар байқалады. Наурыздың соңына ағымдағы жылдың ақпаны соңымен салыстырғанда АҚШ доллары бағамы Тәжікстанда, Түркіменстанда және Украинада - өзгеріссіз қалды; Әзірбайжанда ол 0,2%-ға, Грузияда – 0,8%-ға, Қырғызстанда – 0,9%-ға, Молдовада–2,2%-ға, Ресейде – 0,6%-ға төмендеді. Арменияда АҚШ долларының бағамы айда 2,4%-ға, елеулі өсімі Беларусь пен Қазақстанда – тиісінше 0,05% және 0,1%-ға байқалды. 2007 жылғы I тоқсанның соңына 2006 жылғы желтоқсанның соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы Түркіменстанда және Украинада - өзгеріссіз қалды, Беларусьте, Тәжікстанда және Өзбекстанда ол тиісінше 0,1%, 0,4% және 0,8% құрады. Осы кезеңде АҚШ долларының бағамы әзірбайжан манатына қарағанда 0,5%-ға, армян драмасына қарағанда - 0,4%-ға, грузин лариіне қарағанда 0,8%-ға, қазақ теңгесіне қарағанда 2,5%-ға, қырғыз сомасына қарағанда 0,2%-ға, молдаван лейіне қарағанда 3,0%-ға, ресей рубліне қарағанда 1,2%-ға төмендеді.

Бірыңғай еуропалық валюта Достастық елдерінің валюта рыноктарында өз позициясын нығайтты. Наурыздың соңына ағымдағы жылдың ақпаны соңымен салыстырғанда еуро бағамы ұлттық валюталарға қарағанда Әзірбайжан мен Қырғызстанда – 0,7%-ға, Арменияда – 3,4%, Беларусьте – 1,0%, Қазақстанда – 0,8%, Қырғызстанда – 0,7%, Ресейде – 0,5%, Тәжікстанда – 1,5%, Түркіменстан және Өзбекстанда – 0,6%, Украинада – 0,9%-ға ості; Грузияда және Молдовада еуро бағамы ұлттық валюталарға қарағанда тиісінше 0,1% және 1,2%-ға төмендеді. 2007 жылғы наурыз соңына 2006 жылғы желтоқсан соңымен салыстырғанда бірыңғай еуропалық валюта Әзірбайжанда – 1,2%, Арменияда – 1,0%, Беларусьте – 1,3%, Грузияда – 0,4%, Қырғызстанда – 0,9%, Тәжікстанда – 1,7%, Түркіменстанда – 0,8%, Өзбекстанда – 2,0%, Украинада – 1,4%-ға қымбаттады. Сонымен қатар, қаралып отырған кезеңде еуро бағамы Қазақстан және Молдовада тиісінше– 1,3% және 1,5%-ға төмендеді, ал Ресейде еуро бағамы өткен жылғы желтоқсан соңының деңгейінде қалды.

Сыртқы сауда. 2007 жылғы қаңтар-ақпанда 2006 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда тауарлар экспортының жалпы көлемі ТМД елдері бойынша орташа алғанда 10%-ға (2006 жылғы қаңтар-ақпанда – 33%-ға), тауарлар импорты – 47%-ға (30%-ға) өсті.

2007 жылғы қаңтар-ақпандағы Достастық елдерінің өзара саудасы

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

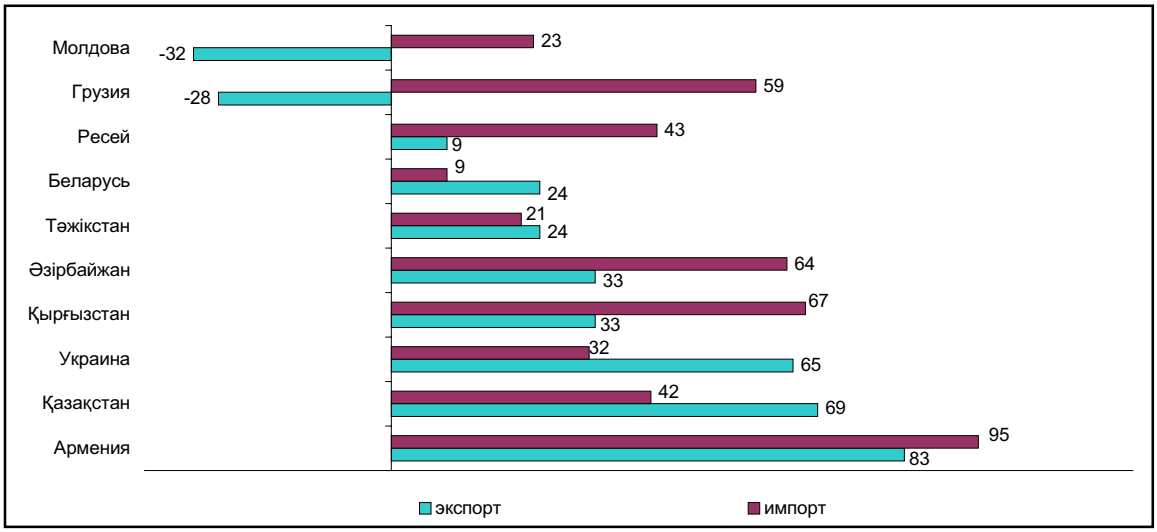

2007 жылғы қаңтар-ақпанда Достастық елдерінің арасындағы тауарлармен өзара саудасы экспорттың орта есеппен 23%-ға, импорттың - 33%-ға өсуімен сипатталады.

2007 жылғы қаңтар-ақпандағы Достастық елдерінің әлемнің басқа елдерімен экспорттық-импорттық операциялары

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

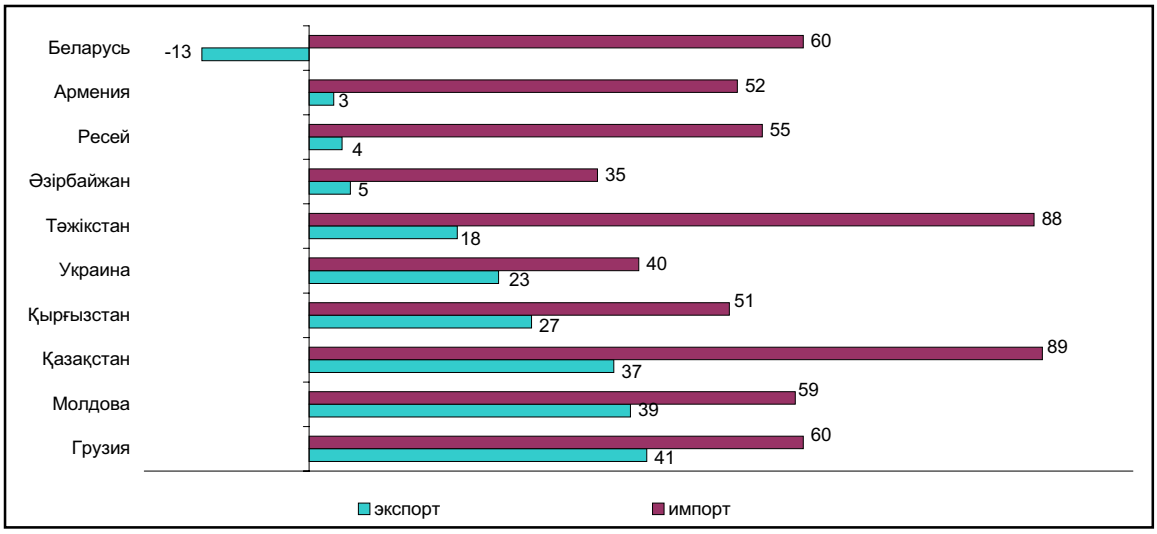

2007 жылғы қаңтар-ақпанда Достастық елдерінің әлемнің басқа елдеріне экспорты өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда орта есеппен 8%-ға (2006 жылғы қаңтар-ақпанда – 33%-ға), импорт - 55%-ға (2006 жылғы қаңтар-ақпанда – 30%-ға) өсті.

Жалақы. 2007 жылғы қаңтар-наурызда орташа айлық атаулы жалақы Әзірбайжанда – 164 манатты, Арменияда – 69,9 мың драмды, Беларусьте – 632,8 мың беларусь рублің, Қазақстанда – 47,3 мың теңгені, Қырғызстанда – 3315 сомды, Молдовада – 1783 лейді, Ресейде – 11924 рубльді, Тәжікстанда – 155 сомониді, Украинада – 1161 гривнаны құрады.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

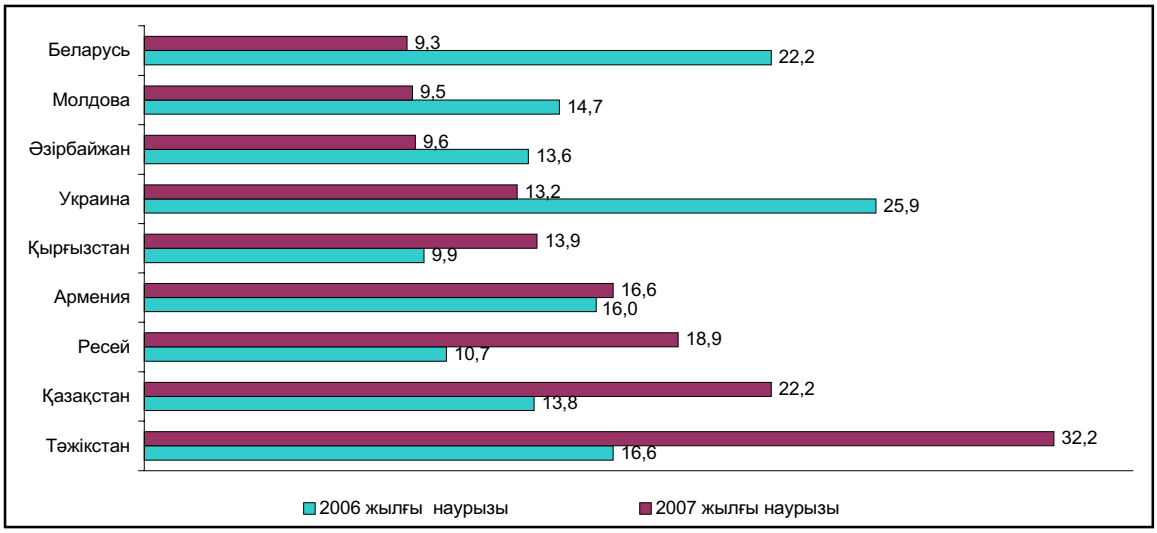

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктері белгілеген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа атаулы жалақы Әзірбайжанда 2007 жылғы наурызда бағалау бойынша - 194 АҚШ долларына, 2006 жылғы наурызда – 145 долларға, Арменияда, тиісінше – 203 және 131, Беларусьте – 307 және 260, Қазақстанда – 411 және 300, Қырғызстанда - 89 және 69, Молдовада - 147 және 118, Ресейде – 482 және 356, Тәжікстанда – 49 және 33, Украинада - 244 және 195 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. Жалпы Достастық елдері бойынша экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны (жұмыспен қамтылғандар және жұмыссыздар) 2007 жылғы қаңтар-наурызда орташа есеппен 132 миллион адам құрады[1)], оның ішінде Ресейде -74, Украинада – 22, Қазақстанда – 8,1, Беларусьте – 4,4, Әзірбайжанда – 4 миллион адам.

[1)] *Жалпы Достастық елдері бойынша белсенді емес халық саны (еңбекке қабілетті жасындағы тұлғалар, үй шаруасының жүргізуімен айналасатындар, өндірістен қол үзіп оқитын оқушылар, басқа да жұмыс істемейтін азаматтар) 20 миллион адам деп бағаланды.*

Жалпы Достастық елдері бойынша жұмыссыздардың жалпы саны, бағалау бойынша, 9 миллион адамнан астам құрады, бұл экономикалық тұрғыдан белсенді халық санының 8%-ы.

Достастық елдеріндегі тіркелген жұмыссыздық деңгейі

(кезең соңына; экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа %-бен)

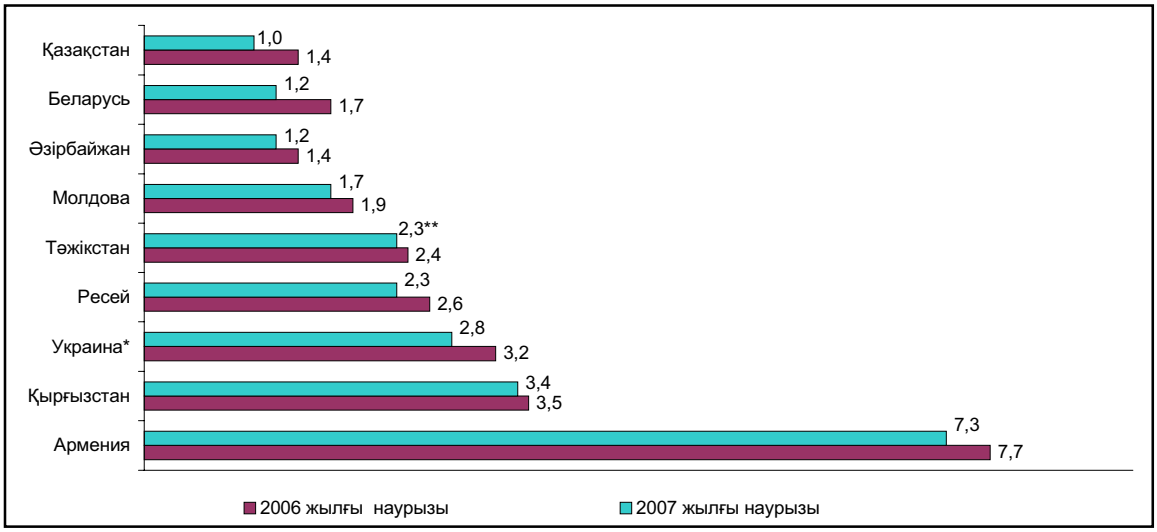

**Еңбекке қабілетті жастағы еңбекке қабілетті халыққа %-бен.*
*** 2007 жылғы қаңтар-ақпаны.*

Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігінің
Төрайымы **А.Мешімбаева**

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-АПРЕЛЕ 2007 ГОДА

Макроэкономические тенденции. Объем валового внутреннего продукта, по оперативным данным, в январе-марте 2007г. составил в текущих ценах 2531,8 млрд. тенге. Рост реального ВВП по сравнению с аналогичным периодом 2006г. составил 110,5%. В структуре ВВП доля производства товаров составила 39,5% от ВВП, услуг – 58,8%.

Индекс потребительских цен в апреле 2007г. по сравнению с декабрем 2006г. составил 103,1%. Цены на продовольственные товары возросли на 4%, непродовольственные товары – на 1,5%, платные услуги – на 3,5%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в апреле 2007г. повысились по сравнению с декабрем 2006г. на 1,4%.

Численность безработных в апреле 2007г., по экспертной оценке, составила 612,5 тыс. человек, уровень безработицы –7,6% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец апреля т.г. составила 81,7 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 1,0%.

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-апреле 2007г. составил в действующих ценах 2196,6 млрд. тенге, что на 9,5% больше, чем в январе-апреле 2006г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2006г. возрос на 8,3%, в обрабатывающей - на 11,7%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды - на 6,2%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-апреле 2007г. составил в текущих ценах 120,7 млрд. тенге и по сравнению с январем-апрелем 2006г. увеличился на 3,9%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-апреле 2007г. составил 582,5 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2006г. возрос на 3,7%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 533,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-апрелем 2006г. на 11,1%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-апреле 2007г. составил 698,1 млрд. тенге, что на 8,3% выше, чем в январе-апреле 2006г.

По состоянию на 1 мая 2007г. в республике зарегистрировано 255765 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 241271. Действующих юридических лиц – 174486. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 160948, из них субъектов малого бизнеса – 114582.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-марте 2007г. составил 16523,2 млн. долл. США и по сравнению с январем-мартом 2006г. увеличился на 44,9%, в том числе экспорт – 10051,7 млн. долл. США (увеличился на 36,6%), импорт – 6471,5 млн. долл. США (увеличился на 60,1%).

Финансы. Доходы Государственного бюджета Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 апреля 2007г. составили 590,1 млрд. тенге, что на 6% больше, чем на 1 апреля 2006г., затраты – 543,7 млрд. тенге (на 26,4%).

По данным Нацбанка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики, на 1 апреля 2007г. составили 5272,4 млрд. тенге. Наблюдается устойчивая динамика их увеличения. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 76,3%, доля кредитов в иностранной валюте – 47,9%. Объем депозитов в банковской системе на 1 апреля 2007г. составил 3283,5 млрд. тенге, что на 73,2% больше, чем на 1 апреля 2006г., в том числе депозиты (вклады) населения 1167,6 млрд. тенге, что на 85,4% больше, чем на 1 апреля 2006г.

Доходы населения. В марте 2007г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 22585 тенге и увеличились по сравнению с мартом 2006г. на 31,5%, реальные денежные доходы – на 22,0%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в марте 2007г., составила 50910 тенге и возросла по сравнению с мартом 2006г. на 31,7%. Реальная заработная плата увеличилась на 22,2%.

ОСНОВНЫЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИНДИКАТОРЫ

	Единица измерения	Январь-апрель 2007г.	Апрель 2007г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Апрель 2007г. в % к марту 2007г.
				январь-апрель 2007г.	апрель 2007г.	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономические показатели						
Валовой внутренний продукт[1)]	млрд. тенге	2531,8		110,5		
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	2196,6	583,0	109,5	109,1	98,2
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	120,7	34,3	103,9	104,4	101,7
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	582,5	162,6	103,7	109,5	112,2
Объем услуг связи (темп роста в сопоставимых ценах), по оперативным данным	млрд. тенге	101,3	25,4	129,7	122,7	104,0
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	533,9	142,0	111,1	114,5	103,0
Внешнеторговый оборот[1)2)]	млн. долл. США	16523,2	6018,4	144,9	136,2	127,6
в том числе:						
экспорт		10051,7	3698,6	136,6	128,6	136,8
импорт		6471,5	2319,8	160,1	150,4	115,3
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	698,1	198,0	108,3	112,0	102,4
Индекс потребительских цен				108,0	103,1[3)]	100,5
Индекс цен производителей промышленной продукции				105,7	101,4[3)]	106,2
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		612,5		98,0	98,7
Среднедушевой денежный доход (оценка)[1)]	тенге	63650	22585	128,7[4)]	131,5[4)]	110,0
Реальный денежный доход (оценка)[1)]	в %			119,0[4)]	122,0[4)]	109,2
Среднемесячная заработная плата одного работника[1)]:						
номинальная	тенге	47306	50910	129,7	131,7	111,4
реальная	в %			120,0	122,2	110,6
Финансовые показатели[5)]						
Денежная масса М3[6)]	млрд. тенге		3935,7		168,7	103,7
Наличные деньги в обращении[6)]	млрд. тенге		652,1		149,3	106,3
Депозиты в банковской системе[6)]	млрд. тенге		3283,5		173,2	103,2
в т.ч. депозиты населения	млрд.тенге		1167,6		185,4	108,4
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения[6)]	млрд. тенге		5272,4		192,9	104,9
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд.тенге		4023,7		209,4	106,8

[1)] Графа 1 – январь-март 2007г.; графа 2 – март 2007г.; графа 3 – январь-март 2007г. в % к январю-марту 2006г.; графа 4 – март 2007г. в % к марту 2006г.; графа 5 – март 2007г. в % к февралю 2007г.
[2)]Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.
[3)]К декабрю 2006г.
[4)] В % к уточненным данным за январь-март и март 2006г.
[5)]Графа 2 - на начало периода; графа 4 - 1.04.07 к 1.04.06; графа 5 - 1.04.07 к 1.03.07.
[6)] По данным Нацбанка РК.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ВАЛОВОЙ ВНУТРЕННИЙ ПРОДУКТ

Индекс физического объема ВВП в 1 квартале 2007 года по отношению к соответствующему периоду прошлого года составил 110,5%, это больше чем в 2006 году на 3,3 процентных пункта, но меньше, чем в 2001году на 0,9 п.п.

Индекс физического объема Валового внутреннего продукта в первом квартале 2001-2007 гг.

к соответствующему кварталу предыдущего года, в процентах

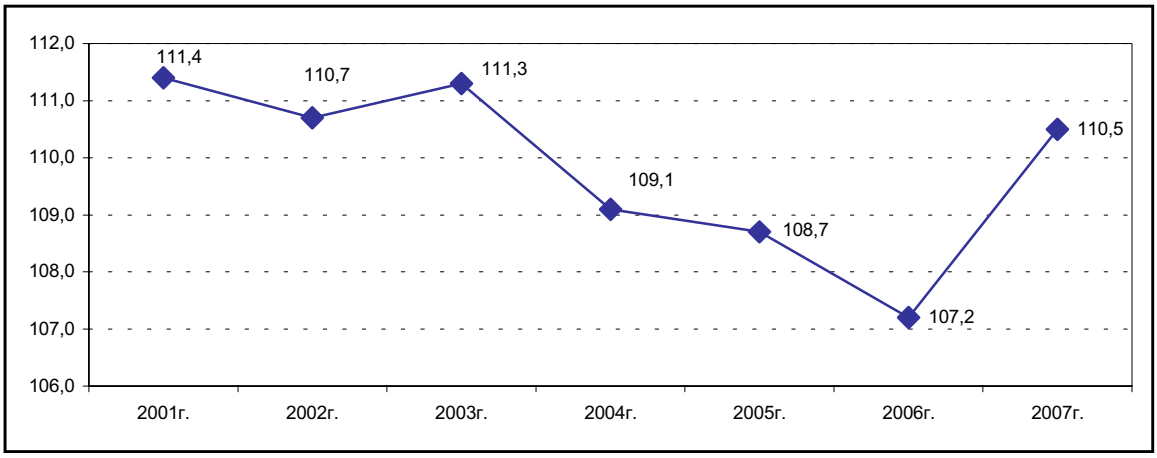

Прирост ВВП на 10,5% в 1 квартале 2007 года вызван положительными темпами роста производства товаров и услуг: в строительстве – 43,4%, связи – 32%, торговле – 9,6%, промышленности – 9,4%, транспорте – 5,7%, сельском хозяйстве – 3,7%.

Индекс физического объема ВВП по видам экономической деятельности в первом квартале 2006-2007 гг.

в процентах

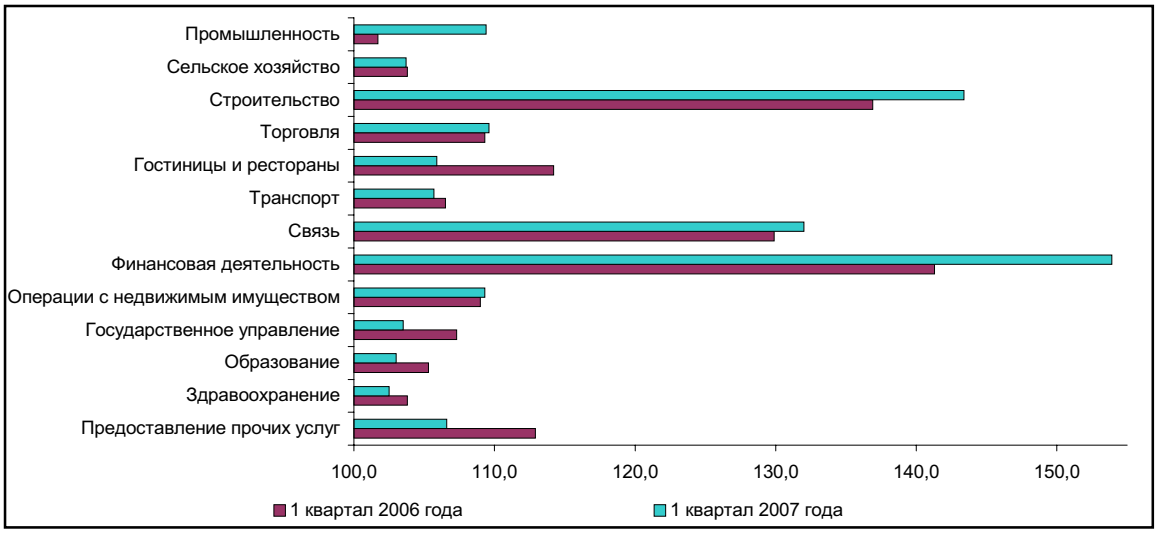

Объем произведенного валового внутреннего продукта (ВВП) Казахстана в первом квартале 2007 года (по оперативным данным) определился в сумме 2 531,8 млрд. тенге, что на 490,9 млрд.тенге больше, чем в соответствующем периоде прошлого года. Увеличение валовой добавленной стоимости (ВДС) отмечено в промышленности - на 22,2%, торговле – на 25,7%, строительстве – на 60,4%, транспорте – на 11,7%, связи – на 33,4%, сельском хозяйстве - на 21,5%.

Валовой внутренний продукт в 1 квартале 2006-2007 гг.

	Валовая добавленная стоимость, млрд. тенге		Дефлятор, %	
	2006 год	2007 год	2006 год	2007 год
Производство товаров	795,2	999,1	117,4	112,0
Сельское хозяйство, охота и лесное хозяйство, рыболовство, рыбоводство	37,7	45,8	125,2	117,2
Промышленность	685,2	837,3	119,9	111,7
Строительство	72,3	116,0	104,6	111,9
Производство услуг	1 154,2	1 489,0	110,0	116,1
Торговля; ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования	283,3	356,1	109,9	114,7
Транспорт	174,3	194,7	106,2	105,7
Связь	41,1	54,8	107,9	101,1
Финансовая деятельность	64,8	143,1	92,6	143,5
Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям	372,5	466,5	110,6	114,6
Государственное управление	44,3	55,6	114,0	121,3
Образование	74,0	94,8	125,9	124,3
Здравоохранение	43,9	56,3	130,6	125,8
Прочие услуги	56,0	67,1	108,8	112,3
Косвенно-измеряемые услуги финансового посредничества	-58,2	-111,9	107,9	122,9
Валовая добавленная стоимость	1 891,2	2 376,2	113,7	114,0
Чистые налоги на продукты	149,7	155,6	140,6	90,2
Валовой внутренний продукт	2 040,9	2 531,8	115,4	112,2

Доля производства товаров в структуре ВВП за январь-март 2007 года занимает – 39,5%, где основную долю составляет промышленность – 33,1%, в том числе горнодобывающая промышленность – 17,6%, обрабатывающая – 12,9%, производство и распределение электроэнергии, газа и воды – 2,6%.

Структура ВВП в первом квартале 2006-2007 гг.

в процентах

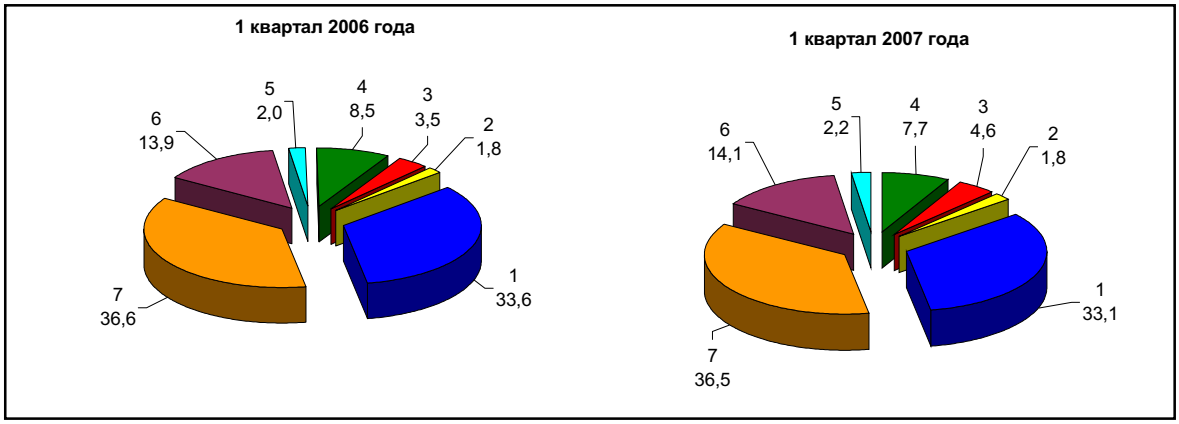

1- промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – прочие отрасли

Доля производства услуг в структуре ВВП составила 58,8%. ВДС по операциям с недвижимым имуществом, аренде и предоставлению услуг потребителям занимают наибольшую долю в производстве услуг – 18,4%, по образованию – 3,7%, здравоохранению и предоставлению социальных услуг – 2,2%, государственному управлению и обороне; обязательному социальному обеспечению – 2,2%, финансовой деятельности – 5,7%, предоставлению коммунальных, социальных и персональных услуг – 1,8%, гостиницам и ресторанам – 0,8%.

2.2 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В январе-апреле 2007г. произведено промышленной продукции в действующих ценах на 2196,6 млрд. тенге, что к уровню января-апреля 2006г. составило 109,5% (соответственно в январе – 109%, в январе-феврале и январе-марте – 109,6%). Рост объемов производства наблюдается во всех регионах республики.

Наибольшее влияние на формирование показателей в целом по промышленности оказывает горнодобывающая промышленность, так как ее доля в республиканском объеме производства в последние годы возросла и составила в январе-апреле 2007г. 56,5% (в 2000-2003гг. она составляла 46-48%). На обрабатывающую промышленность приходится 36% объема всей промышленной продукции против 47-43% в 2000-2003гг.

Индексы физического объема промышленной продукции
в январе-апреле 2006, 2007гг. и отраслевая структура промышленности

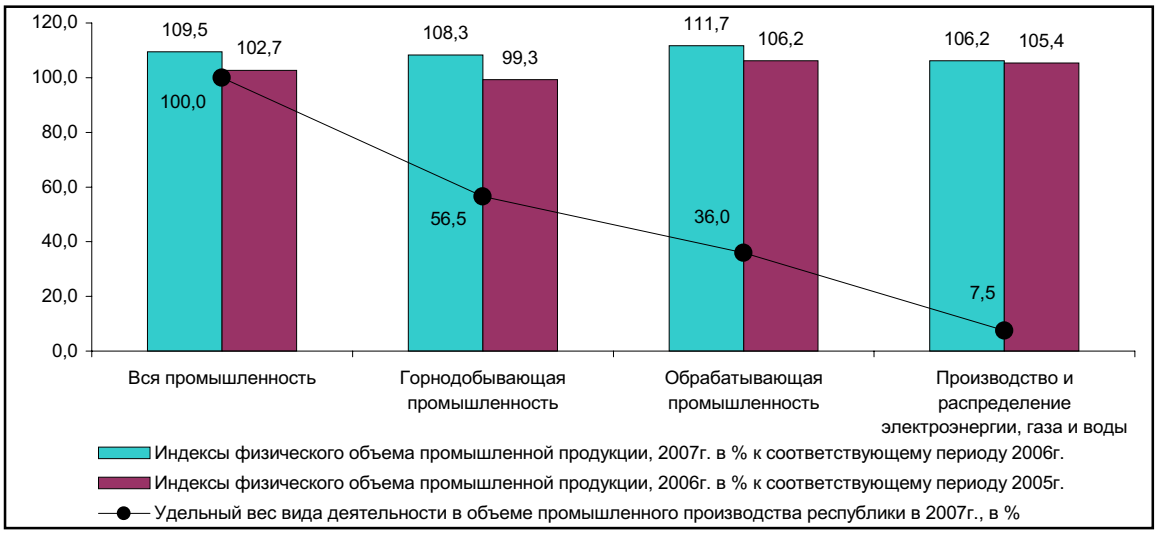

Индексы физического объема промышленной продукции

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

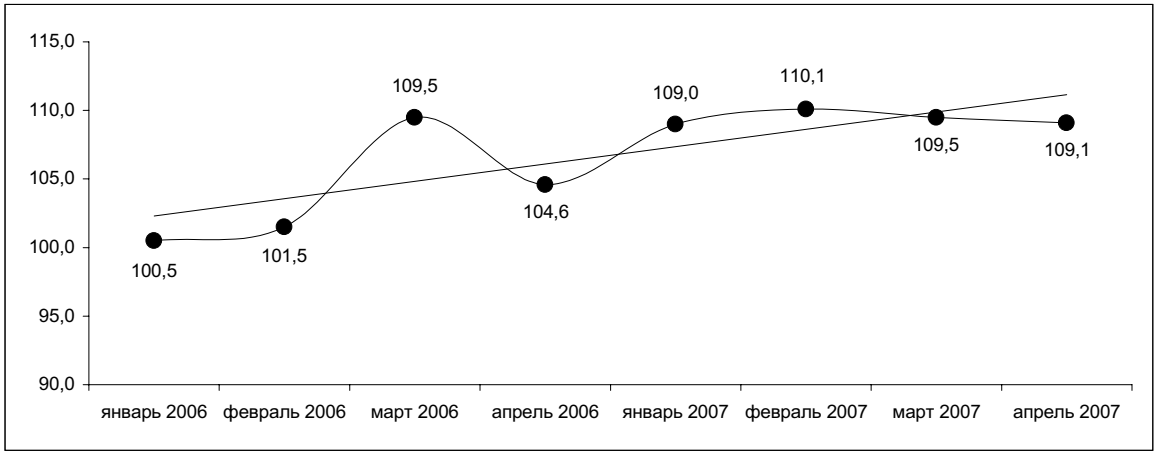

В **горнодобывающей промышленности** в январе-апреле 2007г. произведено продукции на 1240,5 млрд. тенге, что на 8,3% выше уровня января-апреля 2006г. С начала текущего года в отрасли наметилась устойчивая тенденция к росту производства. Так, добыча нефти возросла с 4530 тонн в январе до 4697 тонн в апреле, в основном за счет предприятий Атырауской и Мангистауской областей. Также увеличены объемы в добыче железных руд за счет роста производства руды железной неагломерированной и окатышей железорудных; руд цветных металлов - за счет концентратов медных, руд золотосодержащей и свинцово-цинковой. Вместе с тем, сокращена добыча руды медной в Карагандинской области в связи с реконструкцией рудника Коунрад ПО “Балхашцветмет”; угля каменного - предприятиями Павлодарской области согласно спроса на продукцию.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

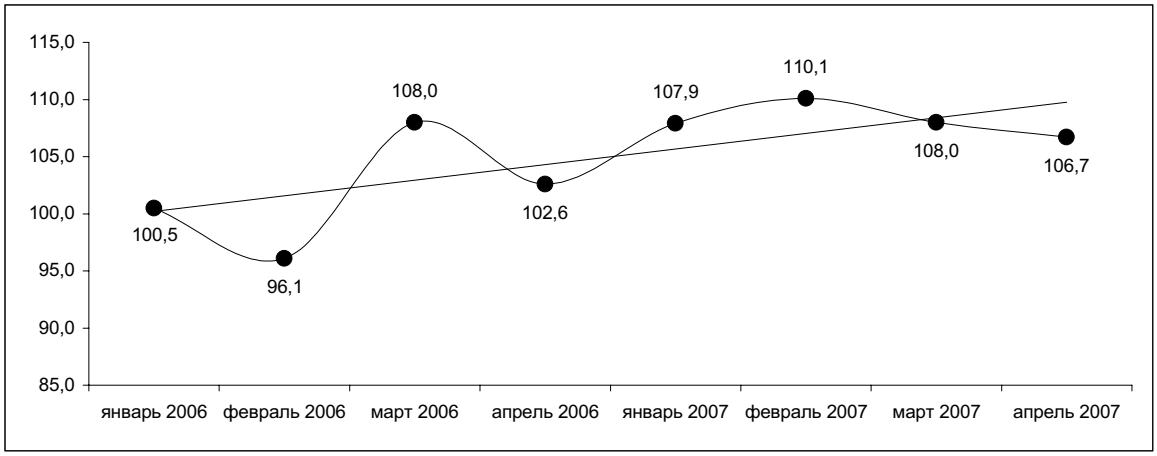

В **обрабатывающей промышленности** в текущем году ситуация сложилась лучше относительно соответствующих периодов предыдущего года. При этом темпы роста отрасли превышают среднереспубликанский уровень. Так, индекс физического объема в январе-апреле т.г. составил 111,7% против 109,5% по республике. Среднемесячный прирост продукции в отрасли в январе-апреле составил 11,7% против 11,3% в январе-марте.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

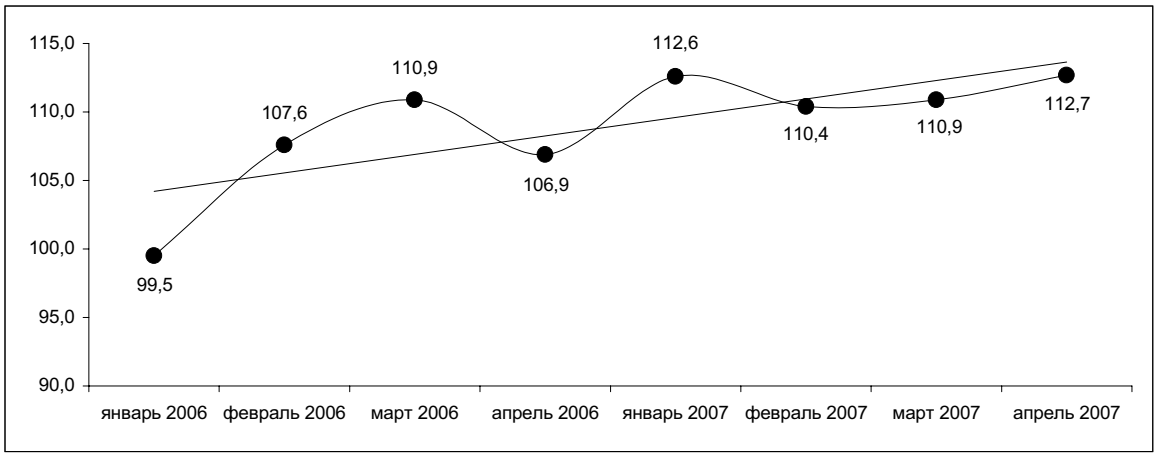

В январе-апреле 2007г. переработано сельскохозяйственной продукции на 166,4 млрд. тенге, в том числе **производство пищевых продуктов, включая напитки,** составило 148,7 млрд. тенге, что больше, чем в январе-апреле 2006г. на 8%, в основном за счет увеличения выпуска изделий колбасных, муки, макаронных и кондитерских изделий. На предприятиях Алматинской, Костанайской областей и г. Алматы возросло производство напитков безалкогольных, доля которых составляет около 20% объема данной отрасли.

Сократился выпуск прочих пищевых продуктов, таких как производство сахара (89% к уровню января-апреля 2006г.). Причем и этот объем реализуется не полностью. Так, по состоянию на 1 апреля т.г. в Алматинской области в местах хранения находится сахара больше в 2,5 раза, чем произведено в 1 квартале т.г. крупными и средними предприятиями. В Жамбылской области остатки сахара составили свыше 40% от объема произведенного в области.

В **текстильной и швейной промышленности** в январе-апреле 2007г. произведено продукции на 9,5 млрд. тенге. По сравнению с январем-апрелем 2006г. индекс физического объема составил 87,8%. Сократился выпуск волокна хлопкового по причине недостатка сырья на переработку. В связи с большим скоплением товара на складах и из-за отсутствия заказов на продукцию снизился выпуск ковров и ковровых изделий; хлопчатобумажных тканей. Так, на 1 апреля т.г. остатки готовой продукции в 2,3 раза превышают объем произведенных ковров и ковровых изделий; 40% тканей, произведенных в 1 квартале т.г., находятся на складах. Вместе с тем, возросло производство свитеров, джемперов, пуловеров и изделий аналогичных; шляп и уборов головных.

Кожи, изделий из кожи и обуви в январе-апреле 2007г. произведено на 581 млн. тенге, что на 17% выше уровня января-апреля 2006г. в основном за счет увеличения производства обуви с верхом из кожи и кожи из шкур скота крупного рогатого или шкур животных семейства лошадиных предприятиями Северо-Казахстанской и Жамбылской областей. При этом по причине недостатка сырья сокращен выпуск кожи из шкур овечьих, козьих и свиных.

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** в январе-апреле 2007г. составил 2,1 млрд. тенге или 118,3% к уровню января-апреля 2006г. Возросло производство шпал деревянных железнодорожных или трамвайных пропитанных; конструкций строительных сборных деревянных; тары деревянной; окон, дверей и их рам. Вместе с тем, сокращено производство плит древесноволокнистых, плит древесностружечных и лесоматериалов предприятиями Восточно-Казахстанской и Павлодарской областей.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и в издательском деле** в январе-апреле 2007г. произведено продукции на 18,5 млрд. тенге, что на 2,2% выше уровня января-апреля прошлого года. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился выпуск бумаги и картона гофрированных; мешков и пакетов бумажных; коробок, ящиков и сумок из бумаги или картона гофрированных; газет, журналов и периодических изданий. При этом согласно уменьшению спроса на продукцию снизилось производство обоев; этикеток и ярлыков бумажных или картонных; книг, брошюр и материалов аналогичных сброшюрованных печатных и в электронном виде; тетрадей (69-90%) на предприятиях Костанайской области и г. Алматы. Так, например, в Костанайской области обоев реализовано только 87,8% от объема произведенных крупными и средними предприятиями. В г. Алматы обои в первом квартале т.г. практически не производились (28 тыс. кв. м), поскольку остатки данной продукции составили 2099 тыс. кв. м. В результате в целом по республике в местах хранения крупных и средних предприятий скопилось данной продукции в 1,7 раза больше, чем произведено с начала года.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-апреле 2007г.

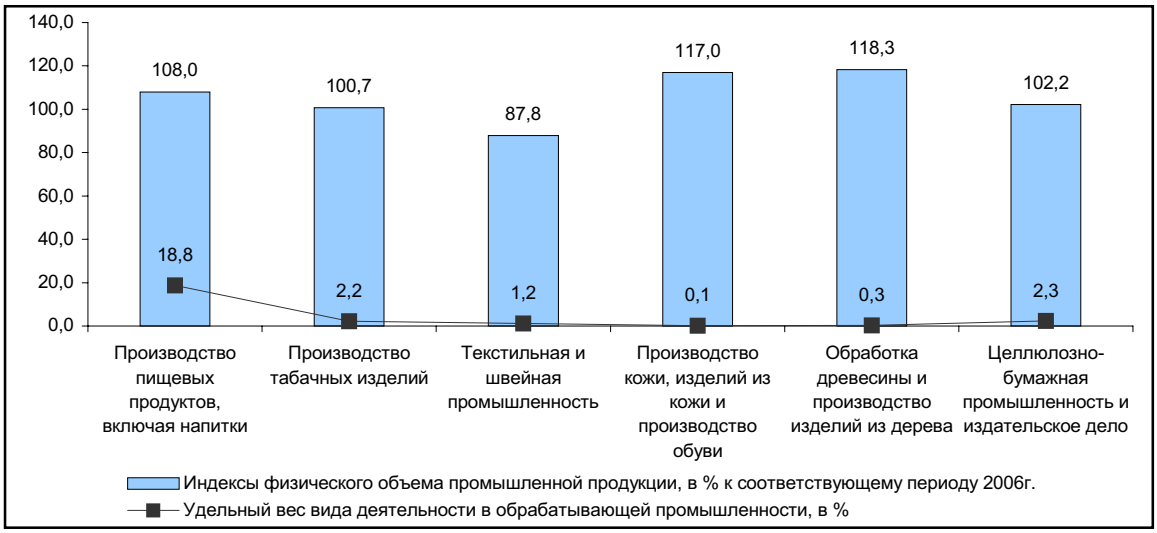

В **производстве кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** в январе-апреле 2007г. выпущено продукции на 58,5 млрд. тенге, что выше соответствующего периода прошлого года на 22,5% в основном за счет увеличения выпуска кокса и полукокса; керосина; топлива моторного (бензина); пропана и бутана сжиженных; газойлей; углеводородных сжиженных газов. Рост производства обеспечен Атырауской, Павлодарской и Южно-Казахстанской областями, на долю которых приходится свыше 90% республиканского объема нефтепродуктов. Вместе с тем, сокращено производство мазута топочного (72%) в Атырауской области из-за уменьшения объемов поставки нефти и не вывоза своей доли нефтепродуктов поставщиками сырья; в Павлодарской области – из-за недостатка давальческого сырья на переработку; в Южно-Казахстанской области – в связи с ограничением рынка сбыта продукции у поставщиков давальческого сырья.

В **химической промышленности** в январе-апреле 2007г. произведено продукции на 21 млрд. тенге или на 38,5% выше, чем в январе-апреле 2006г. за счет увеличения выпуска удобрений минеральных или химических азотных; фосфора; кислоты ортофосфорной (фосфорной); трифосфата натрия; хромового ангидрида; окиси хрома; бихромата натрия; препаратов фармацевтических. При этом по причине снижения спроса на продукцию в Актюбинской и Восточно-Казахстанской областях сокращено соответственно производство дубителя хромового и кислоты серной. В Жамбылской области снижено производство удобрений минеральных или химических фосфорных в связи с тем, что пятая часть объемов, произведенных в текущем году, хранится на складах предприятий.

В **производстве резиновых и пластмассовых изделий** в январе-апреле 2007г. произведено продукции на 11,7 млрд. тенге, что выше уровня января-апреля прошлого года на 22% за счет увеличения выпуска коробок, ящиков, тары решетчатой из пластмасс; труб, трубок, рукавов и шлангов из пластмасс; дверей и окон из пластмасс; ленты резиновой конвейерной. Вместе с тем, снижено производство труб, трубок, рукавов и шлангов из резины в соответствии с заключенными договорами (Карагандинская область).

В **производстве прочих неметаллических минеральных продуктов** в январе-апреле 2007г. выпущено продукции на 47,2 млрд. тенге, что больше уровня января-апреля 2006г. на 27,3%, в основном за счет увеличения производства бетона товарного; цемента; гипсокартона; конструкций строительных сборных из бетона; растворов строительных; извести (от 121 до 142%). При этом сокращен выпуск посуды столовой и кухонной из фарфора; бутылок, банок и флаконов из стекла согласно спроса.

В **металлургической промышленности и производстве готовых металлических изделий** с начала т.г. объемы производства уменьшаются. Так, индекс физического объема снизился со 114% в январе до 107,6% в январе-апреле. В истекшем периоде т.г. произведено продукции на 369,1 млрд. тенге, в том числе продукции черной и цветной металлургии - соответственно на 113,5 и 225,2 млрд. тенге. На долю отрасли приходится свыше 45% объема обрабатывающей промышленности. В **черной металлургии** производство возросло на 10,5% за счет увеличения выпуска труб и профилей пустотелых стальных, плоского проката, стали, чугуна и ферросплавов. В **производстве цветных металлов** индекс физического объема составил 104,6%, в основном, за счет увеличения выпуска меди рафинированной, на долю которой приходится около 90% отрасли. Вместе с тем, сокращено производство золота необработанного прочего; золота и серебра аффинированных; свинца необработанного. Снижение произошло, в основном, за счет предприятий Восточно-Казахстанской области по причине низкого содержания металлов в руде.

Производство готовых металлических изделий в связи с отсутствием заказов на продукцию в январе-апреле 2007г. к уровню января-апреля 2006г. составило 99,2% из-за уменьшения выпуска электродов с покрытием из металлов недрагоценных; котлов и радиаторов для центрального отопления. При этом возросло производство резервуаров для нефти и нефтепродуктов; цистерн, бочек, барабанов вместимостью менее 50 л; раковин и моек из металлов черных.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-апреле 2007г.

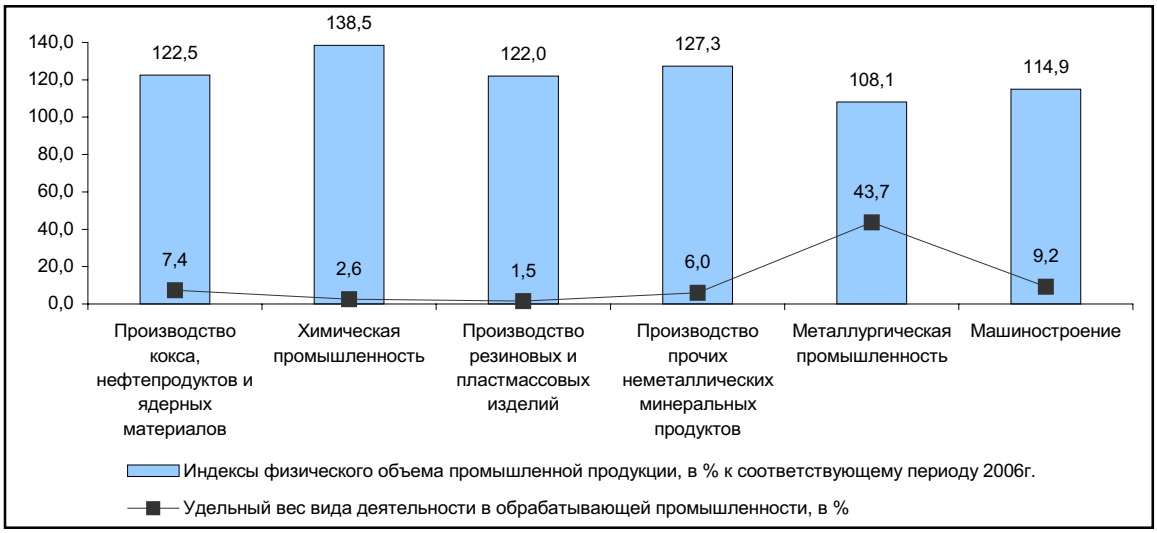

В **производстве машин и оборудования** в январе-апреле 2007г. выпущено продукции на 22,3 млрд. тенге или на 17,7% выше соответствующего периода прошлого года. К уровню января-апреля 2006г. увеличено производство экскаваторов; машин стиральных и для сушки одежды бытовых; подшипников; оборудования нефтепромыслового; насосов центробежных. Вместе с тем, сокращен выпуск машин для горнодобывающей промышленности и оборудования нефтегазоперерабатывающего в связи с уменьшением заказов (г. Алматы). В республике с начала т.г. не осуществлялся выпуск тракторов для сельского и лесного хозяйства, т.к. по состоянию на 1 апреля т.г. на складах готовой продукции имеется 48 штук, что практически соответствует годовому выпуску данного вида продукции.

Электрооборудования, электронного и оптического оборудования в январе-апреле 2007г. произведено на 17,2 млрд. тенге. Отрасль с начала текущего года развивалась неравномерно. Так, если в январе и январе-феврале индекс физического объема по сравнению с аналогичного периодом про-

шлого года составлял соответственно 106,6 и 105,3%, в январе-марте – 99,4%, то в январе-апреле - 108,6%. Увеличено производство аккумуляторов, трансформаторов и конденсаторов электрических; машин вычислительных цифровых; аппаратуры для отключения, переключения или защиты электрических цепей напряжением более 1000 В; проводов и кабелей изолированных. Вместе с тем, снижено производство магнитофонов и телевизоров согласно спроса. Так, в 1 квартале т.г. было реализовано только 82,6% телевизоров и 91,6% магнитофонов. При этом по состоянию на 1 апреля т.г. в г. Алматы на складах готовой продукции магнитофонов находилось в 1,3 раза больше, чем было произведено в 1 квартале крупными и средними предприятиями; телевизоров – более 70% от объема произведенных.

Производство транспортных средств и оборудования в январе-апреле 2007г. составило 33,1 млрд. тенге, что на 14,3% выше аналогичного периода прошлого года. К уровню января-апреля 2006г. возросло производство автомобилей грузовых, специальных и специализированных, легковых пассажирских. Наряду с этим, по причине отсутствия заказов меньше, чем в январе-апреле 2006г., произведено прицепов и полуприцепов автомобильных и частей двигателей.

В **прочих отраслях промышленности** в январе-апреле 2007г. произведено продукции на 13,7 млрд. тенге, что на 15,3% выше соответствующего периода прошлого года. К уровню января-апреля 2006г. увеличен выпуск мебели для сидения специальной; мебели кухонной. При этом снижено производство ювелирных изделий; спортивных товаров; кроватей деревянных; мебели офисной металлической и деревянной для столовой и гостиной согласно спроса на продукцию.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-апреле 2007г.

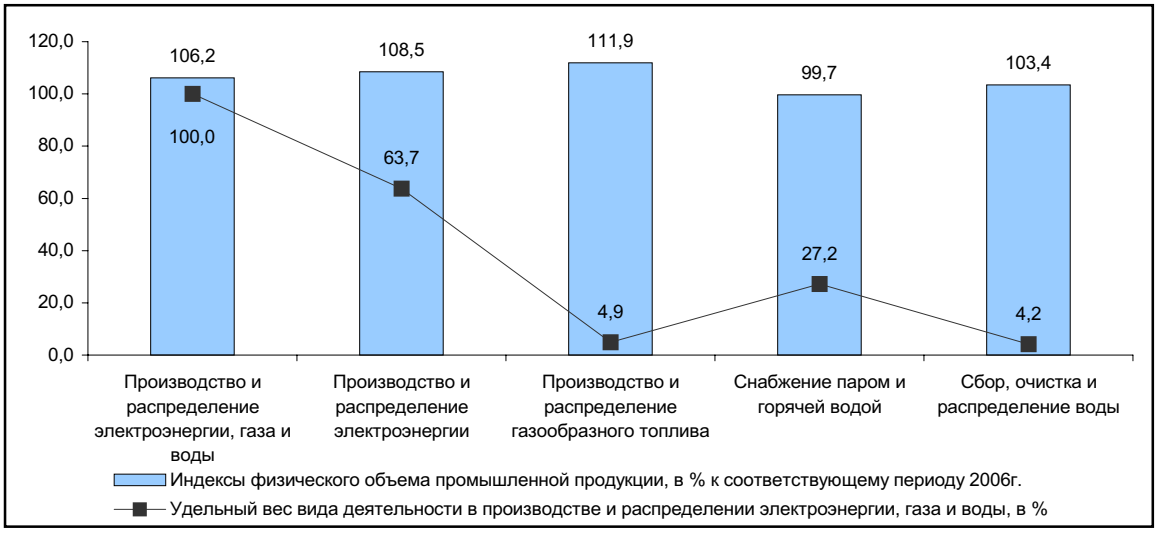

В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** с начала года стабильно наращиваются объемы производства. Так, если индекс физического объема по сравнению с прошлым годом в январе т.г. составлял 97,1%, то в январе-апреле – 106,2%.

Производство электроэнергии в январе-апреле 2007г. составило 27,4 млрд. кВт. ч или на 5,8% выше уровня января-апреля 2006г., что обеспечено предприятиями Атырауской, Восточно-Казахстанской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Карагандинской, Кызылординской, Мангистауской, Павлодарской областей и г. Астаны.

Выработка теплоэнергии составила 37,9 млн. Гкал или на 1,9% меньше по сравнению с январем-апрелем прошлого года, что связано со снижением спроса и проведением ремонтных работ на предприятиях этой отрасли. Сокращено производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Жамбылской, Южно-Казахстанской областей и г. Астаны.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

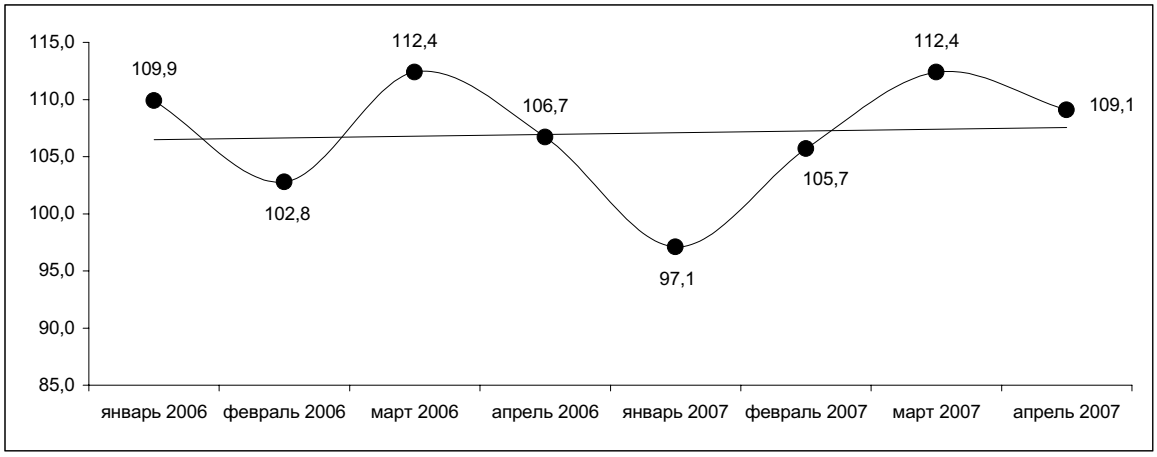

2.3 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-апрель 2007 года в целом по республике, по оценке, составил 120,7 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2006 года на 3,9%.

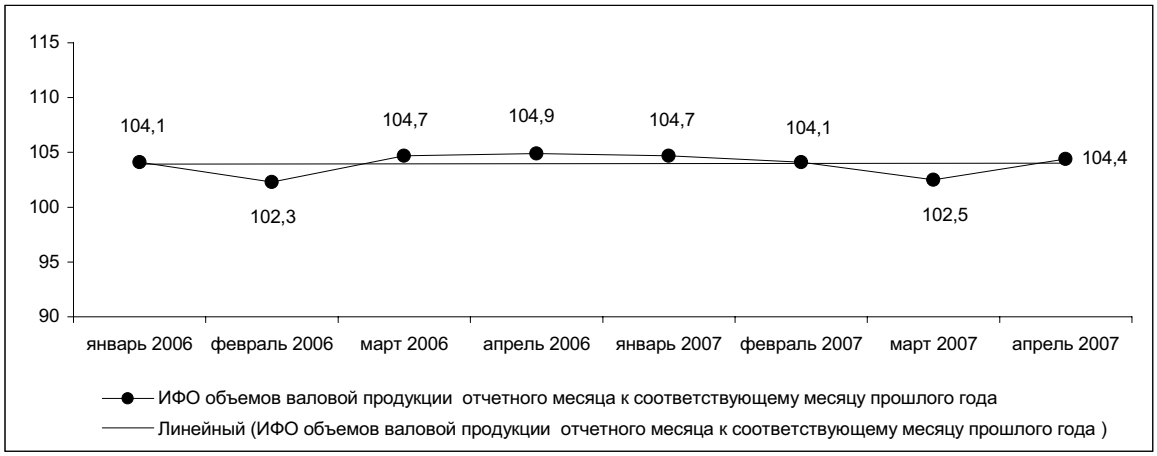

Растениеводство

По предварительным данным, представленным Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан, общая посевная площадь в 2007 году составит 18259,3 тыс.га, что на 109,8 тыс.га или 0,6% меньше, чем в прошлом году.

Анализ предварительных данных о структуре намечаемых посевных площадей свидетельствует о реализации поставленных Программой первоочередных мер 2006-2008гг., предусмотренных Концепцией устойчивого развития АПК на 2006-2010 гг. в области развития земледелия. В частности, по сравнению с 2006 годом сократятся площади под зерновыми культурами на 266,4 тыс. га (на 1,8%) за счет оптимизации структуры посевных площадей (в Актюбинской, Западно-Казахстанской, Жамбылской областях) и практического сохранения посевов высокорентабельных, экспортоориентированных культур (в Акмолинской, Костанайской и Северо-Казахстанской областях). Так, в структуре посевных площадей доля пшеницы уменьшится на 2,4% и составит 66,4% против 67,6% в 2006 году, а доля площадей под ячменем увеличится на 34,7 тыс. га (на 2%) и составит 1816,7 тыс. га. Также увеличатся на 12,8% и составят 183,5 тыс. га посевы овса, необходимого для борьбы с сорной растительностью и болезнями зерновых культур. Предусматривается увеличение посевов крупяных культур на 6%, их площади составят 190 тыс. га.

Для решения задач повышения и обеспечения полноценного сбалансированного кормления животных, их продуктивности, возрастут площади посевов под кормовыми культурами на 205,7 тыс. га или на 9,1%, в основном за счет насыщения многолетними и злаковыми травами. Площадь подсолнечника уменьшится на 98,9 тыс. га (на 20,1%) за счет уменьшения посевов в основной зоне ее возделывания – Восточно-Казахстанской и Павлодарской областях, что способствует соблюдению севооборотов и восстановлению плодородия почв.

Намечаемая посевная площадь сельскохозяйственных культур, тысяч гектаров

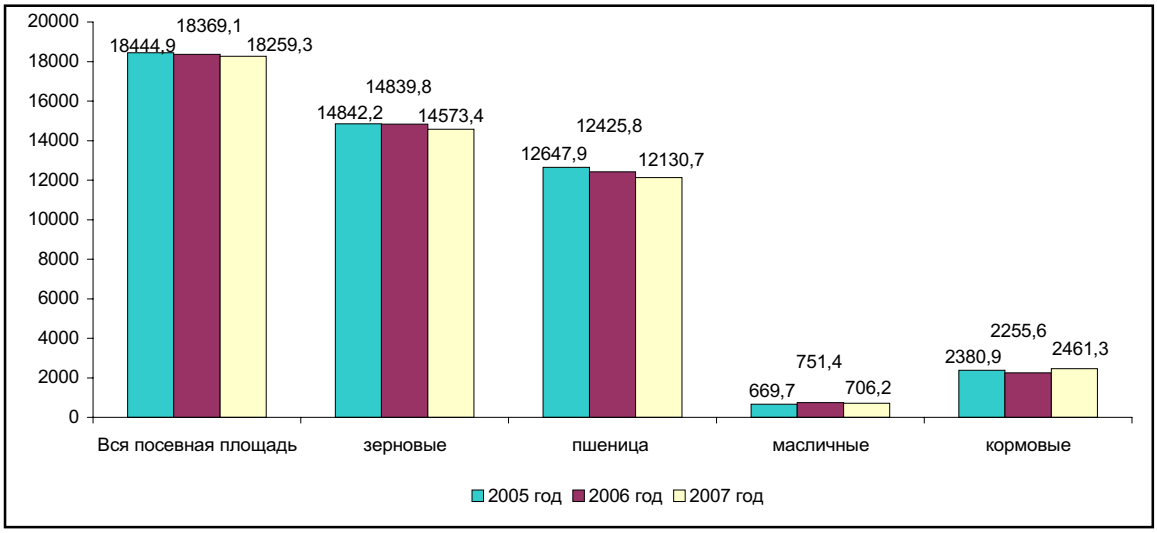

Животноводство

По состоянию на 1 мая т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств достигнут рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,2%), овец и коз (на 6,0%), лошадей (на 5,0%) и верблюдов (на 4,3%) за счет роста приплода скота и его покупки. Поголовье свиней осталось на уровне соответствующего периода прошлого года.

Численность сельскохозяйственных животных и птицы, тысяч голов

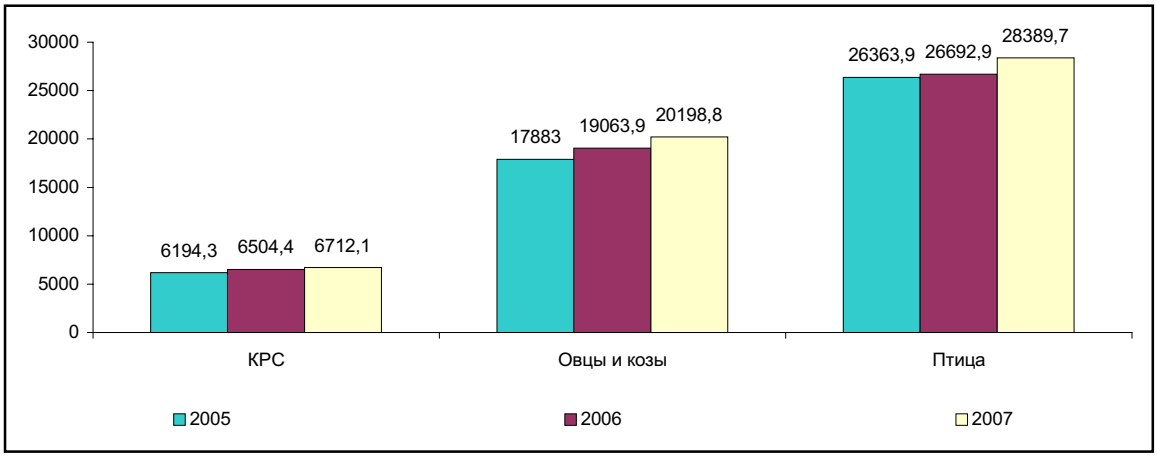

В январе-апреле 2007 года по сравнению с этим же периодом прошлого года рост производства мяса составил 103,4% за счет увеличения реализации на убой и среднего живого веса скота. Возросла реализация на убой: крупного рогатого скота - на 3,7%, верблюдов - на 7,2%, птицы - на 12,6%. Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота возрос на 1,3%, овец и коз - на 2,7%, свиней - на 3,2%.

Производство коровьего молока увеличилось на 3,6% за счет роста поголовья коров на 2,0%.

Рост производства яиц (на 5,6%) достигнут за счет увеличения среднего поголовья кур-несушек на 3,4%.

Производство основных видов продукции животноводства

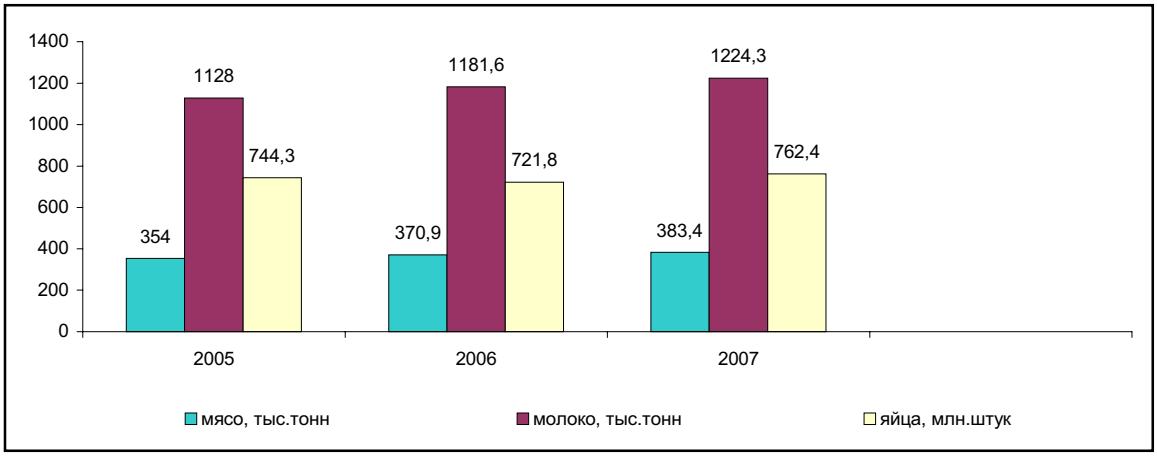

2.4 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-апреле 2007г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 232,2 млрд. тенге, что на 36,8% больше уровня января-апреля 2006 года.

В структуре выполняемых работ преобладает возведение зданий и гражданское строительство, объем которых увеличился по сравнению с январем-апрелем 2006г. в 1,8 раза и доля от общего объема составила 46,1% (в январе-апреле 2006г. - 38,8%).

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимают строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 76,3%. Иностранными подрядчиками выполнено 23,2%, государственными - 0,5%.

В январе-апреле 2007г. было построено 16000 зданий, в том числе жилого и нежилого назначения соответственно 14176 и 1824 зданий. Из общего количества нежилых зданий введено в эксплуатацию 1146 объектов транспорта и связи, 414 - торговых, 99 – социально-культурного назначения, 79 - административных, 29 - промышленных. Вместе с тем, введенные в эксплуатацию объекты здравоохранения и образования занимают незначительную долю (0,9% от общего количества нежилых зданий).

Индексы физического объема строительных работ

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

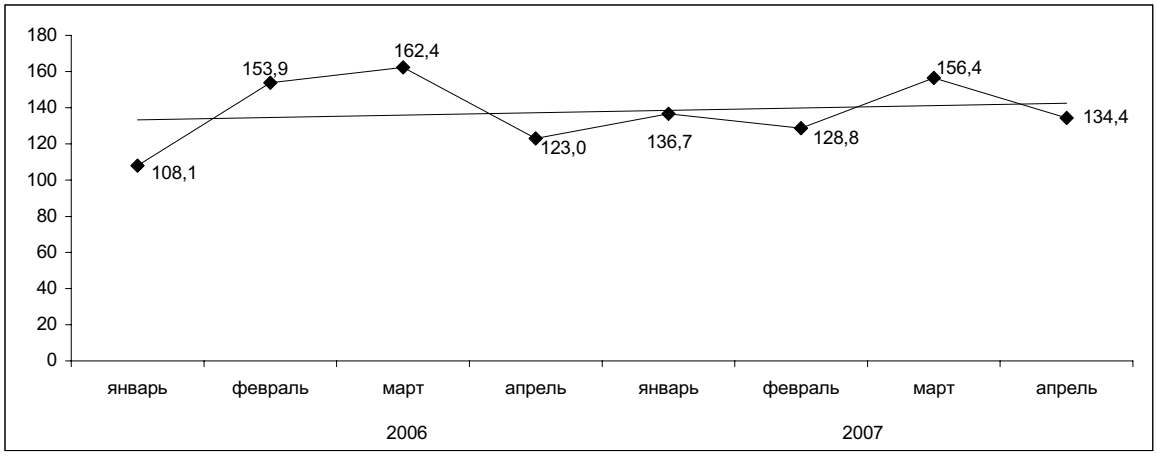

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-апрелем 2006г. наблюдается в 15 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Мангистауской (в 2,2 раза), Павлодарской (в 2,1 раза), Акмолинской (в 1,9 раза) и Кызылординской (в 1,8 раза) областях.

Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимают гг. Алматы, Астана и Атырауская область (суммарно около 60% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

в % к соответствующему периоду предыдущего года

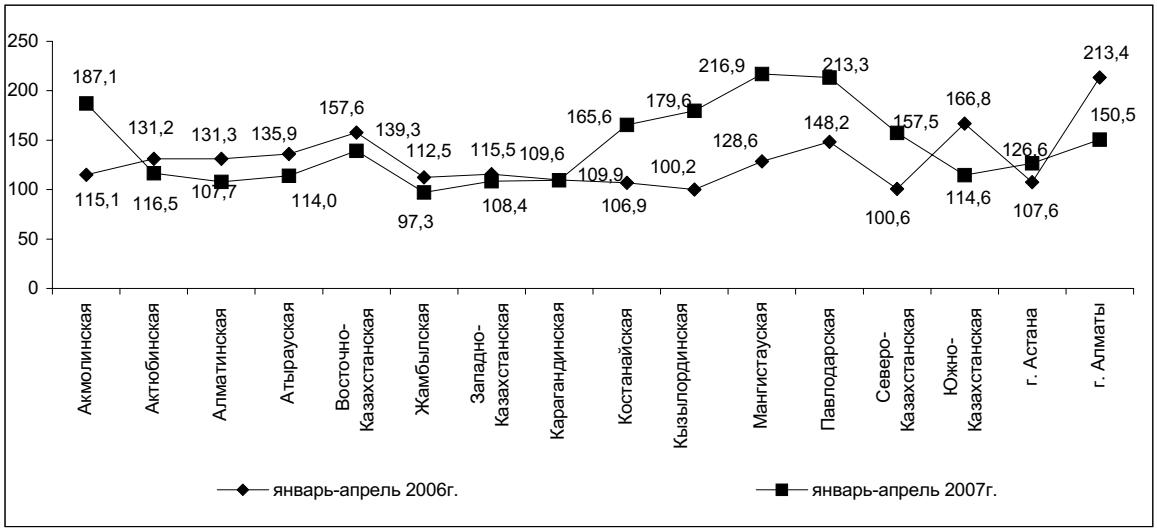

Жилищное строительство

В январе-апреле 2007г. 17,6% от общего объема инвестиций в основной капитал было направлено на жилищное строительство (123 млрд. тенге), что в 1,6 раза больше инвестиций, освоенных в соответствующем периоде прошлого года. Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 2287 тыс. кв. метров общей площади жилых домов, что выше уровня января-апреля 2006 года в 1,6 раза.

В республике за отчетный период в среднем на 1000 человек населения приходилось 148 кв. м общей площади вводимых жилых домов (в январе-апреле 2006г. - 96 кв. м).

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых домов

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

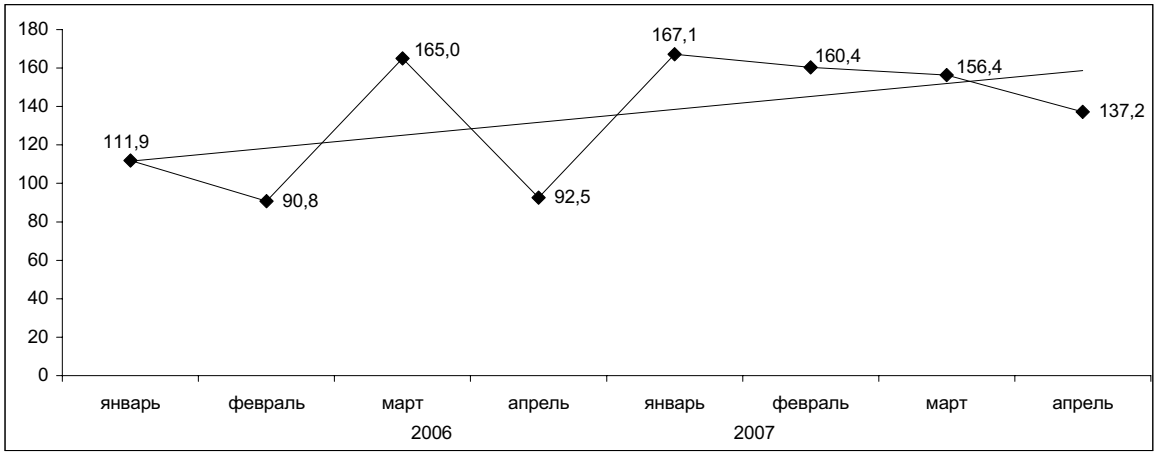

Значительная доля введенных в эксплуатацию жилых домов построена частными предприятиями, организациями и населением, где основной объем занимает индивидуальное жилищное строительство (94,8% и 72,7% соответственно от общего объема введенного жилья).

Превышение уровня января-апреля 2006г. по объему общей площади построенных жилых домов наблюдается почти во всех регионах республики. Из них значительный рост был отмечен в Атырауской (в 2,7 раза), Кызылординской (в 2,1 раза), Карагандинской, Акмолинской (в 1,7 раза), Костанайской, Мангистауской (в 1,6 раза) областях, в которых основной объем введен за счет средств индивидуальных застройщиков, а также в гг. Астана (в 2,3 раза) и Алматы (в 1,6 раза).

В ходе реализации Государственной программы жилищного строительства на 1 апреля 2007г. введено в эксплуатацию 30,9 тыс. кв. метров общей площади коммунального жилья или 56,2% к предусмотренному на год вводу, за счет кредитования местных исполнительных органов – соответственно 16,8 тыс. кв. метров и 1,6%.

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-апреле 2007г. составила 42,1 тыс. тенге (в январе-апреле 2006г. – 36 тыс. тенге) или выросла на 11,8%, в том числе построенных населением – 28,3 тыс. тенге (25,9 тыс. тенге).

2.5 ТРАНСПОРТ

За январь-апрель 2007г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 106913,7 млн. ткм, что на 5,0% больше грузооборота января-апреля 2006г. На увеличение грузопотоков имеют влияние как увеличение внешнеторгового оборота, объемов строительства, так и рост промышленного производства.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-апрель т.г. составил 62992,0 млн. ткм, что на 7,8% выше января-апреля 2006г. за счет увеличения транзитных перевозок, а также перевозок внутри республики на дальние расстояния.

Грузооборот **автотранспорта** за январь-апрель т.г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 15216,0 млн. ткм, что на 4,9% больше января-апреля 2006г. Автомобильные перевозки по-прежнему составляют значительную долю в грузоперевозках, что связано с возрастающей деловой активностью индивидуальных предпринимателей.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-апреле т.г. составил 28683,6 млн. ткм, что на 0,6% ниже января-апреля 2006г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 13910,3 млн. ткм (увеличение на 7,6% к январю-апрелю 2006г. за счет перегонки нефти по направлению Кумколь-Атасу-Алашанькоу), газ – 14773,3 млн. ткм (уменьшение на 7,2% за счет снижения потребления).

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-апрель 2007г. составил 21600,0 тонн, или увеличился на 11,5% к январю-апрелю 2006г.

Динамика грузооборота в 2006-2007гг.

в % к соответствующему месяцу прошлого года

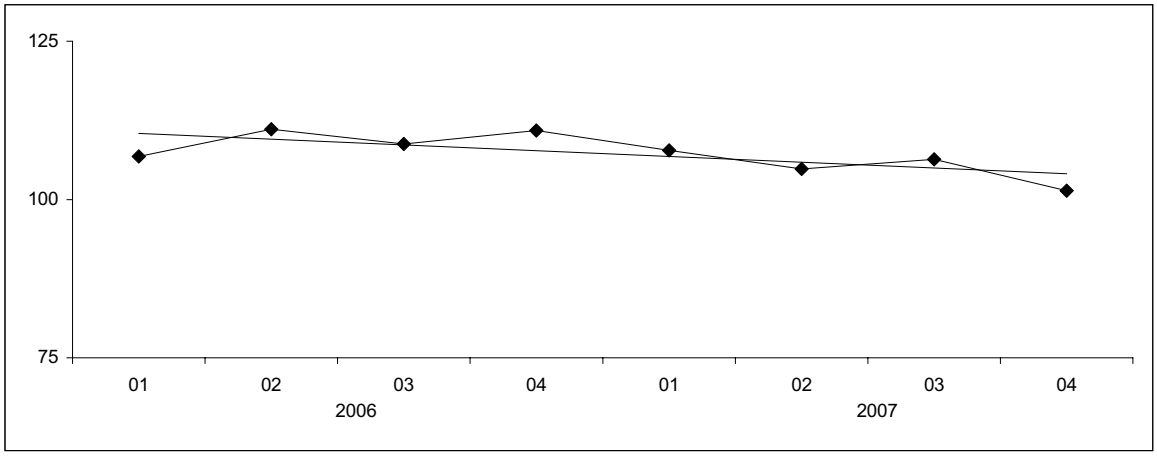

Пассажирооборот имеет устойчивую тенденцию роста (в январе-апреле 2007г. по сравнению с январем-апрелем 2006г. увеличение на 5,7%), что связано с ростом мобильности населения и как следствие – увеличением дальности поездок. За январь-апрель 2007г. пассажирооборот транспорта республики составил 34469,3 млн. пкм. По сравнению с январем-апрелем 2006г. увеличился пассажирооборот железнодорожного транспорта на 24,5%, автобусов - на 1,1%, такси - на 6,1%, воздушного транспорта - на 31,0%; снизился пассажирооборот троллейбусов - на 9,2%, трамваев – на 1,0%. В целом пассажиропотоки стабильны. Это связано с улучшением организации перевозок и увеличением экономической активности населения.

Структура пассажирооборота

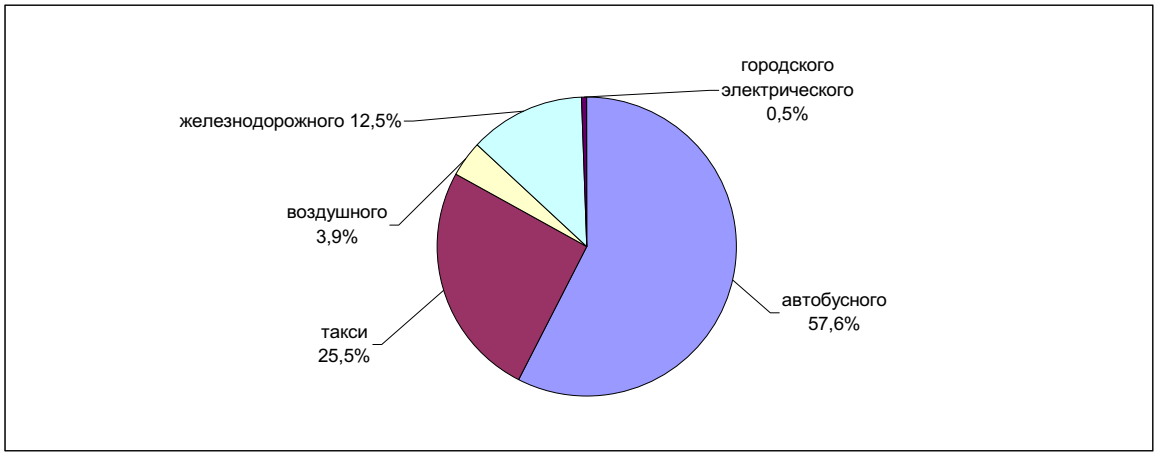

2.6 СВЯЗЬ

Значительный рост услуг связи обусловлен построением в республике сетей телекоммуникаций нового поколения, предложением новых видов услуг – видеотелефонии, услуги передачи голосовых, текстовых и мультимедийных сообщений, а также значительным снижением тарифов, возрастающей активностью постоянных потребителей и привлечением новых. Предприятиями связи республики за январь-апрель 2007г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 101,3 млрд. тенге, из них населению – на 41,6 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 29,7% и 41,3% больше, чем в январе-апреле 2006г.

Доходы от услуг связи в январе-апреле 2007г.

млн. тенге

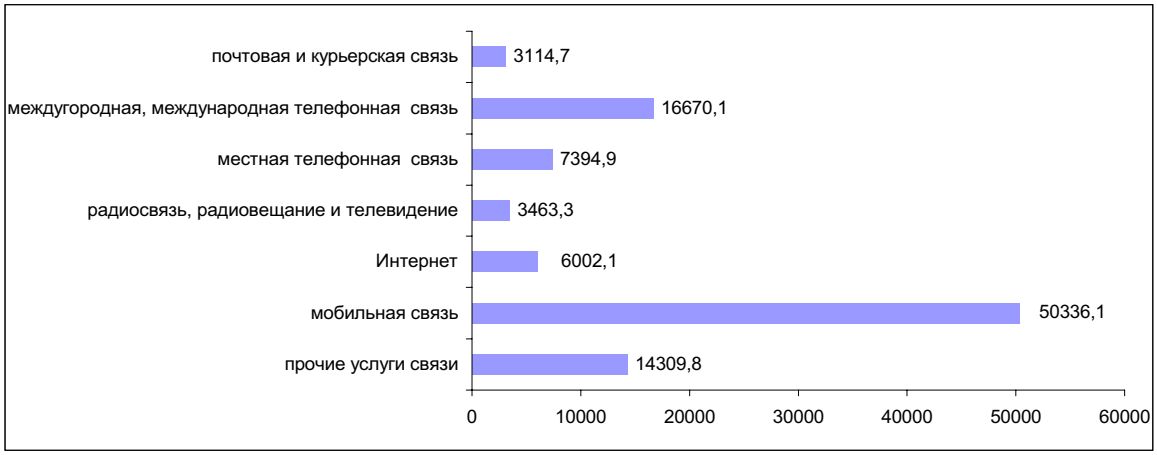

На развитие телекоммуникационного рынка оказывают влияние ввод новых мощностей, стремительное развитие Интернета, мобильной связи и построение больших корпоративных сетей.

Динамика услуг связи в 2007г.

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

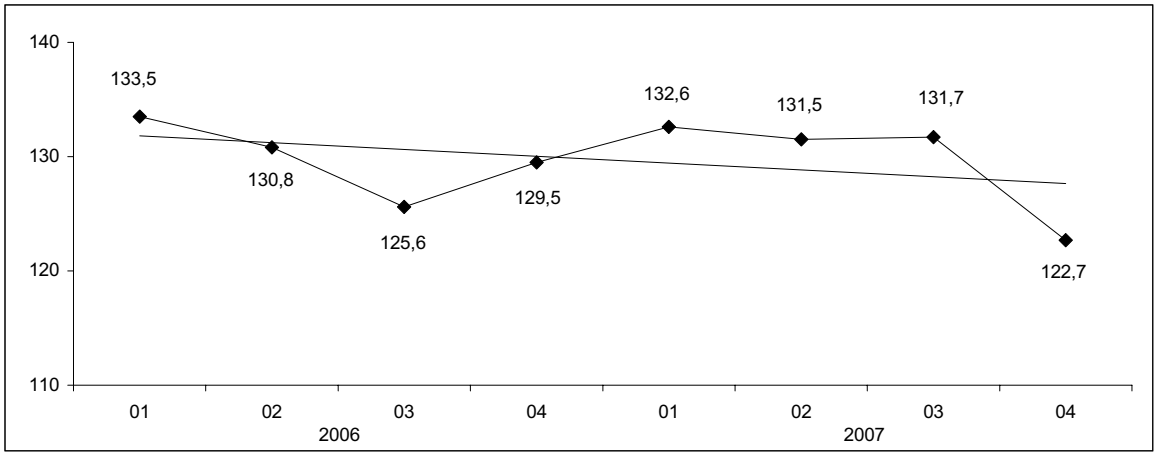

В структуре доходов от услуг связи за январь-апрель 2007г. наибольшую долю занимает мобильная связь - 49,7%. В сравнении с январем-апрелем 2006г. объем услуг мобильной связи увеличился на 50,8%.

Доли доходов от отдельных видов связи в январе-апреле 2007г. в сравнении с январем-апрелем 2006г.

в процентах

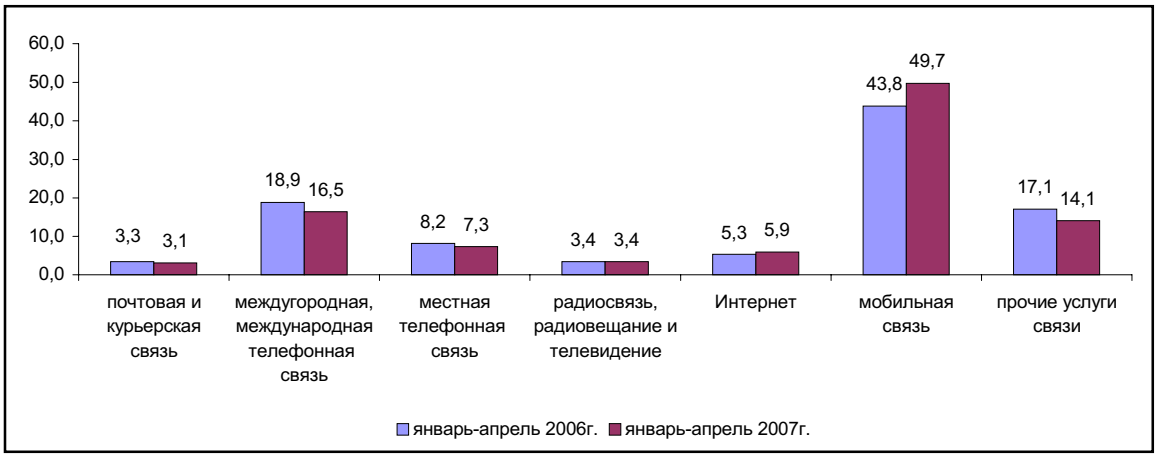

В объеме доходов от услуг связи населению за январь-апрель 2007г. 48,3% составили доходы от услуг мобильной связи, 26,6% - от услуг междугородной, международной связи, 13,3% - от услуг местной телефонной связи, 11,8% - от услуг прочих видов связи. В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 41,0%.

Доходы от услуг связи населению в январе-апреле 2007г.

млн. тенге

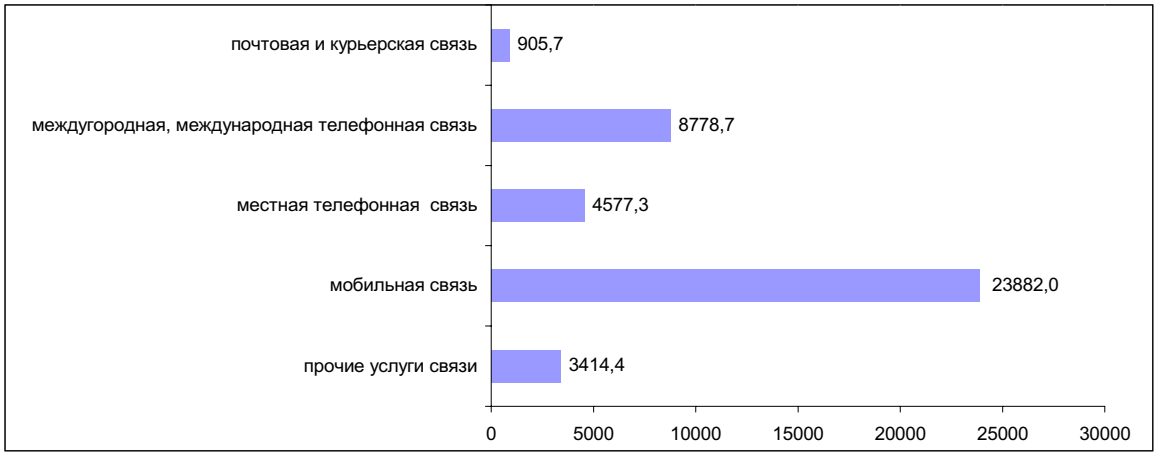

2.7 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-апреле 2007г. объем розничного товарооборота составил 533,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 11,1%. В апреле 2007г. реализация товаров составила 142 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня апреля 2006г. на 14,5%, по сравнению с мартом 2007г. увеличение составило 3%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2006-2007гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

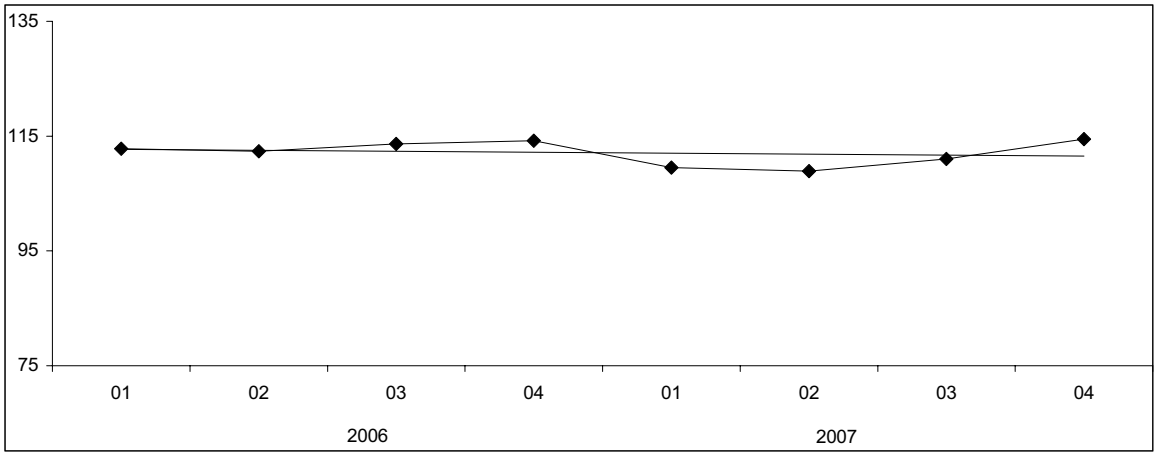

В январе-апреле продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 34,6 тыс. тенге, что на 5 тыс. тенге выше аналогичного периода 2006г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-апрель 2007г.

(в процентах к предыдущему году)

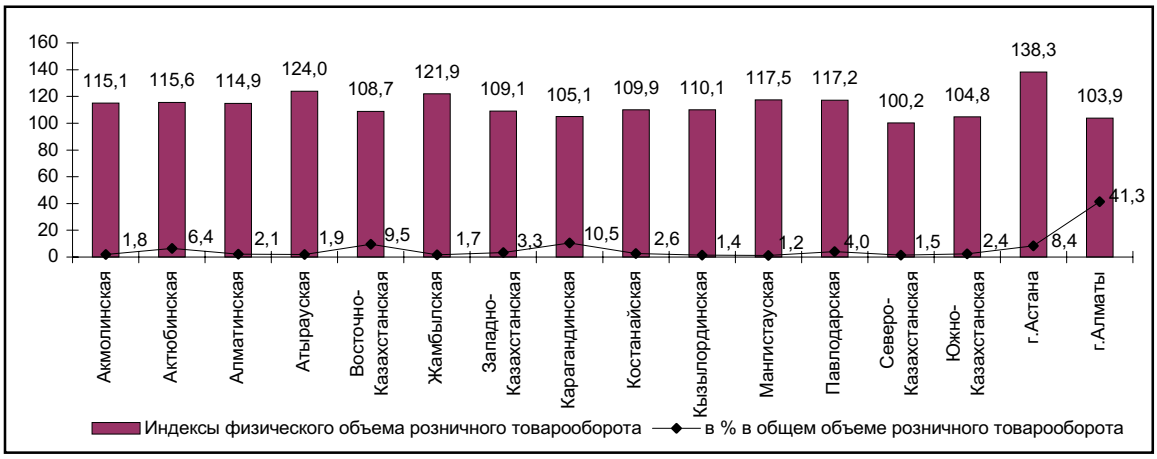

Повышение объемов розничного товарооборота наблюдается во всех регионах республики. По отдельным областям индекс физического объема превышает среднереспубликанский уровень. Развитие специальной экономической зоны “Астана – новый город” способствовало в значительной степени увеличению объема розничного товарооборота столицы на 38,3%.

С начала года оборот от реализации товаров предприятиями частной формы собственности, от торговли на рынках и индивидуальными предпринимателями получен в сумме 518,7 млрд. тенге (97,2%), других государств, их юридических лиц и граждан – 15,1 млрд. тенге (2,8%). Доля государственной торговли в республике незначительна.

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

(в % к общему объему)

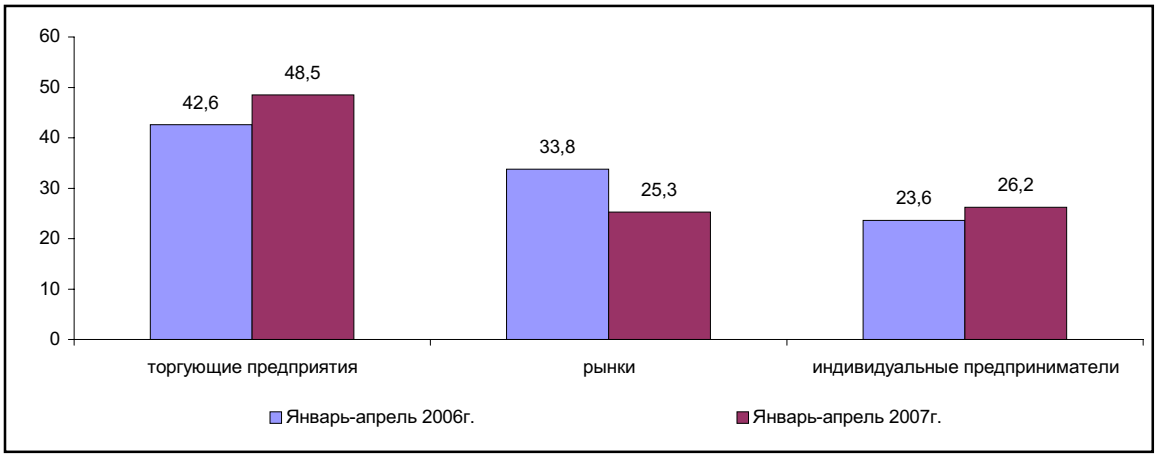

В январе-апреле 2007 г. оборот розничной торговли в большей степени (74,7% от общего объема розничного товарооборота) формировался торгующими предприятиями и индивидуальными предпринимателями, осуществляющими деятельность в основном в стационарной торговой сети.

Следует отметить, что рост розничного товарооборота обусловлен, прежде всего, повышением реальных объемов товарооборота торгующих предприятий (26,6% к соответствующему периоду прошлого года). Неуклонно увеличивается и доля предприятий в общем объеме розничного товарооборота (с 42,6% в январе-апреле 2006г. до 48,5% в январе-апреле 2007 г.), которая обеспечивается высоким уровнем культуры обслуживания и широким ассортиментом качественных товаров.

В последнее время развитию деятельности стационарной торговой сети способствует внедрение современных и прогрессивных форм торговли.

Практически во всех регионах торговыми предприятиями внедряется продажа товаров длительного пользования в кредит. Расширяется продажа по безналичному расчету, с использованием платежных электронных карточек.

В гг.Алматы, Астане и других крупных городах республики расширяется сеть супермаркетов, гипермаркетов, где покупатели с наменьшими затратами времени могут приобрести практически весь необходимый ассортимент товаров по относительно приемлемым ценам. Привлекательность сети торговых предприятий также обеспечивается послепродажным сервисным обслуживанием покупателей.

Заметную долю в формировании товарооборота занимает доля индивидуального предпринимательства, которая увеличилась в отчетном периоде до 26,2% против 23,6% в январе-апреле 2006г.

Несмотря на снижение объемов (с 33,8% в январе-апреле 2006 г. до 25,3% в январе-апреле 2007 г. в общем объеме розничного товарооборота), в республике имеет место и торговля физическими лицами на рынках, где ценовая привлекательность обеспечивает значительную покупательскую проходимость данной сферы розничной торговли. Аналогичная ситуация складывается во всех регионах республики. В Алматинской (40,3%) и Южно-Казахстанской (38,6%) областях доля торговли на рынках еще значительна.

Оптовый товарооборот республики с начала текущего года составил 1308,8 млрд. тенге или на 9,7% больше, чем за соответствующий период 2006г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-апрель 2007г. составил 20,2 млрд. тенге или на 23,8% больше, чем за соответствующий период прошлого года. При этом, 17,7% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 4,6 млрд. тенге. Значительная часть (40%) данных услуг предоставляется в сфере малого бизнеса (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ МАЛОГО БИЗНЕСА

На 1 мая 2007г. число зарегистрированных юридических лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность, составило 179,1 тыс. единиц, что на 9,5% выше, чем по состоянию на 1 мая 2006г. Количество предприятий малого предпринимательства в расчете на 1000 жителей достигло 11,8 единиц, увеличившись по сравнению с 1 мая 2006г. на 1,2 единицы.

Распределение регионов по количеству предприятий малого предпринимательства на 1000 жителей

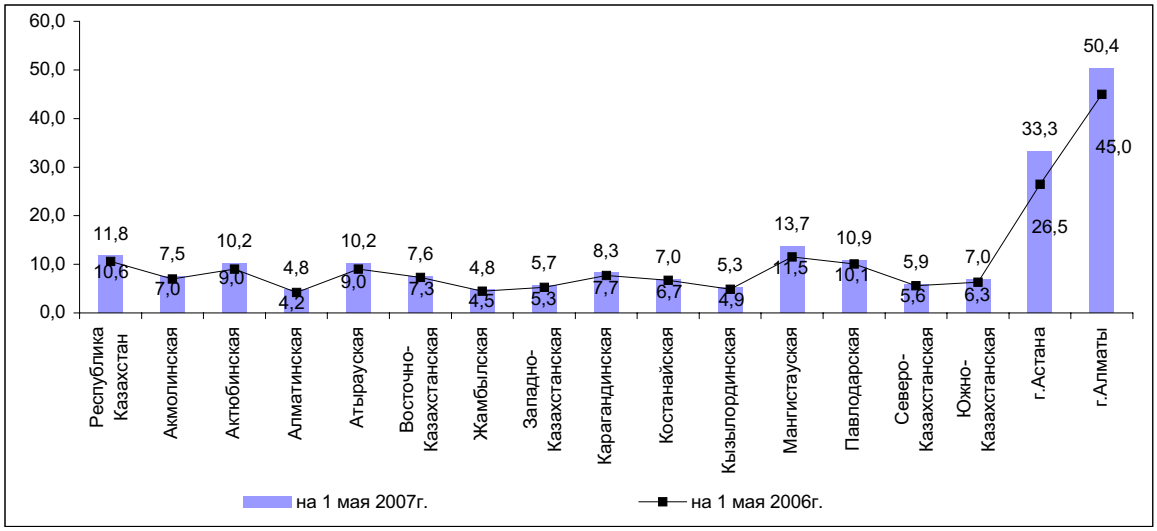

Основными критериями увеличения численности субъектов малого предпринимательства является система мер поддержки на государственном и региональном уровнях, совершенствование организационного и экономического механизма, вследствие чего наблюдается расширение сфер деятельности и экономическое укрепление предприятий.

Во всех регионах республики зафиксирован рост числа зарегистрированных предприятий на 1000 жителей. Наиболее значительно число зарегистрированных предприятий увеличилось в г.Астане, (на 6,8 единиц), г.Алматы (на 5,4 единицы), заметное увеличение произошло также в Мангистауской области (на 2,2 единицы), в остальных регионах прирост показателя колебался от 0,3 до 1,2 единицы.

Из числа зарегистрированных предприятий доля активных составила 28,9%. Большинство активных предприятий (35,8%) специализируются на торговле; ремонте автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования. В строительстве занято 17,2% предприятий, операциями с недвижимым имуществом, арендой и предоставлением услуг потребителям – 15,8%, в промышленности – 11,9%, из которых наибольшее количество приходится на обрабатывающую промышленность (10,9%). В региональном разрезе наибольшее количество активных предприятий приходится на г.Алматы (26,8%), г.Астану (10,2%) и Южно-Казахстанскую (9,8%) область.

По состоянию на 1 мая 2007г., в республике зарегистрировано более 191,3 тысяч крестьянских (фермерских) хозяйств, из них действующих 163,3 тысяч единиц. Численность занятых составила 420,1 тыс. человек, что на 3% выше уровня соответствующего месяца прошлого года.

По расчетным данным на 1 мая 2007 г. по сравнению с аналогичным месяцем прошлого года численность занятых в сфере малого предпринимательства в целом по стране выросла на 1,3% и составила 568,3 тыс. человек.

Численность занятых на начало отчетного периода

тыс.человек

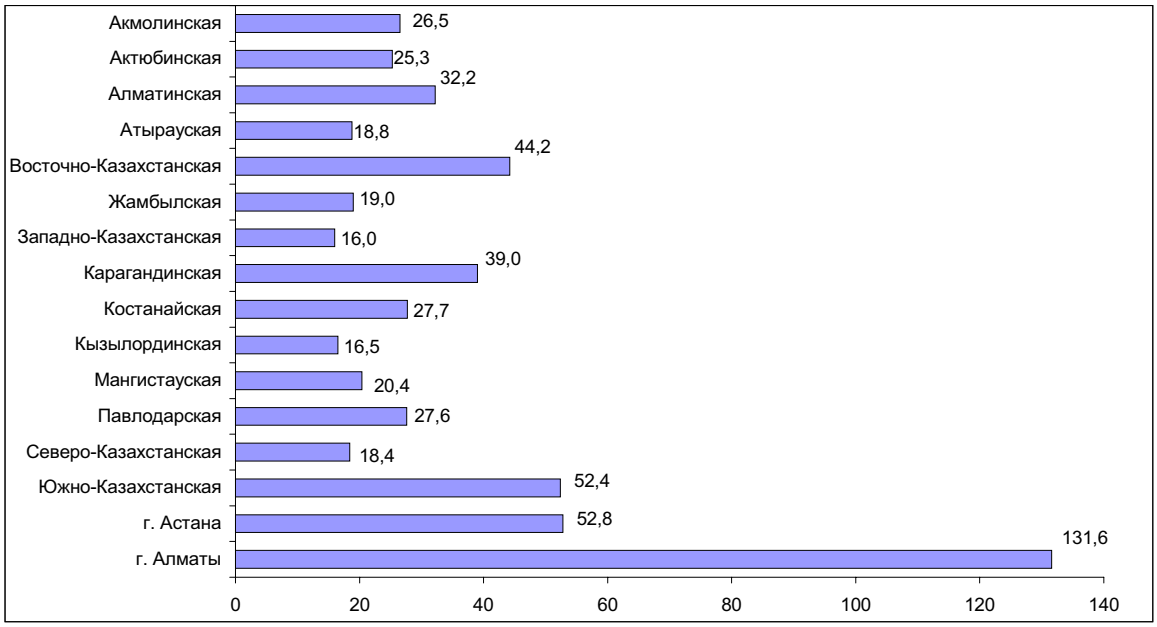

Удельный вес работников предприятий малого бизнеса в общей численности занятых увеличился до 7,7%. В отраслевом разрезе 27,2% всех занятых приходится на предприятия, относящиеся к торговле; ремонту автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, на строительство – 22,1% и на промышленность – 14,5%. В целом по стране наблюдался рост численности занятых на предприятиях малого предпринимательства в 9 регионах республики. Наибольший рост численности занятых на 1 мая 2007г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в Мангистауской (в 1,4 раза), Жамбылской, Кызылординской (в 1,3 раза) и Павлодарской (на 16,9%) областях. В остальных регионах республики увеличение составило 0,5 – 8,6%.

Снижение численности занятых наблюдалось в Северо-Казахстанской, Карагандинской, Костанайской, Актюбинской, Алматинской областях, а также г.Астана и г.Алматы (от 2,3 до 13,6 процентных пункта). Причиной снижения среднесписочной численности занятых на предприятиях является прежде всего динамизм процессов, характерных для малого предпринимательства: изменение статуса предприятия на крупное или среднее и его перерегистрация в сферу индивидуального предпринимательства.

Выпуск продукции предприятиями малого бизнеса Республики Казахстан (в % к соответствующему месяцу предыдущего года)

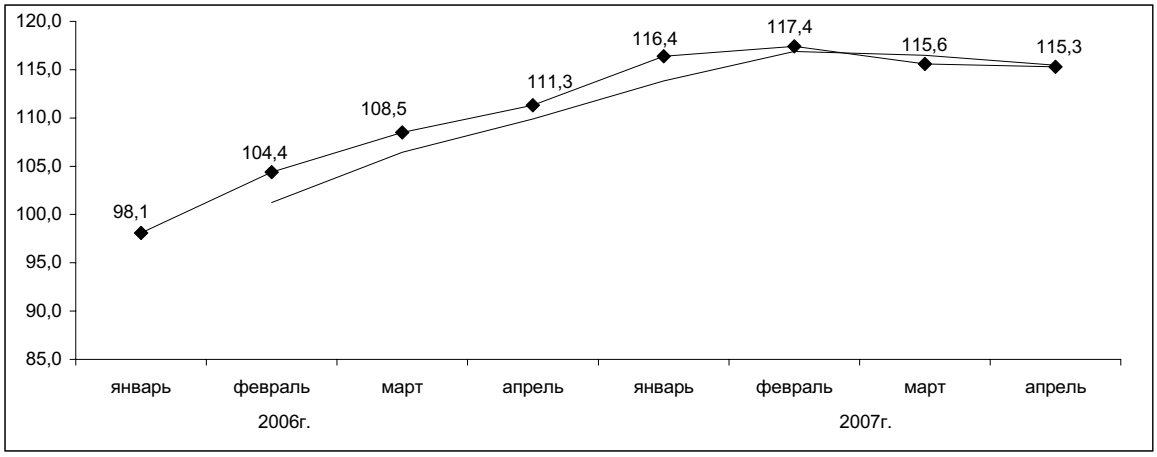

В апреле 2007г. выпуск продукции юридическими лицами малого предпринимательства по расчетным данным вырос на 15,3% относительно апреля предыдущего года. Рост выпуска продукции отмечен в 12 регионах республики, наибольшее увеличение отмечено в Жамбылской, Мангистауской и Кызылординской областях. Кроме того, допущено снижение выпуска продукции предприятиями Алматинской (на 15,3 процентных пункта), Костанайской области (на 6,5 процентных пункта), Карагандинской (на 3,4 процентных пункта), и г.Алматы (на 4,8 процентных пункта) за счет временных сезонных колебаний в отдельных отраслях экономики и перепрофилирования сферы деятельности.

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-марте 2007г. составил 16523,2 млн. долларов США и по сравнению с январем-мартом прошлого года увеличился на 44,9%, в том числе экспорт – 10051,7 млн. долларов США, увеличился на 36,6%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 6471,5 млн. долларов США увеличился на 60,1%.

Товарная структура экспорта

в % к итогу

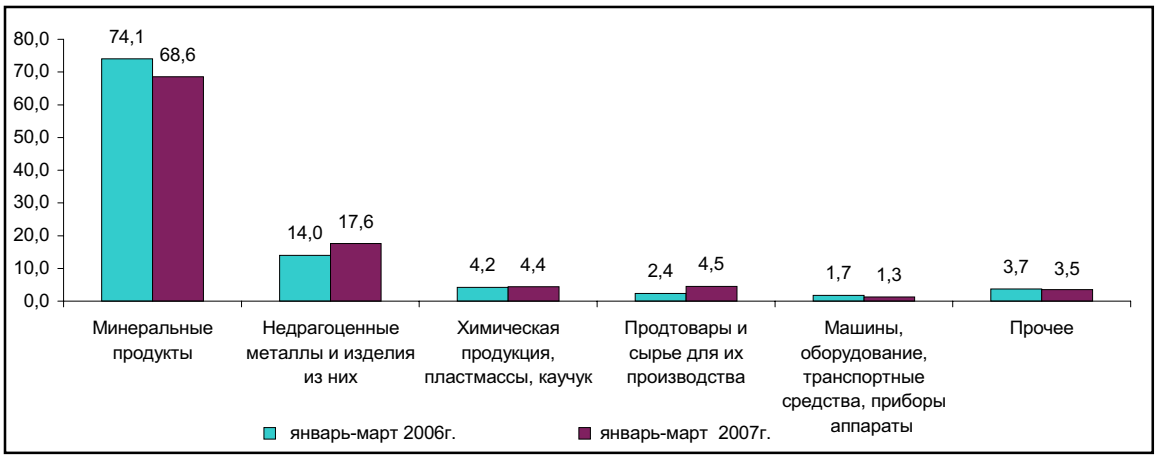

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (17,3%), Швейцария (16,8%), Китай (11,4%), Российская Федерация (9,8%), Франция (7%), Нидерланды (5,8%), Иран (5,6%), Румыния (2,2%), Узбекистан (2,1%), Турция (2%), Украина (1,8%), Израиль (1,6%), Германия (1,5%) и Испания (1,4%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 16,1% (в январе-марте 2006г. - 12,7%).

Товарная структура импорта

в % к итогу

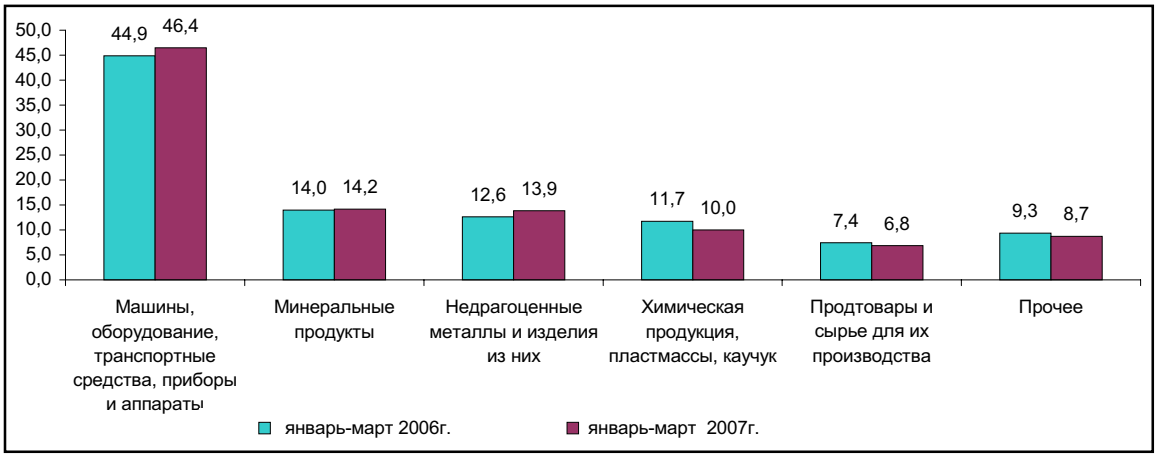

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-марте 2007г. составили 2938,0 млн. долларов или 45,4% (в январе-марте 2006г. - 1884,2 млн. долларов или 46,6%).

В январе-марте 2007г. на страны СНГ приходилось 43% всех импортных поставок (в январе-марте 2006г. - 47,1%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (35,2% от общего объема импорта), Китай (9,8%), Германия (7,7%), США (6,4%), Италия (4,9%), Украина (3,8%), Франция и Турция (по 2,7%), Великобритания (2%), Республика Корея (1,6%), Узбекистан (1,5%) и Швейцария (1,3%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-марте 2007г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 4402,1 млн. долларов США и по сравнению с январем-мартом 2006г. увеличился на 54,9%, в том числе экспорт – 1622,1 млн. долларов, увеличился на 73%, импорт - 2780,0 млн. долларов, увеличился на 46%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 26,6% (в январе-марте 2006г. - 24,9%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-марте 2007г. составил 47% (в январе-марте 2006г. - 42%), продовольственных товаров - 13% (15%), химической продукции – 18% (19%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-марте 2007г. составила 24% (в январе-марте 2006г. 29%), минеральных продуктов - 31% (27%), металлургической продукции - 17% (15%), химических товаров - 9% (11%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-марте 2007г. составила 94% (в январе-марте 2006г.- 90%), металлургической продукции - 52% (57%), продовольственным товарам - 59% (55%), химическим товарам - 39% (43%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-марте 2007г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 12121,1 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился на 41,6%, в том числе экспорт - 8429,6 млн. долларов США, увеличился на 31,3%, импорт - 3691,5 млн. долларов США, увеличился на 72,6%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-марте 2007г. составил 73% (в январе-марте 2006г. - 79%), продукции металлургической промышленности - 18% (14%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-марте 2007г. составила 64% (в январе-марте 2006г.- 59%), продовольственных товаров - 5% (6%), химической продукции - 11% (13%), продукции металлургической промышленности - 12% (10%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-марте 2007г. составила 78% (в январе-марте 2006г. - 69%), фармацевтическим товарам - 87% (85%), одежде - 83% (90%), продовольственным товарам - 41% (45%) от общего импорта указанных товаров.

5. ТОВАРНЫЕ РЫНКИ

Несырьевые товары занимают пока незначительную долю (6,9%) в экспорте страны, опережающими темпами продолжает развиваться сырьевой экспорт. Доля сырьевых товаров в объемах казахстанского экспорта значительно превышает долю несырьевых товаров, их удельный вес составляет 93,1%. В отчетном периоде рост объема экспорта сырьевых товаров составил 136,7% по отношению к аналогичному периоду 2006г., несырьевых товаров – 138,0%.

Удельный вес экспорта несырьевых и сырьевых товаров по месяцам 2006 и 2007 гг.

в процентах

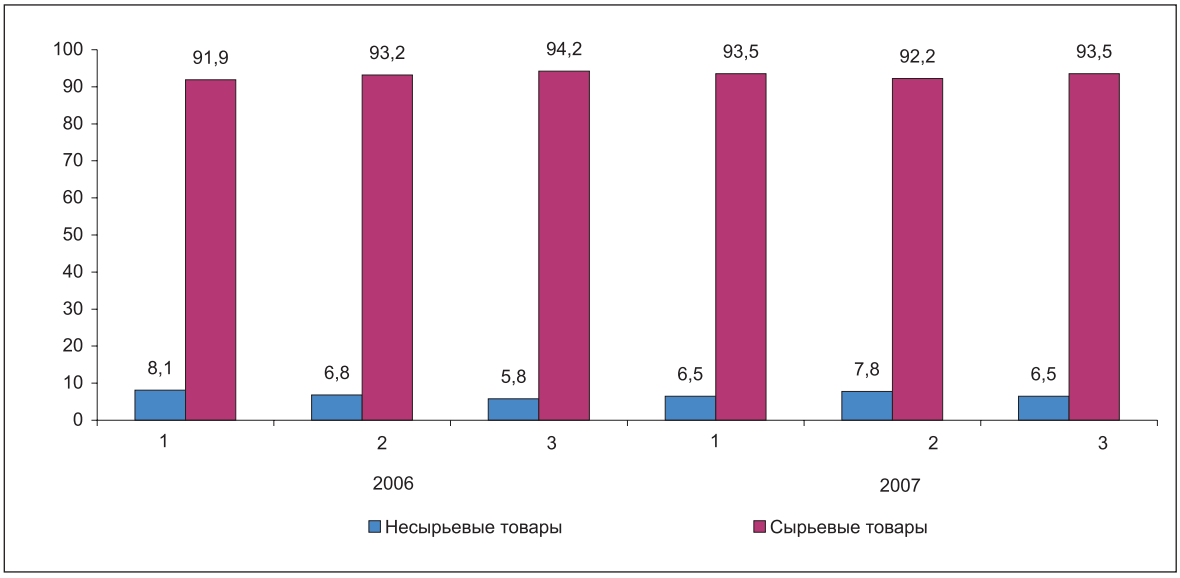

Наблюдается также превышение доли экспорта сырьевых товаров на душу населения: экспорт сырьевых товаров на одного жителя составил 223,9 долларов США, при экспорте несырьевых товаров – 15,6 долларов США.

Экспорт несырьевых и сырьевых товаров на душу населения по месяцам 2006 и 2007гг.

в долларах США

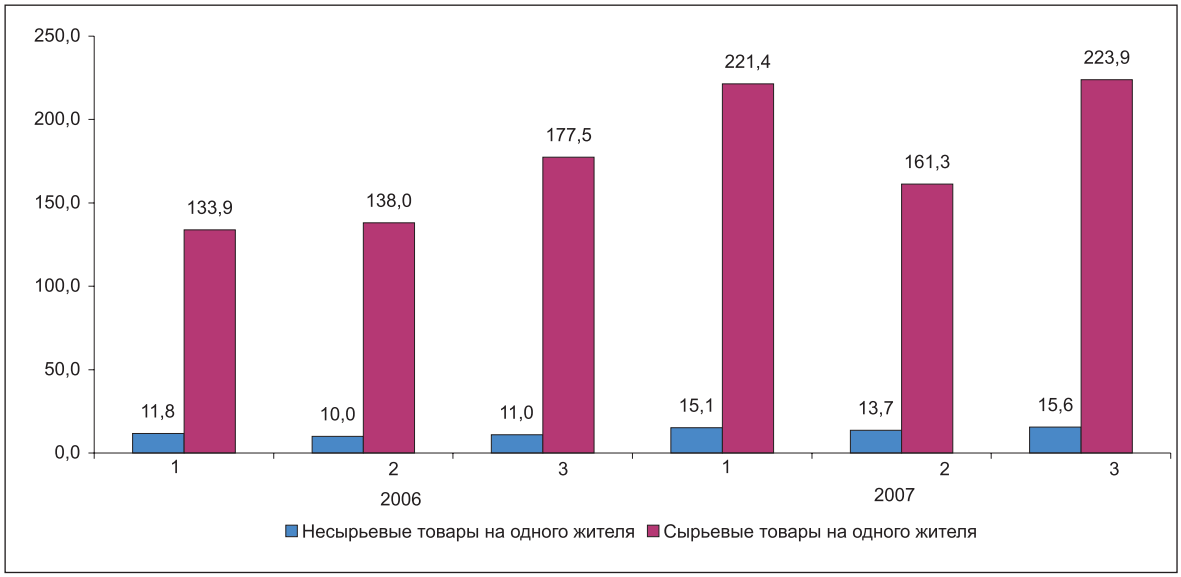

Динамика экспорта Республики Казахстан по месяцам 2006 и 2007гг

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

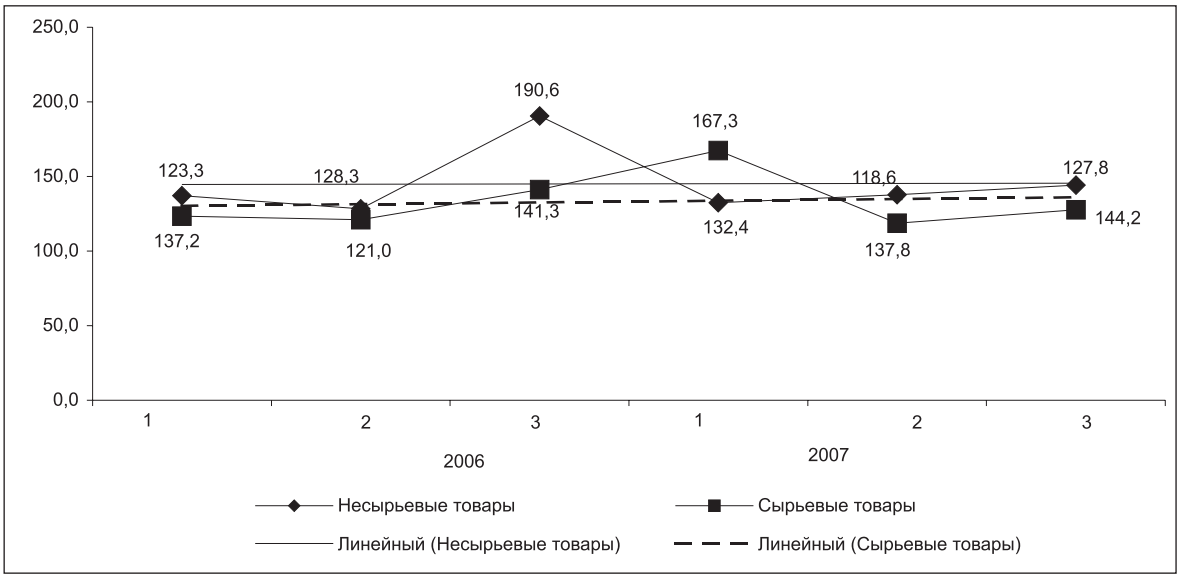

По-прежнему основными товарными группами экспорта являются минеральные продукты и продукция металлургической промышленности. Росту экспорта минеральных продуктов способствует, главным образом, повышение стоимости поставок сырой нефти и газового конденсата.

В январе-марте 2007г. общие ресурсы основных природных видов топлива (нефти, включая газовый конденсат, газа природного и угля каменного), вовлеченных в экономический оборот республики, составили 42,8 млн. тонн условного топлива, что выше уровня января-марта 2006г. на 2,2 %. В составе ресурсов природного топлива республики 54,9% занимает нефть, включая газовый конденсат, 33,8% - уголь каменный и лигнит, 11,3% - газ природный.

Топливно-энергетические ресурсы в январе-марте 2007г. составили 22,0 млрд. кВт.ч электроэнергии (на 7,3% больше, чем в январе-марте 2006г.), 23,5 млн. тонн каменного угля и лигнита (на 6,3% меньше), 3,0 млн. тонн газового конденсата (на 22,0% больше), 4,1 млрд. куб. метров природного газа (на 19,6% меньше), 15,5 млн. тонн нефти сырой (на 14,0% больше).

В январе-марте 2007г. ресурсы газа природного обеспечивались на 54,4% собственной добычей и на 45,6% импортом из стран СНГ. Импорт природного газа осуществляют Россия (47,6% от общего объема импорта природного газа или 895,2 млн. куб. м), Узбекистан (34,1% или 644,3 млн. куб. м) и Туркменистан (18,3% или 352,4 млн. куб. м).

Ресурсы нефти и угля сформировались практически (87,0% и 99,6% от общего объема ресурсов соответственно) за счет добычи в республике.

Нефтяной рынок республики пока имеет экспортносырьевую направленность. Так, большую часть ее ресурсов (95,4%) идет на экспорт, на внутреннем рынке республики переработано нефти сырой 4,6%. Нефти сырой экспортировано за январь-март 2007г. 14,8 млн. тонн, в том числе в страны вне СНГ – 14,5 млн. тонн (98,3% от общего объема экспорта). Объем поступившей нефти сырой на переработку в январе-марте 2007г. составил 0,7 млн. тонн.

Объемы и цены экспорта сырой нефти в январе-марте 2007 года

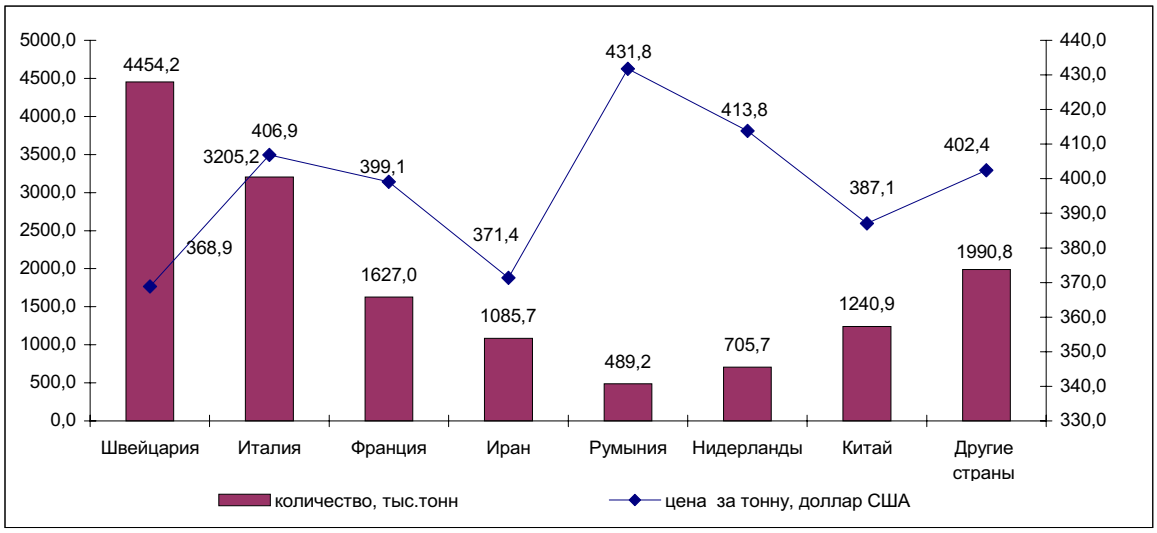

Ресурсы нефтепродуктов формируются в основном (76,9% - 99,1% от общего объема ресурсов) из собственного производства. Спрос на нефтепродукты частично восполнен их импортом. В январе-марте 2007г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года наблюдается повышение доли импорта в структуре ресурсов: автомобильного бензина с 16,6% до 23,1%, газойлей - с 5,3% до 14,8%.

По продовольственным товарам производство в республике продолжает превалировать (от 47,6% до 99,8%) над их импортом (от 0,2% до 52,4%).

Структура формирования ресурсов и экспорт по отдельным продовольственным товарам за январь-март 2007г.

в процентах

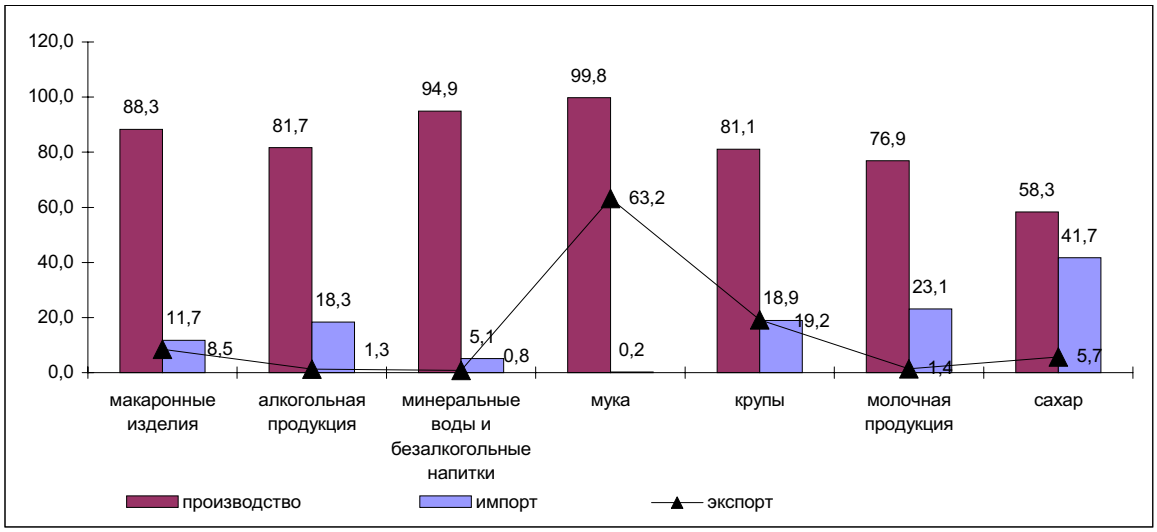

Наполнение ресурсов непродовольственных товаров сопровождается, наряду с их производством в республике, завозом из других стран.

Развитие казахстанского рынка строительных материалов предопределено благоприятным инвестиционным климатом в стране. Существующие в отрасли предприятия, несмотря на рост производства, еще не полностью обеспечивают потребность строительного комплекса в основных материалах. Если, например, мел и доломит (99,1% от общего объема ресурсов), глины и каолин (98,9%), пески природные (98,5%), известняк и гипс (97,7%), известь 94,9%), асбест (93,9%), цемент (74,8%) производятся в республике, то плиты древесностружечные (99,9% от общего объема ресурсов), стекловолокно (95,5%), плиты древесноволокнистые (95,4%), краски и лаки на основе полимеров (68,4%) импортируются.

Импорт цемента за январь-март 2007г. сложился практически из поставок предприятиями Китая (60,3%) и Германии (21,6%).

6. ИНВЕСТИЦИИ

Инвестиции в нефинансовые активы

В январе-апреле 2007г. оценочный объем инвестиций в нефинансовые активы (без инвестиций в пополнение запасов материальных оборотных средств) составили 710,9 млрд. тенге, значительную долю в них (98,2%) занимают инвестиции в основной капитал.

Инвестиции в основной капитал

В январе-апреле 2007г. инвестиции в основной капитал составили 698,1 млрд. тенге, что на 8,3% больше, чем в январе-апреле 2006г.

Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

в % к соответствующему месяцу прошлого года

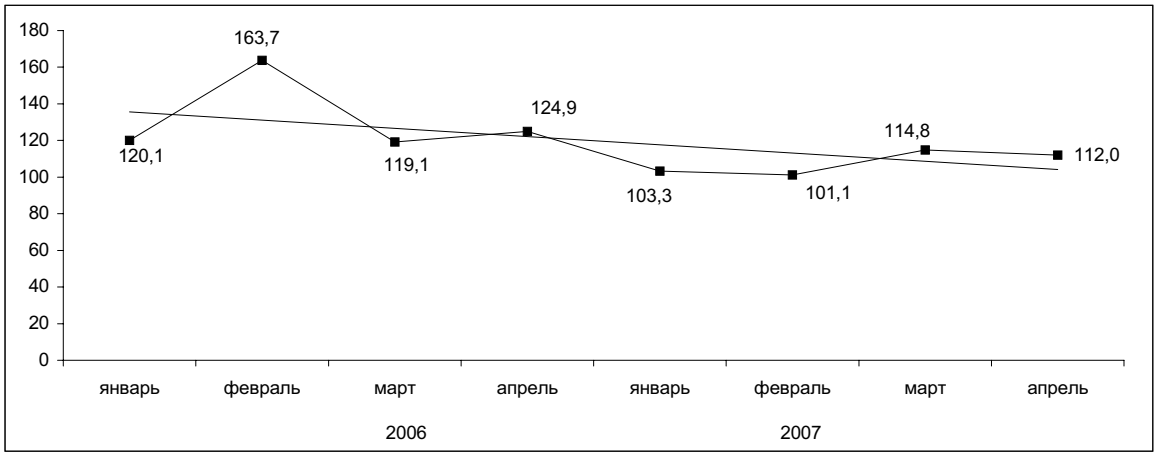

Рост инвестиций в январе-апреле 2007г. по сравнению с январем-апрелем 2006г. отмечался в 12 регионах республики. Наибольший рост инвестиций в основной капитал отмечен в Жамбылской, Костанайской, Западно-Казахстанской (по 1,8 раза), Мангистауской и Акмолинской (по 1,7 раза) областях, где преимущественно инвестиции направлялись на строительно-монтажные работы.

Снижение объемов инвестиций по сравнению с январем-апрелем 2006г. наблюдалось в Карагандинской (на 36,5%), Атырауской (на 20,4%), Северо-Казахстанской (на 14,9%) и Алматинской (на 2,3%) областях. Причинами снижения является завершение определенных инвестиционных проектов в этих регионах.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему периоду прошлого года

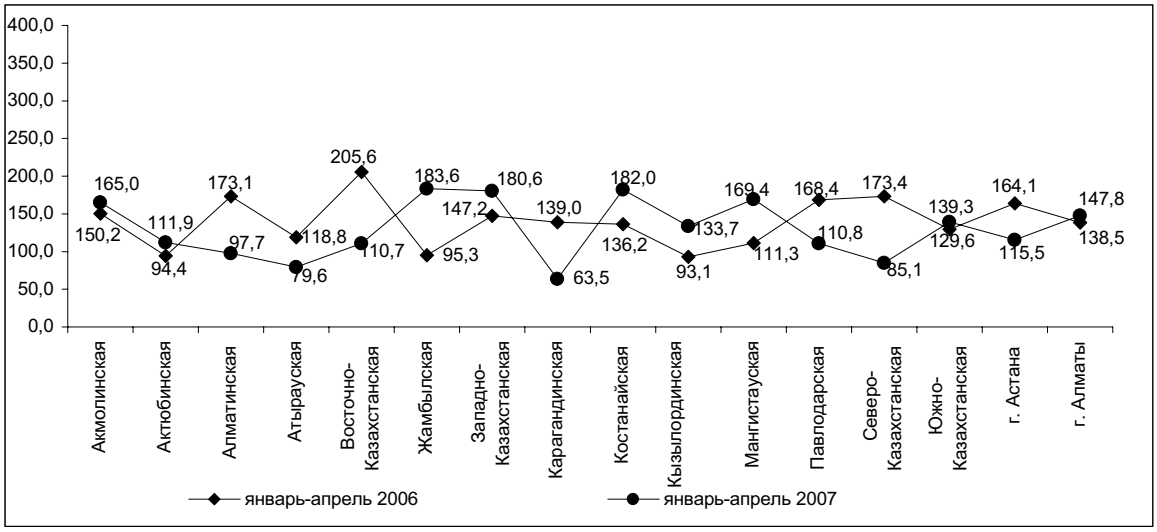

В январе-апреле 2007г. основными источниками вложения средств в основной капитал являлись собственные средства хозяйствующих субъектов (65,4%) и иностранные инвестиции (17,4%). Заемные средства составили 10,4%, бюджетные средства – 6,8%.

В структуре инвестиций в основной капитал преобладают средства предприятий и организаций частной формы собственности (70,9%), а также хозяйствующих субъектов других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан (21,8%). Доля государственного сектора незначительна (7,3%).

В объеме инвестиций в основной капитал превалирует доля внутренних инвестиций (71,8% от общего объема), внешние инвестиции составили - 28,2%.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

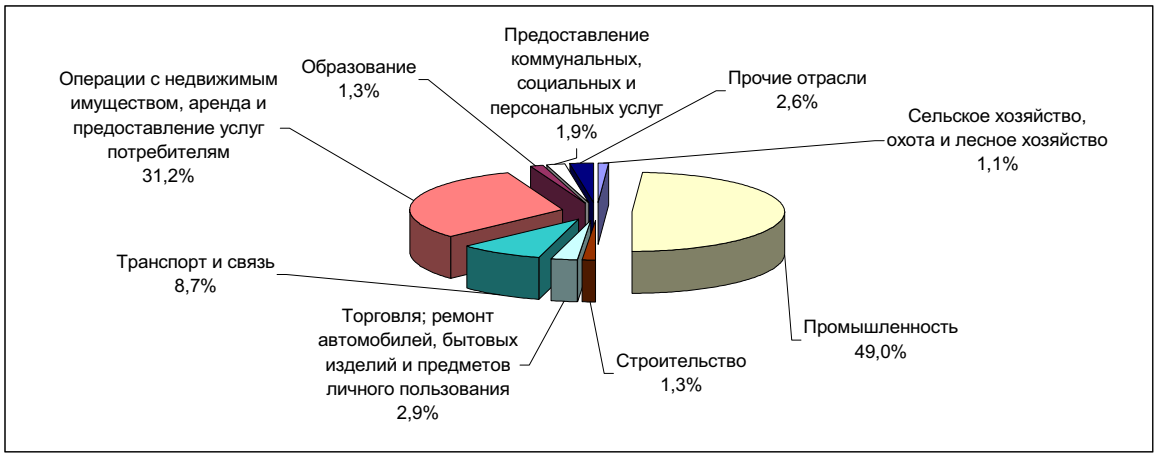

По инвестиционной привлекательности приоритетными для вложений отраслями остаются добыча нефти и природного газа – 32,7% от общего объема инвестиций в основной капитал, операции с недвижимым имуществом – 31,2%, обрабатывающая промышленность – 9,6%, транспорт и связь – 8,7%. Наблюдается незначительный рост инвестиций, направленных в обрабатывающую промышленность по сравнению с анализируемым периодом прошлого года (0,3 процентных пункта).

Наибольший объем иностранных инвестиций осваивается в Атырауской области (72,5%), так как данный регион остается привлекательным для иностранных инвесторов, вкладывающих средства в развитие сырьевого сектора экономики.

Состав инвестиций в основной капитал в зависимости от вида работ и затрат для создания и модернизации основных средств приводится ниже.

Технологическая структура инвестиций в основной капитал

в процентах

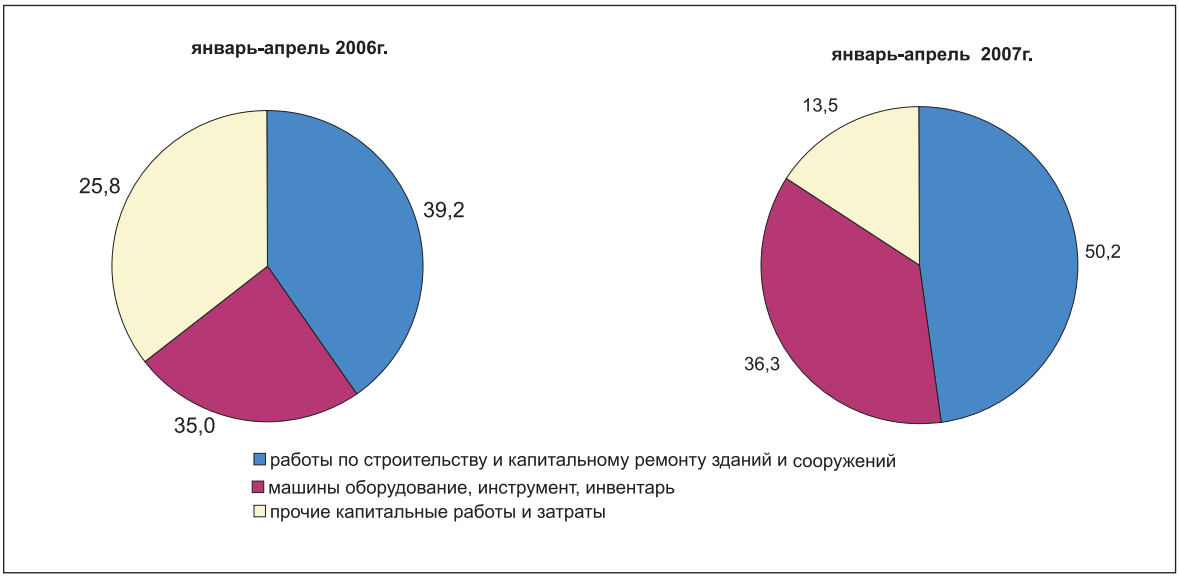

В разделе приведены инвестиции в основной капитал. Следует отметить, что инвестиции в основной капитал отличаются от инвестиций, рассматриваемых в рамках платежного баланса, по причине различия методологических подходов формирования данных показателей. Инвестиции в основной капитал представляют собой часть от инвестиций в системе платежного баланса, при этом они овеществлены в основных средствах (здания, сооружения, машины, оборудование и нематериальные активы). Инвестиции в основной капитал включают инвестиции как резидентов, так и нерезидентов страны во все отрасли экономики, т.е. представляют собой совокупность затрат, направленных на создание и воспроизводство основных фондов. Иностранные инвестиции представлены по следующим компонентам: прямые инвестиции, портфельные инвестиции, производные финансовые инструменты, другие инвестиции и резервные активы. Так, валовый приток иностранных инвестиций в Казахстан за 2006 г.* составили 26 млрд. долларов США (при среднегодовом курсе доллара 126,09 тенге – 3274,7 млрд. тенге). Инвестиции в основной капитал в 2006 г. по предварительным данным составили 2810,3 млрд. тенге, в том числе за счет средств иностранных инвесторов – 828,1 млрд. тенге.

**Данные Национального Банка РК формируются ежеквартально, на 90 день после отчетного периода.*

7. ЦЕНЫ

7.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в апреле т.г. составила 0,5%, что на 0,2 процентных пункта меньше, чем в предыдущем месяце. Наибольшее повышение цен наблюдалось на продовольственные товары – на 0,7% в результате заметного удорожания мясной и плодоовощной продукции. Цены на фрукты и овощи за месяц выросли на 1,8%, что связано с сезонным характером их производства и реализации. Прирост цен на мясо и мясопродукты составил 1,4%, хлебопродукты и крупяные изделия – на 0,7%. Одной из основных причин роста цен на продукты питания, ресурсы которых на внутреннем рынке формируются в большей мере за счет отечественной продукции, остается увеличение затрат на ее производство.

Цены на непродовольственные товары увеличились за месяц на 0,5% (в марте 2007г. на 0,4%). Рост цен зарегистрирован на большинство товаров. Одежда и обувь подорожала на 0,8%, товары личной гигиены – на 0,6%, предметы для дома, книги и газеты – по 0,5%.

На платные услуги наблюдалось замедление темпов прироста цен с 1,1% в марте до 0,2% в апреле т.г., обусловленное аналогичным их движением на услуги в сфере жилищно-коммунального хозяйства, здравоохранения, образования. Индекс цен на жилищно-коммунальные услуги в апреле т.г. составил 100% (марте т.г. - 101,3%). Оплата за содержание жилья выросла на 1,8%, сбор мусора – на 1,5%, газоснабжение – на 0,5%, а за электроэнергию – снизилась на 1,6%. Услуги медицинских учреждений в апреле т.г. стали дороже на 1,5% (марте т.г. – на 3,4%), образования – на 0,2% (на 0,8%), ресторанов и гостиниц – на 1,4% (на 1,8%).

Инфляция в 2005-2007гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

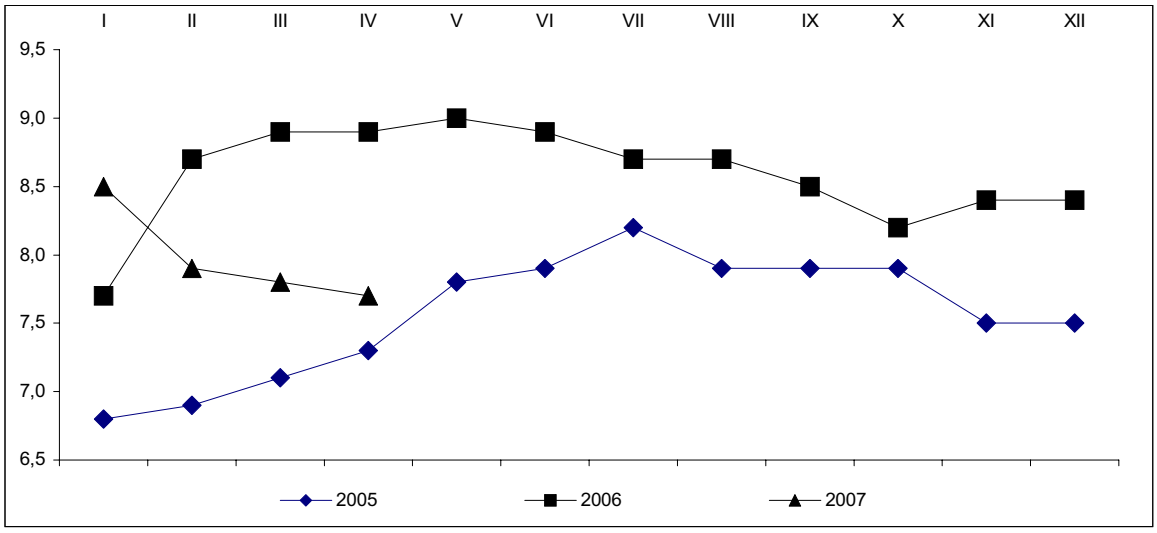

В апреле 2007 года в среднем по республике цена одного квадратного метра нового жилья составила 141 тыс. тенге и по сравнению с апрелем 2006г. увеличилась на 46,9%, цена перепродажи благоустроенного жилья, соответственно – 118,9 тыс. тенге за квадратный метр и на 69%.

Изменение цен на рынке жилья в 2006-2007гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

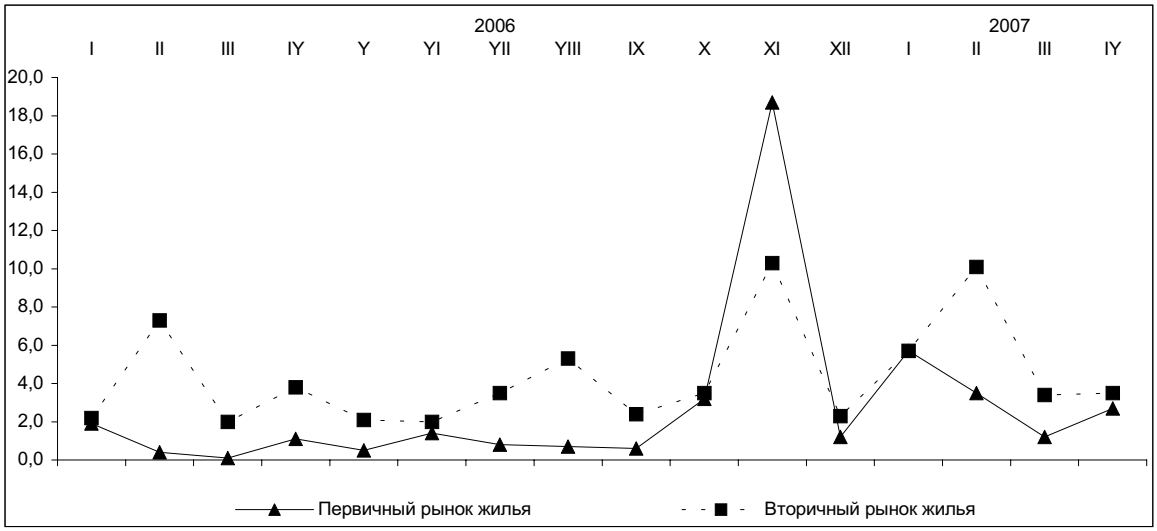

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь, в апреле т.г. составила 0,5%, марте т.г. – 0,7%.

Инфляция в Республике Казахстан в апреле 2007г.

в процентах, прирост +, снижение -

	Апрель 2007г. к			Январь-апрель 2007г. к январю-апрелю 2006г.
	марту 2007г.	декабрю 2006г.	апрелю 2006г.	
Инфляция	0,5	3,1	7,7	8,0
Базовая инфляция	0,5	2,8	7,1	7,2
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	0,5	3,5	7,8	8,3
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,6	3,2	8,0	8,0

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в апреле 2007г. относительно декабря 2006г. увеличилась на 5,9%, предыдущего месяца - на 0,7% и составила 8784 тенге (продукты питания - 5270 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 3514 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в апреле 2007г. занимала 19,6%, молочных, масложировых изделий и яиц – 15,3%, фруктов и овощей – 14,1%, хлебопродуктов – 8,6%, сахара, чая и специй – 2,4%.

7.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в апреле т.г. по сравнению с мартом т.г. повысились на 6,2%, декабрем 2006г. – на 1,4%. Произведенная продукция за месяц подорожала на 6,6%, услуги производственного характера – на 0,5%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства стали ниже на 0,1%, продукцию промежуточного потребления – выше на 7,4%, потребительские товары – на 0,4%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в Республике Казахстан в 2007 году

в процентах, прирост +, снижение-

	Апрель 2007г. к				Январь-апрель 2007г. к январю-апрел 2006г.
	марту 2007г.	апрелю 2006г.	декабрю 2006г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	6,2	7,6	1,4	16,1	5,7
Произведенная продукция	6,6	7,7	1,4	16,5	5,6
Средства производства	-0,1	6,2	2,3	11,2	7,2
Продукция промежуточного потребления	7,4	7,9	1,3	17,3	5,5
Потребительские товары	0,4	5,7	2,1	10,5	6,6
Услуги производственного характера	0,5	6,2	1,3	10,9	7,6

Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в апреле т.г. против марта составил 101,9%, декабря 2006г. – 100,6%.

В прошедшем месяце повышение цен отмечено в горнодобывающей промышленности на 8,9%, в обрабатывающей – на 2,8%, при производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – на 0,3%. Цены добычи нефти в республике увеличились на 10,6%, газового конденсата – на 7,1% из-за удорожания этих товаров на мировых рынках. Прирост цен также отмечен на газ природный на 1,2% и уголь – на 0,7%, их снижение – на продукты переработки нефти на 1,6%. Цены на энергоресурсы в целом за месяц выросли на 8,4%, что внесло положительный “вклад” в динамику цен промышленности на 5,2%. В металлургической промышленности снижение цен, наблюдавшееся в предшествующем месяце, в минувшем сменилось на их повышение на 6%, связанное с благоприятной внешнеторговой конъюнктурой на эти виды продукции. Черные металлы подорожали на 7,4%, цветные – на 5,5%.

Индекс цен предприятий-производителей на сырьевые энергоресурсы в 2006-2007гг.

в процентах к предыдущему месяцу

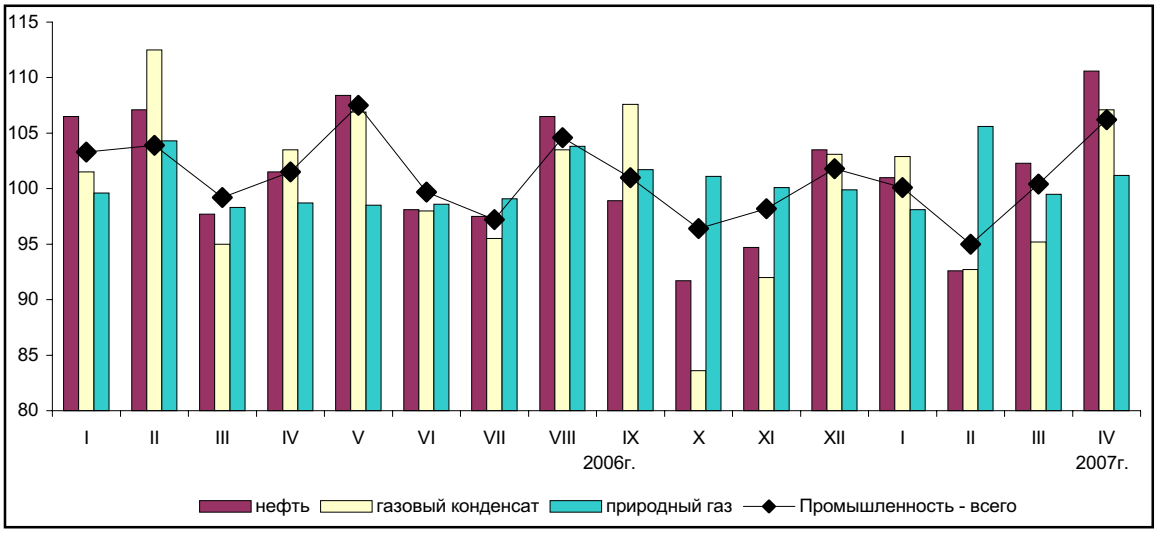

Цены на текстильные и швейные изделия из-за конкуренции импортируемых аналогов выросли лишь на 0,4%, на кожаные изделия, деревянные конструкции остались без изменения. Химические товары стали дешевле на 0,3% за счет снижения цен на продукцию основной химии на 0,5% при неизменном их уровне на краски, лаки, фармацевтические препараты.

Продовольственные товары, произведенные в республике, в минувшем месяце подорожали на 0,7% из-за роста цен на мясо птицы на 4,6%, соки – на 2,6% и коньяк – на 2,5%. Увеличение цен на зерно у аграриев повлекло за собой удорожание круп на 0,9%, муки пшеничной – на 0,8%. Однако сахар вновь подешевел – на 2,3% под влиянием снижения цен на сахар-сырец.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в истекшем месяце повышение тарифов зарегистрировано при печатании газет на 2,1%, добыче нефти и газа – на 0,6%, а на услуги по снабжению паром и горячей водой цены остались прежними.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в апреле т.г. относительно марта составил 100,4%, декабря 2006г. – 100%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, в прошедшем месяце возросли на 0,5%, в ближнем зарубежье – на 0,3%, в дальнем – снизились на 0,8%.

Цены на товары, вывезенные из республики, в марте т.г. по сравнению с февралем снизились на 4,4%, декабрем 2006г. – на 5%. Продукция, поставленная в дальнее зарубежье, за месяц подешевела на 5,7%, в ближнее – подорожала на 2,7%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по стадиям переработки, цены на сырье стали ниже на 6,5%, а на полуфабрикаты – выше на 0,7%, готовые товары – на 2,9%. Заметное падение цен экспортных поставок зарегистрировано на нефть на 8,1% и цинк – на 16,2%, связанное с удешевлением этих товаров на внешних рынках. Прокат черных металлов, наоборот, подорожал на 9,5%, драгоценные металлы – на 3,9%, ферросплавы – на 2,7%. Из сельскохозяйственной продукции, поставленной за рубеж, снижение цен отмечено шерсть на 13,2%, хлопок – на 2,7% и зерно – на 0,7%, их повышение - на кожевенное сырье на 4%.

Индекс цен на продукцию, ввезенную в Казахстан, в марте т.г. относительно февраля составил 100,1%, декабря 2006г. – 98,4%, из государств Содружества – соответственно, 99,5% и 97,8%, остальных стран мира – 100,9% и 99,2%. Цены на импортируемую бумагу за месяц выросли на 5,7%, текстильные и швейные изделия – на 5,4%, строительные материалы – на 5%, древесину – на 4,5%. Продолжилось снижение цен на сахар-сырец на 20%, кофе – на 9,9% и чай – на 2,8%, вызванное аналогичным их движением на мировых рынках.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в апреле т.г. по сравнению с декабрем предыдущего года повысились на 4,1%, что на 3,6 процентных пунктов больше, чем в соответствующем периоде 2006г. Это обусловлено ускоренным ростом цен на продукцию растениеводства. Цены на нее за январь-апрель т.г. повысились на 4,9% против 0,1% в аналогичном периоде прошлого года, а на продукцию животноводства - соответственно, на 3,1% против 1%.

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Апрель 2007г. к				Январь-апрель 2007г. к январю-апрел 2006г.
	марту 2007г.	апрелю 2006г.	декабрю 2006г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	0,5	13,4	4,1	14,0	12,3
Продукция растениеводства	0,9	15,5	4,9	15,7	14,8
Продукция животноводства	0,0	10,7	3,1	11,7	9,0

Ценовая ситуация на рынке зерновых культур характеризовалась увеличением темпов роста цен на пшеницу с 0,3% в марте до 0,9% в апреле. Это связано с уменьшением запасов зерна в предверии нового урожая. Повышение цен на другие зерновые культуры было менее значительным: кукуруза подорожала на 0,4% (в марте т.г. - на 0,7%), рис – на 1% (на 1,2%), а на рожь и овес цены остались неизменными.

Цены на овощную продукцию в апреле т.г. росли более низкими темпами, чем в предыдущем месяце – 0,9% против 1,9%, однако как и прежде существенное их повышение отмечено на парниковые помидоры (на 36,2%) и огурцы (на 18,5%). Из продукции животноводства подорожало мясо скота и птицы на 0,9%, при одновременном сезонном снижении цен на яйца на 2,1% и молоко – на 1,4%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2006-2007гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года, прирост +, снижение-

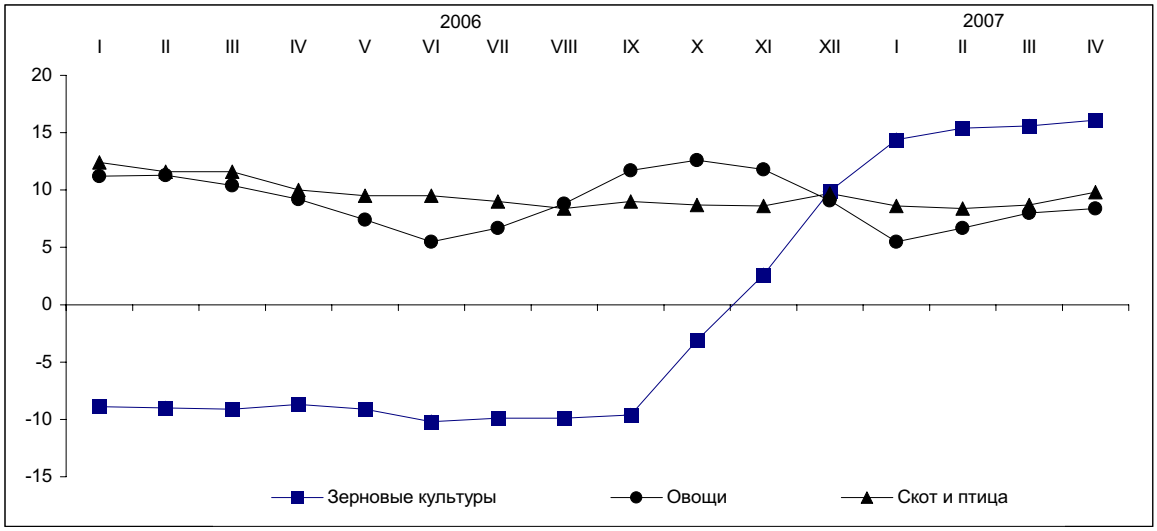

Индекс цен в строительстве в апреле т.г. по сравнению с мартом составил 0,7%, декабрем 2006г.– 1,9%. Повышение цен в этом виде экономической деятельности обуславливал их рост на технологическое оборудование – на 0,9% за месяц (с начала года - на 2,5%) и строительно-монтажные работы - на 0,7% (на 1,9%).

Индекс цен в строительстве в 2006-2007гг.

в процентах к декабрю предыдущего года, прирост +, снижение-

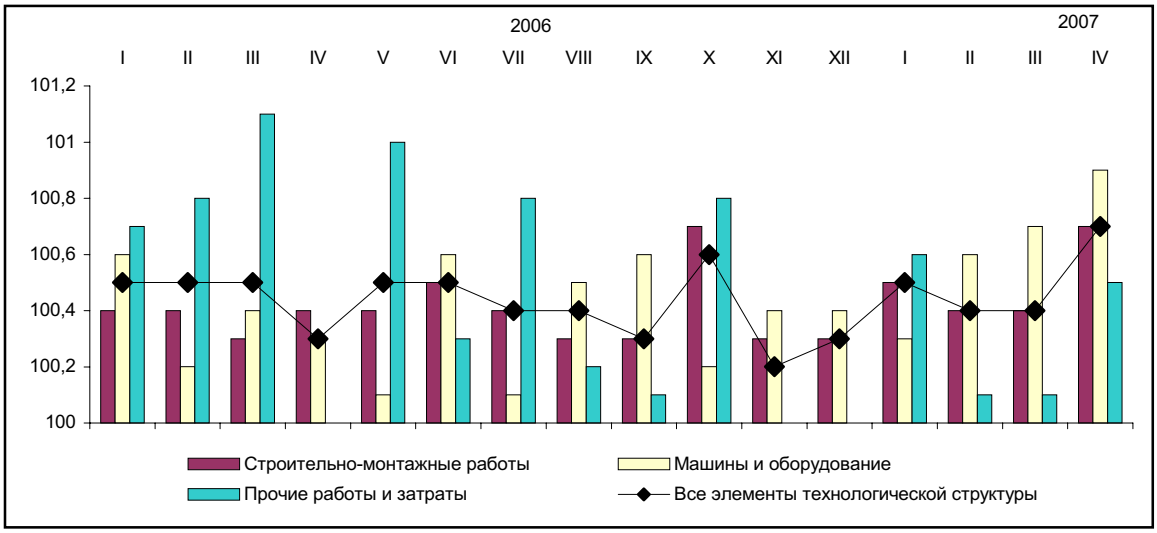

Удорожание строительно-монтажных работ определялось движением цен на приобретаемые подрядными организациями строительные материалы, детали и конструкции. В среднем рост цен на них в апреле т.г. составил 0,5%. Наибольшее повышение цен отмечено на бетонные блоки стен подвала на 2,3%, а уменьшение на трубы чугунные – на 1,6%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в апреле т.г. по сравнению с декабрем 2006г. составил 99,0%, с предыдущим месяцем – 99,9%. Отрицательная динамика грузовых тарифов обусловлена их уменьшением на трубопроводном транспорте. В апреле т.г. по сравнению с мартом они снизились на 0,2%, с декабрем предыдущего года – на 1,2%. Перекачка нефти за месяц подешевела на 0,4%, а на транспортировку газа тарифы остались без изменения.

Доставка грузов автомобилями в апреле т.г. стала дороже на 0,1%, это меньше, чем в предыдущем месяце на 0,2 процентных пункта. Замедление темпов прироста тарифов вызвано их удешевлением на автоперевозки внутри республики на 0,1%. Тарифы на доставку грузов железнодорожным, воздушным и речным видами транспорта в апреле т.г. остались на уровне предыдущего месяца.

8. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

8.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Исполнение Государственного бюджета Республики Казахстан

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Минфина РК, по состоянию на 1 апреля 2007г. доходы государственного бюджета составили 590,1 млрд.тенге, или 23,8% по отношению к исполняемому бюджету. Затрат произведено на сумму 543,7 млрд. тенге и выполнение по ним - 21,9%. По сравнению с соответствующим периодом 2006 года доход увеличился на 6%, а затраты – на 26,4%. На 1 апреля 2007г. дефицит бюджета сформировался на уровне 84,7 млрд.тенге.

Доходы государственного бюджета по состоянию на 1 апреля 2006-2007г.

млрд.тенге

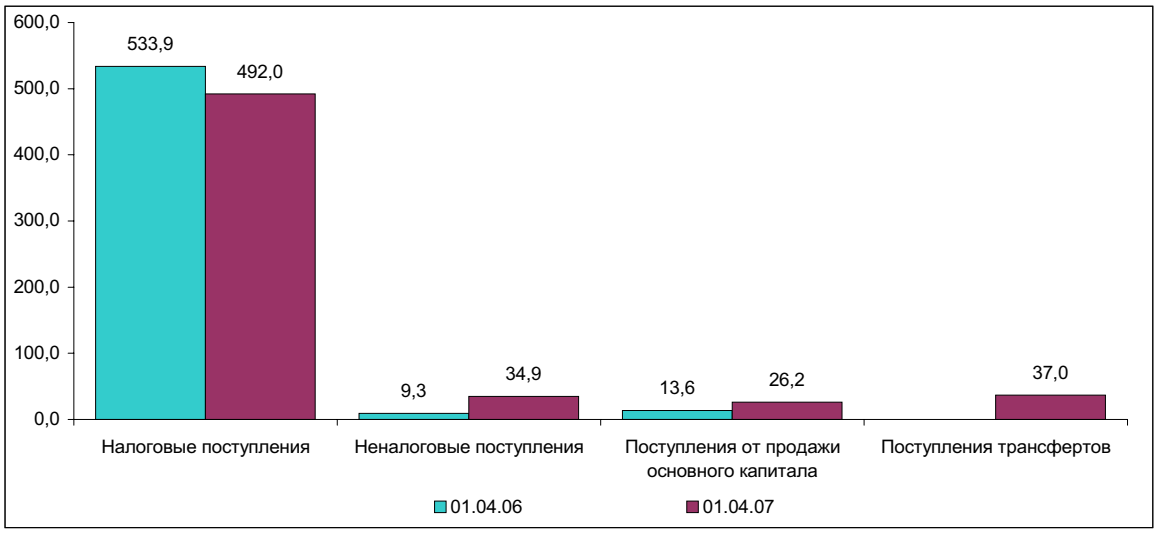

В структуре налоговых поступлений основную долю занимает корпоративный подоходный налог – 36,4%, налог на добавленную стоимость – 22,9% и социальный налог 12,5%.

На социальную помощь и социальное обеспечение направлено 145,1 млрд. тенге (28,8% к исполняемому бюджету), на государственные услуги общего характера – 113,8 млрд. тенге (20,6%), на образование – 95,7 млрд. тенге (22,7%) и на здравоохранение – 59 млрд. тенге (20,2%).

Структура затрат государственного бюджета по состоянию на 1 апреля 2006-2007г.

в процентах

01.04.2006г. 01.04.2007г.

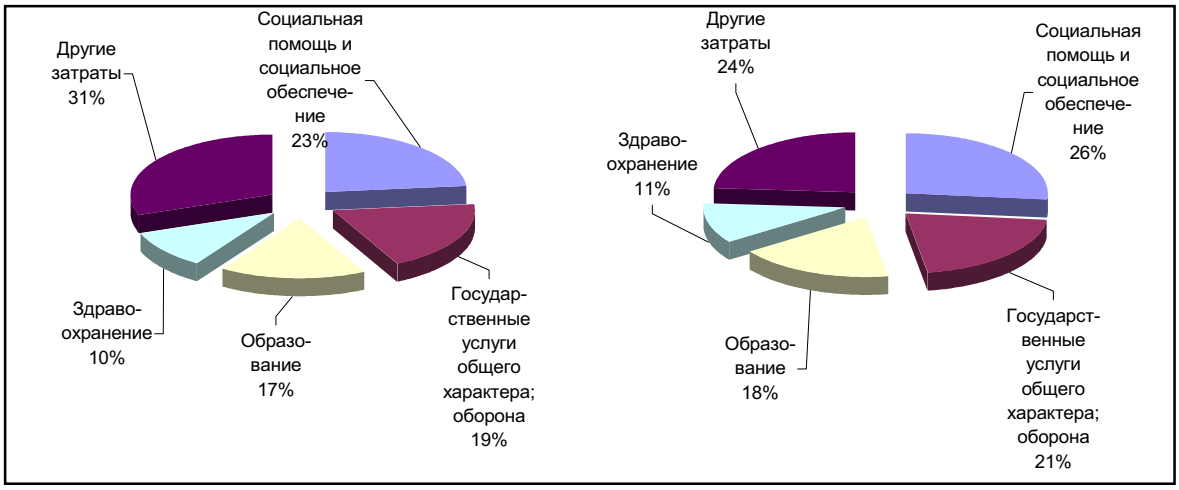

Доход Республиканского бюджета на 1 апреля 2007г. составил 456 млрд.тенге, что на 0,2% ниже уровня соответствующего периода прошлого года, а затраты возросли на 24,5% и составили 471,7 млрд.тенге. Дефицит бюджета определился на уровне 143,7 млрд.тенге.

В республиканском бюджете 75,6% дохода составляют налоги, 7,3% – неналоговые поступления, 16,1% – поступления трансфертов, 1% – поступления от продажи основного капитала.

В затратах республиканского бюджета основная часть приходится на социальную помощь и социальное обеспечение – 29,1%, общие государственные услуги – 20,3%, транспорт и коммуникации – 9,9%, образование – 6,6% и здравоохранение – 3,9%.

Доходы местных бюджетов составили 317,6 млрд.тенге, что на 31,6% больше чем в соответствующем периоде 2006 года, затраты возросли на 31,9% и составили 254,6 млрд.тенге. Профицит бюджета определился на уровне 56,9 млрд. тенге.

8.2 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным **Национального Банка Республики Казахстан,** денежная масса (М3) на конец марта 2007г. составила 3935,7 млрд. тенге и увеличилась за месяц на 3,7%, в том числе наличные деньги в обращении (М0) – 652,1 млрд. тенге (6,3%).

Доля наличных денег в объеме денежной массы составила 16,6% и увеличилась на 6,3% по сравнению с предыдущим месяцем.

Динамика денежной массы Республики Казахстан в 2006-2007 гг.

млрд. тенге, на конец периода

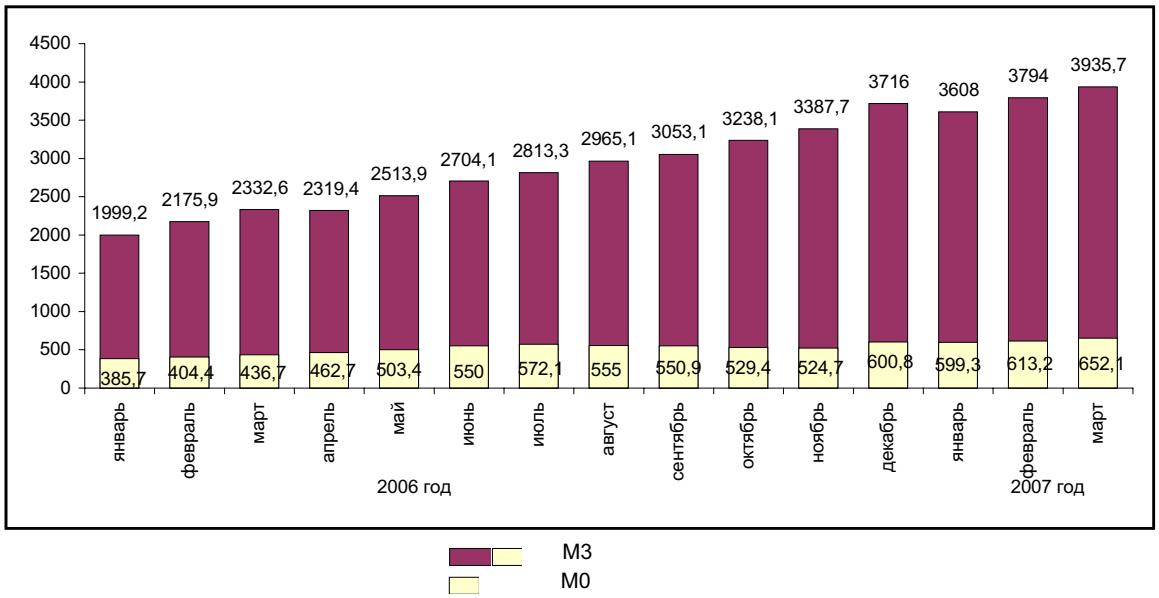

Депозиты в депозитных организациях (без учета счетов нерезидентов) составили 3283,5 млрд. тенге, в том числе в национальной валюте – 2327,7 млрд.тенге. и по сравнению с соответствующим периодом преддущего года увеличились на 73,2%.

В объеме депозитов 35,6% или 1167,6 млрд. тенге занимают вклады населения, которые увеличились по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 85,4%. Депозиты (вклады) населения на конец марта 2007г. по сравнению с предыдущим месяцем (1077,4 млрд. тенге) увеличились на 8,4%, из них в национальной валюте на 10,4 %. В объеме депозитов населения наибольшая доля приходится на вклады в национальной валюте – 72,9% (851,4 млрд. тенге).

Кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец марта 2007г. составили 5272,4 млрд. тенге (на конец марта 2006г. – 2733,2 млрд. тенге), из которых 47,9% (2523,1 млрд. тенге) приходится на кредиты в иностранной валюте. Кредиты по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 92,9%, а по сравнению с прошлым месяцем на 4,9%. Наибольшие доли от общего объема кредитов сосредоточены в торговле – 23,5%, строительстве – 14,6%, промышленности – 10,1%, сельском хозяйстве – 4,6%.

Структура кредитов банков второго уровня в 2006 - 2007 гг. (на конец марта)

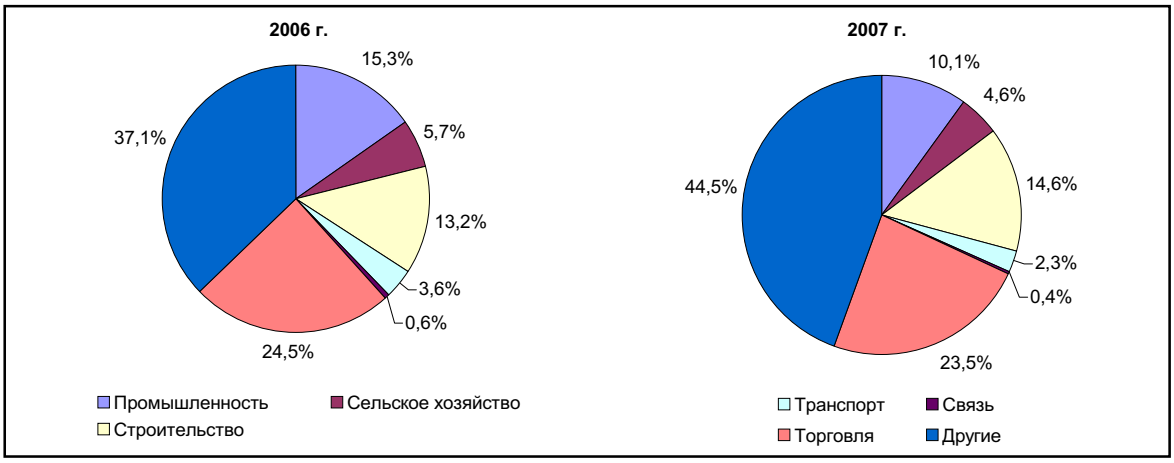

В объеме кредитных вложений доля долгосрочных ссуд составила 76,3% или 4023,7 млрд. тенге и по сравнению с рассматриваемым периодом прошлого года увеличились в 2 раза, а по сравнению с прошлым месяцем на 6,8%.

Кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства в региональном разрезе на конец марта 2007 года составляют 19,3% (1015,8 млрд. тенге) от общей суммы кредитных вложений и по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились в 12,7 раза. Основная доля из них сосредоточена в г. Алматы – 52,4% (532,6 млрд. тенге), в г.Астана – 7,9% (80,5 млрд. тенге) и Карагандинской области – 6,1% (61,8 млрд. тенге), сумма которых по сравнению с соответствующим периодом прошлого года возросла в 15,4, 10,2 и 10,4 раза соответственно.

При распределении денежных средств по объектам кредитования на приобретение оборотных средств на конец марта 2007г. выделено 1664,2 млрд. тенге, на приобретение основных фондов – 549 млрд. тенге, на строительство и приобретение жилья гражданами – 615,3 млрд. тенге, что составляет соответственно 31,6%, 10,4%, 11,7% от общего объема кредитных вложений.

По данным Национального Банка РК о покупке/продаже иностранной валюты, обменными пунктами на 1 апреля 2007 г объемы продаж физическим лицам превышают объемы покупки: евро – в 3,8 раза, долларов США – в 2,4 раза, российского рубля – на 57,6 %.

Объем продаж иностранных валют физическим лицам на конец марта 2007 года по сравнению с предыдущим месяцем 2007 года увеличился по евро - на 25,1% и долларам США – на 2,6%, а по российскому рублю уменьшился на 0,3%.

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка Республики Казахстан с 1 июля 2006г. увеличилась на 0,5 процентных пункта и установилась на уровне 9% годовых.

В марте 2007г. объем эмиссии государственных ценных бумаг по номинальной стоимости определился по Нотам Нацбанка РК в сумме 837,5 млрд. тенге, с эффективной годовой доходностью – 5,37%, средневзвешенная дисконтированная цена по Нотам НБК составляет 98,77%.

9. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

9.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в апреле 2007 года составила (по оценке) 4,8 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 134 тыс. человек (на 2,9%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 81,3%, у физических лиц - 11,9%, в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 6,8%.

Наемные работники в 2006-2007гг.

	2006				I квартал 2007г.
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	
Численность наемных работников, тыс. человек	4719,4	4772,8	4802,8	4811,6	4896,2
Доля в численности занятого населения, %	64,7	64,3	64,2	64,9	65,4

На крупных и средних предприятиях в первом квартале 2007г. были заняты 2,8 млн. человек, или 57,1% от общего числа наемных работников. Это на 158,8 тыс. человек (на 6%) больше, чем в соответствующем квартале прошлого года.

В январе-марте 2007г. по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года численность занятых в строительстве возросла на 41,1 тыс. человек (на 22,6%), образовании – на 24,1 тыс. человек (на 4,5%), промышленности – на 22,8 тыс. человек (на 3,3%), торговле – на 20,1 тыс. человек (на 27,1%), сфере осуществления операций с недвижимостью – на 18,4 тыс. человек (на 11,6%), финансовой сфере – на 14,6 тыс. человек (на 33,5%), в области здравоохранения – на 11,5 тыс. человек (на 4,7%).

На конец марта 2007г. на крупных и средних предприятиях имелось 22,2 тыс. вакантных мест (0,8% к списочной численности), что меньше против предыдущего месяца на 771 единицу (на 3,4%). Значительное число вакасий зафиксировано в организациях государственного управления – 5810 единиц (26,2% от их общего числа), а также на предприятиях промышленности – 5067 единиц (22,9%), сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 2708 единиц (12,2%), финансовой деятельности – 2150 единиц (9,7%).

На крупные и средние предприятия в первом квартале т.г. было принято 246,9 тыс. человек, или 8,8% к численности работников, из них 11,5 тыс. человек, или 4,7% - на вновь созданные рабочие места. Выбыло по различным причинам за этот период 215,1 тыс. человек, в том числе по причинам текучести – 173,2 тыс. человек (80,5%). Коэффициент текучести составил 6,2%.

Движение численности работников в 2006-2007гг.

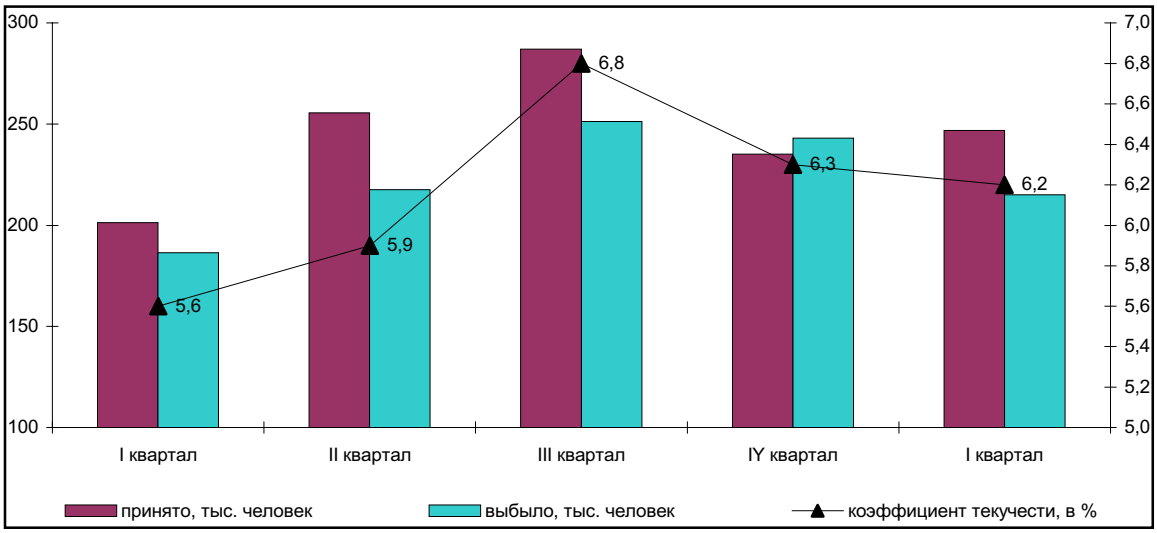

На промышленные предприятия в первом квартале т.г. устроились 63 тыс. человек, из них на вновь созданные рабочие места – 2,8 тыс. человек (4,5% от числа принятых), строительства – соответственно, 48 тыс. и 3,2 тыс. человек (6,7%), в сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 22,2 тыс. и 1,5 тыс. человек (6,6%), образования – 21,1 тыс. и 0,7 тыс. человек (3,1%), транспорта и связи – 19,4 тыс. и 0,8 тыс. человек (4,3%).

Доля выбывших работников в промышленности составила 28,7% от их общего числа, строительстве – 16,7%, сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 9,3%, на транспорте и в связи – 8,4%, образовании – 7%.

9.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в апреле 2007г. (по оценке) составила 8 млн. человек, занятых в экономике – 7,4 млн. человек, безработных (лиц, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) – 612,5 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 7,6%.

В экономике республики в первом квартале 2007г. были заняты 7,5 млн. человек или 64,1% от населения в возрасте 15 лет и старше. Это по сравнению с первым кварталом 2006г. больше 202,0 тыс. человек или на 2,8%. Среди занятого населения в городской местности трудились 4 млн. человек или 51,9%, сельской - соответственно, 3,6 млн. или 48,1%. Мужчины составили 51,6% от общего числа занятых, женщины - 48,4 %.

В структуре занятого населения численность наемных работников достигла 4,9 млн. человек (65,4% от всех занятых), самостоятельно занятых – 2,6 млн. человек (34,6%). Большая часть наемных работников занята в городской местности - 64,9% от общего их числа (3,2 млн. человек). Среди занятых на селе более половины составляют самостоятельно занятые работники – 52,2% (1,9 млн. человек).

Численность наемных и самозанятых работников в 2006-2007гг.

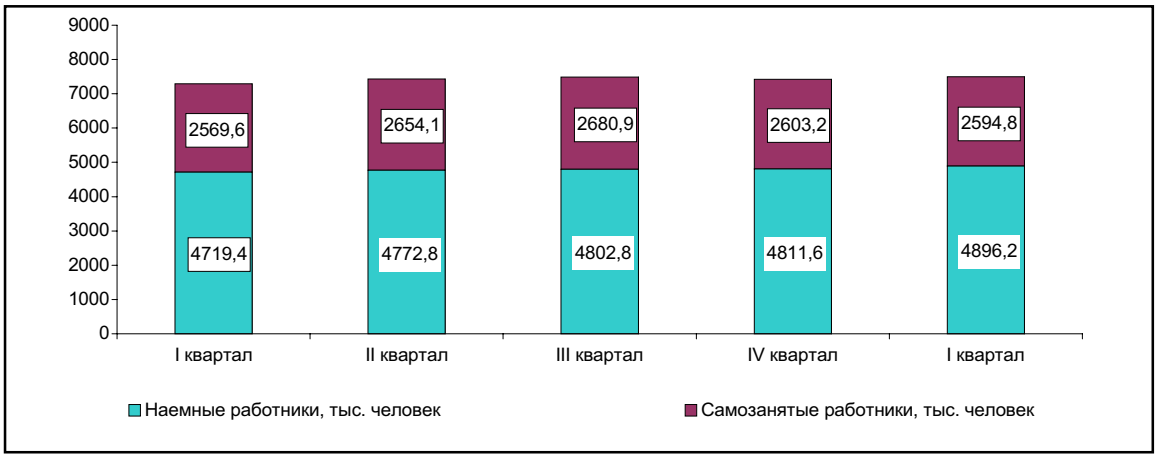

Численность безработных в первом квартале 2007г. составила 624 тыс. человек и сократилась по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 28,6 тыс. человек или на 4,4%. Уровень безработицы сложился в 7,7% (в первом квартале 2006г. – 8,2%). Из общего числа безработных в городской местности зафиксировано 365,5 тыс. человек (уровень безработицы 8,6%), в сельской – 258,5 тыс. человек (6,7%).

В общем числе безработных сохраняется численное преимущество безработных женщин – 368,3 тыс. человек или 59%. Это на 112,6 тыс. человек (на 44%) больше, чем мужчин. По возрастной структуре среди безработных наибольший удельный вес занимали лица в возрасте 25-39 лет – 42,6% (265,8 тыс. человек), а 40-54 лет – 27,6% (172,4 тыс. человек), молодые люди в возрасте 15-24 лет – 24,3% (151,6 тыс. человек). Уровень молодежной безработицы сложился в 11% (в первом квартале 2006г. – 14,7%). Среди безработных высшее образование имели 18,8% от их общего числа, среднее профессиональное (специальное) – 24,7%, начальное профессиональное – 11,8%, среднее общее – 37,8%.

Отмечается сокращение числа безработных, ищущих работу более года: в первом квартале они составили 170,9 тыс. человек, или 28,8% от общего их числа (в первом квартале 2006г. – 33,8%). Уровень долгосрочной безработицы сложился в 3,5%, это ниже против соответствующего периода прошлого года на 0,8 процентных пункта.

Число лиц, зарегистрированных в качестве безработных (по данным Министерства труда и социальной защиты населения) на конец апреля 2007г. составило 81,7 тыс. человек, что на 31,7 тыс. или на 27,9% меньше, чем в аналогичном периоде предыдущего года. Из числа зарегистрированных безработных более половины – женщины (55,8 тыс. человек), 51,3% – жители села (42 тыс. человек). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения сложилась в 1,0% (в апреле 2006г. – в 1,4 %).

9.3 ОПЛАТА ТРУДА

В марте 2007г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 50910 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 31,7%, в реальном выражении – на 22,2%, в январе-марте – соответственно, 47306 тенге, на 29,7% и на 20%.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2006-2007гг.

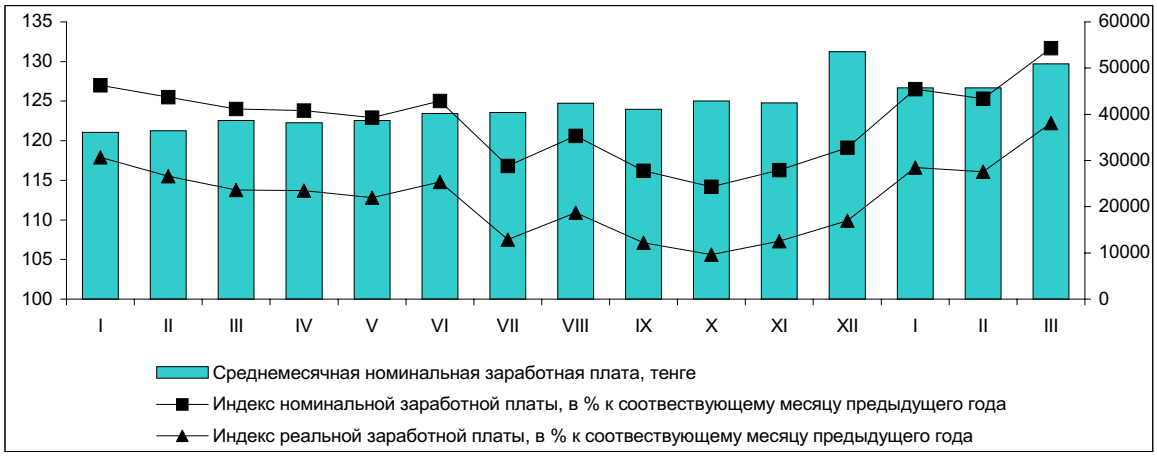

Повышение оплаты труда наемных работников отмечается во всех видах экономической деятельности.

Высокий уровень оплаты труда сохраняется в финансовой сфере, где средняя заработная плата одного работника в марте 2007г. превысила 112 тыс. тенге, или в 2,2 раза выше, чем в среднем по стране. В горнодобывающей промышленности – соответственно, 91 тыс. тенге и в 1,8 раза, сфере осуществления операций с недвижимостью – 77 тыс. тенге или в 1,5 раза, на транспорте и в связи – 72 тыс. тенге и в 1,4 раза. Оплата труда в образовании сложилась в 31681 тенге, что ниже, чем в среднем по республике на 38%, здравоохранении – соответственно, 32326 тенге и на 36,5%. Самая низкая заработная плата у работников сельского хозяйства – 18661 тенге, или 0,3% от показателя в среднем по стране.

Среднемесячная номинальная заработная плата работников по секторам экономики в марте 2003-2007 гг.

тенге

	2003	2004	2005	2006	2007
Сельское, лесное и рыбное хозяйство	7487	9862	11378	15141	18700
Промышленность и строительство	28967	34136	40027	47684	60194
Сфера услуг	20668	25973	28512	35997	48356

Оплата труда в промышленности в I квартале 2007г. составила 54270 тенге и выросла по сравнению с соответствующим периодом 2006г. на 24%. Среди отраслей промышленности наиболее высокий уровень оплаты труда остается в добыче сырой нефти и природного газа, где зарплата превысила 131 тыс. тенге (в 2,4 раза больше, чем в среднем по отрасли) и в табачном производстве – 155 тыс. тенге (в 2,8 раза).

По-прежнему сохраняется дифференциация в заработной плате по гендерному признаку. В январе-марте 2007г. средняя заработная плата у мужчин составила 55939 тенге, или в 1,5 раза выше, чем у женщин (37809 тенге). В гостинично-ресторанном бизнесе этот разрыв составил 1,8 раза, финансовой деятельности – 1,7 раза, промышленности – 1,5 раза, государственном управлении – 1,3 раза.

Заработная плата мужчин и женщин по отдельным видам деятельности в январе-марте 2007г.

тенге

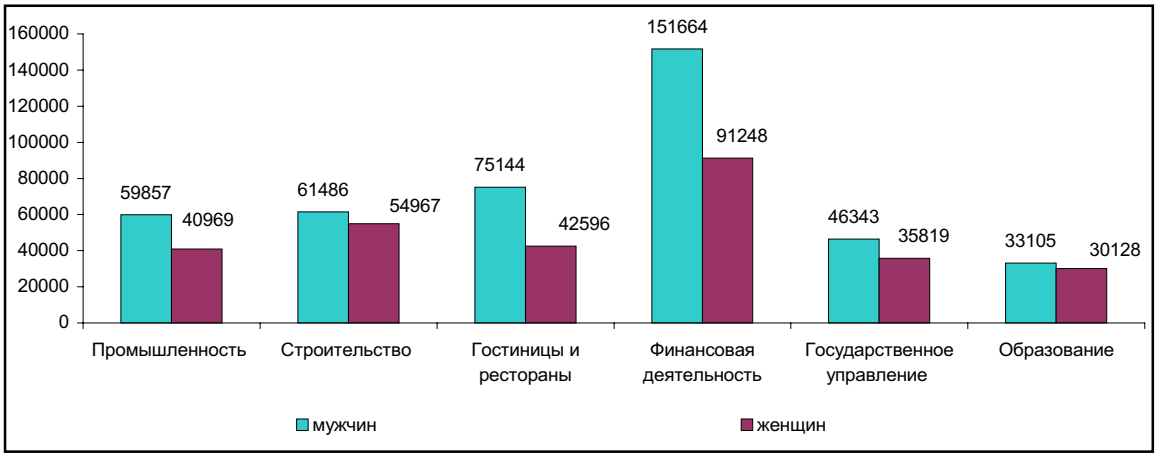

10. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

Денежные доходы

В марте 2007 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения (по оценке) составили 22585 тенге, что на 31,5% выше, чем в марте 2006 года, реальные денежные доходы за указанный период возросли на 22,0%.

В 2006 году доля доходов от трудовой деятельности в общей массе денежных доходов населения составила 79,7% (в 2005 году меньше – 76,9%). Особенно существенны доходы от трудовой деятельности в домохозяйствах Мангистауской и Атырауской областей - 90,4% и 87,2% соответственно.

Доля населения, имеющего доходы, использованные на потребление, ниже величины прожиточного минимума в 2006 году по сравнению с предыдущим годом уменьшилась до 18,2% (в 2005г. она составляла 31,6%), а относительно стоимости продовольственной корзины – до 2,7% (5,2%). Доля бедного населения в городской местности снизилась по сравнению с предыдущим годом с 20,2% до 13,6%, в сельской - с 45,6% до 24,4%. Бедность по-прежнему распространена в большей степени в сельской местности, что является следствием различий уровня доходов у городского и сельского населения.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за март 2007г. (оценка)

(в процентах к соответствующему месяцу прошлого года)

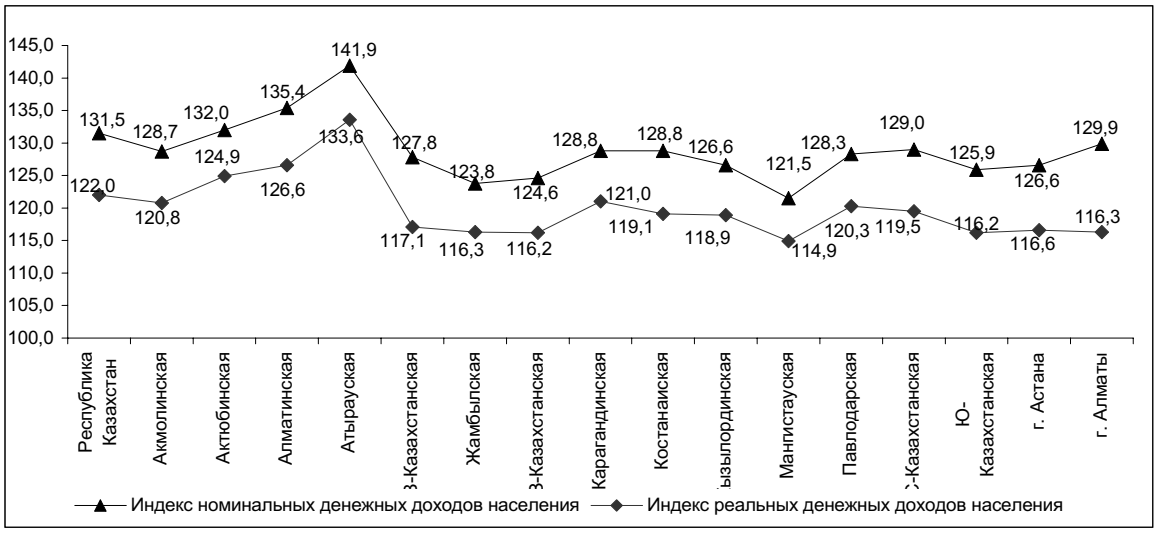

11. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

11.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 апреля т.г., по оперативным данным, составила 15437607 человек, в том числе городского - 8148566 (52,8%), сельского - 7289041 человек (47,2%). По сравнению с началом года она увеличилась на 40729 человек.

За этот период во всех регионах страны, кроме Костанайской, Восточно-Казахстанской и Северо-Казахстанской, наблюдался рост численности населения. Максимальный прирост общей численности приходится на Южно-Казахстанскую область и г.Алматы - 12518 и 9029 человек соответственно, а максимальная ее убыль - на Северо-Казахстанскую область - минус 1509 человек.

Естественный прирост населения республики в январе-марте т.г. составил 34772 человека (29714 человек - здесь и далее в скобках приведены показатели за соответствующий период прошлого года). В двух областях - Костанайской и Северо-Казахстанской - число умерших превышает число родившихся. На 1 апреля т.г. общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей составил 9,6 (8,2) человек.

Естественное движение населения

человек

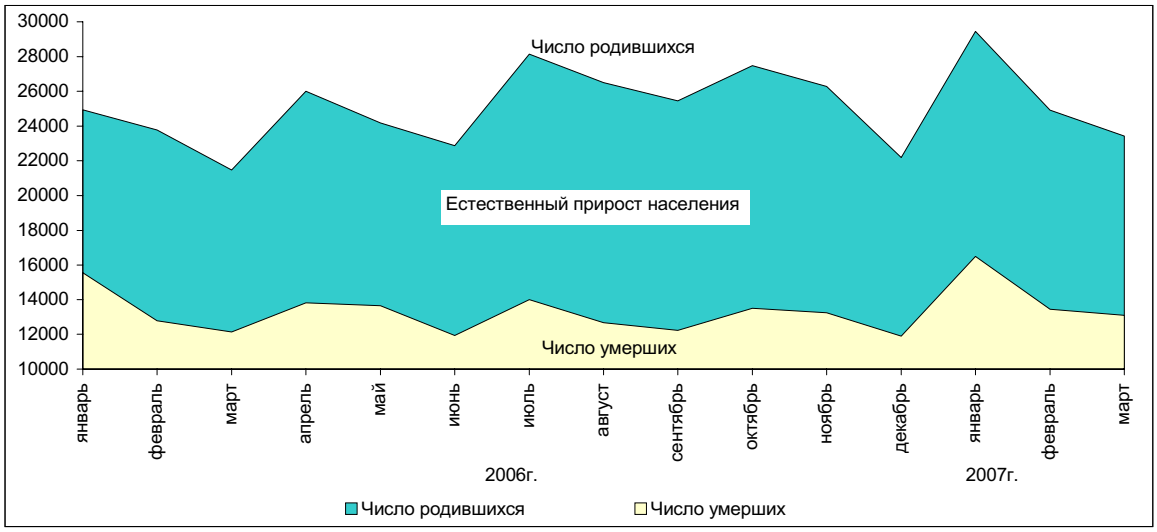

За январь-март т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 77803 (70169) рождения. Число родившихся в городских поселениях и сельской местности увеличилось по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 11,5% и на 10,1%, и составило 42034 и 35769 рождений соответственно. За этот период родилось 40108 мальчиков и 37695 девочек, или 106 мальчиков на 100 девочек. По сравнению с январем-мартом 2006г. мальчиков родилось на 11,1% больше, девочек - на 10,6%. Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 20 (18,4) родившихся.

Число умерших за I квартал т.г. составило 43031 (40455) человек, в том числе в городских поселениях - 25069 (23789) и в сельской местности - 17962 (16666) человека. За этот период умерло 23970 мужчин и 19061 женщина, или 1258 мужчин на 1000 женщин. Доля лиц умерших в трудоспособном возрасте составила 40,2% от общего их числа. Смертность мужчин в трудоспособном возрасте превышает смертность женщин этой же возрастной категории в 2,9 раза. Общий коэффициент смертности на 1000 жителей составил 10,4 (10,2) умерших.

Среди основных классов причин смерти населения наибольший удельный вес занимают болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 54,2% (53,5%) от всех зарегистрированных смертных случаев. Число умерших от дорожно-транспортных происшествий, убийств и самоубийств составило 820 (688), 525 (525) и 973 (937) человека соответственно, или 15,1% (12,7%), 9,6% (9,7%) и 17,9% (17,3%) от общего числа умерших от несчастных случаев, отравлений и травм.

За этот период в стране зарегистрировано 1142 (993) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 14,3 (14,9) умерших на 1000 родившихся. Распространенны-

ми причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-марте т.г. умерло 565 (505) младенцев, или 49,5% (50,9%), от общего числа умерших в возрасте до 1 года.

Число браков и разводов за январь-март т.г. составило 28277 и 8873 (26261 и 8135) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,1 (8,3) браков и 2,4 (2,2) развода.

Положительное сальдо миграции населения за январь-март т.г. составило 5957 (10038) человек, из них со странами СНГ - 4157 (8584) человек. За этот период число иммигрантов составило 12453 (16324) человек, а эмигрантов - 6496 (6286) человек.

Изменение сальдо миграции населения

человек

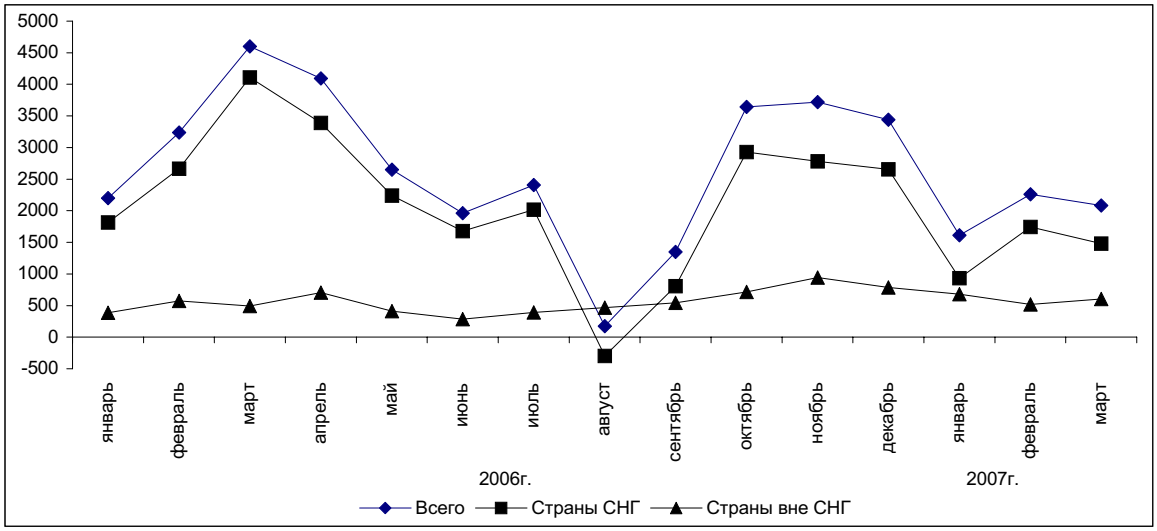

В январе-марте т.г. число прибывших в Казахстан по сравнению с январем-мартом 2006г. сократилось на 3871 человек, или на 23,7%, а число выбывших из Казахстана увеличилось на 210 человек, или на 3,3%. Доля иммигрантов и эмигрантов из(в) стран(ы) СНГ составляет 80,7 и 90,7 (86,4 и 87,9%) соответственно от их общего числа.

Наибольшее число иммигрантов прибывает из Узбекистана, России и Китая, доля которых составляет 42,6, 21,7 и 11,2% соответственно от общего числа прибывших из стран СНГ и вне СНГ, а эмигрируют, в основном, в Российскую Федерацию и Германию - 85,3 и 6,9% соответственно от общего числа выбывших в страны СНГ и вне СНГ.

Основная часть мигрантов, прибывших в Казахстан из зарубежных стран, оседает в Южно-Казахстанской, Мангистауской, Алматинской областях и г.Алматы, а выбывают из Казахстана, в основном, из Костанайской, Карагандинской, Восточно-Казахстанской и Северо-Казахстанской областей.

В числе иммигрантов и эмигрантов доля лиц в трудоспособном возрасте составила 74,5 и 74,2%. В целом по стране на каждого эмигранта в трудоспособном возрасте приходится 1,9 (2,5) иммигрантов этой же возрастной категории.

Число мигрантов внутри страны составило 69079 (66675) человек, из них 29806 (29168) человек, или 43,1% (43,7%) - в межрегиональной миграции населения. При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти (6-ти) регионах страны, из них в городах Алматы и Астане самое большое по величине: 4795 (6411) и 3541 (3130) человек соответственно. Положительное сальдо в межрегиональной миграции населения в г.Алматы сформировалось, в основном, за счет мигрантов из Алматинской, Жамбылской и Южно-Казахстанской областей, а в г.Астане – за счет Акмолинской, Южно-Казахстанской и Карагандинской областей.

11.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС, в январе-марте 2007г. по сравнению с январем-мартом 2006г. отмечается рост числа заболевших сальмонеллезными инфекциями (в 2,6 раза), острыми инфекциями верхних дыхательных путей неуточненными (в 1,6 раза), менингококковой инфекцией (на 46,7%), острыми вирусными гепатитами (33,7%), краснухой (29,7%), бактериальной дизентерией (17,8%), хроническими вирусными гепатитами, впервые выявленными (8%), эхинококкозом (2,4%). Число заболевших СПИДом составило 34 случая; выявлено 505 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-марте 2006г. – 423).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в январе-марте 2007г. получили острые инфекции верхних дыхательных путей (17123,3 случая на 100 тыс. населения), грипп (418,8), туберкулез органов дыхания (120,5), вирусные гепатиты (88), острые кишечные инфекции (80,9), сифилис (47,4), педикулез (37,9) и чесотка (25,4).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-марте 2006-2007гг.

единиц

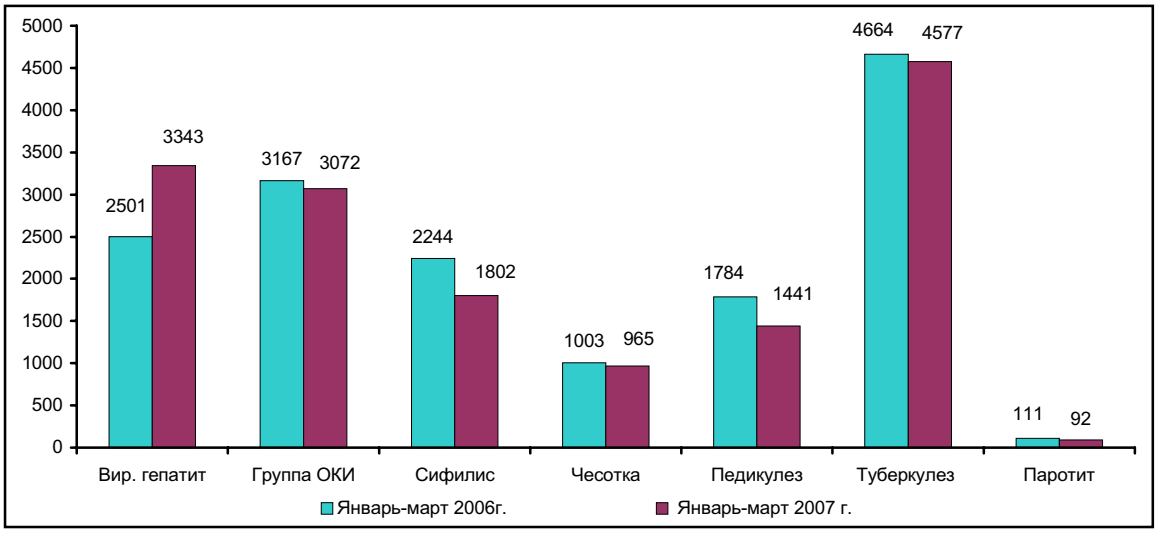

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-марте 2007г. увеличилось число заболевших острыми инфекциями верхних дыхательных путей неуточненными (в 1,6 раза), менингококковой инфекцией (на 48,4%), острыми вирусными гепатитами (46,7%), краснухой (30,8%), бактериальной дизентерией (5,2%), туберкулезом органов дыхания (5%), чесоткой (1,3%). Число заболеваний гриппом возросло в 22,3 раза. Выявлено 26 носителей ВИЧ-инфекции.

В марте текущего года по сравнению с мартом 2006г. возросло число заболевших сальмонеллезными инфекциями (в 5,5 раза), гриппом (в 2,9 раза), менингококковой инфекцией (в 1,6 раза), бактериальной дизентерией (на 28,6%), бруцеллезом, впервые диагностированным (5,6%), острыми вирусными гепатитами (2,6%). Выявлено 197 носителей ВИЧ-инфекции. В сельской местности за этот же период увеличилось число случаев заболевания бруцеллезом, впервые диагностированным (на 11,2%), бактериальными кишечными инфекциями неуточненными (10,1%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 55 случаев.

11.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан, в январе-марте 2007г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-мартом 2006г. сократилось на 2,1% и составило 32,4 тыс., из которых 27,2% совершено в отношении женщин, 4,8% - в отношении несовершеннолетних. Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 85 случаев (в январе-марте 2006г. – 88,2).

В структуре преступности наибольший удельный вес (63,2%) приходится на преступления против собственности. Значительную часть в их числе (40,1%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с январем-мартом 2006г. уменьшилось на 3,6%.

Доля преступлений против здоровья населения и нравственности составила 9%, их число по сравнению с январем-мартом 2006г. возросло на 5,7%. В данной группе наибольший удельный вес (8,6%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество возросло на 6,8%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, увеличилось на 15,8% и составило 1,5 тыс. случаев. Раскрываемость этой группы преступлений составила 86,7% (в январе-марте 2006г. – 87,4%).

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 7,7%, преступлений против личности – 6,7%. В группе преступлений против личности увеличилось количе-

ство умышленных убийств и покушений на убийство (на 13,3%), умышленных причинений тяжкого вреда здоровью (11,4%), умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью (4,6%).

Структура преступности в январе-марте 2007г.

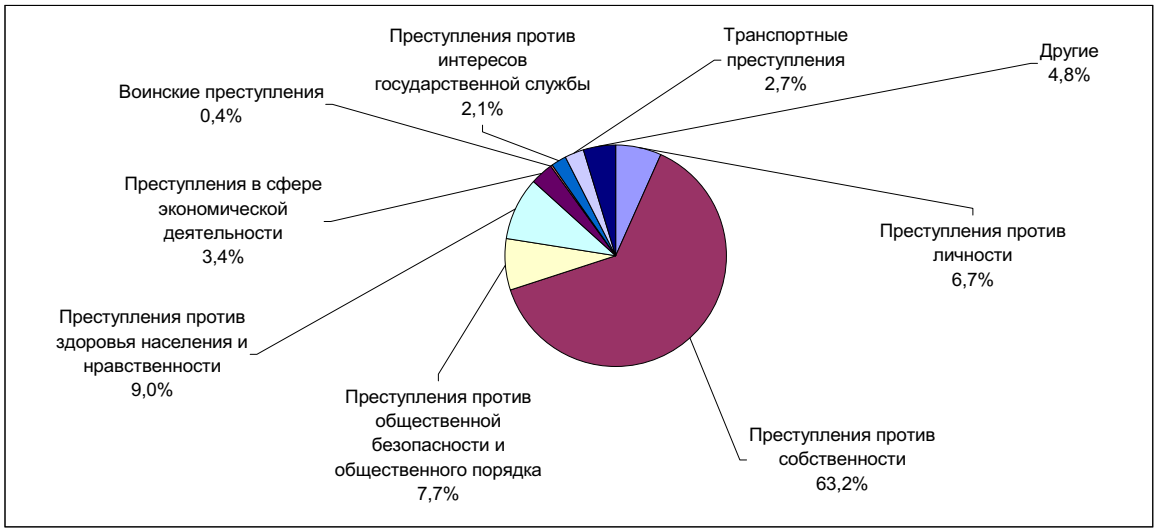

В январе-марте 2007г. по сравнению с январем-мартом 2006г. существенно возросло количество транспортных преступлений (на 29,3%), преступлений против интересов государственной службы (на 4,6%).

В республике сохраняется тенденция сокращения воинских преступлений. В январе-марте 2007г. по сравнению с соответствующим периодом 2006г. количество преступлений, совершенных военнослужащими, уменьшилось на 35,1%. Из числа зарегистрированных преступлений данной категории 32,3% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 26,6% - нарушение уставных правил взаимоотношений, 24,2% - самовольное оставление части или места службы, 0,8% - дезертирство.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям, установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 7417,6 млн. тенге, из них 67,9% приходится на преступления в сфере экономической деятельности, 24% - на преступления против собственности.

В январе-марте 2007г. правоохранительными органами республики выявлено 19,6 тыс. лиц, совершивших преступления (на 5,1% меньше, чем в январе-марте 2006г.), привлечено к уголовной ответственности 14,3 тыс. лиц.

Из числа выявленных лиц 11,5% составляли женщины, 10,4% - несовершеннолетние. На долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 3,2%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 8,1%.

В среднем по Казахстану каждый десятый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (73,6%).

12. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-апрель 2007 года по сравнению с январём-апрелем 2006 года рост объемов промышленного производства отмечался во всех регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Жамбылской (на 23,5%), Западно-Казахстанской (на 22,2%) областях и г.Астане (на 21,4%). Высокие темпы прироста отмечены также в Атырауской, Акмолинской и Южно-Казахстанской областях (соответственно на 15,5%, 14,5% и 13,4%). При этом в 6 регионах превышен республиканский уровень промышленного производства, а в Павлодарской области – соответствовал республиканскому.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-апреле 2007г.
(в % к январю-апрелю 2006г.)

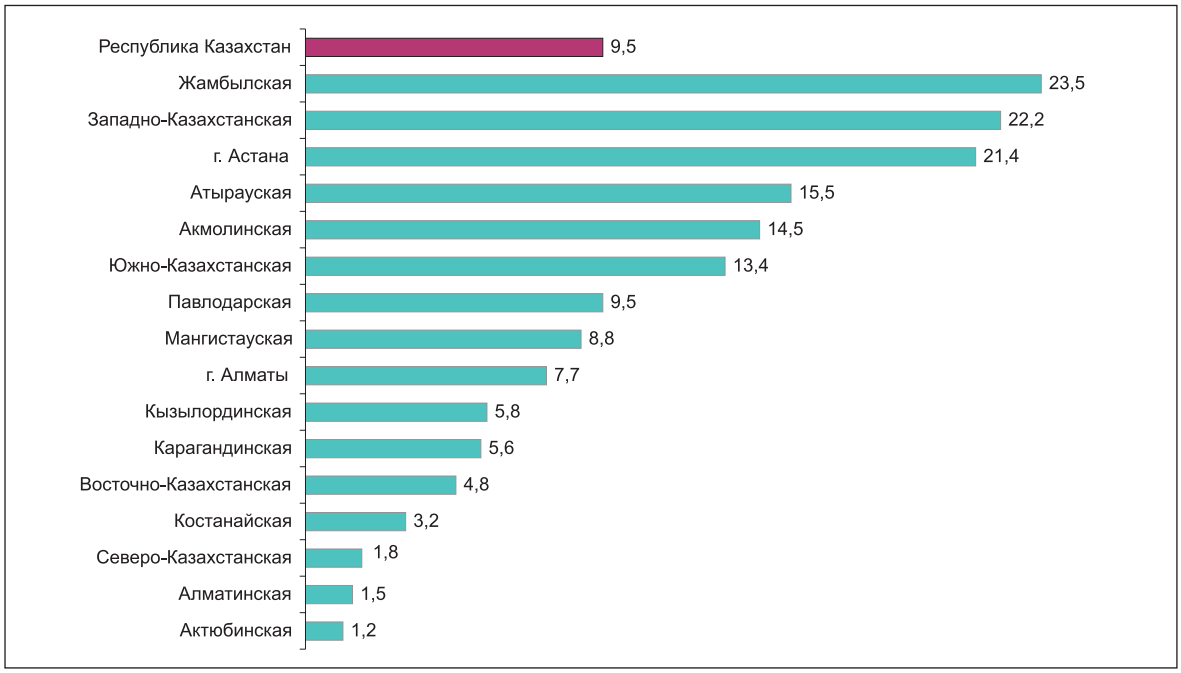

Рост промышленного производства достигнут за счет динамичного развития горнодобывающей и обрабатывающей промышленности.

Добыча сырой нефти возросла в Западно-Казахстанской (на 96,7%), Атырауской (на 14,9%), Мангистауской (на 7,3%), Кызылординской (на 4,2%) областях, в то же время снизилась в Актюбинской области (на 5,8%).

Увеличилась добыча газового конденсата в Западно-Казахстанской (на 23,5%), Жамбылской (на 4,7%) областях, уменьшилась в Мангистауской области (на 4%).

Возросла добыча руды медной в Восточно-Казахстанской области (в 9,5 раза), в Карагандинской области ее добыча снизилась (на 13,5%).

В Костанайской области производство окатышей железорудных увеличилось на 1,3%.

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 84,6%), Костанайской (на 53,1%), Карагандинской (на 6,4%) областях, уменьшилась в Восточно-Казахстанской области (на 12%).

Увеличилось производство цинка необработанного в Восточно-Казахстанской области (на 4,3%), а в Карагандинской области ее добыча снизилась (на 13%).

Возросла выплавка меди рафинированной в Карагандинской области (на 7,7%) и г. Алматы (в 1,8 раза). В Восточно-Казахстанской области ее производство снизилось (на 56,2%).

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских увеличился на 22,4%.

Наибольший прирост производства электроэнергии отмечен в Жамбылской области (на 57%), г. Астане (на 27,2%), Кызылординской (на 19,7%), Восточно-Казахстанской (на 18,5%) областях, наибольшее снижение произошло в г. Алматы (на 32,9%).

Наибольший прирост производства масла сливочного наблюдался в Южно-Казахстанской (на 24%), Павлодарской (на 9,5%), Восточно-Казахстанской (на 8,1%) областях, в г. Алматы (на 14,8%).

В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Западно-Казахстанской (на 77,8%) и Северо-Казахстанской (на 52%) областях, и г. Астане (на 40%).

Производство масла подсолнечного рафинированного увеличилось в Южно-Казахстанской (в 3,3 раза), Актюбинской (в 2 раза) областях и в г. Алматы (на 1,6%). В Карагандинской, Восточно-Казахстанской и Костанайской областях ее производство снизилось (соответственно на 23,1; 29,1 и 41,1%).

Производство соков фруктовых и овощных по сравнению с январем-апрелем 2006г. возросло в Костанайской области (в 33 раза), Алматинской - (в 2,8 раза) и г. Алматы (на 0,5%), в то же время снизилось в Жамбылской области (на 53%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 мая 2007г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей отмечен рост поголовья крупного рогатого скота, лошадей, овец и коз.

В январе-апреле 2007г. по сравнению с аналогичным периодом 2006г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, кроме Мангистауской области.

Наибольший прирост производства мяса достигнут в Атырауской (на 7,4%), Северо-Казахстанской (на 7,3%) и Карагандинской (на 6,8%) областях. В г. Алмате и Мангистауской области объемы производства мяса сохранились на уровне января-апреля 2006г., в то же время в г. Астане ее производство снизилось на 50%.

По сравнению с январем-апрелем 2006г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением Мангистауской области. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Актюбинской области (на 7,5%). Относительно высокие темпы прироста зафиксированы в Карагандинской, Атырауской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях (соответственно на 6,1; 5,3; 5,2 и 5,1%). В г. Астане ее производство снизилось (на 37,5%). В Мангистауской области объем производства молока сохранился на уровне соответствующего периода прошлого года.

Увеличение производства яиц в январе-апреле 2007г. по сравнению с аналогичным периодом 2006г. отмечено в 11 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в г. Алмате (на 42,9%), Жамбылской (на 19%), Восточно-Казахстанской (на 16,6%) и Северо-Казахстанской (на 15,8%) областях. Отмечается снижение в Акмолинской (на 13,7%), Карагандинской (на 5,5%) и Кызылординской (на 1,9%) областях. В Мангистауской области и г. Астане производство яиц сохранилось на уровне января-апреля 2006 года.

Инвестиции. В январе-апреле 2007г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 698,2 млрд. тенге, что на 8,3% больше, чем в соответствующем периоде 2006 года.

Рост инвестиций отмечен в 12 регионах республики. Наибольший рост зафиксирован в Западно-Казахстанской, Жамбылской и Костанайской (в 1,8 раза в каждой) областях. Высокие темпы прироста отмечены также в Мангистауской (на 69,4%), Акмолинской (на 65%), Южно-Казахстанской (на 39,3%) и Кызылординской (на 33,7%) областях. В городах Алматы и Астана объем инвестиций увеличился (соотвественно на 47,8% и 15,5%).

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-апреле 2007г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года во всех регионах республики, кроме Восточно-Казахстанской области, где отмечается снижение (на 26,5%).

Наиболее активное жилищное строительство ведется в г. Астане (рост в 2,3 раза), в Атырауской и Кызылординской областях, где отмечено увеличение соответственно в 2,7 и 2,1 раза. Высокие темпы роста отмечаются также в Карагандинской, Акмолинской, Костанайской областях и г.Алматы, где объемы по сравнению с соответствующим периодом 2006 года возросли соответственно на 69,5; 68,2; 61,7% и 59,7%.

Розничный товарооборот. За январь-апрель 2007г. объем розничного товарооборота составил 533,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года (в сопоставимых ценах) на 11,1%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-апреле 2007г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) наблюдался во всех регионах республики. Наибольший прирост наблюдается в г. Астане (на 38,3%), в Атырауской (на 24%), Жамбылской (на 21,9%), Мангистауской (на 17,5%) и Павлодарской (на 17,2%) областях. В Северо-Казахстанской области отмечен наименьший прирост объема розничного товарооборота (на 0,2%).

Индекс потребительских цен. Цены на потребительские товары и услуги в апреле 2007 года по сравнению с мартом 2007г. возросли во всех регионах республики, кроме Восточно-Казахстанской области, где наблюдается снижение цен на 0,3%.

Наибольший прирост цен зафиксирован в гг. Алматы (на 1,1%), Астане (на 0,9%), также в Акмолинской и Павлодарской областях (на 0,8% в каждой).

В апреле 2007г. по сравнению с предыдущим месяцем наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в г. Астане (на 1,7%), Атырауской области (на 1,3%), г. Алматы (на 1,1%), также в Жамбылской и Мангистауской (на 1% в каждой) областях.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в г.Алматы (на 1,3%), Акмолинской (на 1%) и Алматинской областей (на 0,7%).

Во всех регионах республики, кроме Восточно-Казахстанской, Алматинской, Атырауской и Мангистауской областей, отмечается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Павлодарской области (на 1,2%), г. Алматы (на 0,8%), Жамбылской и Карагандинской областях (на 0,6% в каждой). В тоже время в Восточно-Казахстанской области наблюдается снижение цен и тарифов на платные услуги населению на 0,2%, в Алматинской, Атырауской и Мангистауской областях эти показатели сохранились на уровне марта 2007г.

Денежные доходы населения. В марте 2007г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 22585 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,5 и 2,2 раза. В гг. Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно, в 2 и 1,9 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Жамбылской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях (соответственно: 52,9; 53,4 и 64,8% от среднереспубликанского уровня).

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец апреля 2007г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 81,7 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 1% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 7 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Павлодарскую (2,2%), Атыраускую (1,6%) и Кызылординскую (1,4%) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил (0,6% в каждом).

13. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

1. Обследование деловой активности промышленных предприятий

В апреле 2007г. было обследовано 858 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 104 (12% от числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 582 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 172 (20%).

В апреле 2007г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем на 2 процентных пункта и составил (+10)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (май – июль 2007г.) ожидается рост деловой активности промышленных предприятий. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с апрелем 2007г. увеличится на 5 процентных пунктов и составит (+15)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

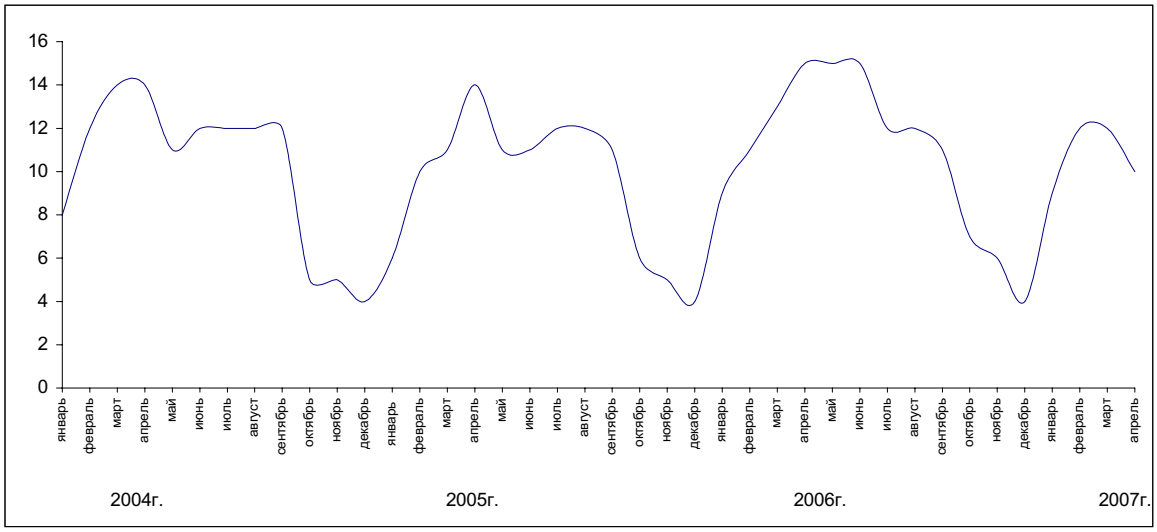

На предприятиях горнодобывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности снизился по сравнению с предыдущим месяцем на 4 процентных пункта и составил (+17)%.

На предприятиях обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности по сравнению с предыдущим месяцем вырос на 2 процентных пункта и составил (+19)%.

На обследованных предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности уменьшился с (-14)% до (-22)%.

2. Обследование деловой активности предприятий торговли

В конце апреля 2007г. были получены анкеты от 1436 торговых предприятий, в том числе 575 предприятий розничной торговли (40% от общего числа опрошенных), 840 - оптовой торговли (58%) и 21 - торгового посредничества (2%).

В апреле 2007г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как “хорошее” и “удовлетворительное”, по сравнению с предыдущим месяцем не изменилась и составила 97%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в апреле 2007г. остался на уровне предыдущего месяца и составил (+16)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (май – июль 2007г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается незначительный спад деловой активности, индекс предпринимательской уверенности уменьшится по сравнению с апрелем 2007г. на 2 процентных пункта и составит (+14)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

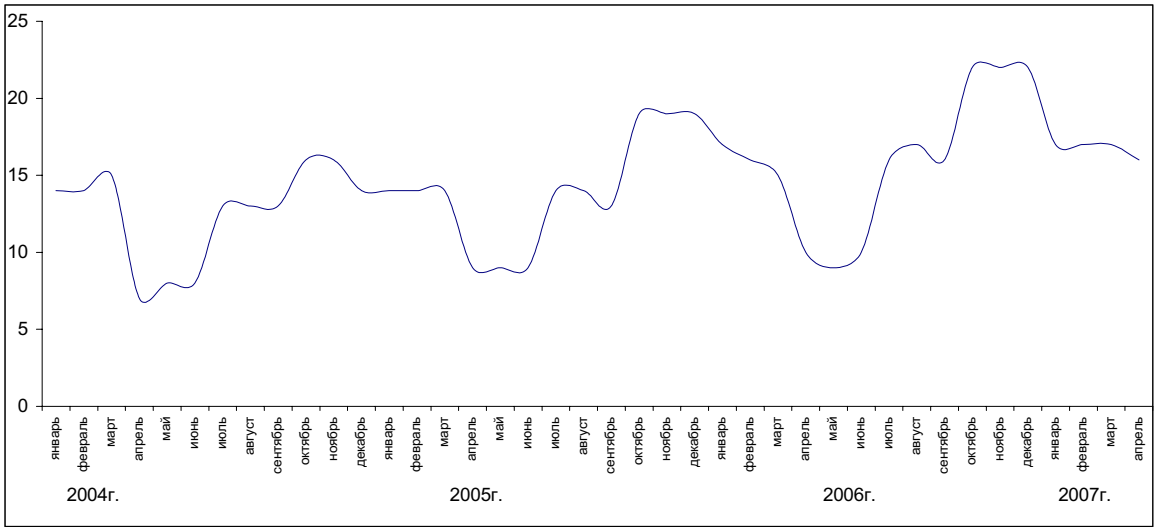

В апреле 2007г. по сравнению с предыдущим месяцем индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой торговли не изменился и составил (+17)%, в розничной торговле по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 1 процентный пункт и составил (+15)%, а в сфере торгового посредничества увеличился с (+14)% до (+21)%.

3. Обследование потребителей

В апреле 2007г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

"Индекс ощущений потребителей" в апреле 2007г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 1 процентный пункт и составил **(+29)%.**

"Индекс экономического климата" по сравнению с предыдущим месяцем снизился на 3 процентных пункта и составил **(+31)%**.

"Индекс желания покупать" по сравнению с предыдущим месяцем остался на уровне предыдущего месяца и составил **(+26)%** (см. Диаграмму).

В апреле 2007г. 40% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 11% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Почти 40% респондентов ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 9% считают, что оно может ухудшиться.

Более трети респондентов (39%) в апреле 2007г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 12% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 19% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 26% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 43% опрошенных потребителей, а 38% - их уменьшения.

Оценка потребителей

балансы, %

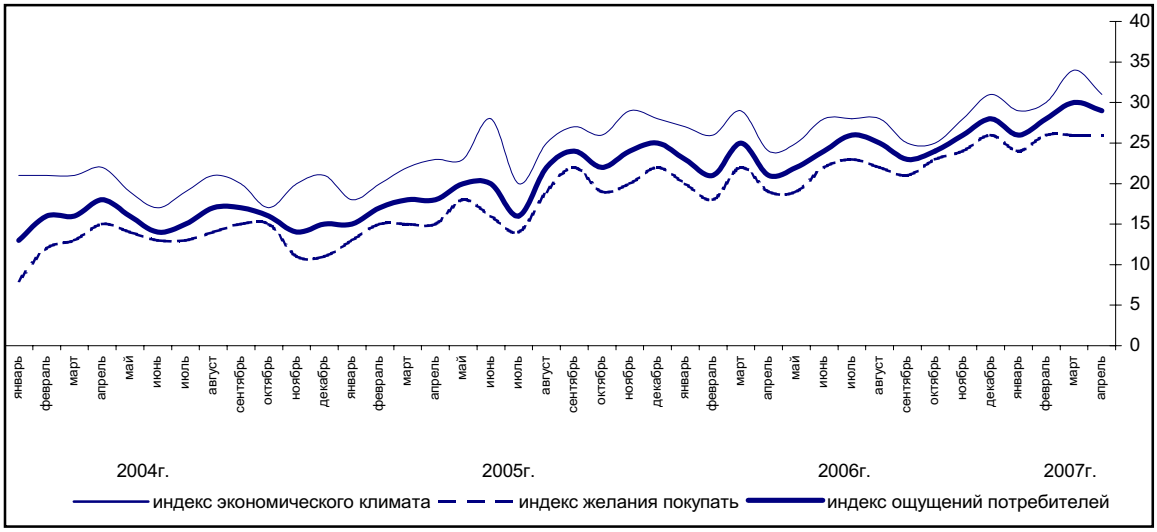

14. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-марте 2007 года, по оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с январем-мартом 2006 года, в среднем по странам Содружества вырос на 8% (в январе-марте 2006 года – на 6%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

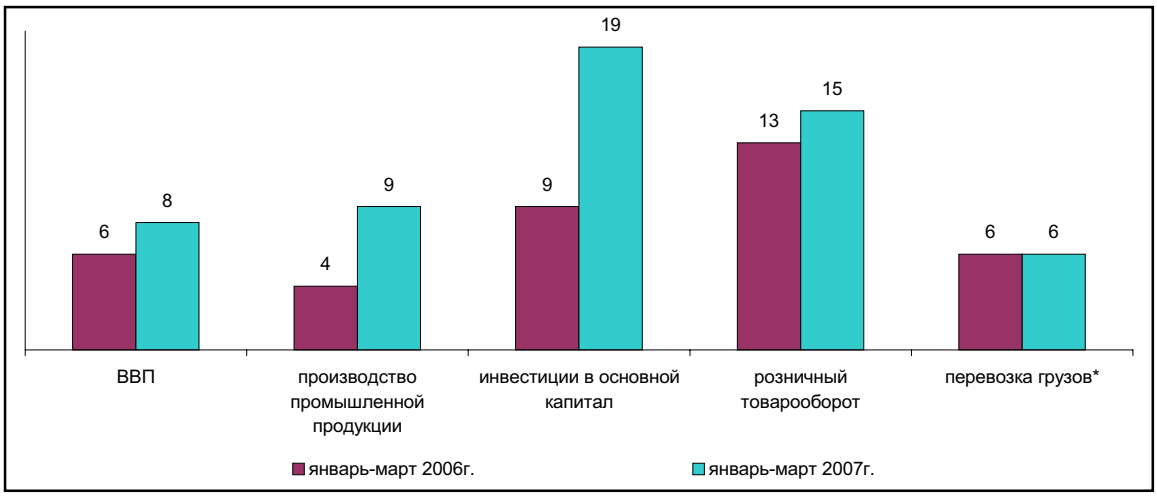

** Без трубопроводов.*

Прирост **промышленного производства** в январе-марте 2007 года по отношению к аналогичному периоду предыдущего года, в среднем по странам Содружества составил 9% (в январе-марте 2006 года – 4%).

Промышленное производство в странах Содружества

(в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года)

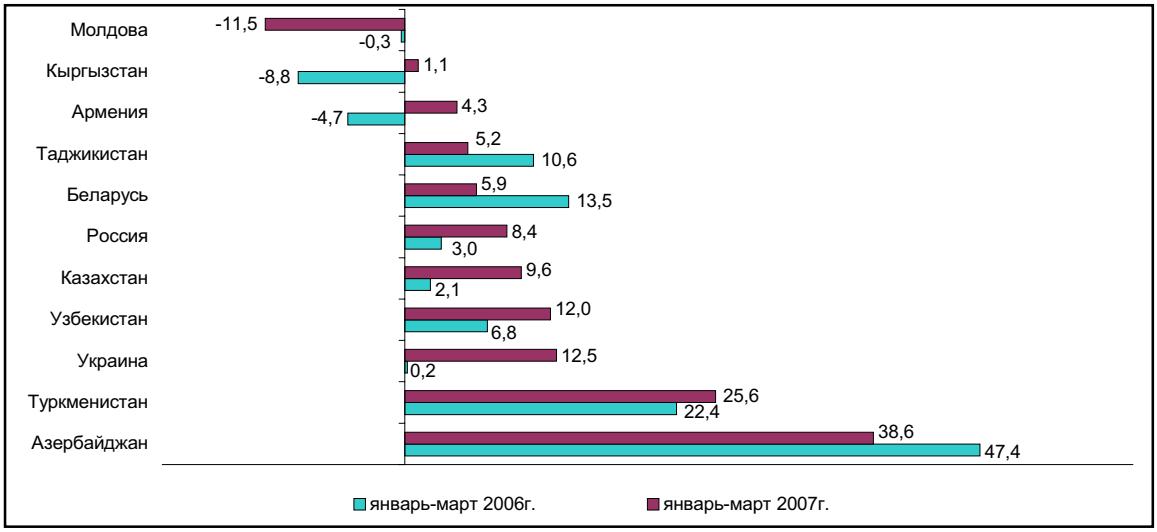

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-марте 2007 года по отношению к январю-марту 2006 года, в среднем по странам Содружества составил 108% (в январе-марте 2006 года – 115%). В марте 2007 года по сравнению с февралем цены в среднем практически не изменились (в марте 2006 года – увеличились на 2%).

Сельское хозяйство. Животноводство. Поголовье крупного рогатого скота в хозяйствах всех сельхозпроизводителей на 1 апреля 2007 года по сравнению с соответствующей датой предыдущего года в среднем по странам Содружества сократилось на 0,4% (в прошлом году - на 3%), в том числе коров - на 1,8% (на 4%); свиней – возросло на 12% (увеличилось на 5%), овец и коз – на 5% (на 3%).

В январе-марте текущего года хозяйствами всех категорий по сравнению с аналогичным периодом прошлого года в среднем по странам Содружества скота и птицы на убой (в живом весе) произведено на 9% больше (в I квартале 2006 года - на 3% больше), молока, как и в прошлом году, – на 1% больше, яиц - на 3% (на 5% больше).

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал (в постоянных ценах) в январе-марте 2007 года в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 19% (в январе-марте 2006 года – на 9%).

В январе-марте 2007 года в странах Содружества общая площадь жилых домов, введенная в эксплуатацию, в среднем в 1,5 раза больше, чем в аналогичном периоде прошлого года (в январе-марте 2006 года – на 1% меньше).

Транспорт. В январе-марте 2007 года объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с январем-мартом предыдущего года, в среднем по странам Содружества увеличился на 6%, как и в январе-марте 2006 года, грузооборот – на 10% (в январе-марте 2006 года – на 2%).

Пассажирооборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом 2006 года в среднем по странам Содружества увеличился на 4% (в январе-марте 2006 года – на 2%), пассажиров перевезено на 2% меньше (в январе-марте 2006 года - на 5%).

Потребительский рынок. В январе-марте 2007 года по сравнению с аналогичным периодом 2006 года реальный объем розничного товарооборота в странах Содружества возрос в среднем на 15% (в январе-марте 2006 года – на 13%).

Цены на потребительском рынке. В январе-марте 2007 года на потребительском рынке в ряде стран Содружества отмечалось усиление инфляционных процессов.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

(прирост; к декабрю предыдущего года, в %)

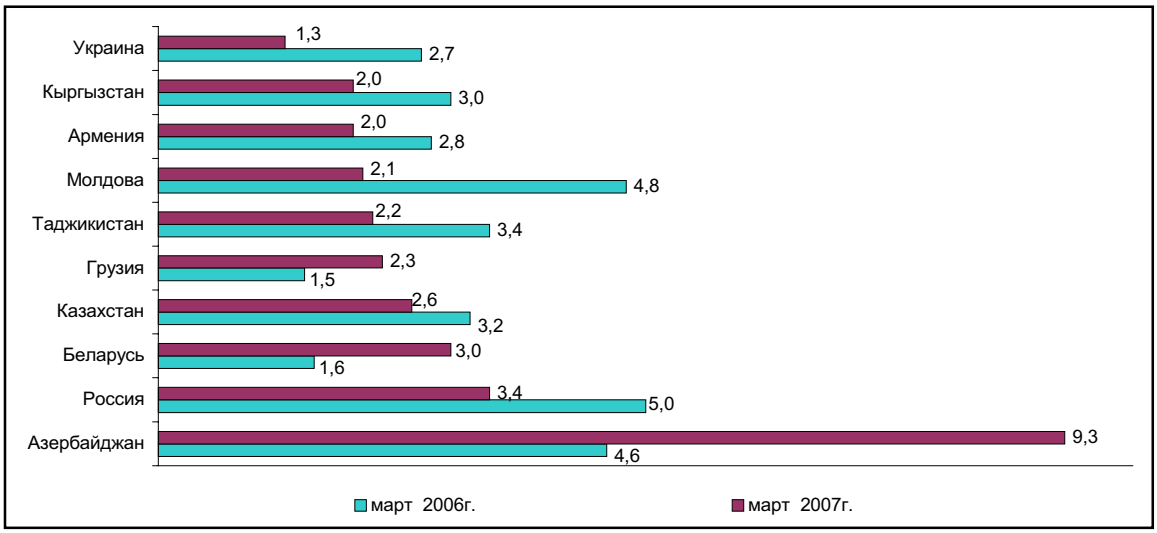

В марте 2007 года по сравнению с декабрем 2006 года самый высокий темп роста потребительских цен отмечен в Азербайджане (на 9,3%) и России (на 3,4%). В Казахстане прирост потребительских цен составил 2,6%.

Наибольший прирост цен на продовольственные товары в марте 2007 года по сравнению с декабрем 2006 года отмечен в Азербайджане (на 7,6%) и Армении (на 3,3%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 3,2%.

В марте 2007 года по сравнению с декабрем 2006 года наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Азербайджане (на 5,1%) и Молдове (на 2,4%). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 0,9%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в марте 2007 года по сравнению с декабрем 2006 года отмечен в Азербайджане (на 19,1%), России и Таджикистане (на 8,0%), Беларуси (на 6,2%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 3,3%.

Финансы. На валютных рынках стран Содружества ситуация в марте 2007 года оставалась стабильной и сопровождалась незначительными колебаниями курсов американской и европейской валюты. К концу марта по сравнению с концом февраля текущего года курс доллара США оставался неизменным в Таджикистане, Туркменистане и Украине; в Азербайджане - снизился на 0,2%, Грузии – на 0,8%, Кыргызстане – на 0,9%, Молдове – на 2,2%, России – на 0,6%. В Армении курс доллара США за месяц вырос на 2,4%, незначительный рост был отмечен в Беларуси и Казахстане – соответственно на 0,05% и 0,1%. К концу I квартала 2007 года по сравнению с концом декабря 2006 года в Туркменистане и Украине курс доллара США не изменился, в Беларуси, Таджикистане и Узбекистане он вырос соответственно на 0,1%, 0,4% и 0,8%. За этот период курс доллара США к азербайджанскому манату снизился на 0,5%, армянскому драму – на 0,4%, грузинскому лари – на 0,8%, казахскому тенге – на 2,5%, киргизскому сому – на 0,2%, молдавскому лею – на 3,0%, российскому рублю – на 1,2%.

Единая европейская валюта продолжала укреплять свои позиции на валютных рынках стран Содружества. К концу марта по сравнению с концом февраля текущего года курс евро к национальным валютам возрос: в Азербайджане и Кыргызстане – на 0,7%, Армении – на 3,4%, Беларуси – на 1,0%, Казахстане – на 0,8%, Кыргызстане – на 0,7%, России – на 0,5%, Таджикистане – на 1,5%, Туркменистане и Узбекистане – на 0,6%, Украине – на 0,9%; в Грузии и Молдове курс евро к национальным валютам снизился соответственно на 0,1% и 1,2%. К концу марта 2007 года по сравнению с концом декабря 2006 года единая европейская валюта подорожала: в Азербайджане на 1,2%, Армении – на 1,0%, Беларуси – на 1,3%, Грузии– на 0,4%, Кыргызстане – на 0,9%, Таджикистане – на 1,7%, Туркменистане – на 0,8%, Узбекистане – на 2,0%, Украине – на 1,4%. В то же время за рассматриваемый период курс евро снизился в Казахстане и Молдове соответственно на 1,3% и 1,5%, в России - остался на уровне конца декабря прошлого года.

Внешняя торговля. Общий объем экспорта товаров в среднем по странам СНГ в январе-феврале 2007 года по сравнению с соответствующим периодом 2006 года увеличился на 10% (в январе-феврале 2006 года– на 33%), импорта товаров - на 47% (на 30%).

Взаимная торговля стран Содружества в январе-феврале 2007 года

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

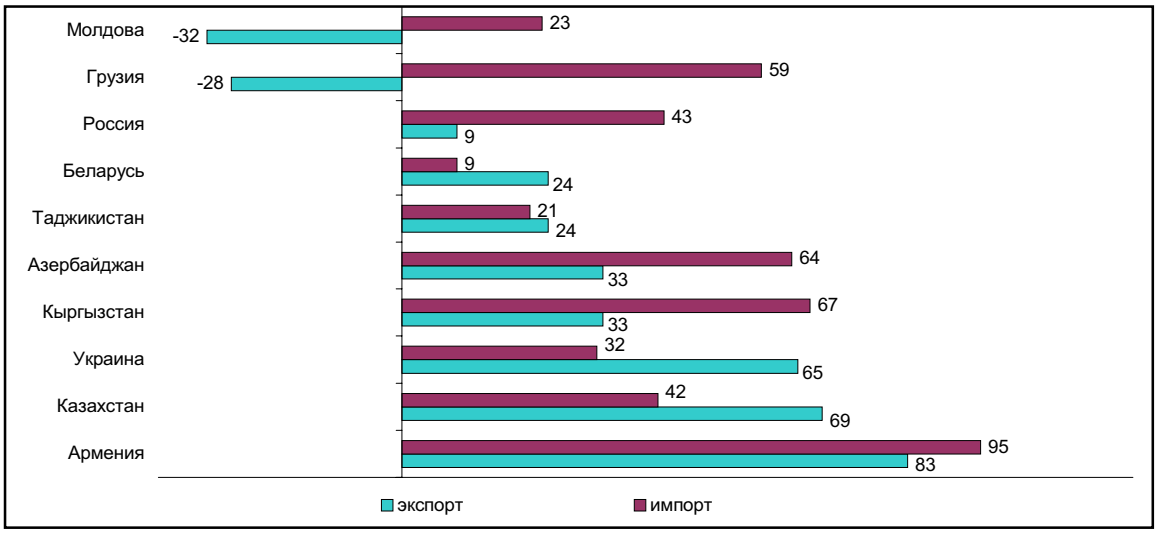

Взаимная торговля товарами стран Содружества в январе-феврале 2007 года характеризуется увеличением экспорта в среднем на 23%, импорта – на 33%.

Экспортно-импортные операции стран Содружества с другими странами мира в январе-феврале 2007 года

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

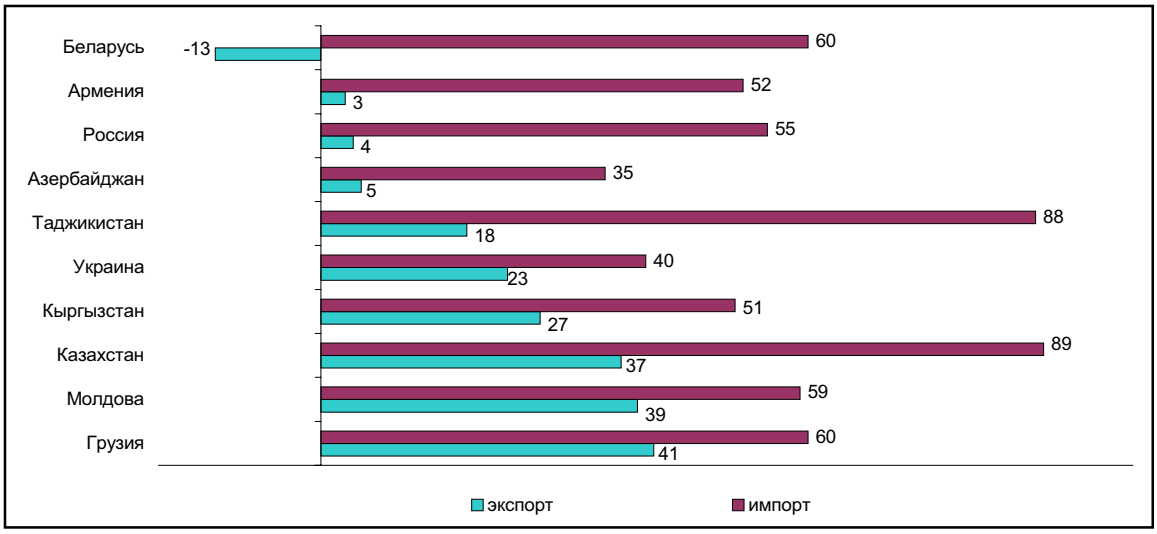

Экспорт стран Содружества в другие страны мира в январе-феврале 2007 года по сравнению с соответствующим периодом прошлого года вырос в среднем на 8% (в январе-феврале 2006 года – на 33%), импорт – на 55% (в январе-феврале 2006 года – на 30%).

Заработная плата. Начисленная номинальная среднемесячная заработная плата составила в среднем за январь-март 2007 года в Азербайджане 164 маната, Армении – 69,9 тысячи драмов, Беларуси – 632,8 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 47,3 тысячи тенге, Кыргызстане - 3315 сомов, Молдове - 1783 лея, России - 11924 рубля, Таджикистане – 155 сомони, Украине - 1161 гривну.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

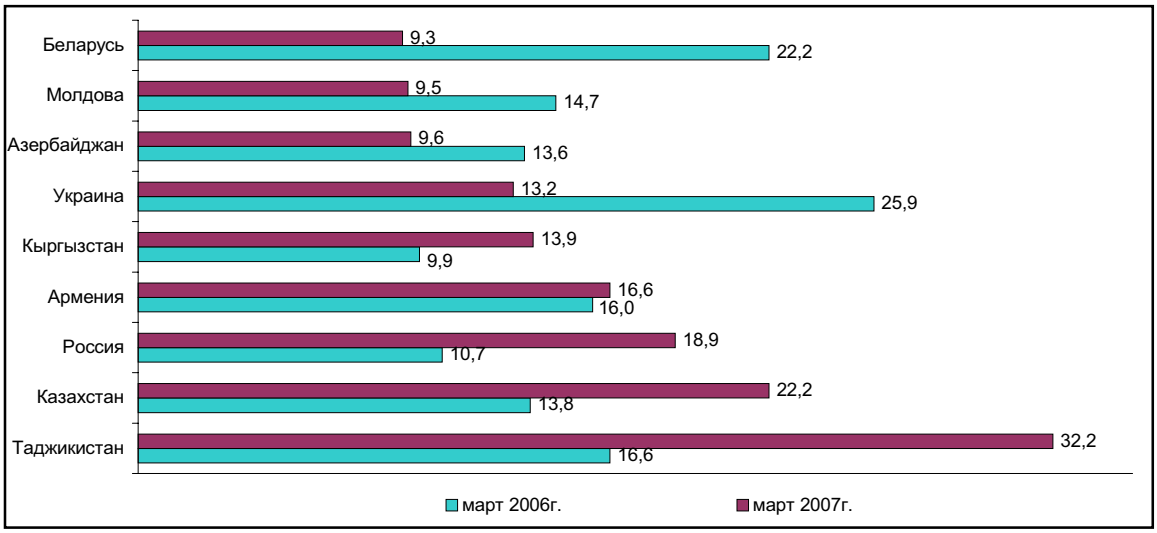

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в марте 2007 года, по оценке, соответствовала 194 долларам США, в марте 2006 года - 145, Армении - 203 и 131, Беларуси - 307 и 260, Казахстане - 411 и 300, Кыргызстане - 89 и 69, Молдове - 147 и 118, России - 482 и 356, Таджикистане - 49 и 33, Украине - 244 и 195 долларам США.

Рынок труда. Численность экономически активного населения (занятых и безработных) в среднем за январь-март 2007 года в целом по странам Содружества оценивается в 132 миллиона человек[1)], в том числе в России – 74, Украине – 22, Казахстане – 8,1, Беларуси – 4,4, Азербайджане – 4 миллиона человек.

[1)] *Экономически неактивное население (лица в трудоспособном возрасте, занятые ведением домашнего хозяйства, учащиеся, обучающиеся с отрывом от производства, другие неработающие граждане) в целом по Содружеству оценивается в 20 миллионов человек.*

В целом по странам Содружества общее число безработных, по оценке, составило более 9 миллионов человек, или 8% экономически активного населения.

Уровень зарегистрированной безработицы в странах Содружества

(на конец периода; в % к экономически активному населению)

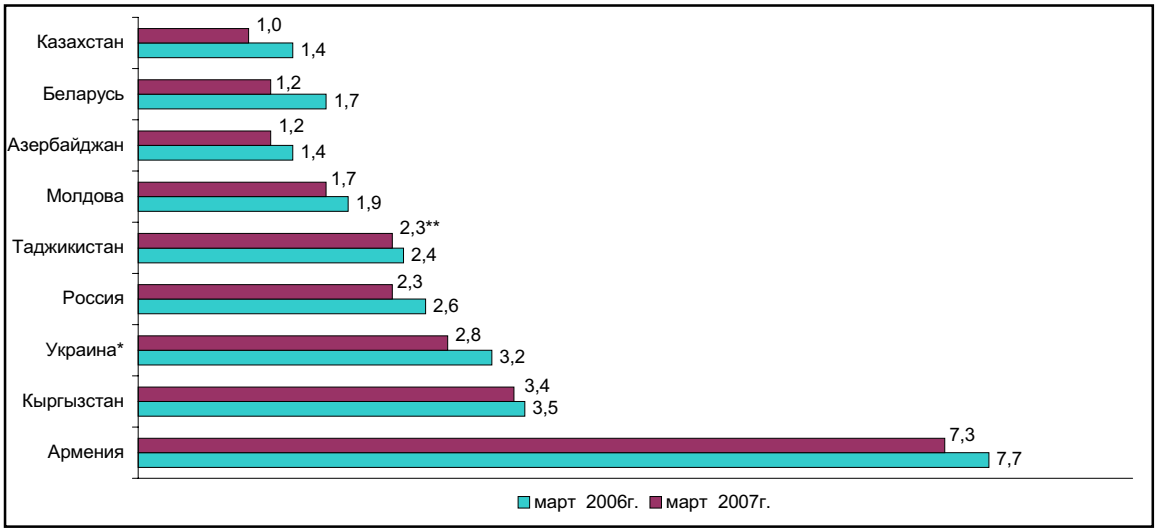

**В % к трудоспособному населению в трудоспособном возрасте.*
***Январь-февраль 2007г.*

Председатель Агентства
Республики Казахстан
по статистике **А.Мешимбаева**

/Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі/
Алматы; 2007

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы

Баяндама бөлімдерінің мазмұнына жауапты адамдар

Баяндама бөлімінің атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Султанова Зульфия Медетқызы, Үйлестіру департаментінің директорі	8(3172) 41-28-27
Өнірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Коньюнктуралық зерттеулер	Тайжанов Қажығали Әбдияұлы, Даму және зерттеулер департаментінің директорі	8 (3172) 28-01-64
Жалпы ішкі өнім Қаржы жүйесі Баға	Кривко Нина Ивановна, Макроэкономикалық статистика департаментінің директорі	8 (3272) 42-25-28
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Инвестициялар Құрылыс Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рынктары Шағын бизнес мониторингі	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы, Микроэкономикалық статистика департаментінің директорі	8 (3272) 77-54-17
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстық Еңбек рыногы Еңбекке ақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Асия Каналбайқызы, Әлуеметтік және демографиялық департаментінің директоры	8 (3272) 42-17-25
Техникалық ресімдеу және дизайн	Нәбиев Арман Сәбитұлы, "Қазстатақпарат" ЖШС-ның жарияланымдарды дайындау бөлімінің бастығы	242-86-54

/Агентство Республики Казахстан по статистике/
Алматы; 2007

Социально-экономическое развитие Республики Казахстан

Ответственные лица за содержание разделов Доклада

Наименование раздела доклада	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития РК Основные социально-экономические индикаторы Социально-экономическое положение стран СНГ	Султанова Зульфия Медетовна, директор Департамента координации	8(3172) 41-28-27
Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования	Тайжанов Кажигали Абдиярович, директор Департамента развития и исследований	8 (3172) 28-01-64
Валовой внутренний продукт Финансовая система Цены	Кривко Нина Ивановна, директор Департамента макроэкономической статистики	8 (3272) 42-25-28
Промышленность Сельское хозяйство Инвестиции Строительство Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки Мониторинг малого бизнеса	Епбаева Айгуль Тохтархановна, директор Департамента микроэкономической статистики	8 (3272) 77-54-17
Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна, директор Департамента социальной и демографической статистики	8 (3272) 42-17-25
Техническое оформление и дизайн	Набиев Арман Сабитович, начальник отдела подготовки публикаций ТОО "Казстатинформ"	242-86-54